Бекітемін:
«Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
меңгерушісі А.П.Шеріп

2022 -2023 оқу жылындағы МАД «Әсем-ай» тобының ұйымдастырылған іс-әрекетінің Перспективалық жоспары

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қыркүйек 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. **Негізгі қимылдар:** **Жүру.** Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; **Жүгіру.** Бірқалыпты, аяқтың ұшымен,тізені жоғары көтеріп жүгіру, кіші және үлкен қадаммен жүгіру, сапта бір-бірлеп, түрлі бағытта жүгіру. Түрлі тапсырмалармен жүгіру: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшімен ауыса отырып жүгіру. 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру; орта жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру;
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; **Сөздік қор.** балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **Тілдің грамматикалық құрылымы:** 1) түбірлес сөздерді жасау және қолдану біліктерін, етістіктерді жалғаулармен қолдану, тілдік этикетті, жай және күрделі сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру;

	Көркем әдебиет	**Оқу, әңгімелеу.** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен таныстыру. **Мәнерлеп оқу.** Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға, балалардың өлең мазмұнына деген қатынасын беруге, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу; **Мазмұндау.** Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, көңіл-күймен, қисынды мазмұндауға үйрету; **Шығармашылық әңгімелеу.** Тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойлап таба білуге, бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; **Адамгершілік нормалары туралы түсінік.** ересектермен және құрдастарымен өзара әрекетте мәдени мінез-құлық дағдыларын;
	Сауат ашу негіздері	1) "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. 2) балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; 3) дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; 4) қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру және қаламды немесе қарындашты дұрыс ұстауға үйрету. Сызбаларды (штрихтарды), жиектерді салуға үйрету.
	Қазақ тілі	Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге, ол сөздерді қолдана білуге үйрету. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың (қазақ киіз үйі оның ішіндегі кейбір заттар туралы), жемістердің, көкөністердің, жануарлардың, құстардың атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.
	Математика негіздері	**Жиын.** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге

		ықпал ету. Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу. Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. Туыстық байланыстарды түсіну (өз жұрты атасы мен әжесі, жақын туыстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау, үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету, үй шаруасына көмектесу, отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру.** Құрастыру бөлшектерінің негізгі бөліктерін және оған тән бөлшектерін анықтай білуге үйрету. Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату
	Сурет салу	**Сюжеттік сурет салу:** бейнелерді бүкіл параққа, бір сызықтың бойына, жалпақ жолақшаға орналастыру біліктерін қалыптастыру. Бейнені айқындау құралдарын, ересектердің еңбегін, қоғамдағы оқиғаларды қолдана отырып, балаларды табиғаттан алған әсерлерін көрсете білуге үйрету. Ертегі желісі бойынша сурет салу; **Сәндік сурет салу.** түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішіндерде өрнектерді құрастыра білу іскерліктерін бекіту.
	Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу.** Ермексаздың, сазбалшықтың, қамырдың кесектерінен мүсіндеудің дағдыларын қалыптастыру: түрлі тәсілдерді қолданып бейнелеу; **Сюжеттік мүсіндеу.** Балаларды мүсіндеудің таныс әдістерін қолдануды және заттардың өлшемдік қатынастарын бере білуге жаттықтыру. Бейненің ерекше қасиетін, адамның қимылын анық көрсетуге, сырт келбетін әдемі безендіруге. **Сәндік мүсіндеу:** Балаларды халық ойыншықтарымен таныстыру, ойыншықтарды мүсіндеуге үйрету. Халықтық ойыншықтар желісі бойынша бейнелер жасауға үйрету. Мүсінді бейнені безендірудің тәсілдерін өз қалауы бойынша таңдауды ұсыну.
	Жапсыру	**Заттық жапсыру:** Балалардың қайшыны қолдану біліктерін бекіту: жолақшаларды тікбұрыштар етіп қию, шаршыларды үшбұрышты етіп қию, шаршы немесе тікбұрыштың шеттерін қиюды үйрету. **Сюжеттік жапсыру:** Балаларға қағазға заттарды орналастыру дағдыларын үйрету. Жапсыруларды құрастыру барысында объектілердің көлемі бойынша қатынасын, заттардың бөліктерінің пішінін, құрылымын, қатынастарын көре білу іскерліктерін меңгерту.

		Сәндік жапсыру. түрлі пішіндегі қағазда таныс геометриялық элементтерден өрнек құрастыруды үйрету.
	Музыка	**Музыка тыңдау._**Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; **Билер.** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қазан 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қазан	Дене шынықтыру	**Негізгі қимылдар:** Тепе-теңдікті сақтау. Заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру. Скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру, әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу. **Еңбектеу, өрмелеу.** Жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 м); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу. Бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; **Сөздік қор.** балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **Тілдің грамматикалық құрылымы:** 1) түбірлес сөздерді жасау және қолдану біліктерін, етістіктерді жалғаулармен қолдану, тілдік этикетті, жай және күрделі сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру;

	Көркем әдебиет	**Оқу, әңгімелеу.** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен таныстыру. **Мәнерлеп оқу.** Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға, балалардың өлең мазмұнына деген қатынасын беруге, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу; **Мазмұндау.** Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, көңіл-күймен, қисынды мазмұндауға үйрету; **Шығармашылық әңгімелеу.** Тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойлап таба білуге, бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; **Адамгершілік нормалары туралы түсінік.** ересектермен және құрдастарымен өзара әрекетте мәдени мінез-құлық дағдыларын;
	Сауат ашу негіздері	1) "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. 2) балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; 3) дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; 4) қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру және қаламды немесе қарындашты дұрыс ұстауға үйрету. Сызбаларды (штрихтарды), жиектерді салуға үйрету.
	Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта.** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, аң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).
	Математика негіздері	**Сан және санау.** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен

		теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау** Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өзбетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау. Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу.
	Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру**. Құрастыру бөлшектерінің негізгі бөліктерін және оған тән бөлшектерін анықтай білуге үйрету. Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату.
	Сурет салу	**Заттардың, ертегі** кейіпкерлерінің бейнесін өзіне тән ерекшеліктерімен салу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу.
	Мүсіндеу	Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды: көкөністерді, жемістерді, ойыншықтарды, ыдыстарды мүсіндеу, оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу.
	Жапсыру	Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. **Билер.** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан

		қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қараша 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қараша	Дене шынықтыру	**Лақтыру, қағып алу, домалату.** Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 м) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 м). Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау. Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу. Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.

	Көркем әдебиет	Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.
	Сауат ашу негіздері	Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету.
	Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта.** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен, тұрмыста, аң аулауда, мал өсіруде және егіншілікке қажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).
	Математика негіздері	**Шама.** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды

		салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Көлік, байланыс құралдары** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидар және т.б. қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Жол қозғалысы ережелері** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. «Балалар», «трамвай аялдамасы», «автобус аялдамасы», «жаяу жүргіншілер жолы», «велосипед жолы» белгілерін білу.
	Құрастыру	**Қағаздан құрастыру.** Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Өзінің құрастырған құрылысын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау.
	Сурет салу	Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады), тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру (өсімдіктер, жануарлар, құстар). Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, түстерді өз қалауы бойынша таңдау.
	Мүсіндеу	Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу.
	Жапсыру	Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию.
	Музыка	Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова,

		Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: желтоқсан 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. Саусақтарды айқастырып, алға-жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары-артқа көтеру. **Кеудеге арналған жаттығулар.** Допты жоғарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу. Гимнастикалық қабырғаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға еңкею. Гимнастикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап, аяқты кезектестіре бүгу және тік көтеру. Алға еңкейіп, алақанын еденге тигізу. Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жаққа созу. Алға қарай еңкейіп, алақанды еденге тигізу; артқы жағынан қолды айқастырып көтеру; қолды жоғары көтеріп, жан-жаққа бұрылу. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею. Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. 3-5 метр қашықтықта екі қолын жерге қойып, жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет). Арқаға арналған жаттығулар: отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет),стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау, қолдың көмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр), аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту.
	Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Сөздік қор**

		Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу. Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдану білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу.
	Көркем әдебиет	Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау.
	Сауат ашу негіздері	Сөздегі қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру.
	Қазақ тілі	**Сөздік қор.** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп), азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары, жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз, айран), аңшылық кәсіпті (аң, аңшы, орманшы, қорықшы), мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға), егіншілік кәсіпке байланысты (дән, тұқым, суару, отау, ору, диірмен, орақ, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, соқа) сөздермен толықтыру. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу. Астана қаласы туралы мәлімет беру. Қаладағы ғимараттар туралы әңгімелей білуге үйрету. Жаңа жыл мерекесі туралы түсінік беру , мереке туралы әңгімелей білуге үйрету. Жаңа жыл туралы

		тақпақтарды жаттау, қазақ тіліне тән (қ, ә, ұ, ғ) дыбыстарды анық айтқызу **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.
	Математика негіздері	**Геометриялық фигуралар** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өзбетінше зерттеуге мүмкіндік беру, қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту, қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру, 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыру, уақыт бойынша оқиғалардың ретін сипаттайтын сөздермен танысу: (апта күндері, ай, кеше, бүгін, ертең, таң, күн, кеш, түн)
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Еңбекке баулу.** Әртүрлі мамандықтар, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсіну және бағалау. Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Еңбек ардагерлерін, қарттарды құрметтеу, үлкенді сыйлау, олардың еңбегін бағалау. Шамасы келетін, бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. Топта тазалық сақтауға, ойыншықтарды сүртуге, табиғат бұрышындағы тіршілік иелеріне күтім жасауға, кезекшілік міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға, жоспарланған нәтижеге жетуге, өзі мен құрдастарының еңбегінің, шығармашылық әрекеттерінің нәтижелерін бағалауға және құрметпен қарауға баулу. Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарау. Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді ажырата білу және атау қабілетін дамыту, жоспарланған нәтижеге жетуге тәрбиелеу **Менің Отаным – Қазақстан.** Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік мерекелер, Қазақстан Республикасының рәміздерін, Қазақстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын қызметінің маңыздылығын түсіну.
	Құрастыру	**Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.** Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану.
	Сурет салу	Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті

		алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін қағаздың фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау. Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен және т. б.) қолдану.
	Мүсіндеу	Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу.
	Жапсыру	Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. **Билер.** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: қаңтар 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қаңтар	Дене шынықтыру	**Спорттық жаттығулар** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. **Шанамен сырғанау.** Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау; **Сырғанау.** Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау; **Шаңғымен жүру.** Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу; **Велосипед, самокат тебу.** Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу.
	Сөйлеуді дамыту	Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту
	Көркем әдебиет	Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу. Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау.

	Сауат ашу негіздері	Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.
	Қазақ тілі	**Сөздік қор.** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп), азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары, жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз, айран), аңшылық кәсіпті (аң, аңшы, орманшы, қорықшы), мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға), егіншілік кәсіпке байланысты (дән, тұқым, суару, отау, ору, диірмен, орақ, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, соқа) сөздермен толықтыру. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.
	Математика негіздері	**Уақытты бағдарлау.** Таңертең, түс, кеш, түн мезгілдері тәулікті құрайтыны туралы ұғымдарын қалыптастыру. Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Адамгершілікке баулу** Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға, өз ісіне адал болуға, еңбек етуде, шығармашылық әрекеттерде нәтижеге жетуге ұмтылуға, сеніп тапсырған тапсырмаларды жауапкершілікпен орындауға, айналасындағыларға әрқашан әділ болуға, оларға қолдау көрсетуге, көмек беруге, жалған сөйлемеуге, үлкендерді сыйлауға, кішіге қамқор болуға баулу.
	Құрастыру	**Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.** Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану.
	Сурет салу	Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде).

		Түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі-түсті фондарды қолдана отырып, түсті таңдау.
	Мүсіндеу	Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.
	Жапсыру	**Заттық жапсыру:** Балалардың қайшыны қолдану біліктерін бекіту: жолақшаларды тікбұрыштар етіп қию, шаршыларды үшбұрышты етіп қию, шаршы немесе тікбұрыштың шеттерін қиюды үйрету. **Сюжеттік жапсыру:** Балаларға қағазға заттарды орналастыру дағдыларын үйрету. Жапсыруларды құрастыру барысында объектілердің көлемі бойынша қатынасын, заттардың бөліктерінің пішінін, құрылымын, қатынастарын көре білу іскерліктерін меңгерту. **Сәндік жапсыру.** түрлі пішіндегі қағазда таныс геометриялық элементтерден өрнек құрастыруды үйрету
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. **Ән айту** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; **Билер.** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: ақпан 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	**Спорттық ойындар** Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу.
	Сөйлеуді дамыту	Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.
	Көркем әдебиет	Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу.

	Сауат ашу негіздері	Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.
	Қазақ тілі	**Сөздік қор.** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп), азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары, жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз, айран), аңшылық кәсіпті (аң, аңшы, орманшы, қорықшы), мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға), егіншілік кәсіпке байланысты (дән, тұқым, суару, отау, ору, диірмен, орақ, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, соқа) сөздермен толықтыру. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогынмәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.
	Математика негіздері	**Кеңістікті бағдарлау.** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту.

	Қоршаған ортамен таныстыру	**Табиғатпен таныстыру** Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. «Өлі табиғат» ұғымымен таныстыру (су, ауа, мұз сүңгілері, күн, бұлт, қар, тастар, жел, жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың және т.б. маңызын түсіну.
	Құрастыру	**Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (ағаш, мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері және т.б.) және қалдық заттардан құрастыруға баулу.
	Сурет салу	Қазақ ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан», «құсқанаты», «құстұмсық», «жапырақ», «жауқазын», «жетігүл», «жұлдызгүл» және т.б.) туралы түсінігін кеңейту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парақтың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу.
	Мүсіндеу	Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану.
	Жапсыру	Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр және т.б.) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар)

		әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. **Билер.** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	**Қимылды ойындар.** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Дербес қимыл белсенділігі** Қимылды ойынның дамуына ықпал ететін әртүрлі құралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны құру. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар ұйымдастыруға деген белсенділігін қолдау. Балалардың дербес қимыл белсенділігін ұйымдастыруда, меңгерген қимыл дағдыларын жетілдіру үшін серуен өткізілетін орынды жабдықтау, ойын алаңында балалардың жүруіне арналған кедергі жолдар жасау. Қыс мезгілінде мұзды жолдармен сырғанауға, шаңғымен жүруге, хоккей ойындарына, шанамен сырғанауға, ал көктем, жаз мезгілдерінде велосипед тебуге, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау.
	Сөйлеуді дамыту	Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту.
	Көркем әдебиет	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.

	Сауат ашу негіздері	Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу
	Қазақ тілі	**Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогынмәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.
	Математика негіздері	**Уақытты бағдарлау.** Таңертең, түс, кеш, түн мезгілдері тәулікті құрайтыны туралы ұғымдарын қалыптастыру. Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Мемлекеттік Әнұранды жатқа білу, оның маңыздылығын түсіну. Мемлекеттік мерекелердің (Тәуелсіздік, Республика күні, жаңа жыл, Наурыз, ғарышкерлер, аналар мерекесі, Отан қорғаушылар, балалар, астана күні) маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу. Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері Тоқтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу. Қазақстан Республикасының астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы, республикадағы қалалар мен

		ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту. Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. Қазақ халқының киіз үйінің маңыздылығын, оның құрылысы мен ішкі жабдықтарын білу. Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу. Өз Отанын жақсы көру, оны қорғаудың, Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну. Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Мәметова, Халық қаһарманы Рахымжан Қошқарбаевтің ерліктері туралы білу, оларды құрметтеу.
	Құрастыру	**Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Табиғи (ағаш, мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері және т.б.) және қалдық заттардан құрастыруға баулу.
	Сурет салу	Ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін (орамал, шапан, қамзол және т.б.) салу, оларды пішіндердің ортасында және шеттерінде орналастыру. Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істеу, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау.
	Мүсіндеу	Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын (қазан, астау, табақ, тостаған, керсен, ожау, күбі торсық және т.б.), тұрмыстық заттарын (керует, үстел, ер-тұрман, ошақ, кебеже, диірмен және т.б), зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау және т.б.), туған өлкедегі мәдени мұра ескерткіштерімен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән және т.б.) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау.
	Жапсыру	Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр және т.б.) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды,

		әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Билер.** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: сәуір 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шынықтыру	**Салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.** Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту. Науқасқа күтім жасау дағдыларын қалыптастыру: оған қамқорлық жасау, шуламау, оның өтініштері мен тапсырмаларын орындау. Науқастарға жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктерімен таныстыру, олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру.
	Сөйлеуді дамыту	**Байланыстырып сөйлеу** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.

	Көркем әдебиет	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.
	Сауат ашу негіздері	Геометриялық фигуралардың, көкөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.
	Қазақ тілі	**Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Байланыстырып сөйлеу.** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогынмәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.
	Математика негіздері	Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Өсімдіктер әлемі** Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын» және «бақша» ұғымдарымен таныстыру. Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі, өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі.

		Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту. Нанға ұқыпты қарауға, бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.
	Құрастыру	**Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.** Табиғи және қалдық материалдардың түрлерімен таныстыру. Табиғи материалдардан ұсақ заттар дайындай білуге үйрету. Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық танытып, мақсатты түрде жұмыс жасай білу. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу.
	Сурет салу	Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу.
	Мүсіндеу	Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу, композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Ойдан өзбетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру.
	Музыка	Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере

		білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Тобы: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: мамыр 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	Дене шынықтыру	**Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру** Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол - аяқтарын жуу, тіс тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл шүберекпен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзіне – өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Жергілікті шаралардың температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым су шараларын өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулықтарын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну, таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық тудыру, дене бітімін қалыптастыру және аяқтың өкшелерін нығайту.
	Сөйлеуді дамыту	**Байланыстырып сөйлеу** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау

		әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану.
	Көркем әдебиет	Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру.
	Сауат ашу негіздері	Геометриялық фигуралардың, көкөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.
	Қазақ тілі	**Байланыстырып сөйлеу.** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогынмәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.
	Математика негіздері	Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.
	Қоршаған ортамен таныстыру	**Жануарлар әлемі** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу, құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау. Жануарлардың тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: жануарлар қозғалады (жүреді, жүгіреді, секіреді, ұшады, қозғалады); қоректенеді

		(өсімдіктердің жапырақтары, сабағы, бұтақтары, қабығы, шырыны, тұқымдарымен, етпен, жәндіктермен); өседі және көбейеді, қоршаған ортаны көз, мұрын, тіл, құлақ, тері көмегімен сезе білу. Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар, аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң); қозғалу тәсілі (жүгіру, ұшу, секіру, жүзу және т. б.); табиғи-климаттық аймақтар (ақ аю, итбалық, пингвин, жираф, піл, маймыл және т. б.) бойынша топтастыру. Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екендігін және оны қорғау, сақтау керек екендігін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу.
	Құрастыру	**Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.** Табиғи және қалдық материалдардың түрлерімен таныстыру. Табиғи материалдардан ұсақ заттар дайындай білуге үйрету. Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, дербестік пен шығармашылық танытып, мақсатты түрде жұмыс жасай білу. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу.
	Сурет салу	Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамдардың еңбегін, ертегілердің, өлеңдердің, әндердің және басқалардың желісін жеткізе білуін жетілдіру. Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өзбетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу, композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Ойдан өзбетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу, композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру.
	Музыка	Музыка тыңдау. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.

		Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығыТаныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.

Бекітемін:
«Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
меңгерушісі _____А.П.Шеріп

Ұйымдастырылған іс –әрекеттің циклограммасы

МАД «Әсем-ай» тобы

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09-02.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі 01.09.2022	Жұма 02.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу **Балалармен «Білім күні» тақырыбында топтық әңгіме жүргізіп талқылау** (білім бізге не үшін қажет және оқу құралдары атауын атау.) Мақсаты: қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен достық қарым-қатынас жасау, бірлескен қызметке дайын болу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)				Дидактикалық ойын «Кім қалай сөйлеседі?» **(қарым-қатынас, ойын әрекеті)** Өнер орталығында сурет салу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	Дидактикалық ойын «Не қайда тұрады?» **(қарым-қатынас, ойын әрекеті)** Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	**КАРТОТЕКА №1 ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Аяқ сәл алшақ, қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет) 2. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту (3 - 4 рет) 3. «Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір. Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір». 4. Аяқ сәл ашық, тіземіз түзу, аяқтың ұшына қолымызды тигізу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 5. Қоян - секіреді; ат - шабады; құс - ұшады; аю - қорбаңдайды; адам - жүреді. 6. Кілемге жатып, аяқты көтеріп, велосипед тебу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 7. Жерде жатып, балықша жүзу, екі қолды сермеу, қалыпқа келу (3 - 4 рет).				

	8. Аяқтың ұшымен көтерілу, демді жұтып шығару (3 - 4 рет). **(Дене шынықтыру**)**					
Таңғы ас				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** «Бізде сиқырлы қасықтар бар, Міне-тәрелке, міне ас, Ештеңе де қалмады. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** Күнді ботқадан бастау керек! Тары мен күріш, қарақұмық, Және жарма ботқасы, Міне, бізге күш бере алатын нәрселер! Біз картопты ықыласпен жейміз, Бұқтырылған немесе қайнатылған. Қайнатылған картоп пюресі, Біз олармен бірге өреміз. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау,					

іс-әрекетке дайындық	қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.**(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
				Саусақ жаттығуы: «Піл досым» Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыршүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы.	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келеді.
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру.	**1. Дене шынықтыру** **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. **Картотека №6** **«Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан

				Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды	тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **2. Көркем әдебиет** Несіпбек Айтұлы «Жолың болсын» **Мақсаты:** Өлеңге деген қызығушылығын қалыптастыру **3.Математика негіздері** **«Бір-көп»** **Мақсаты:** көптеген заттардан жеке заттарды бөлектеу қабілетін дамыту. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** «Бізді қоршаған заттар» **Мақсаты:** балалардың заттар, олардың белгілері мен мақсаттары туралы түсініктерін байыту.

				орындауға ынталандыру. **Сауат ашу негіздері** **«Балабақша»** **Мақсаты:** "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **Сөйлеуді дамыту** **«Жиһаздар» әңгіме** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; **Қазақ тілі** **«Менің тобым»** **Мақсаты:** Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге, ол сөздерді қолдана білуге үйрету. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру **Сөздік минимум** балабақша, топ, ойыншықтар	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау Жолменен мен келемін, Екі жолды кездестірдім. Екеуімен де жүремін (шалбар) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				

Серуен				**Серуен №1** **Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** жыл мезгілдерінің өзгеруі туралы түсінік қалыптастыру. **Бақылау барысы** Күз келді. Мұны ауа-райының бұзылуынан бірден сезуге болады. Күн аз күшпен жылытып, табиғат қысқы ұйқыға дайындала бастады. Ағаштағы жапырақтар желдің күшімен жерге түсіп жатыр. Олар өте әдемі және түстері өте бай: қызыл, сары және қызғылт. Құстар оңтүстікке ұшып кетіп, бізбен көктемге дейін қоштасады. Енді суық желдер келіп, жаңбыр жауып, ағаштар өзінің әдемі жапырақтарынан айырылады. Күз – жылы ауа-райымен қоштасып, суық мезгілді күтіп алу уақыты. Күн қысқарып, түннің ұзарғаны – әр тәулік сайын байқалады. Жаңбыр көп жауып, салқын жел соға бастайды. Қоныс аударып бара жатқан құстар, үстіміздің ұшып бара жатқан кезде, олар қай елге кетіп барады деп достарымызбен дауласамыз. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Күздің қандай белгілерін білесіңдер? - Күзде адам не істейді? - Жануарлар күзде өмірге қалай бейімделеді? **Зерттеу қызметі** - Күзге бәрінен бұрын дайындалатын ағашты табыңдар. (Көктерек, қайың.)	**Серуен №2** **Кипрейді бақылау** **Мақсаты:** дәрілік өсімдіктермен танысу. **Бақылау барысы** Кипрейді «иван шай» деп атайды. Бұл өсімдікте С дәрумені көп; тамыры тағамға қолданылады, дәмі картопқа ұқсас; жапырақтары мен гүлдері шай сияқты қайнатылады; жапырақтары салатқа қолданылады. От жағу асқазан ауруына да көмектеседі. Оның тұқымдары күзде желмен бірге пушистыйүлпілдек парашюттерімен далаға келеді. Шілде және тамыз айларында гүлденіп күлгін-қызғылт түсті болады. Жаздың аяғында қызғылт гүлшоғырлардың орнына алғашқы үлпілдек сұлтандар пайда болады. Бұл тұқымдар парашютпен піседі. Шөптің иван-шайы адам ағзасына өте пайдалы болатын келесі заттардан тұрады: • С витамині (әсіресе зауыттың жер бөлігінде) • каротеноидтар • В дәрумендері, • хлорофилл, • пектиндер • тотықтыратын заттар (20% дейін), • органикалық

				- Қайыңның ең әдемі жапырағын, күзгі Көктерек жапырағын табыңдар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекет)** **Көркем сөз:** Сап - сары маңай, Сап - сары тоғай. Соңғы әнін айтып, Құс кетті қайтып. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша учаскесін құлаған жапырақтардан тазарту. **Мақсаты:** - орындалған жұмыстан қуанышты көңіл-күй қалыптастыруға үйрету; - экологиялық мәдениетті тәрбиелеу. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Батыл балалар»** Мақсаты: жылдам жүгіру жаттығулары;ептілікті дамыту. **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс** Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: күшті жылдамдықпен біріктіру арқылы секіру қабілетін дамыту.	қышқылдар **Зерттеу қызметі** Кипрейді бақбақ гүлімен салыстыру. Ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табыңдар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Гүл тұқымдарын жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілеттерін қалыптастыру. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойындар:** **«Бұғы»** **Мақсаты:** екі аяғымен алға жылжу қабілетін бекіту. **«Бұғының үйі үлкен»** **Мақсаты:** мәтінмен сәйкес келетін қозғалыстарды орындау қабілетін бекіту (жылдамдықпен ойнау). **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс** Алға қарай екі аяқпен секіру. **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүртү, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу»				

	Кезекшілердің жұмысы: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: 1. Тәбетің – ас ішерде ашылады. 2. Көп жеп, аз сөйле. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру Асқа байлық, Денге саулық болсын! Әумин! Рақмет апайлар! (мәдени дағдылар)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Бүгін аяқтарымыз айтты: «Бүгін біз шаршадық, Себебі қанша секірдік., Енді не қажет емес десек те, Біз қайтадан секіреміз. Біз жатып, демалғымыз келеді, Ертең қайтадан жолға шығу үшін!» Қолдарымыз айтты: «Біз де қатты шаршадық, Біз киініп, тамақтандырдық және жудық, Және олар сурет салды, Сіз біздің қалай шаршағанымызды білесіз бе?» Әр саусақ айтты: «Мен де шаршадым! Мен де жұмыс істедім және көмектестім! Және қасық ұстап, көзді жуыңыз! Енді ұйықтайық!» Құлақ кенеттен сыбырлады: «Біз де шаршадық, Біз күні бойы Барлығын мұқият тыңдадық, Біз көп білдік… Біз бақытты болар едік, Егер сендер ұйықтасаңдар!» Көздер айтты: «О, біз де шаршадық!

	Біз қатты шаршадық, сондықтан біз қысылдық. Біз бүгін көп көрдік, Енді ұйықтағымыз келеді, Көзімізді жабайық!» Ал ауыз айтты: «Мен де шаршадым, Мен шайнап, тістеп, айқайладым. Жақында демалайық, Түстен кейін тағы да Жаттығулар айтамыз!» Және тіл сықылды: «Мен қаншама айттым, Шайнадым, күлдім және тістедім, Мен де қатты шаршадым!» Ал мұрын: «Мен де шаршамадым! Сендер бәрің тыныш жатасыңдар, Демалып, ұйықтаңдар, Мен сендерді күзетемін, Тыныш дем алып, ұйықтаңдар...» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау				**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкенің табиғатына сүйіспеншілікпен қарау.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақша»** **Картотека №2** **Мақсаты:** балаларға балабақша

және басқалар) Вариативті бағдарлама				**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жапсыру - шығармашылық, еңбек, қарым-қатынас іс-әрекеті** (өнер орталығында жапсыруды орындау)
Балалармен жеке жұмыс				Еркеназ бен Олжас Дидактикалық ойын: «Танысу». Балалар аттарын айтып, қуыршақпен танысады. – Сенің атың кім? – Менің атым – Рома. – Менің атым – Вика. – Менің атым – Арлан. **(Қазақ тілі)**	Алинұр мен Айкөркем Дидактикалық ойын**: «Қай вагонға мінемін?» Картотека №19** **Мақсаты:** сандардың құрамын білу, таңбаларды айыра алуға, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. **Қажетті материалдар:** теплово зға нөмірленіп тіркелген сан өрнектері жазылған карточкалар. **Ойынның барысы:** амалдарға берілген сан өрнекткрі жазылған карточкаларды тарату. 1+4, 4+2, 5-2, 5-4. Олардың мәні бала отырған вагонға

						сәйкес. Мысалы, 5-ші нөмірлі вагон, өрнектердің жауабы 5-ке тең оқушылар, сан вагонға ілесіп, тіркелуге тиіс. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**)
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**					
Серуен				Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын:** **«Асық ату»** Асықтардың түсуін бақылау. **(дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Бояулар»** Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету. **(дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**					
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**					

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.09-09.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 05.09.2022**	**Сейсенбі 06.09.2022**	**Сәрсенбі 07.09.2022**	**Бейсенбі 08.09.2022**	**Жұма 09.09.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу . Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»** Мақсаты: иттің дене мүшесімен таныс болу және оны сипаттай білуге үйрету. Шарты: хатқалтадағы (конверт) қиындыларды жылдам біріктіру арқылы ит бейнесін шығару және оған сипаттама беру. Педагог балалармен бірлесіп, құрған бейнеге сипаттама береді (балалар қол қимылымен көрсету керек). Мысалы: тікірейген екі құлағы, екі көзі, арыстандай айбатты,	**Дидактикалық ойын: «Гүл шоғын құрастыр»** **Мақсаты**: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. **Ойын ережесі.** Гүлдің кімге арналғанын, қайда өсетінін және қалай аталатынын көрсету. **Ойынның барысы.** 1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның,	**Дидактикалық ойын: «Қолымда не бар?» Картотека №26** **Мақсаты.** Мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші, оң-сол; кеңістік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. **Керекті материалдар.** Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. **Ойынның мазмұны.** Балалар қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты,	**Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап»** Ойын мақсаты: ойыншықты атау және кеңістікті бағдарлай отырып табу. Шарты: тығылған ойыншықты тауып, атын атап, түсін, үлкен, кішілігін ажыратып, сол ойыншыққа өздерің мейірімді тілек тілейсіңдер. Мысалы, балалар алдымен көздерін жұмады, қойылған ойыншықтар ішінен педагог біреуін жасырып қояды. Қандай ойыншық жоқ? (Мысалы: Аю ойыншығы жоқ, оның қалған ойыншықтарға қарағанда, пішіні үлкен,	**Картотека №2 Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қимылдарын айтқызады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	тістері бар, олар тез жүгіреді. Суреттегі иттің және күшіктерінің жүндерінің жұмсақ, үлпілдек екенін жеткізе отырып, «үлпілдек» сөзін қайталату (үл-піл-дек). **(қарым-қатынас, іс-әрекеті)** **«Бақшадағы шөптер»** Өнер орталығында сурет салу (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) Кітап қарау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет**)	көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды. Бағбан бақтан, көблек шағын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. 2.«Дүкен». Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады. 3.«Гүл шоғында не артық?». Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Зерттеу орталығында құрастыру (**Шығармашылық іс-**	мысалы, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі, ұзындығы бірдый екі қарандаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Өнер орталығында сурет салу (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	түсі қоңыр. Аю – жұмсақ ойыншық. Мен оны ұқыпты таза ұстап ойнаймын. т.б.) **(қарым-қатынас, іс-әрекеті)** Зерттеу орталығында конструктормен құрастыру (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**)	Зерттеу орталығында табиғат суретін салу (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)

		әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)			
Ертеңгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Аяқ бірге, қолды алға созу, жоғары көтеру, жанға созу (3 - 4 рет). 2. Қол белде, оңға, солға иілу (3 - 4 рет). 3. «Отырайық жүрелеп, Гүлді үзіп алайық. Орнымыздан түрегеп, Басқа гүлге барайық». 4. Қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет). 5. Қол белде оң аяқпен 3рет, сол аяқпен 3 рет, қос аяқтап 3рет секіру. 6. Кілемге жатып, аяқты созып, бірге көтеру қалыпқа келу (3 - 4рет). 7. Аяқты алға созып көтеру, қайшылау, түсіру. 8. Саппен жүріп өту. «Денсаулығым керемет, Жаттығуға рахмет!» **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», - Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: -	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Володя түскі асқа отырды, Орындыққа сорпа төкті. Сол жақ үгінділер, оң жақ үгінділер, Паркетте-тауықтың аяқтары. Және компот ізін жүргізді, Тікелей әкемнің кеңсесінде.

	Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Ардақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін	Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар,	Егер бұл сүйкімді бала болса, Ол бөлмеде ойнайды. Сенбілікке келіңіздер — Бөлмені тазалаңыздар. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет. **(Қазақ тілі***)**	қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады.	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады

	көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келі **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1. Дене шынықтыру** Жүру мен жүгірудің негізгі түрлерін орындау, оларды алмастыру, қарапайым дене жаттығуларымен ұштастыру. Допты домалату, лақтыру және қағып алу, допты жерге оң қолмен және сол қолмен ұру, екі қолымен басынан асыра лақтыру және бір қолмен кедергіден лақтыру.Секірудің әртүрлі түрлерін орындау, тепе-теңдікті сақтай отырып өзгермелі жағдайларда секіру. **«Танысу» ойын жаттығуы**. Өз есімдерін атай отырып, шеңбер бойымен бір-біріне доп береді. Шеңбер жасай отырып, қол ұстасып жүру. Қозғалыс тәсілін өзгерту ұсынылады – қатар тұрғандардың иығына қолын қоя отырып, алақандарын қоса ортаға арқасымен бұрылу. Кең, бос кеңістік. Диаметрі 10 см доп. Баяу қарқынмен 2 минут жүгіру; белгі бойынша – жүру, төрттағандап еңбектеуді кезектестіріп орындау.	**1.Сауат ашу негіздері** «Бізді қоршаған дыбыстар» Мақсаты: балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **2.Математика негіздері** «Қай жерде тұрады?» Мақсаты: кеңістікті шарлау қабілетін дамыту: сол, оң, жоғарғы, төменгі. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру. **3.Қазақ тілі** «Менің балабақшам» Мақсаты: Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге, ол сөздерді қолдана білуге үйрету. **Сөздік минимум** Балабақша, ойын бөлмесі **Музыка** Мақсаты: Музыка	**1.Дене шынықтыру** **Негізгі қимыл:** Қатар орналасқан таяқтардан екі аяқпен аттап секіру. Қостаяқтап бар пәрменмен секіруге, аяқтың ұшымен түсуге, қол мен аяқ қозғалысының үйлесуіне назар аударады. Тәуекелдікті азайту – тиісті арақашықтықты сақтау, таяқ арасымен ортаға секіру. Тепе-теңдік – қолға доп ұстап орындық үстімен жүру. Нұсқау – денені тік ұстау, басты еңкейтпей алға қарау, жерге алдымен аяқтың ұшымен түсу, содан кейін табанымен тұру. Гимнастикалық орындыққа немесе бөренеге шыққан кездегі қауіпсіздік техникасын еске салады, сақтандыру жүргізіледі. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Орын алмастырыңдар». **Ойын шарты:**Залды ортасынан қақ бөлетіндей етіп арқан тасталады. Әрбір топ өз алаңына барып тұрады. «Жүгір!» деген белгі берілгенде балалар тек өз алаңында шашырай	**1.Сауат ашу негіздері** «Сөз. Сөз қалай естіледі» Мақсаты: "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. **2. Қазақ тілі** «Балабақша бөлмері» Мақсаты: Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум:** Топ, ойын бөлмесі, қабылдау бөлмесі, медбике бөлмесі **3. Музыка** Мақсаты Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік	**1.Математика негіздері** «1 саны және цифры. 2 саны және цифры» Мақсаты: 1 және 2 сандарының қалыптасуымен танысу. **2.Көркем әдебиет** «Жидектер» әңгіме Мақсаты: Тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойлап таба білуге, бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Барлық мамандар керек, барлық мамандар маңызды» Мақсаты: Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. **4.Дене шынықтыру** «Мінез - құлық пен эмоцияны басқаруды үйрену» Мақсаты: допты бір-біріне лақтыру дағдыларын бекіту.

	Аталған арақашықтықты сақтау маңыздылығына, қозғалыстың бір түрінен екінші түріне өту кезінде тепетеңдік сақтай білуге балалардың назарын аудару. Тыныс алу жаттығулары. 5 метр қашықтыққа алға аттай отырып, допты жоғары лақтыру және екі қолмен қағып алу. Нұсқау – допты өзіңе қарай қыспай, алдыға қарай ұстай отырып алға-жоғары лақтыру керек**.** **Қимылды ойыны:** «Бос орын» **Ойын шарты:**Балалар малдас құрып дөңгелене отырады. Қолына қамшы ұстаған жүргізуші оларды жағалай жүріп, ойыншының бірінің қасына тоқтап, оның жанына жіпті тастайды да, «Бұл жер тар, өзіңе басқа орын тап», дейді. Ойыншы қамшыны қолына алып, жүргізушіні тез қуып жетуге тырысады. Ал қашқан жүргізуші босаған орынға отыруы тиіс, сол кезде орнынан	тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу,	жан-жаққа жүгіреді. «Ауыс!» деген белгі кезінде топтар орын алмастырады. Қарсы бетке толық құраммен бірінші жүгіріп келген топ жеңіске жетеді. **2.Көркем әдебиет** **Өтебай Тұрманжанов** «Жаралы **торғай**» Мақсаты: бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; **3.Сауат ашу негіздері** «Дыбыс. Оның сөздегі мағынасы» Мақсаты: дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; **4. Қоршаған ортамен таныстыру** «Бізді қоршаған не?» Мақсаты: Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді	және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық	

	айырылған ойыншы ойын жүргізуші болады. **2.Сөйлеуді дамыту** **«Күз»** **Мақсаты:** Сөздік қор. балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **Сурет салу** **Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Себеттегі жемістер»** **Мақсаты:** Балаларды мүсіндеудің таныс әдістерін қолдануды және заттардың өлшемдік қатынастарын бере білуге жаттықтыру. Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру. Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі	әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би	болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу.	аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **4.Сөйлеуді дамыту** «Мен және менің есімім» Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас н-ң, м, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; Сөздік қор. балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту;	

	бейнелерді жапсыру. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау **4.Математика негіздері** **«Жалпы қасиеті бойынша топтарға біріктіру»** **Мақсаты:** объектілер тобының (жиынтығының) жалпы қасиетін табу қабілетін қалыптастыру. жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру.	қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.			

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Біз екеуміз жүреміз, Қос ағайын секілді. Түскі аста-столдың астында, Ал түнде-кереуеттің астында. (шұлық) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Тау күлін бақылау** **Мақсаты:** күзде тау күлін бақылау. **Зерттеу қызметі** Бұтада қанша діңгек, қанша кластер бар екенін есептеңдер. Қызыл тау күлін қара түспен салыстырыңдар. Ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табыңдар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Тау күлімен жаңа ваза, Үстелге қойылды. Ол бірден байқады, Тек бөлмеге кіреді. Мен тау күлін жемеймін,	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. *(еңбекке баулу)* Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс Ертегі оқып беру «Ағаштар	**Құмдағы іздерді бақылау.** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. *(еңбек қызметі)* **Көркем сөз** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жеке жұмыс:** «Күз»	**Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру.*(* **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. (еңбек әрекеті) **3.Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын** «Кептерді қуып жет» **(дене шынықтыру**)** **Еркін ойын**	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек:** Учаскедегі гүлдерге су құю. **(**Еңбекке қызметі). **Көркем сөз:** «Бұлт» Қ.Әлімқұлов Түрленді дала, бау- бақша Құлпыра қалды тау жақта Қара бұлтты жел қуып Жөкеп берді аулаққа. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын** «Түсті автокөліктер» Мақсаты: дәлдікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту. (**дене шынықтыру****) **Жеке жұмыс** Мақсаты: заттарды көлемі бойынша топтастыру. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**) **Еркін ойын**

	Мен бояудан жақсы аламын. Мен жидектерді саламын — Ылғалды және жарқын, Тамшыларда-шық моншақтары Ғажайып сұлулық. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Егін жинағаннан кейін бақша мен гүл бақшасының жер аумағын ретке келтіру. **Мақсаты:** ересектерге көмек көрсетуге үйрету. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Допты ұста» Мақсаты:** допты ұстауға және беруге үйрету. (Дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс** «Жер бетіндегі ең маңызды мамандық қандай?» **Мақсаттар:** әр түрлі кәсіптердің өкілдері туралы білімді кеңейту; сөздік қорын	ұйықтайма?» **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын**. «Қасқырлар мен лақтар» (Дене шынықтыру**) өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	тақпағын қайталап айту **Қимылды ойын**. «Жапалақтар» **(Дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері		

	қалыптастыру. **Еркін ойын**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру Асқа байлық Денге саулық болсын Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту)** Біріншісі айтады және үндемейді, Ал екіншісі-бәрін айтады! Кім бұзады тәртіпті, Бақалар жамбасымен жатады! **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. «Бауырсақ» ертегісін оқып беру (қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Ұйқыдан тұрамын, Ваннаға барамын.				

	Онда мені достарым күтіп тұр, Олармен сіздерді таныстырамын: Бірінші досым-бұл сабын, Достығымыз бетімізде. Таза болып, ағарды, Мойын, құлақ, бетім де. Екінші досым-орамал, Жұмсақ әрі үлпілдек. Жақындасам оағн мен, Құрғақ, таза боламын. Үшінші досым-менің тарағым, Мен оған сенемін. Барлық бұйралар тарайды, Әдемі шашым болады. Таңертең олармен көңілді, Біздің достық мен үшін құрмет, Сізде бар ма осындай достар? ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті)***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативті бағдарлама	**«Дәл осындай пішінді тап» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: бала саны бойынша құлыптың суреттері,	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: ұлттық құндылықтар туралы мәлімет беру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Өнер орталығында жапсыруды орындау	**«Үйдің есігін жабайық» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Вагондарға дөңгелек таңдау» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

	геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: алдарындағы сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**) **Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. Керекті құралдар: медбике, дәрігер, халаттар, бас киім, рецепт, термометр, фонодоскоп, шпатель, ойыншықтар,	(**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну. (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) **Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике	Өнер орталығында суретті орындау (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	(**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**) **Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	дәрумендер, дәрілер. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балалар қызығушылығы бойынша конструктормен жұмыс жасау. (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)		
Балалармен жеке жұмыс	**Аққенже мен Көркем: Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала».** (*Балалардың есте сақтау қабілеттерін жетілдіру, тілдерін дамыту, қима суреттермен жұмыс).* – Мынау кім? – Мынау – қыз. – Қыз қайда келді? – Қыз балабақшаға келді. **(Қазақ тілі)**	**Алтай Алинұмен Алиханға: Дидактикалық ойын: «Сипаттамасы бойынша тап» Мақсаты:** Ұзын–қысқа, жуан-жіңішке, үлкен–кіші, оң-сол, ұғымдарын қайталау. **Керекті материалдар.** Таби ғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар,таяқшалар т.б. **Ойынның мазмұны.** Бала қолын артына	**Заңғар мен Ибрагим: Дидактикалық ойын: «Ненің құйрығы?» Картотека №14 Мақсаты:** Балаларға аңдарды бір-бірінен құйрығына қарап, ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Балаларға аңдардың құйрықтарының суреттері таратылады. Балалар құйрығына қарап қай аңның құйрығы екенін табулары керек. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Айғаным мен Дамелия Сөздік минимумды қайталату:** Топ, ойын бөлмесі, қабылдау бөлмесі, медбике бөлмесі **(Қазақ тілі***)**	**Дулат пен Нұркелді**«сөз» ұғымы туралы қайталату **Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр» №2** Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады. Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б. Үнтаспадан үкі дыбысын тыңдатып, үкі дыбысын қайталап салуды ұсынады (кук-кук-кук). (**Қарым-қатынас іс-әрекеті**)

		ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты ұстатады. Бала қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында – кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі ұзындығы бірдей екі қарындаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір – біріне ұқсас 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**			
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.** Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді.				

	Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)*** **Ұлттық ойын: «Күш сынаспақ»** Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады. 2 бала шынтақтарын столға тірек қол бастарын айқастырады. Кім білекті столға жықса сол бала жеңіске жетеді. Ағаш аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қашан білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысында-ғы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)*** **Ұлттық ойын: «Тауық күрес»** Балалар екі топқа бөлінеді. Осы екі топтан екі бала шығып, кәдімгідей күреседі. Оның ең қызығыда,басқаша күрестен айырмасы да –тек жалғыз аяғымен ақсаңдай жүріп, иықтарын қағып күресуінде.Бұл күрес балалардың нық басып, орнықты жүруін жетілдіреді.Күресті	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)*** **Ұлттық ойын: «Арқан тарту»** Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады.Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады Қай топ арқанды өз жағына тартып,алып, кесе сол топ жеңіске жетеді. Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екіші баланы құлатса, құламаған	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)*** **Ұлттық ойын: «Хан «алшы»** Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады.Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық «хан» асығы. Асықтар тізіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады.Құлаған асықтарды жинап алады.Егер хан асығы бүк,шік,тайқы-қалыптарымен түссе,бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау ***(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)*** **Қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан

	Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	ң 1 аяғын тізесіне бүгіп, мата белбеуін байлап тастайды. Қайсысы сүрініп жығылса, сол ұтылады. **(Дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	бала жеңіске жетеді. **(Дене шынықтыру**)**	атса,онда ойынды келесі бала жалғастырады.Ең соңында хан асығы кімнің қасында қалса,сол бала жеңіске жетеді.Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. **(Дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру**)** Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету. Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп, балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.09-16.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 12.09.2022	Сейсенбі 13.09.2022	Сәрсенбі 14.09.2022	Бейсенбі 15.09.2022	Жұма 16.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №1 «Дамытушы лото» (геометриялық фигуралар)** **Мақсаты:** геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді нығайту, зейін, қабылдау, логикалық ойлауды дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Өнер орталығындағы жапсырумен жұмыс жасау **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №21** «Сөздерді таңда» ойыны Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті*)*** Өнер орталығындағы сурет салу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №2 «Этикет ережелері»** Мақсаты: - Балалардың мінез-құлқы мен қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру, этикет ережелерімен танысу, әртүрлі өмірлік жағдайларда балалардың мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру**.** ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)*** Өнер орталығында конструктормен құрастыру **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №4 «Дымбілместің шоты» Мақсаты: ойын** балаларды кемпірқосақтың барлық түстерімен таныстыру, 1-ден 7-ге дейін санауды үйрету. Заттар өзін-өзі жіктеуді дамыту. ***(*Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті*)*** Кітап бұрышында күз мезгіліне байланысты кітап қарау **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Үстел-үсті ойыны картотека №8 «Сүйікті ертегілер»** Мақсаты: баланы сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құрастыруға, сондай-ақ таныс мәтінді қайталауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Өнер орталығында ермексазбен жұмыс жасау **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету,				

	дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1.Шеңберде аяқтың ұшымен, өкшемен жүріп өту. 2. Қол белде, оңға, солға бұрылыстар жасау (3 - 4рет). 3. Қолымызды екі жаққа жайып, көбелек болып ұшамыз, гүлге қонамыз, шырын сорып, қайта ұшамыз. 4. Қолымызды қимылдатып, күбідегі қымызды піскендей боламыз, қалыпқа келеміз (3 - 4 рет). 5.Оң қолды, сол қолды жоғары көтеріп, есеміз (3 - 4рет). 6. Кілемге жатып, аяқты жоғары көтеріп, велосипед тебеміз. 7. Аяқ бірге, аяқтың ұшына қолымызды тигіземіз, қалыпқа келеміз (3 - 4рет). **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Канашев Санжар мен Касымбабина маликаға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Толкунов Артем мен Сидрова Екатеринаға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Сахаров Леонид пен Симакова Миланаға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Акимбеков Айбар мен Абдикапарова Айсулуға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Грошев арсений мен Ермек Нурасылға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Жаңылтпаш: Сағат пенен сөмкені, Сауысқанға сыйласын. Ерте тұрып ерінбей, Сабағынан қалмасын **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! ***(қарым-қатынас іс-әрекет)***	**Жаңылтпаш:** Жаға жай Жағажайда -Қамажай **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кіш кентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың

					саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) ***(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** «Менің досым» Мақсаты: балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **Сурет салу** **Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** "Көшедегі үйлер" Мақсаты: Заттық жапсыру: Балалардың қайшыны қолдану біліктерін бекіту: жолақшаларды	**1.Сауат ашу негіздері** «Қоршаған әлемнің дыбыстары» Мақсаты: Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. **2.Математика негіздері** «3 саны мен цифры. 4 саны мен цифры» Мақсаты: 3 және 4 сандарының қалыптасуымен танысу. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру. **3.Қазақ тілі** «Біздің топ» Мақсаты: топтағы заттардың атауын еске	**1.Көркем әдебиет** **«Кішкентай бағбан» әңгімесі** **Мақсаты:** шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, көңіл-күймен, қисынды мазмұндауға үйрету; **2.Сауат ашу негіздері** **«Біз не естиміз және мойындаймыз?»** **Мақсаты:** тыңдалған материал негізінде сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** **«Күз бізге не әкелді?»** **Мақсаты:** Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің	**1.Сауат ашу негіздері** **«Дауысты дыбыстар»** **Мақсаты:** балалардың сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **2.Қазақ тілі** **«Біз балабақшада не істейміз?»** **Мақсаты:** балабақшадағы іс-әрекеттерін білу, сөйлемдегі сөздерін байланыстыр, сөйлеуге дағдыландыру. **Сөздік минимум** Ойнаймыз, ұйықтаймыз **3. Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың	**1.Математика негіздері** **«Менің ойыншықтарым. Қай жерде орналасқан?»** **Мақсаты:** бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру. **2.Көркем әдебиет** М. Төрежановтың «Бұлбұл» әңгімесін оқу **Мақсаты:** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен

	тікбұрыштар етіп қию, шаршыларды үшбұрышты етіп қию, шаршы немесе тікбұрыштың шеттерін қиюды үйрету. Негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу. Бақылаған заттың бейнесін бере білу. **3.Математика негіздері** «Менің бөлмем» Мақсаты: Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру **4.Дене шынықтыру** «Эстафетадағы ептілікті дамыту» Мақсаты: эстафеталарды орындау арқылы ептілік пен ұйымшылдықты дамыту.	түсіру, жекеше, көпше түрде айтуға үйрету. **Сөздік минимум** Топ, үстел, орындық **Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар	маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. **4.Дене шынықтыру** **«Мен ойнағанды жақсы көремін»** **Мақсаты:** ойын арқылы допты лақтыруға және ұстауға үйрету.	сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте	таныстыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Менімен бірге кім тұрады?»** **Мақсаты:** Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етуі, болашақта табысты болуы үшін білімнің қажеттігін түсінуіне, болашақта мектепте оқуға ынтасын арттыру, жаңаны тануға, өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету. Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына, қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу. **4.Дене шынықтыру** **«Күзгі орманда»** **Мақсаты:** жорғалау, допты лақтыру кезінде қимылдарды үйлестіруді дамыту.

		арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді		отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **4.Сөйлеуді дамыту «Менің қолымнан келеді, мен істей**	

		сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		**аламын»** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету;	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Өрмекшіні бақылау** **Мақсаты:** Балалардың өрмекші туралы білімдерін бекіту. Сұрақ –жауап арқылы сөздік қорларын, ой-өрімін дамыту. Мысал сұрақтар - Балалар біз нені көріп тұрмыз? - Өрмекші қайда жүреді?	**Күн-жылу мен жарық көзі** **Мақсаты:** күн жарық пен жылу көзі деген ұғымды қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Өсімдіктердің, жануарлардың өсуі үшін не қажет? - Күн не береді? Күн-жердегі жарық, жылу және тіршілік көзі. Одан барлық	**Көкөніс бақшасында сәбіз мен қызылшаны бақылау** **Мақсаты:** көкөністерге салыстырмалы талдау жүргізу қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** **Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.** - Бақшада қандай көкөністер өседі? (Қызылша, сәбіз.) - Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның күтімі.) - Сәбізге тән ерекшеліктерді	**Экологиялық жолда сақырауқұлақтарды бақылау** **Мақсаты:** сақырауқұлақтар, табиғаттағы мінез-құлық ережелері туралы идеяларды қалыптастыру процесінде танымдық белсенділікті дамыту. Экологиялық мәдениетке тәрбиелеу. **Бақылау барысы** Саңырауқұлақтар жеуге жарамды және жеуге	**«Көліктерді бақылау»** **Мақсаты:** балаларды көлік түрлерімен таныстыру, олардың қарапайым құрылысы және қажеттілігі жайлы ақпарат беру, жолда жүру ережелерін үйрету, көшеде тәртіп ережелерін сақтауға, мұқият болуға тәрбиелеу. **Бақылау барысы:**

	- Ол не тоқып жүреді? - Өрмекті не үшін тоқиды? - Өрмекшінің адамға пайдасы бар ма? - Өрмекшілер жәндіктерді қалай ұстайды? (Олар үшін торлар тоқылған.) - Өрмекшілер торды қаншалықты жиі тоқиды? (Күн сайын, өйткені ол жел мен жаңбырдан оңай зақымдалады.) - Өрмекшілер нені аулайды? (Шыбындарда, көбелектерде, масаларда, қоңыздарда.) - Өрмекшілер жыртқыш па? (Иә, олар басқа жәндіктермен — шыбындармен, масалармен, қоңыздармен, көбелектермен қоректенеді.) - Өрмекшілерде балалары қашан пайда болады? (Жаздың соңында.) - Жаңа туған өрмекшілер қай жерде өсіріледі? (Өрмекші ана оқшауланған жерде	бағытта жарық пен жылу таралады. Егер күн суып кетсе, онда жер қараңғылыққа батып кетер еді. Барлық өсімдіктер мен жануарлар суық пен қараңғылықтан өледі. Күн-ыстық сфералық дене, оны жанып тұрған пешпен, ыстық темірмен салыстыруға болады. Ыстық зат жарық шығарады, яғни жарқырайды. Сондықтан күн де жарқырайды, оның жарығы жерге жетеді, сондықтан күндіз біз өте жылы және жарық боламыз. Күннен Жерге дейінгі жарық 19 секундта жетеді. Күн өте қатты жарқырайды, сондықтан одан алыс қашықтықта болса да, біз оған тіке қарай алмаймыз, көзіміз ауырады. Жарықтан басқа, ыстық денелерден жылу шығады. Сондықтан күн басқа планеталарға, сондай-ақ біздің жерге жылу береді. Сондықтан біз күн сәулесінде жылынамыз. **Зерттеу қызметі** Күнге қарап, сұрақтарға жауап	ата. (Сәбіз-ұзын пішінді, қызғылт сары түсті, жасыл сабақтары бар көкөніс.) - Қызылшаның өзіне тән ерекшеліктерін ата. (Қызылша-дөңгелек пішінді, қызыл түсті, жасыл сабақтары бар көкөніс.) - Бұл көкөністерден не дайындауға болады? (Салаттар, борщ.) - Қызылша мен сәбіз не үшін пайдалы? (Оларда көптеген дәрумендер бар.) **Зерттеу қызметі** Сәбіз мен қызылша тұқымын анықта (түсі, мөлшері). Топта тұқымға отырғызу үшін қызылша мен сәбізді қазып ал. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Кім бар **сәбіз** шырынын Жастайынан ішпеген? Мені жеген адамдар Кем болмайды күшке де Ақ түсім бар қант алар, Қызыл түсім — қанға нәр. Ал, балақай біліп қой, **Қызылша**мын пайдам бар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Көкөніс бақшасында егін жинау. **Мақсаты:** көкөністерді	жарамсыз-улы болып бөлінеді. Саңырауқұлақтарды тергенде жеуге жарамдысын улы түрінен ажырата білу керек. Біз бүгін саңырауқұлақтың екі түрімен танысамыз. Бұлар-ақ саңырауқұлақ және Боз арамқұлақ. Ақ саңырауқұлақ қылқан жапырақты және аралас орманда өседі. Өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары топырақта жата берсе, әртүрлі жұқпалы аурулар тудырады. Боз арамқұлақтың қалпақшасының астыңғы жағы ақшыл жасыл түсті. Бұл улы саңырауқұлақ, сол себепті мұндай арамқұлақты жеуге болмайды. Боз саңырауқұлақ кейбіреуі жеуге жарамды саңырауқұлақтарға ұқсайды. Оларды айыру қиын. Сондықтан саңырауқұлақтарды жинаған кезде абай болу керек. **Тәжірибе және эксперименттер** **«Саңырауқұлақты кім бірінші жинайды?»** Мақсаты: Жеуге келетін және жеуге келмейтін саңырауқұлақты ажырата білу және тани білу; өз таңдауын негіздеу.	- Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінде ауа – райы қандай болады? Балалар, мен сендерге жұмбақ жасырамын, сендер мені мұқият тыңдап, жұмбақтың жауабын айтып беріңдер. Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ, Май жейді, су ішеді. Ол не? Балалар: - Машина. - Дұрыс, машина туралы екен. Олай болса балалар, бүгінгі серуенімізде біз көліктерді бақылаймыз. Міне, балалар, жолда әр түрлі көліктер өтіп жатыр. Көліктердің адамға пайдасы өте көп. Қазіргі кезде көліктерсіз адамдарды елестетуге болмайды, барлық адамда көлік бар. Біздің ата – аналарымыз бізді көлікпен бақшаға әкеледі, өздері көлікпен жұмысқа барады. Тіпті көлігі жоқ адамдар да қоғамдық көліктермен жүреді. Көліктер бізді алыс жерлерге тез жеткізеді. Көліктер арнайы көліктер, жүк көліктері және

	тордан тығыз кокон тоқып, оған бірнеше жүз аталық без салады. Жақында сіз олардан жаңа туған өрмекшілерді үлкейтесіз. Олар жайлы жылы ұяда бірге тұрады, өрмекші ана балаларды жәндіктермен тамақтандырады, ал кокон оларды суықтан, жаңбырдан, желден қорғайды.) - Өрмекшілер күзде қайда жоғалады? (Қысқы суық ауа райының басталуымен өрмекшілер қабықтың, жырықтардың, ескі діңгектердің сілкіністеріне бітеліп, көктемге дейін ұйықтайды.) - Өрмекшілердің мінез - құлқынан ауа-райын қалай болжауға болады? (Ауа-райының қолайсыздығына дейін өрмекшілер жәндіктерді аулауға арналған торларды таратпайды; ал егер өрмекші жаңа торлармен жұмыс	беруді ұсыну. ♦ Бетіңізді күнге қаратқанда не сезінесіз? ♦ Сіз оған тікелей қарай аласыз ба, ол көзге зиян тигізбейді ме? Екі қиыршық тасты салыңыз. Біреуі күн сәулесінде, екіншісі көлеңкеде, қараңғы болу үшін ағаш қораппен жабылған. Біраз уақыттан кейін қай қиыршық тастың жылы екенін тексеріңіз. Күн сәулесінде заттар көлеңкеге қарағанда тезірек қызады деген қорытынды жасау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Кіші топ балаларына аумақты тазалауға көмектесу. **Мақсаты:** еңбекқорлықты, балаларға көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын** «Өрт сөндірушілер» **Мақсаты:** қабырғаға	қазуды үйрену; ұжымда жұмыс істеуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын:** **«Көкөністерді ата»** **Мақсаты:** көкөністердің аттарын бекіту және допты ұстау. (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс** Жүгіру техникасын жақсарту(жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу). **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту.	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Саңырауқұлақ, саңырауқұлақ, Басыңда қалпағың бар. Ормандарғыжәндіктерге, Жауын жауса пана болар **Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын:** **«Саңырауқұлақ тереміз»** Мақсаты: Адымдарды санауды бекіту; (адымдардың санын аз жасай отырып) тапсырма бойынша алаңда қозғалу. Кеңістікті бағдарлай білуге бекіту. Өту барысы: Балалар шеңбер бойымен, музыка әуенімен көңілді билейді. Музыка тоқтаған кезде жердегі саңырауқұлақтарды себетке жинайды. **(дене шынықтыру**)** **Еңбек іс-әрекеті** Қажеттілік бойынша учаскіде үнемі тазалықты сақтауға қоқыстарды жинауға тәрбиелеу (бұтақша және тағы басқалар). **(Еңбек қызметі)** **Жеке жұмыс:** Ойын кезінде балалар іс-	жолаушылар көлігі болып бөлінеді. Арнайы көліктерге жедел жәрдем көлігі, өрт сөндірушілер көлігі және құтқарушылар көліктері жатады. Арнайы көліктер адамдарға көмек көрсету үшін қолданылады. Мысалы, жедел жәрдем көлігін біз не үшін шақырамыз? -Дұрыс, біз қатты ауырған кезде жедел жәрдем көлігін шақырамыз. Ал өрт сөндірушілер көлігін біз өрт шыққан кезде шақырамыз. Сондықтан бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Жүк көліктеріне кран, Камаз, жүк көліктері жатады. Олармен біз көшкен кезде заттарымызды тасимыз. Қазіргі кезде жүк көліктерін құрылыстарда пайдаланады. Міне қараңыздаршы, көліктер тас, топырақ, ағаш тасып жатыр. Олардың барлығы да үйлер салуға құрылыс материалдарын тасуда. - Көліктердің тағы бір түрі жолаушылар

	істеуге қабылданса немесе ескі тордағы кемшіліктерді жабса — құрғақ, шуақты күндер болады.) - Өрмекшінің денесі неше бөліктен тұрады? (Екеуінен-цефалоторакс және іш.) **Зерттеу қызметі** Үлкейткішті алып, өрмекшіні қарастырайық. (Өрмекшінің басында көздері мен аузы бар, ал кеудесінде төрт жұп аяғы бар.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Жұмбақ** Тоқыған ауы, Шыбынның жауы (өрмекші) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Гүлді өсімдіктерді бақтан топқа ауыстыру (бархаттар). **Мақсаты:** гүлдің айналасына мұқият қазуды үйретуді	көтерілу қабілетін бекіту, зейінді дамыту**.** *(дене шынықтыру**)* **Жеке жұмыс** **«Құрсауға түс»** **Мақсаты:** нысанаға лақтыру жаттығулары.		әрекеттерін бір-бірімен келісе отырып жетілдіру. **Еркін ойын**	көлігі. Жолаушылар көлігіне автобустар, газельдер, жеңіл машиналар жатады. Жолаушылар көлігімен біз бір жерден екінші жерге жету үшін мінеміз. Қазіргі кезде біз қалаға газельдермен барамыз. Осы көліктерді жүргізетін адамдарды жүргізуші деп атайды. Қане балалар, «жүргізуші» деп айтайықшы. Қазіргі кезде көліктер өте көп. Сондықтан да біз жол тәртібін сақтауымыз керек. Жолдан өткен кезде біз арнайы ақ – қара жолақпен, жолаушылар өткелінен өтуіміз керек. Бағдаршам жоқ жерлерден өткен кезде алдымен сол жағымызға қарап, жолдың ортасына келген кезде оң жағымызға қарап жолдан өтуіміз керек. Жолдың бойында доппен ойнауға болмайды. Көлік жүретін жолдан жалғыз өтуге болмайды. Балалар біз жол ережесін сақтаймыз ба? (Балаларға сұрақтар

	жалғастыру; жермен бірге гүлдерді гаршокке мұқият отырғызу; өсімдіктерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Қимылды ойындар:** «Бір-екі», «Үнсіз жүр». Мақсаты: жақсы позамен және қимылдарды үйлестіре отырып, нақты жүруді үйрету; жаяу жүруді төзімділікке тәрбиелеу құралы ретінде қолдану. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Баяу қарқынмен ұзақ жүгіру. Мақсаты:ептілікті, төзімділікті дамыту, дұрыс тыныс алуды дамыту.				қойып, жол бойындағы көліктерге бақылау жасау) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек:** Балалармен алаңдағы қоқыстарды жинау. Мақсаты:еңбекке баулу. (Еңбек қызметі) **Жеке жұмыс:** Назгүл, Алихан және Аружанды жәй және жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Қимылды ойын: «Бағдаршам»** Мақсаты: балалардың ой – өрісін, зейінін дамыту, жол ережесін сақтауға үйрету. Ойынның шарты: 2 – 3 баланы жүргізуші етіп белгілейміз, олардың қолдарына руль береміз. Қалған балалар жаяу жүргіншілер, тәрбиеші бағдаршамның үш түсін кезектестіріп көрсетеді. Балалар бағдаршам түстеріне қарай әрекет етеді. Қызыл түсті көрсеткенде машиналар жүреді,

					жаяу жүргіншілер тұрады, сары түсті көрсеткенде жаяу жүргіншілер жүруге дайындалады. Жасыл түсті көрсеткенде жаяу жүргіншілер жүреді, машиналар тоқтайды. ***(дене шынықтыру**)*** **Еркін ойын**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз..				

	Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті)***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы» Картотека №1** **Мақсаты:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету.	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: балаларға салт-дәстүр туралы мәлімет беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Жасыл шыршаны құрастыру» картотека №53** Мақсаты: ұсақ фигуралардан шырша құрастыруды үйрету. **(Шығармашылық іс-**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақша» Картотека №2** **Мақсаты:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана» Картотека № 4** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:**

	Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Мәшине жеткілікті ме?» №50** Педагог балаларға келесі суретті көрсетеді. Сұрақ қояды: –Балалар нешеу? –Мәшине нешеу? –Ойыншық балаларға жете ме? –Неге? –Балалардың саны мен ойыншық мәшинелердің саны туралы не айтуға болады? –Қанша бала болса, сонша мәшинені бояңдар. Кәне, балалар, нешеуін боядыңдар? **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**ойын «Үй құрылысының ретін көрсет»** Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Мазмұны: Балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Сен де сонша көрсет» Картотека №18** **Мақсаты:** Балалардың көрген нәрселерін немесе естіген дыбыстарын санап, есте сақтап, оған басқа нәрселерді сәйкестендіруге үйрету. **Керекті материалдар:** фигуралардың ою-таңбалардың суреті салынған карточкалар бала санайтын материалдар. **Ойынның мазмұны:** **1 вариант.** Тәрбиеші карточканы көрсетеді де, алып қояды. Балалар карточкада неше фигура, ою-таңба бар екенін айтып, сонша жалауша көрсетуі тиіс. **2 вариант.** Тәрбиеші бірнеше рет алақанын соғады. Балалар оны зейін қоя тыңдап, одан соң соншама жалауша көрсетеді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Жалпы атауын ата» Картотека №15** **Мақсаты:** Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешуде тапқырлыққа, шапшаңдыққа баулу. **Ойын шарты**: Балаларға конверттің ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, үй жиһаздары суреттері бар бірнеше дидактикалық материалдарды тартып береді. Осы материалдарды жалпы атауына сәйкес топтастыру қажет. Көрнекіліктер: Жемістер, ойыншықтар, үй жиһаздарының суреттері. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс	**Әмина мен Аянға Дидактикалық ойын «Сандарды сәйкестендір»** **Мақсаты:** кюзинер таяқшалар арқылы суреттегі сандарды сәкестендіру сандарды ажырата білуге дағдыландыру **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Раяна мен Мұсаға Дидактикалық ойын:** «Суретке ат қой» алдарында **Мақсаты:** таратылған картошкалардағы суреттерге ат қойып әңгімелеу, таза сөйлеуге үйрету, ой өрістерін дамыту *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Фатима Жазу дәптерімен жұмыс** **Мақсаты:** балаларға сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Мирас пен Айзереге «Күз» туралы тақпақ жаттату** Мақсаты: Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға Күз мезгіліндегі табиғат құбылыстар мен ондағы ерекшеліктерді өлең жолдары арқылы сипаттауға дағдылау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Бекнұр мен Кәусарға Дидактикалық ойын «Су бояулары»** Мақсаты: Қиял ғажайыптарымен қатар сурет салу дағдыларын дамыту, шығармашылыққа деген қызығушылықтарын ояту. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын: «Көтермек»** Ортаға екі ойыншы бала шығады.Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бі\ріні бірін- бірі арқада көтеріп алса,сол бала жеңіске жетедің.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ»** Балалар шеңбер жасап тұрады.Бастаушы (тәрбиеші) балаларды айнала	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын: «Ақсерек-көксерек»** Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді,қолдарынан ұстап тұрады.Ара қашықтық 20-30 қадам.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын: «Қыз – қуу»** Балалар арасынан бір ер бала,бір қызды(ағаш атпен)қуады.Бала қызға жетіп қолынан ұстаса ол жеңіске жеткені.Кейде қызды 2 бала да қуады қай бала бұрын жетіп қыз қолын ұстаса сол бала	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Ұлттық ойын: «Түйілген орамал»** Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1,2,3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол

	Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен бірге күш сынасады. **(дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	жүріп бір баланың артына орамал тастап каетеді.Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді.Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең,тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек.Ойын осылай жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	1- ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау ақ серек Бізден сізге кім керек. 2-ші Ақсерек –ау ақ серек Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек.Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады,өте алмаса сол топта қалады.Ойын осылай жалғаса береді. **(дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру**)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	орамалды басқа біреуге лақтырады қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді.Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұралы. **(дене шынықтыру**)** **Балшықтын пайда болуын зерттеуге жасалған мүсіндерге ат қою.** Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету. Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата-аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп, балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.09-23.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 19.09.2022	Сейсенбі 20.09.2022	Сәрсенбі 21.09.2022	Бейсенбі 22.09.2022	Жұма 23.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №7 «Жасыру және іздеу»** Мақсаты: логика мен талдау қабілетін дамыту. Талдау, салыстыру, жіктеу дағдыларын, сондай-ақ объектілер мен құбылыстар арасындағы маңызды байланыстарды ажырата білу қабілетін қалыптастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №9 «Эмоциялар»** Мақсаты: сезімдерді ажырата білуді бекіту; мимикалық дағдыларды бекіту; балалардың өзіне деген сенімділігін арттыру; өзін-өзі реттеу дағдыларын қалыптастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №10 «Зоологиялық лото»** Мақсаты: жануарлардың атауын, жануарлардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бекіту. Зейінді, байқағыштықты, реакция жылдамдығын дамыту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №11 «Өсімдіктер, жануарлар» лотосы** Мақсаты: жануарлар мен өсімдіктер әлемімен таныстыру, көкжиегін кеңейту, заттардың жалпы ерекшелігін бөліп көрсетуге және оны атрибут бойынша топтауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №12 «Магниттік тарих. Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** жыл мезгілдерімен танысуға, қыс, көктем, жаз және күздің бір-бірінен қалай ерекшеленетінін түсінуге мүмкіндік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Ертеңгілік жаттығу	**КАРТОТЕКА №4 ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				

	1. Ойын. «Маған қарай жүріңдер» - топтасып бір бағытта жүргізу. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - жан – жаққа жүгіру (жеңіл жүгіру). 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, «қоянша» жүгіру. 5. Тік тұрып, қолды жоғары көтеру. (3 - 4 рет) 6. Тік тұрып, қолды алға созу. (3 - 4 рет) 7. Торғай болып қанат қағып ұшамыз. 8. Тік тұрып, аяқты алшақ қойып, бүйірді таянып, оңға – солға иілу. (3 - 4 рет) 9. Аяқтың ұшымен жеңіл жүру. 10. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Санамақ» ойыны. Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың	**«Бес саусақ»** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім екеуін, Болып шықты он саусақ. Оң аяқта бес бақай, Сол аяқта бес бақай. Қосып едім екеуін Болып шықты он бақай **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Кірпі»** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Санамақ** Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. *(***(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету)

	саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** «Менің сүйікті істерім» Мақсаты: балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **2.Сурет салу** **Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Күзгі ағаштар»** **Мақсаты:** бейнелерді бүкіл параққа, бір сызықтың бойына, жалпақ жолақшаға орналастыру	**1.Сауат ашу негіздері «Дауысты дыбыстар»** **Мақсаты:** "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **2.Математика негіздері «Менің аулам. Қай жерде?»** **Мақсаты:** кеңістікті шарлау қабілетін дамыту. Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру. **3.Қазақ тілі «Балабақша қызметі»**	**1.Көркем әдебиет Ы.Алтынсариннің «Шие» әңгімесін оқу** **Мақсаты:** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. **2.Сауат ашу негіздері «Дауыссыз дыбыстар»** **Мақсаты:** сөздегі дыбыстар туралы білімді бекіту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Мен не істей аламын?»** **Мақсаты:** отбасы мүшелерін атау қабілетін дамыту. Туыстық байланыстарды түсіну (өз жұрты атасы мен әжесі, жақын туыстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау, үлкендерді	**1.Сауат ашу негіздері «Балға»** **Мақсаты:** дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; Сызбаларды (штрихтарды), жиектерді салуға үйрету. **2.Қазақ тілі «Менің ойыншықтарым»** **Мақсат:** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың (ойыншықтардың атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** Ойыншықтар, қуыршақ, қонжық **3. Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау.	**1.Математика негіздері «7, 8, 9 сандары мен цифры»** **Мақсаты:** 7,8, 9 сандарымен танысу. жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру, бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату. **2.Көркем әдебиет «Аяз би» ертегісін оқу** **Мақсаты:** Шығармашылыққа әңгімелеу. Тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойлап таба білуге, бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; Адамгершілік нормалары туралы түсінік.

	біліктерін қалыптастыру. затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді үйрету. **3.Математика негіздері** «5, 6 саны мен цифры» **Мақсаты:** 5 және 6 сандарының қалыптасуымен танысу. Жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру. **4.Дене шынықтыру «Спорттық ойындармен танысу (бадминтон, футбол)»** **Мақсаты:** бадминтон ойынымен	**Мақсат:** балабақшадағы қызметшілерінің лауазым атауларын қазақ тіліне айту үйретіне. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге, ол сөздерді қолдана білуге үйрету. **Сөздік минимум** Тәрбиеші, тәрбиеші көмекшісі, аспаз **Музыка** Мақсаты: **Музыка тыңдау.** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Ән айтуда	сыйлау, кішіге ізет көрсету, үй шаруасына көмектесу, отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу. **4. Дене шынықтыру «Халық ойындары»** **Мақсаты:** көлденең нысанаға ұсақ заттарды лақтыру қабілетін дамыту. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен,тізені жоғары көтеріп жүгіру, кіші және үлкен қадаммен жүгіру.	Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың	**3.Қоршаған ортамен таныстыру «Себетке қандай саңырауқұлақтар салынады?»** **Мақсаты:** кейбір жеуге болатын саңырауқұлақтар мен улы саңырауқұлақтар туралы түсінік қалыптастыру. Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. **4. Дене шынықтыру «Кішкентай спортшыларды жаттықтыру»** **Мақсаты:** станциялар бойынша қозғалыстарды орындау дағдысын қалыптастыру. шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшімен ауыса отырып жүгіру. 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен үздіксіз жүгіру;

	таныстыру. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау.	дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; **Билер.** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Балалардың музыкалық**		және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	

		аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		**4.Сөйлеуді дамыту «Алдаркөсе» ертегісі Мақсаты:** түбірлес сөздерді жасау және қолдану біліктерін, етістіктерді жалғаулармен қолдану, тілдік этикетті, жай және күрделі сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды.**(Қарым қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бақылау №13 Күзгі орманды бақылау. Мақсаты:** Орман туралы түсініктерін кеңейту. Туған жерінің табиғатын тамашалай білуге үйрету. **Бақылау барысы: Көркем сөз:**	**Бақылау №14 Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау. Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән	**Бақылау №15 Құмдағы іздерді бақылау.** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Бақылау №16 Күз мезгілін бақылау Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек:** Учаскедегі	**Бақылау №17 Бұлтты бақылау Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**

	Алтын,сары,қызыл, көк, Алуан алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. Орманға бара жатқан жолда,балаларды орман жақсы көрінетін жерде тоқтату. Әр түрлі түске боялған орманды тамашалау. Күзгі ағаштарға түстің қайсысы тән екендігін анықтау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек әрекеті:** Орманның ойнайтын бөлігін тазарту. **Мақсаты:** Орманда тазалық пен тәртіпті сақтауға үйрету, дағдыландыру. **Қимыл ойыны:** «Құстар ұяларында» **Мақсаты:** Шашырап,бірін бірі итермей жүгіруге үйрету,жаттықтыру	беріп тұрғанын әңгімелету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. *(еңбекке баулу)* **3.**Көркем әдебиет бойынша жеке жұмысЕртегі оқып беру «Ағаштар ұйықтайма?» **4.Қимылды ойын**. «Қасқырлар мен лақтар» **(дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	2.**Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру.*(еңбек қызметі)* **3.Сауат ашу негіздері бойынша жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) Жеке жұмыс: «Күз» тақпағын қайталап айту **4.Қимылды ойын**. «Жапалақтар» **(қарым қатынас іс-әрекеті)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері	шашылған ағаш бұтақтарын жинату.(еңбекке баулу) **3.Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. **(қарым қатынас іс-әрекеті)** **4.Қимылды ойын.** «Кептерді қуып жет» *(дене шынықтыру**)* **5.Еркін ойындар**	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек:** Учаскедегі гүлдерге су құю. (Еңбекке қызметі). **3. Көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау-бақша Құлпыра қалды тау жақта Қара бұлтты жел қуып Жөкеп берді аулаққа (Сөйлеуді дамыту) **4.Қимылды ойындар.** «Түсті автокөліктер» Мақсаты: дәлдікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту. **(дене шынықтыру**)** **5. Математика бойынша жеке жұмыс** Мақсаты: заттарды көлемі бойынша топтастыру. (ойын, танымдық, коммуникативтік қызмет) **Еркін ойындар.**

	Тәрбиешінің берілген белгісі бойынша тез әрекет етуге дағдыландыру. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: қозғалыстар арқылы табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу; бөренелерден, тастардан, діңгектерден секіруге машықтану; күш қасиеттерін дамыту. **(дене шынықтыру**)**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (қарым-қатынас іс-әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру Асқа байлық				

	Денге саулық болсын Әумин!Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативті бағдарлама	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем» Картотека №5** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Ғажайып пішіндер» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Балаларға біреуі артық немесе кем санды тауып, атауды үйрету. Көрнекілік: Ою-өрнектер, геометриялық пішіндер салынған карточкалар жиынтығы, геометриялық пішіндер. Барысы: Балалар геометриялық /ұшбұрыш, шаршы,	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: балалардың салт-дәстүр туралы түсініктерін қалыптастыру **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын:** ***«Балабақша тұрғызамыз»*** **Мақсаты:** Балаларды қоршаған әлемге деген жүйелі көзқарасын қалыптастыру (компоненттік және функционалды).Нысанның тұрғылықты жеріне тәуелділігін көрсету. Барысы: Миға шабуыл - олар суда, тауда балабақша салды. Осы балабақшадағы жұмысты, өмірді талқылау. Түсінікті болу үшін топтың ресурстарын пайдалану. Мысалы: тау-текшелер, себет, көрпе. Теңіз-аквариум-банк-қорап. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті - рөлді ойын «Науқас Винни-пухқа сапар»** **Мақсаты:** Балаларда кейіпкердің рөлін алу және оны орындау қабілетін дамыту. Ересектердің мамандықтары туралы балалардың идеяларын кеңейту: жүргізуші, сатушы, дәріхана. Балаларда ауру кейіпкерге қамқорлық сезімін, көмекке келуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Өнімді қызмет** Балалар, мен сендерге ағаш жасауды ұсынамын, қалайсыз ба? Бұл ағаш Сіздің отбасыңыздың символы болады. Әрқайсыңызда бұтақтары бар ағаштың суреті және отбасы мүшелерінің суреттері бар. Бұл ағашта біз отбасы мүшелерінің суреттерін кесіп, схемаға сәйкес желімдеуіміз керек. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Топтық жұмыс:** «Түрлі түсті тұздар» тұзды бояу арқылы қиял ғажайыптарын дамыту, ұсақ саусақ моторикаларын дамыту **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем» Картотека №5** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын: Балабақша тақырыбы бойынша "Бөліктер - тұтас" ойыны.** **Мақсаты:** Балаларға осы әдіс бойынша жұмыс істеу технологиясын түсіндіре отырып, балаларды фокустық объектілер әдісімен таныстыру. Таныс объектілерді (немесе объектінің бір бөлігін) олардан мүлдем жаңаларын құра отырып өзгертуге үйрету. Олардың функциялары, айналасындағы заттармен және адамдармен қарым-қатынасы туралы ойлау.

	дөңгелек және с.с./ пайдаланып, тәрбиешінің тапсырмасына үндеместен жауап беруі тиіс. Тәрбиеші тапсырма береді, балалар оны орындайды.: а/дөңгелектерден біреуін артық етіп, ұшбұрыштарды қойыңдар /үш дөңгелек салынған сандық карточканы көрсетеді/; б/мұндағы дөңгелектерден біреуін кем етіп, шаршыларды қойыңдар /бес дөңгелек салынған сандық карточканы көрсетеді/; в/дәл осындай пішінді көрсетіңдер /дөңгелекті көрсетеді/және осыларға сәйкес тапсырмаларды көрсетіңдер. Ойын соңында қорытынды шығарылады. Қатені аз жіберген қатар ұтып шығады.Ойынның барысында балалардың зейіні, қол қимылының жылдамдығы, дәлдігі қалыптаса бастайды				Барысы: Біздің балабақшада, топта оң және теріс талдау жасау. Фокустық нысандар әдісін қалай пайдалану керектігін түсіндіре отырып, мүлдем жаңа балабақша ойлап табуды ұсыну. Мысалы: балабақшада әртүрлі топтар - шыны, тікенді, матадан жасалған... Осы топтардың функциялары туралы ойлану. Сұрақ: - топтағы қабырғаларды, егер олар болса, киім ауыстыратын бөлмені не үшін пайдалануға болады...? Қабырғаның бір бөлігі тікенді, бір бөлігі...? Бұл қабырғаны не үшін пайдалануға болады? Төбенің бір бөлігі, еденнің бір бөлігі...? Жиһаз, төсектер...? Топта қуыршақтарға арналған осындай балабақшаның макетін неден жасауға болатынын ойлау. Топтың ресурстарын пайдалану. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**

	және санауды, біреуі артық немесе кем санды тауып, оны атауды үйренеді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
Балалармен жеке жұмыс	Бекнұр мен Олжасқа **жаңылтпаш үйрету.** Ақ шар бар, Көк шар бар. Көп шар бар, Төрт шар бар Алма алма,бал ал, Жая алма, жал ал. **Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	Жақсылық Алинұр мен Раяна Отбасы мүшелері туралы әңгімелеуге, отбасы туралы тақпақ үйрету; **(көркем әдебиет)**	Айкөркем мен Мирас тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(Қазақ тілі)**	Психологиялық ойын «Өз күлкіңмен бөліс» Мұса менЕркеназға қалауы бойынша құрастыру материалдарынан балабақша құрастыру. **(құрастыру)**	Тойлыбек Алинұр мен Фатима Кітаптардың пішінін атау, салмағын анықтау, ауыр жеңілін, үлкен кішісін топтастыру. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр» Табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Еркін ойындар**	**іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **(дене шынықтыру**)**	**Ұлттық ойын: «Ақ серек»** патриотизмге тәрбиелеу **(дене шынықтыру**) Еркін ойындар**	**Ұлттық ойын: «Теңге ілу»** Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінелі.Әр қайсысы жеке-жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады.Одан әрі 20-30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он-оннан тас салынады.Содан екі топтан екі саыскер шығады.сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйыңғытып,шаба жөнееді. Сол беттерімен әлгі шұңқырға тжетіп қол соғып жібереді де, тасты іліп алып,әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпай әр сайыскердің іліп алған тастарының санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса,сол топ жеңеді. **(дене шынықтыру**)**	**Ұлттық ойын: «Аударыспақ»** Қазақтың кәдімгі ұлттық ойын спорт ойыны.Қарапайым бөренеден «ағаш ат» жасаудың еш қиындығы жоқ.Екі жақ басы берік тұғырға бекітілген биіктігі бір-бір жарым метрдей (балалардың жасына қарай) ұзындығы 70-80 сантимертдей бір –біріне қапталдас орыналасқан «ағаштардың» ара қашықтығы екі жақтан созылған қол ерін жектетіндей болса жеткілікті..Оларға мінген «шабантоз» балалар бір-біріне қарама қарсы отырып қол ұсасады.Төрешінің белгісімен бірі-бірі тартып,не итеріп,әйтеуір қай айласын,не күшін асырғаны қарсыласын»ағаш аттан» аударып түсуі шарт.Аяқты жерге ағаш атқа тіреуге болмайды.ойын шарты бұзылады.Ағашаттын құлағанда айналасына құм немесе ағаш үгінділері төселу керек. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.09-30.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 26.09.2022	Сейсенбі 27.09.2022	Сәрсенбі 28.09.2022	Бейсенбі 29.09.2022	Жұма 30.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №13 «Дамыту лотосы»** **Мақсаты:** ойын барысында балалар «пішін» және «түс» ұғымдарымен таныстыру. ***(*Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті*)***	**Үстел-үсті ойыны картотека №15 «Түрлі-түсті әлем»** Мақсаты: осы ойынның көмегімен балалар түстерді, негізгі геометриялық фигуралар мен пішіндерді ажырата білуді үйрету, екі жартысын тұтасымен байланыстыруды, салыстыруды, байланыстыруды, заттардың белгілерін бөліп көрсетуді, оларды топтарға жіктеуді және біріктіруді, сурет бойынша әңгіме құруды, объектілер мен объектілер арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды табуды үйрету. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)***	**Үстел-үсті ойыны картотека №17 «Үстелде нан қайдан пайда болады?»** Мақсаты: баланы логикалық ойлауға үйрету, үйлесімді сөйлеуді дамыту, сөздік қорын және көкжиегін кеңейту. Балалар нан, күнбағыс майы және сиыр сүті дүкендерде қайдан және қалай пайда болатынын біледі. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)***	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)***	**Үстел-үсті ойыны картотека №19 «Пазлы»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. ***(*Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті*)***

<table>
<tr><td>Ертеңгілік жаттығу</td><td colspan="5">КАРТОТЕКА №5 ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ
Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.
Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.
1.Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, бірінің артынан бірі тұру.
2. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау, құсша ұшу.
3. Шеңбер құрып тұру, тәрбиешінің көмегімен.
4. Басымен оңға, солға иілу.
5. Қолды жоғары көтеріп, төмен түсіру.
6. Бүйірді таянып, оңға, солға иілу. (дене шынықтыру**)</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td>Гигиеналық шаралар:
Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
Жуынбаймыз
су жоқ болса.
Жапырақ гүлденбейді
Су жоқ болса.
Сусыз өмір сүре алмайды,
Құстар, аңдар мен адамдарда.
Сондықтан әрқашан
Барлық жерде су қажет.
Қолымызды жуамыз,
Тамаққа біз барамыз.
(қарым-қатынас іс-әрекеті)
Тамақтану (өз орнын білу,</td><td>Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Жұмбақ:
Танысуға дайынсың ба?
Мен түрлі түсті
боламын.
Қолыңды жуасың ба?
Өте жұмсақ, демек
қажетіңе жарайды...
(сабын)
(қарым-қатынас іс-әрекеті)

Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)</td><td>Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
Танысуға дайынсың ба?
Мен түрлі түсті
боламын.
Қолыңды жуасың ба?
Өте жұмсақ, демек
қажетіңе жарайды...
(сабын)
(қарым-қатынас іс-әрекеті)

Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)</td><td>Гигиеналық шаралар:
Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Жұмбақ:
Күміс құбыр,
Құбырдан су ағады,
Су шырылдап қашады
Көгілдір құдыққа,
Құбырда ағалы-інілі,
Көңілді отыр.
Бірі – қызыл телпекті,
Екіншісі көк түсті,
Екі ағайын да,
Суды өткізеді.
Жауап: қолжуғыш
(қарым-қатынас іс-әрекеті)

Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)</td><td>Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамыз,
Таза болды мұнтаздай,
Тағамға қол созамыз.
(қарым-қатынас іс-әрекеті)

Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)</td></tr>
</table>

	дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Санамақ** Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының

	көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Ұлдар мен қыздар»** **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **2.Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Әуеде қалықтаған ұшақ»** **Мақсаты:** Құрастыру бөлшектерінің негізгі бөліктерін және оған тән бөлшектерін анықтай білуге үйрету. Парақта кеңістіктегі	**1.Сауат ашу негіздері «Дауыссыз дыбыстар»** **Мақсаты:** дауыссыз дыбыстарды есту арқылы ажырата білу қабілетін дамыту. дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; **2.Математика негіздері «10 саны»** **Мақсаты:** 10 санымен танысу. бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату, жиынның бөліктен үлкен екенін, бөліктің жиыннан кіші екенін, жиынның бөліктерін санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру. **3. Қазақ тілі «Менің сүйікті**	**1.Көркем әдебиет М. Хакімжановаының «Кезекші» өлеңін оқу** **Мақсаты:** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен таныстыру. **2.Сауат ашу негіздері «Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстар** **Мақсаты:** балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Неліктен мінез-құлық ережелерін білу керек?»** **Мақсаты:** топтағы мінез-құлықтың негізгі ережелері туралы білімді кеңейту. Өзінің болашағына, біліміне, денсаулығына,	**1.Сауат ашу негіздері «Менің кітапханам. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстар»** **Мақсаты:** дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; **2.Қазақ тілі «Алтын күз»** **Мақсат:** жемістердің, көкөністердің, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум** Күз, жемістекр, көкөністер **3. Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету.	**1.Математика негіздері «Менің ойыншықтарым. Мен заттарды ретімен салыстырамын және орналастырамын»** **Мақсаты:** көрсетілген өлшемдік қатынастардың объектілерін табу қабілетін дамыту. «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру. **2.Көркем әдебиет М. Әлімбаевтың «Есек билейді» өлеңін жатқа жаттау** **Мақсаты:** Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға, балалардың өлең мазмұнына деген қатынасын беруге, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу;

	заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру (тұрады, жатады және қалпын өзгерте алады). затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу. шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу. **Математика негіздері** «Менің мерекем. Заттарды өлшемі бойынша салыстыру» **Мақсаты:** заттарды ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша салыстыру қабілетін дамыту**.** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру, жиындарды бөліктерге бөлу және оларды қайта біріктіру. **4. Дене шынықтыру**	**ойыншығым»** **Мақсаты:** ойыншықты меншіктеп айту, диалогқа қатысқа үйрету. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге, ол сөздерді қолдана білуге үйрету. **Сөздік минимум** **Ойыншық, қонжық, қуыршақ** **4. Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл	қызметіне, жетістіктеріне сенімді болуға, қоғамға пайдасын тигізуге баулу. **4.Дене шынықтыру** **«Мен сияқтымын, біз сияқтымыз»** **Мақсаты:** заттармен және оларсыз жалпы күшейту жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз,	Мазмұндау. Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, көңіл-күймен, қисынды мазмұндауға үйрету; **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Ағаштың бұтадан айырмашылығы неде?»** **Мақсаты:** ағаштардың бірнеше түрін атауға және ажырата білуге үйрету. Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, өзін-өзі құрметтеу, өз күші мен мүмкіндіктеріне деген сенімділікті арттыру. **4. Дене шынықтыру** **«Доппен ойнау және жаттығу»** **Мақсаты:** допты жоғары лақтыру қабілетін дамыту.

	«Қимылдардың экспрессивтілігі мен поастикасын дамыту» **Мақсаты:** жануарлардың әдеттері мен қимылдарын мәнерлеп жеткізе білу қабілетін дамыту.	және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау;		асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **4.Сөйлеуді дамыту «Менің хоббиім»** **Мақсаты:** түбірлес сөздерді жасау және қолдану біліктерін, етістіктерді жалғаулармен қолдану, тілдік этикетті, жай және күрделі сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру.	

		шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Құстарды бақылау** Мақсаты: Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Көркем сөз: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге	**Күн-жылу мен жарық көзі** **Мақсаты:** күн жарық пен жылу көзі деген ұғымды қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Өсімдіктердің, жануарлардың өсуі үшін не қажет? - Күн не береді? Күн-жердегі жарық, жылу және тіршілік көзі. Одан барлық бағытта жарық пен жылу таралады. Егер күн суып кетсе, онда жер қараңғылыққа батып кетер еді. Барлық өсімдіктер мен жануарлар суық пен қараңғылықтан өледі. Күн-ыстық сфералық дене, оны жанып	**Көкөніс бақшасында сәбіз мен қызылшаны бақылау** **Мақсаты:** көкөністерге салыстырмалы талдау жүргізу қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** **Көркем сөз** Кім бар **сәбіз** шырынын Жастайынан ішпеген? Мені жеген адамдар Кем болмайды күшке де Ақ түсім бар қант алар, Қызыл түсім — қанға нәр. Ал, балақай біліп қой, **Қызылша**мын пайдам бар. **Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.** - Бақшада қандай көкөністер өседі? (Қызылша, сәбіз.) - Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның күтімі.) - Сәбізге тән ерекшеліктерді	**Экологиялық жолда саңырауқұлақтарды бақылау** **Мақсаты:** саңырауқұлақтар, табиғаттағы мінез-құлық ережелері туралы идеяларды қалыптастыру процесінде танымдық белсенділікті дамыту. Экологиялық мәдениетке тәрбиелеу. **Бақылау барысы** **Көркем сөз:** Саңырауқұлақ, саңырауқұлақ, Басыңда қалпағың бар. Ормандарғыжәндіктерге, Жауын жауса пана болар. Саңырауқұлақтар жеуге жарамды және жеуге жарамсыз-улы болып бөлінеді. Саңырауқұлақтарды тергенде жеуге	**«Көліктерді бақылау»** **Мақсаты:** балаларды көлік түрлерімен таныстыру, олардың қарапайым құрылысы және қажеттілігі жайлы ақпарат беру, жолда жүру ережелерін үйрету, көшеде тәртіп ережелерін сақтауға, мұқият болуға тәрбиелеу. **Бақылау барысы:** - Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінде ауа – райы қандай болады? Балалар, мен сендерге жұмбақ жасырамын, сендер мені мұқият тыңдап, жұмбақтың жауабын айтып беріңдер.

	кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын (**қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еңбек: Құстарға жем шашу. Мақсаты: Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(еңбекке баулу)** **Сөйлеуді дамыту бойынша жеке жұмыс:** балаларға өздері білетін құстар туралы тақпақтар айтқызу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын. «Ақ қоян»** **Мақсаты:** қимыл белсенділігін дамыту (**дене шынықтыру**)**	тұрған пешпен, ыстық темірмен салыстыруға болады. Ыстық зат жарық шығарады, яғни жарқырайды. Сондықтан күн де жарқырайды, оның жарығы жерге жетеді, сондықтан күндіз біз өте жылы және жарық боламыз. Күннен Жерге дейінгі жарық 19 секундта жетеді. Күн өте қатты жарқырайды, сондықтан одан алыс қашықтықта болса да, біз оған тіке қарай алмаймыз, көзіміз ауырады. Жарықтан басқа, ыстық денелерден жылу шығады. Сондықтан күн басқа планеталарға, сондай-ақ біздің жерге жылу береді. Сондықтан біз күн сәулесінде жылынамыз. *(**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)* **Зерттеу қызметі** Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. ♦ Бетіңізді күнге қаратқанда не сезінесіз?	ата. (Сәбіз-ұзын пішінді, қызғылт сары түсті, жасыл сабақтары бар көкөніс.) - Қызылшаның өзіне тән ерекшеліктерін ата. (Қызылша-дөңгелек пішінді, қызыл түсті, жасыл сабақтары бар көкөніс.) - Бұл көкөністерден не дайындауға болады? (Салаттар, борщ.) - Қызылша мен сәбіз не үшін пайдалы? (Оларда көптеген дәрумендер бар.) *(**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті,***	жарамдысын улы түрінен ажырата білу керек. Біз бүгін саңырауқұлақтың екі түрімен танысамыз. Бұлар-ақ саңырауқұлақ және Боз арамқұлақ. Ақ-саңырауқұлақ қылқан жапырақты және аралас орманда өседі. Өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары топырақта жата берсе, әртүрлі жұқпалы аурулар тудырады. Боз арамқұлақтың қалпақшасының астыңғы жағы ақшыл жасыл түсті. Бұл улы саңырауқұлақ, сол себепті мұндай арамқұлақты жеуге болмайды. Боз саңырауқұлақ кейбіреуі жеуге жарамды саңырауқұлақтарға ұқсайды. Оларды айыру қиын. Сондықтан саңырауқұлақтарды жинаған кезде абай болу керек. *(**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)* **Қимылды ойын: «Саңырауқұлақ тереміз»** Мақсаты: Адымдарды санауды бекіту; (адымдардың санын аз жасай отырып) тапсырма бойынша алаңда қозғалу. Кеңістікті бағдарлай білуге	Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ, Май жейді, су ішеді. Ол не? Балалар: - Машина. - Дұрыс, машина туралы екен. Олай болса балалар, бүгінгі серуенімізде біз көліктерді бақылаймыз. Міне, балалар, жолда әр түрлі көліктер өтіп жатыр. Көліктердің адамға пайдасы өте көп. Қазіргі кезде көліктерсіз адамдарды елестетуге болмайды, барлық адамда көлік бар. Біздің ата – аналарымыз бізді көлікпен бақшаға әкеледі, өздері көлікпен жұмысқа барады. Тіпті көлігі жоқ адамдар да қоғамдық көліктермен жүреді. Көліктер бізді алыс жерлерге тез жеткізеді. Көліктер арнайы көліктер, жүк көліктері және жолаушылар көлігі болып бөлінеді. Арнайы көліктерге жедел жәрдем көлігі, өрт сөндірушілер көлігі және құтқарушылар көліктері жатады. Арнайы көліктер адамдарға көмек

		♦ Сіз оған тікелей қарай аласыз ба, ол көзге зиян тигізбейді ме? Екі қиыршық тасты салыңыз. Біреуі күн сәулесінде, екіншісі көлеңкеде, қараңғы болу үшін ағаш қораппен жабылған. Біраз уақыттан кейін қай қиыршық тастың жылы екенін тексеріңіз. Күн сәулесінде заттар көлеңкеге қарағанда тезірек қызады деген қорытынды жасау. **Еңбек қызметі** Кіші топ балаларына аумақты тазалауға көмектесу. **Мақсаты:** еңбекқорлықты, балаларға көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. **Қимылды ойын** «Өрт сөндірушілер» **Мақсаты:** қабырғаға көтерілу қабілетін бекіту, зейінді дамыту**.** **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** **«Құрсауға түс»** **Мақсаты:** нысанаға лақтыру жаттығулары.	**еңбек іс-әрекеті*)*** **Зерттеу қызметі** Сәбіз мен қызылша тұқымын анықта (түсі, мөлшері). Топта тұқымға отырғызу үшін қызылша мен сәбізді қазып ал. **Еңбек қызметі** Көкөніс бақшасында егін жинау. **Мақсаты:** көкөністерді қазуды үйрену; ұжымда жұмыс істеуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** **«Көкөністерді ата»** **Мақсаты:** көкөністердің аттарын бекіту және допты ұстау. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Жүгіру техникасын жақсарту(жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу). **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту.	бекіту. Өту барысы: Балалар шеңбер бойымен, музыка әуенімен көңілді билейді. Музыка тоқтаған кезде жердегі саңырауқұлақтарды себетке жинайды. **(дене шынықтыру**)** **Еңбек іс-әрекеті** Қажеттілік бойынша учаскіде үнемі тазалықты сақтауға қоқыстарды жинауға тәрбиелеу (бұтақша және тағы басқалар). **Тәжірибе және эксперименттер** **«Саңырауқұлақты кім бірінші жинайды?»** Мақсаты: Жеуге келетін және жеуге келмейтін саңырауқұлақты ажырата білу және тани білу; өз таңдауын негіздеу. **Жеке жұмыс:** Ойын кезінде балалар іс-әрекеттерін бір-бірімен келісе отырып жетілдіру. **Еркін ойын**	көрсету үшін қолданылады. Мысалы, жедел жәрдем көлігін біз не үшін шақырамыз? -Дұрыс, біз қатты ауырған кезде жедел жәрдем көлігін шақырамыз. Ал өрт сөндірушілер көлігін біз өрт шыққан кезде шақырамыз. Сондықтан бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Жүк көліктеріне кран, Камаз, жүк көліктері жатады. Олармен біз көшкен кезде заттарымызды тасимыз. Қазіргі кезде жүк көліктерін құрылыстарда пайдаланады. Міне қараңыздаршы, көліктер тас, топырақ, ағаш тасып жатыр. Олардың барлығы да үйлер салуға құрылыс материалдарын тасуда. - Көліктердің тағы бір түрі жолаушылар көлігі. Жолаушылар көлігіне автобустар, газельдер, жеңіл машиналар жатады. Жолаушылар көлігімен біз бір жерден екінші жерге жету үшін мінеміз. Қазіргі кезде біз қалаға газельдермен

					барамыз. Осы көліктерді жүргізетін адамдарды жүргізуші деп атайды. Қане балалар, «жүргізуші» деп айтайықшы. Қазіргі кезде көліктер өте көп. Сондықтан да біз жол тәртібін сақтауымыз керек. Жолдан өткен кезде біз арнайы ақ – қара жолақпен, жолаушылар өткелінен өтуіміз керек. Бағдаршам жоқ жерлерден өткен кезде алдымен сол жағымызға қарап, жолдың ортасына келген кезде оң жағымызға қарап жолдан өтуіміз керек. Жолдың бойында доппен ойнауға болмайды. Көлік жүретін жолдан жалғыз өтуге болмайды. Балалар біз жол ережесін сақтаймыз ба? (Балаларға сұрақтар қойып, жол бойындағы көліктерге бақылау жасау) ***(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)*** **Еңбек:** Балалармен

					алаңдағы қоқыстарды жинау. Мақсаты:еңбекке баулу. **Жеке жұмыс:** Назгүл, Алихан және Аружанды жәй және жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Қимылды ойын: «Бағдаршам»** Мақсаты: балалардың ой – өрісін, зейінін дамыту, жол ережесін сақтауға үйрету. Ойынның шарты: 2 – 3 баланы жүргізуші етіп белгілейміз, олардың қолдарына руль береміз. Қалған балалар жаяу жүргіншілер, тәрбиеші бағдаршамның үш түсін кезектестіріп көрсетеді. Балалар бағдаршам түстеріне қарай әрекет етеді. Қызыл түсті көрсеткенде машиналар жүреді, жаяу жүргіншілер тұрады, сары түсті көрсеткенде жаяу жүргіншілер жүруге дайындалады. Жасыл түсті көрсеткенде жаяу жүргіншілер жүреді, машиналар тоқтайды. ***(дене шынықтыру**)*** **Еркін ойын** **Жеке жұмыс**

					Скакалкамен ойын жаттығулары. Мақсаты: скакалкамен алға, артқа айналдыру арқылы секіру қабілетін бекіту.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!»				

	Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативті бағдарлама	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №6 «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты: Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** туған жер, туған жердің жануарлары туралы түсінік беру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Күз мезгілі туралы бейнефильм көру (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлдік ойын «Көкөніс дүкені»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын: "Балабақшадағы ертегі кейіпкерлері"** **Мақсаты:** Балаларды Луллия шеңберімен таныстыру. Айқын байланысы жоқ	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидкатикалық ойын «Ойыншық неден жасалған»** Ойыншықтарды биіктігіне қарай топтастыру	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №7 «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Сүт бен су» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы

	қажет екенін түсіндіріп, қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ертегі кейіпкерлерінің суретін салу. (Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		құбылыстарды жалпылауға үйрету. Оқиғаны оның даму ретімен көрсетуге, жеке оқиғалар арасында байланыс орнатуға үйрету. Балаларға фантастикалық жағдайды ұсыныңыз: балабақшадағы барлық ересектер демалысқа шығып, орнына өздеріне өте ұқсас ертегі кейіпкерлерін қалдырды. Сұрақ: - тәрбиеші үшін кім топта болады...? Кім болады тәрбиешінің көмекшісі? Балалар қызметкерлердің орнына балабақшада жұмыс істейтін ертегілер мен мультфильмдердің кейіпкерлерін атайды. Міндетті түрде талқылау - неге бұл кейіпкер ересектердің орнына болады? Талдау: Сұрақ: - Егер тәрбиеші топта болмаса, неғұрлым жақсы және нашар болса, бірақ, мысалы, әдемі Василиса. Кім жақсы, кім нашар? Балаларға луллий шеңберінің үлгісін (толық емес) көрсету.	санау,жұптастыру «Бестемше» ойын құралы негізінде ұлттық ойыншығымен таныстыру. Қосу кемейту амалдарын үйрету **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** «Ғажайып ойыншық жасау шеберханасы» балаларды таныстыру. Балалар қалаған табиғи заттарды алып өз ойыншығын жасайды **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**

			Өзіңізді осындай топқа айналдыруды және онымен ойнауды ұсыну. Сақина секторларындағы суреттер балалар өздері сурет сала алады, жаза алады немесе желімдей алады. 1 сақина-ертегілердің кейіпкерлері. 2 сақина - балабақша қызметкерлері. 3 сақина-балабақша бөлмелері. Әр нұсқаны қарастыра отырып, сақинаны жеңу-оқиғалардың даму реттілігі, бұл өзгерістің кейіпкердің өзіне және оның айналасындағыларға әсері. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		
Балалармен жеке жұмыс	Алихан мен Дамелия Оригами әдісі арқылы қайық жасату **(Жапсыру)**	Айғаным мен Жақсылық Алинұр Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыру. **(құрастыру)**	«Анасының көмекшілері» аспаздық шеберлік. Кәусар мен Көркемге қамырдан бауырсақ жасату. **(мүсіндеу)**	Алтай Алинұр мен Нұркелді Мнемокесте тәсілі арқылы тақпақ үйрету; (Біздің Дана жылады) Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	Мирас пен Алиханға Ермексаздан сувинир жасату. **(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-	Күннің екінші жартысындағы	Күннің екінші жартысындағы ауа-	Күннің екінші жартысындағы ауа-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы

	райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтары, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.10-07.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 03.10.2022**	**Сейсенбі 04.10.2022**	**Сәрсенбі 05.10.2022**	**Бейсенбі 06.10.2022**	**Жұма 07.10.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №14 «Айлакер заттар»** Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №20 «Домино»** Мақсаты: зейініділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті***)*	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті***)*	**Үстел-үсті ойыны картотека №22 «Лабиринт» ойыны Мақсаты:** ойлауын дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті***)*
Ертеңгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, бірінің артынан бірі тұру. 2. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау, құсша ұшу. 3. Шеңбер құрып тұру, тәрбиешінің көмегімен. 4. Басымен оңға, солға иілу. 5. Қолды жоғары көтеріп, төмен түсіру. 6. Бүйірді таянып, оңға, солға иілу **(дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық**	**Гигиеналық**	**Гигиеналық шаралар:**	**Гигиеналық шаралар:**	**Гигиеналық**

	шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырыл	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары				

ған іс-әрекетке дайындық	бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның	**1.Сөйлеуді дамыту «Киім»** **Мақсаты:**	**1.Сауат ашу негіздері «Қатаң» және «ұяң» дауыссыз дыбыстар**	**1.Көркем әдебиет** **Н. Ержанованың «Тату балалар» өлеңін жатқа**	**1.Сауат ашу негіздері «Сөзге дыбыстық талдау»**	**1.Математика негіздері «Ұзындығы. Шартты**

кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **2.Сурет салу** **Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Себеттер көкөністер»** **Мақсаты:** пішінді дәл беру арқылы себетті сындарлы түрде мүсіндеуді үйрету. негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, Қайшыны қолдануды бекіту. **3.Математика негіздері** **«Заттарды өлшемі бойынша салыстыру»** **Мақсаты:** Заттардың саны олардың көлеміне,	**Мақсаты:** балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **2.Математика негіздері** **«Мен айналамдағы барлық нәрсені санаймын. 10-ға дейінгі реттік сан»** **Мақсаты:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **3. Қазақ тілі** **«Көкөністер»** **Мақсат:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ө, і, дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Сөздік минимум** **Көкөністер, сәбіз, пияз, картоп, асқабақ**	**жаттау** **Мақсаты:** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен таныстыру. **2.Сауат ашу негіздері** **«Біз не білеміз және не істей аламыз?»** **Мақсаты:** "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Біз жұмыс істей аламыз ба?» **Мақсаты:** еңбек нәтижесін бағалау қабілетін дамыту. **4.Дене шынықтыру** **«Мен болашақ спортшымын»** **Мақсаты:** орнында және қозғалыста қайта құруды орындау қабілетін дамыту.	**Мақсаты:** "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. **2.Қазақ тілі** **«Жемістір»** **Мақсаты:** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, і дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Сөздік минимум** Жемістер, алма, алмұрт **3.Сөйлеуді дамыту** **Ы.Алтынсарин** **«Өрмекші, құмырсқа және Қарлығаш» ертегісі** **Мақсаты:** түбірлес сөздерді жасау және қолдану біліктерін, етістіктерді	**өлшем арқылы заттарды ұзындығы бойынша салыстыру»** **Мақсаты:** Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **2.Көркем әдебиет** **А. Дүйсенбиевтің** **«Не деу керек?» өлеңін оқу** **Мақсаты:** Мәнерлеп оқу. Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға, балалардың өлең мазмұнына деген қатынасын беруге, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу; **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Біздің аймақта кім тұрады?»** **Мақсаты:** жабайы жануарлардың өмірі

	арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **4.Дене шынықтыру «Жылдамдық-күш қасиеттерін дамыту»** **Мақсаты:** жүгіру дағдыларын жетілдіру.	**4.Музыка** **Мақсаты** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. .		жалғаулармен қолдану, тілдік этикетті, жай және күрделі сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; **4.Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте	туралы түсінікті кеңейту. **4.Дене шынықтыру «Біз бәріміз басқамыз»** **Мақсаты:** ынтымақтастық дағдыларын қалыптастыру.

				қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету.	

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Құстарды бақылау** Мақсаты: Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Көркем сөз: «Суық торғай» (С. Қалиев)	**«Тұманды бақылау»** Мақсаты: Табиғат құбылыстарын атату. Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Қайтқан құстарды бақылау»** Мақсаты: Балалармен қайтқан құстарды бақылау. Олардың атын ататқызып, дауыстарын тыңдату. Олардың топ болып ұшуына назар аударту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарының бірі – жел туралы түсінік қалыптастыру. Зерттеудің қарапайым тәсілдерін дамыту, есте сақтау, зейін қою қабілетін нығайту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікке, оған қамқорлық жасауға баулу. Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,	**«Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** Мақсаты: Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Күзгі құстардың дауысын тыңдау. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қарым-қатынас іс-**

	Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(қарым-қатынас іс-әрекет)** Еңбек: Құстарға жем шашу. Мақсаты: Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(еңбекке баулу)** **Мүсіндеу бойынша Жеке жұмыс:** Жапырақтар мен шағын бұтақтардан икебано жасап безендіру заттарын жасап, топты безендіру. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** **Қимылды ойын. «Ақ қоян»** **Мақсаты:** қимыл белсенділігін дамыту	**Көркем сөз:** Тұмшалаған көк тұман, Көрсетпейді маңайды. Ығырыңды шығарған, Тұман қашан тарайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** Еңбек: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. Балалармен жеке жұмыс: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **Қимылды ойындар: «Кетіп қалған кім?», «Қояндар мен қасқырлар»** Мақсаты: Рөлдерде ойнай білуге үйрету.Байқампаздық қа, кеңістікті бағдарлауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойын	**Көркем сөз:** Тырау, тырау тырналар, Жем іздесең қырға бар. Қырда бірақ, түлкі бар, Сақ болмасаң жұлмалар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Балалармен жеке жұмыс:** Құстар туралы жұмбақтар жасыру. 1. Құйқылжытып дала күйін, Үй ішіне салады үйін. (қарлығаш) 2. Күндіз соқыр не деген Түнде қандай көреген. (үкі) **Еңбек:** Құстарға жем салатын тақтай жасау. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойындар:** «Қайтқан құстар», «Құстар мен мысық» Мақсаты: дене қозғалысын жетілдіру **(Дене шынықтыру**)** **Еркін ойын**	қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал, терек. Жапырағын жұлғызып. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші шардың байланған жібін шешіп, ішіндегі ауаны жайлап шығара бастайды. - Менінше шардың ішінде бір нәрсе бар сияқты. Өйткені оның жібін шешкенде, дыбыс естілгендей болды. - Ауа тағы қай жерлерде жасырынып жатуы мүмкін? Біз де өзімізді ғалым деп сезініп, тәжірибе жасап көрейік. -Біз мұрнымызбен не істейміз? -Біз немен демаламыз? -Яғни мұрын арқылы ауа біздің өкпемізге өтеді.Тынысты	**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Балалық қып қызбайық, Құс ұясын бұзбайық. Құстар біздің досымыз, Құстарда да ана бар. Құстарда да бала бар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **(еңбек әрекеті)** **Балалармен жеке жұмыс:** С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай , Үйін қорғай,

	(Дене шынықтыру)**			шығарғанда ауа қайтадан ауыз немесе мұрын арқылы сыртқа шығарылады. Кәне бәріміз тексеріп көрейікші. -Ауа арқылы өсімдіктер өседі, бірақта өсімдіктерге су да керек. -Балалар ауаны не ластайды деп ойлайсыңдар? Дұрыс айтасыңдар, қаламыздағы ірі зауыттан шыққан түтінмен, көліктен бөлінген түтін ауаға тарап содан ауа ластанады. Суға тәжірбие: -Шарды біз қалай үреміз? -Шарды үріп ыдыстағы суға салып көрейікші? - Шар неге суға батпайды? -Енді түтікті суы бар стаканға салып үрлейік . Стақан ішіндегі суда не пайда болды? -Не арқылы үреміз? **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **(еңбек әрекеті)** **Балалармен жеке жұмыс: Тілді жаттықтыру.** У-у-у-у су Ел –ел- ел – жел Ау-ау-ау-ауа Үн-үн-үн-күн. **Зерттеу қызметі:** Біз бүгін желдің бағытын тағы қалай анықтауға болатынын білетін	Жер бауырлап зырлайды. Шырқап биік, Күнге күйіп, Қалмай, сайрап жырлайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Қимылды ойын: «Сұр қоян жуынады»** **Мақсаты:** дене қозғалысын дамыту **(Дене шынықтыру**)** **Еркін ойын**

				боламыз. Саусақтарыңды суға салыңдар да, алып шығып, жоғары көтеріңдер. Балалар саусақтарын суға салады да, судан алып, желдің бағытын анықтайды, желдің бір жақтан соғып тұрғанын біледі. **Қимылды ойын:** «Жел көбік» Мақсаты: дене қозғалысын дамыту **(Дене шынықтыру**)** **Еркін ойын**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді,				

	Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативті бағдарлама	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №7 «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Күз мезгілінің суретін салу. (Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** (Этнопедагог жоспары бойынша) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жыл құстары туралы бейнефильм көру (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті - рөлді ойын «Науқас Винни-пухқа сапар» Мақсаты:** Балаларда кейіпкердің рөлін алу және оны орындау қабілетін дамыту. Ересектердің мамандықтары туралы балалардың идеяларын кеңейту: жүргізуші, сатушы, дәріхана. Балаларда ауру кейіпкерге қамқорлық сезімін, көмекке келуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Күз бейнесін салу, ағаштарды жасау, күзгі жапырақтардан жапсыру арқылы композиция жасау. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Балаларға ұннан тұзды қамыр жасауды үйрету. Әр балаға әр түрлі түсті бояу қосып, қамырдың түсін өзгертіп қамыр жасату. Жасалған қамырдан нан, бауырсақ, торт т.б балалардың қалауы бойынша мүсіндер жасату. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлдік ойын «Киім дүкені» Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Жел бағытын анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Фатима мен Дулатқа **жаңылтпаш** үйрету. Ақ шар бар, Көк шар бар. Көп шар бар, Төрт шар бар Алма алма,бал ал, Жая алма, жал ал. **(карым-қатынас іс-әрекеті)**	Олжас пен Мұса Жануарлардың күзгі тіршілігіне қандай жағдайлар жасау керектігі туралы әңгімелесу. Құмнан қоралар жасау. **(құрастыру)**	Еркеназ бен Алиханға Ағаштар мен гүлдерге геометриалық пішіндерді қолданумен жол табу Роботтар арқылы кеңістікті бағдарлауға үйрету. **(математика негіздері)**	Әмина мен Бекнұрға ермексаздан доп жасату, пішінді бере білуге үйрету. **(мүсіндеу)**	Нұркелді мен Еркеназға Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді қиып жапсыруға үйрету. **(жапсыру)**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру, бақылау зерттеу іс-әрекеті)** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру, бақылау зерттеу іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру, бақылау зерттеу іс-әрекеті)** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру, бақылау зерттеу іс-әрекеті)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру, бақылау зерттеу іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.10-14.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.10.2022	Сейсенбі 11.10.2022	Сәрсенбі 12.10.2022	Бейсенбі 13.10.2022	Жұма 14.10.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын: «Боялған жылқы»** **Мақсаты:** халықтық суреттердің негізгі мотивтері туралы білімді бекіту, оларды басқалардан ажырата білу, дұрыс атау, түс сезімін дамыту. **Материалдар:** боялған жылқылар мен шабындықтар **Ойын барысы:** балаға жылқылардың әрқайсысы қандай шабындықта жайылатынын анықтап, олардың негізінде боялған қолданбалы шығармашылықтың түрін атау керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-**	**Дидактикалық ойын: «Пейзажды жина» Ойынның мақсаты:** композициялық ойлау дағдыларын қалыптастыру, табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту, "пейзаж" ұғымы туралы білімді бекіту, байқау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **Материалдар:** басып шығарылған суреттер жинағы **Ойын барысы:** Балаларға қағазға заттарды орналастыру дағдыларын үйрету. балаға баспа суреттерінің жиынтығынан белгілі бір маусымның пейзажын жасау ұсынылады (қыс, көктем) бала жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдап, өз білімінің көмегімен дұрыс	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады үйрету. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Кітап бұрышын тазалау.** Мақсат-міндеттері. Құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, ретпен орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**

	әрекеті	композиция құруы керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**			
Ертеңгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **"Қуыршақпен ойнаймыз".** Бастапқы қалып: тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 бастапқы қалып. Аяқ арасы алшақ, қуыршақ алда. 1-2 денені оңға, солға бұру, бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею. "Қуыршақтар билейді". 5-6 бастапқы қалыпқа келу (3рет). Бастапқы қалып: 1-2 отыру, қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Біздерде бар қасықтар, Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз, Дәмді астан аламыз. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек?	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:**

	жегім келмейді», - Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды,	Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!!	Володя түскі асқа отырды, Орындыққа сорпа төкті. Сол жақ үгінділер, оң жақ үгінділер, Паркетте- тауықтың аяқтары. Және компот ізін жүргізді, Тікелей әкемнің кеңсесінде. Егер бұл сүйкімді бала болса, Ол бөлмеде ойнайды. Сенбілікке келіңіздер — Бөлмені тазалаңыздар. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны Мақсат: Балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және олардың сын-сипатына қарап тануға үйрету. Барысы: жүргізуші құстардың әдеттерін бейнелейді және олардың белгілерін сипаттайды, балалар жүргізушінің жасырып отырған құсын табады. Құстарды қазақ тілінде атайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Тапсырманы орында" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: Үлкен және кішкентай заттарды ажыратуларын жаттықтыру. Мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Не, қайда өседі?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің өсімдікжамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез келген қимылды таңдауға болады), егер болмаса, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және тағы басқа. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Кім, не жейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті -

			әрекеті, еңбек іс-әрекеті)		қыстайтын және жыл құстарына қоректерді бөлу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Менің көп нәрсені білгім келеді» Мақсаты:**. Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г – ғ, н – ң, х – h дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; **2.Мүсіндеу, сурет салу, жапсыру, құрастыру** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Көжекке арналған сәбіздер» Мақсаты:** Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс көкөністерді мүсіндеу, сюжеттерде қарапайым мағыналы байланыстарымен ондағы заттардың	**1.Сауат ашу негіздері «Қатаң» және «ұяң» дауыссыз дыбыстар Мақсаты:** балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **2.Математика негіздері «Сурет салуды үйрену. «Қанша?» және «қайсысы?» Мақсаты:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. **3. Қазақ тілі «Жидектер» Мақсаты:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. азық-түлік өндірудегі Тілдік және артикуляциялық	**1.Көркем әдебиет С. Есениннің «Қайың» өлеңін оқу Мақсаты:** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен таныстыру. **2.Сауат ашу негіздері «Дауысты дыбыстар, қатаң дауыссыз дыбыстар және ұяң дауыссыз дыбыстар» Мақсаты:** дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Неге қолөнер керек?» **Мақсаты:** еңбектің маңыздылығы мен адам өміріндегі барлық	**1.Сауат ашу негіздері «Менің отбасым. Бірқатар дауысты және буындарды дыбыстық талдау» Мақсаты:** Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. **2.Қазақ тілі «Ойнайық та, ойлайық» Мақсаты:** Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстыру. **Сөздік минимум** Асық, қыз қуу, көкпар **3.Сөйлеуді дамыту "Ыдыс-аяқ" Мақсаты:** балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен, сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы	**1.Математика негіздері "Шеңбер және сопақ" Мақсаты:** Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **2.Көркем әдебиет Нанай халық ертегісін оқу "Айога" Мақсаты:** Шығармашылық әңгімелеу. Тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойлап таба білуге, бір-бірімен байланысқан сюжет бойынша құрастыруға, әңгімелеу барысында

	арасындағы кеңістіктік қатынастарды жеткізе білу. **3.Математика негіздері** "Шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, Үшбұрыш" **Мақсаты:** Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **4.Дене шынықтыру** "Менің сүйікті жануарым" **Мақсаты:** жүру мен жүгірудің негізгі түрлерін орындау қабілетін дамыту.	аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ,ң дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Сөздік минимум** Жидек, жүзім, қарақат, таңқурай **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-	кәсіптердің маңыздылығы туралы идеяны кеңейту. **4.Дене шынықтыру** «Зейінді шоғырландыру қабілетін қалыптастыру» **Мақсаты:** арқанмен секіру кезінде зейінді шоғырландыру қабілетін қалыптастыру.	музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **"Неліктен ағаштар жапырақтарын тастайды?»** **Мақсаты:** Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **4.Дене шынықтыру** **"Менің сүйікті ойындарым"** **Мақсаты:** орнында және қозғалыста қайта құру түрлерін орындау қабілетін дамыту.

		күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді.				

	Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**					
Серуен	**Тау күлін бақылау** **Мақсаты:** күзде тау күлін бақылау. **Бақылау барысы** Тау күлімен жаңа ваза, Үстелге қойылды. Ол бірден байқады, Тек бөлмеге кіреді. Мен тау күлін жемеймін, Мен бояудан жақсы аламын. Мен жидектерді саламын — Ылғалды және жарқын, Тамшыларда-шық моншақтары Ғажайып сұлулық. **Зерттеу қызметі** Бұтада қанша діңгек, қанша кластер бар екенін есептеңдер. Қызыл тау күлін қара түспен салыстырыңдар. Ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табыңдар.	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. *(еңбекке баулу)* **3.**Көркем әдебиет бойынша жеке жұмысЕртегі оқып беру «Ағаштар ұйықтайма?» **(Қарым-қатынас іс-әрекеті** **4.Қимылды ойын**. «Қасқырлар мен лақтар»	**Құмдағы іздерді бақылау.** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** 2.**Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру.*(еңбек қызметі)* **3.Көркем әдебиет бойынша жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) Жеке жұмыс: «Күз» тақпағын қайталап айту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **4.Қимылды ойын**. «Жапалақтар» Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері **(Дене шынықтыру**)**	**Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату.(еңбекке баулу) **3.Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **4.Қимылды ойын.** «Кептерді қуып жет» **(дене шынықтыру**)** **5.Еркін ойындар**	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек:** Учаскедегі гүлдерге су құю. **(**Еңбекке қызметі). **3. Көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау-бақша Құлпыра қалды тау жақта Қара бұлтты жел қуып Жөкеп берді аулаққа **(Қарым-қатынас іс-әрекеті**) **4.Қимылды ойын** «Түсті автокөліктер» Мақсаты: дәлдікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту. (**дене шынықтыру**)** **5 Математика негіздері бойынша жеке жұмыс** Мақсаты: заттарды

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Еңбек қызметі** Егін жинағаннан кейін бақша мен гүл бақшасының жер аумағын ретке келтіру. **Мақсаты:** ересектерге көмек көрсетуге үйрету. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын:** **«Допты ұста»** **Мақсаты:** допты ұстауға және беруге үйрету. (**Дене шынықтыру****) **Жеке жұмыс** «Жер бетіндегі ең маңызды мамандық қандай?» **Мақсаттар:** әр түрлі кәсіптердің өкілдері туралы білімді кеңейту; сөздік қорын қалыптастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті** **Еркін ойын**	**(Дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.			көлемі бойынша топтастыру. (**танымдық іс-әрекет**) **Еркін ойындар.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу,				

	қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *(***қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативті бағдарлама	**Сюжетті-рөлдік ойын: «Хайуанаттар бағының құрылысы»** Мақсаты: Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. Құрастыру бөлшектерінің негізгі бөліктерін және оған тән бөлшектерін анықтай білуге үйрету. Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: балалардың сөздік қорын дамыту. **қарым-қатынас іс-әрекеті** **Дидактикалық ойын:** «Шумақтар» **Мақсаты:** балалардың көзді бақылауға және жабық көздерге сүйене отырып, жабық шеңберде допқа сурет салу кезінде айналмалы қозғалыстарды орындау қабілетін дамыту. **Материал:** «Доп пен мысық» суреті. Қағаз парақтары. Қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға мысық жіптермен ойнайтын суретті қарастыруды ұсынады. Содан кейін ол балаларға жіптерді допқа жинауды ұсынады және жіптердің допқа қалай жиналатынын көрсетеді,	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №14 «Хайуанаттар бағы»** **Мақсаты:** Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өзбетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау. Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Керемет орман»** **Мақсаты:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Аударғыштар»** **Мақсаты:** балаларды осы заттардың жеке бөлшектерінің схемалық бейнелерін қабылдау негізінде заттардың бейнелерін елестетуге үйрету. **Материал:** Қарындаштар.Заттың жартысы бейнеленген қағаз парақтары. **Барысы:** тәрбиеші балаларға фигураға кез-келген нәрсені, бірақ	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №15 «Пошта»** **Мақсаты:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес, жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Портрет жаса» **Мақсаты:** портрет жанры туралы білімді бекіту. Пропорция сезімін дамыту. **Материал:** бет бөліктерінің әртүрлі модификациялары. Қағаз. Түрлі-түсті қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші бетінің әртүрлі бөліктеріндегі балаларға портрет жасауды ұсынады. Көңіл-күйді анықтаңыз және портрет салу.

	құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Көңілді гном»** **Мақсаты:** балаларды тақырыптың схемалық бейнесін қабылдау негізінде бейнелер жасауға үйрету. **Материал:** қолында дорбасы бар гномның суреті және әр түрлі пішіндегі қағаздан кесілген бірнеше дорбалар, оларды суретке жағып, гномның қолында өзгертуге болады. **Барысы:** тәрбиеші балаларға суретті көрсетіп, гном балаларға қонаққа келгенін айтады; ол сыйлықтар әкелді, бірақ балалар нені болжап, сурет салуы керек. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	қарындаш қозғалыстарымен жіптердің допқа оралуын имитациялайды. Тәрбиеші мезгіл-мезгіл балаларға көздерін жұмып қимылдар жасауды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	жағдай жасауға үйрету. **Материал:** бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан қағаз парақтары. Түрлі-түсті қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме ойлап табуды және айтуды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	сурет алу үшін сурет салуды ұсынады. Содан кейін сіз бірдей фигурасы бар тағы бір картаны алып, оны төңкеріп немесе бүйіріне қойып, фигураны басқа суретке айналдыру керек. Балалар тапсырманы орындаған кезде – басқа фигурасы бар карталарды алу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Айзере мен Айғаным **Дидактикалық ойын: «Аквариумда не өседі?»**	Фатима мен Ибрагим **"Жазайық" жаттығуы.** **Мақсаты: қ**арапайым үзік-үзік, үздіксіз	Аян мен Алтай Алинұрға **«Түрлі-түсті моншақтар» ойыны** **Мақсаты:**	Ақкенже мен Мирас **«Мейірімді айт» дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың кішірейтетін	Раяна мен Алихан **"Көңілді сандар" дидактикалық ойыны.** Әр балаға тәрбиеші нөмірі бар карточка береді, балалар

	Мақсаты: Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сызықтар, формалар жазу негіздерінің дағдыларын дамыту; үзік сызықтар бойынша жазуда жаттығу. Тәрбиеші балаларға үлгілерді таратады. Суреттер мен жазулар нүктелі сызықтармен сызылған. **(сауат ашу негіздері сурет салу)**	балалардың ойында ақыл-ой, сенсорлық қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, зейінді, дәйекті болу қабілеттерін дамыту; жақындарына, жолдастарына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Жабдық. Моншақтардың орнына әр түрлі көлемдегі қуыс, боялған макарон өнімдері, түрлі түсті, әр түрлі диаметрлі пластикалық түтіктер; қалың жіптер, сөмкелер, қораптар. Моншақтар жиналғаннан кейін, бала таңдалған моншақтар тізбегін қаншалықты сақтағанын көрсетеді, моншақтарды өлшемі, түсі бойынша салыстырады. **(математика негіздері)**	жұрнақтарды қолдана отырып, сөздерді өзгерту қабілетін дамыту, сөздердің кішірейтетін түрін құру; сөздік қорын кеңейту, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. Жабдық: балаларға таныс әртүрлі заттар мен құбылыстардың суреттері-карталары. Шамамен ауызша жұптар: көз-көз, қол-қалам, өзен-өзен, аяқ-аяқ, алма-алма, нан-нан, кесе – тостаған, күн-күн, Құс-құс, куртка-куртка, таяқша-таяқша, сақина-сақина, мұрын-мұрын, сөмке-сөмке, рюкзак-рюкзак. **(сөйлеуді дамыту)**	карточкадағы берілген тапсырмаларды орындауы керек. Мақсаты: жазықтықта бағдарлауды, ойлауды дамыту. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,**

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.10-21.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 17.10.2022	Сейсенбі 18.10.2022	Сәрсенбі 19.10.2022	Бейсенбі 20.10.2022	Жұма 21.10.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №7 «Жасыру және іздеу»** Мақсаты: логика мен талдау қабілетін дамыту. Талдау, салыстыру, жіктеу дағдыларын, сондай-ақ объектілер мен құбылыстар арасындағы маңызды байланыстарды ажырата білу қабілетін қалыптастыру. **(танымдық іс-әрекет)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №9 «Эмоциялар»** Мақсаты: сезімдерді ажырата білуді бекіту; мимикалық дағдыларды бекіту; балалардың өзіне деген сенімділігін арттыру; өзін-өзі реттеу дағдыларын қалыптастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №10 «Зоологиялық лото»** Мақсаты: жануарлардың атауын, жануарлардың сыртқы түрінің ерекшеліктерін бекіту. Зейінді, байқағыштықты, реакция жылдамдығын дамыту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №11 «Өсімдіктер, жануарлар» лотосы** Мақсаты: жануарлар мен өсімдіктер әлемімен таныстыру, көкжиегін кеңейту, заттардың жалпы ерекшелігін бөліп көрсетуге және оны атрибут бойынша топтауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Желбағытын анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Ертеңгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Ойын «Маған қарай жүріңдер.» - бір бағытта топтасып жүру. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - әртүрлі бағытта жеңіл жүгіру. 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Қалыпты жағдай – тік тұрып, аяқты алшақ қойып, қолды артымызда ұстап. Тәрбиеші: «Біздің қолымыз қайда?», балалар қолды алға қарай созады «Міне біздің қолымыз!»				

	5. Қалыпты жағдай - аяқты алшақ, қолды белге. «Тик - так» - сағаттың тіліндей оңға, солға иілу. 6. Қалыпты жағдай – аяқты алшақ қою, қол төменде, екі қолды жоғары көтеру «Күнге қол созамыз». 7. Аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру. 8. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру**. (Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №8 **Саусақ санау ойыны** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Картотека №9** Сен тұр – қойына бар! Сен тұр – қозына бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр - сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар ... Мына жерде қатық бар ... Мына жерде қытық бар ... Қытық, қытық! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы:** **Картотека №10** **«Нешеуміз?»** Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(Танымдық іс-әрекет)**	**Картотека №11 «Жеті ұл»** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(Танымдық іс-әрекет)**	**Картотека №12** **«Санамақ»** - Адамда қанша бауыр бар? -Біреу. -Қанша өкпе бар? -Екеу. -Бір тоқсанда неше ай бар? -Үшеу. -Есеп шығаратын амал қанша? -Төртеу. -Күнде оқылатын намаз қанша? -Бесеу. -Әлемде қанша құрлық бар? -Алтау. -Бір аптада неше күн бар? -Жетеу. -Малда қанша жілік бар? -Сегіз. -Домбыраның пернесі қанша? -Тоғыз. -Цифрлар қанша болды? -Он. Міне өстіп жаңалап Айтып шықтық санамақ.

					(Танымдық іс-әрекет)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Ойнайық" Мақсаты:** Тілдің грамматикалық құрылымы: түбірлес сөздерді жасау және қолдану біліктерін, етістіктерді жалғаулармен қолдану, тілдік этикетті, жай және күрделі сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; **2.Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Шай кесесі" Мақсаты:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру . Заттардың ұзын және қысқа,	**1.Сауат ашу негіздері "Дыбыс, оның сөздегі орны" Мақсаты:** "Сөз" және "дыбыс" терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеуге үйрету. Қатаң және ұяң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету; **2.Математика негіздері "Үстінде, астында-ішінде, сыртында, алдыңғы - артында, оң-сол жағында" Мақсаты:** теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. **3.Қазақ тілі "Неше? Санау" Мақсаты:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету,	1.**Көркем әдебиет М. Әлімбаевтың «Менің ойыншықтарым» өлеңін оқу Мақсаты: Мәнерлеп оқу.** Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға, балалардың өлең мазмұнына деген қатынасын беруге, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу; **2.Сауат ашу негіздері «Мен анамды өте жақсы көремін. «Ана» сөзінің дыбыстық-буындық талдауы Мақсаты:** дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; **3.Қоршаған ортамен таныстыру "Барлық жерде қалай үлгеруге болады?» Мақсаты:** адам өміріндегі байланыс пен көлік құралдарының маңыздылығы туралы білімді кеңейту. Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы	**1.Сауат ашу негіздері "Сөз схемасы. Сөздегі дыбыстың орны" Мақсаты:** дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Сөздік минимум** Апта, дүйсенбі, сенбі **2.Қазақ тілі "Апта күндері" Мақсат: Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Сөздік минимум** Апта, дүйсенбі, сенбі **3.Сөйлеуді дамыту "Үйдегі жиһаз" Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – һ дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; балалардың сөздік	**1.Математика негіздері «Мен жол салып жатырмын. Мен фигуралар мен заттардың пішінін атаймын» Мақсаты:** Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **2.Көркем әдебиет Ұ.Есдәулеттің "Қазақстан" өлеңін оқу Мақсаты:** Шығармалардың эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Балаларды шығарма кейіпкерлерімен таныстыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру**

	жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу. еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. Өзінің құрастырған құрылысын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу **3.Математика негіздері** **"Доп, текше және цилиндр"** **Мақсаты:** Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **4.Дене шынықтыру** **"Бірінші бол!»** **Мақсаты:** арқанмен секіруді бекіту.	ынталандыру. **Сөздік минимум** Неше, сан, санау **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай	шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **4.Дене шынықтыру** **«Әдемі қозғалуды үйрену»** **Мақсаты:** дененің жаттығулары мен төзімділігін арттыру үшін әр түрлі жүктемелерді біртіндеп арттыра отырып, дене жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын	**«Оңтүстікке нелер ұшады?»** **Мақсаты:** қоныс аударатын және қыстайтын құстарды ажырата білуге және атауға үйрету. Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **4.Дене шынықтыру** **"Ерекше сабақтар"** **Мақсаты:** қайта құру, жүгіру дағдыларын бекіту

		арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		түсіндіру, балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті**)				
Серуен	**Күзгі орманды бақылау.** **Мақсаты:** Орман туралы түсініктерін кеңейту. Туған жерінің табиғатын тамашалай білуге	**Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай	**Аққайыңды бақылау** Мақсаты. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерді бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш. Оның	**«Күзгі саябаққа серуен»** Мақсаты. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл аудару, бақылау, әңгімелеу.	**Қарға мен сауысқанды бақылау.** Мақсаты. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы

	үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Алтын,сары,қызыл, көк, Алуан алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. Орманға бара жатқан жолда,балаларды орман жақсы көрінетін жерде тоқтату. Әр түрлі түске боялған орманды тамашалау. Күзгі ағаштарға түстің қайсысы тән екендігін анықтау. *(***қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек әрекеті:** Орманның ойнайтын бөлігін тазарту. **Мақсаты:** Орманда тазалық пен тәртіпті сақтауға үйрету, дағдыландыру. (Еңбек қызметі) **Қимыл ойыны:**	түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **2.Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. *(еңбекке баулу)* **3.**Көркем әдебиет бойынша жеке жұмысЕртегі оқып беру «Ағаштар ұйықтайма?» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **4.Қимылды ойын**. «Қасқырлар мен лақтар» **(Дене шынықтыру**)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	ақ түсті қабығы ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді, оның гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап жерге түседі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Суретшілер қайыңның суретін салуды ұнатады. Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу)** **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктер мен ұсақ бұталардан тазарту. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдаландыру. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек:** саябақтағы әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратуды үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. **(дене шынықтыру)** Күрделенуі: сызықтардан жылдам секіру (уақытқа). **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Лақтыр да, ұстап ал" (2-3 рет ойнатылады).** Мақсат-міндеттері. Балаларды допты лақтыруға және ұстап алуға жаттықтыру.	түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға ұқсаматынын байқайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыға бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау)

	«Құстар ұяларында» **Мақсаты:** Шашырап,бірін бірі итермей жүгіруге үйрету,жаттықтыру Тәрбиешінің берілген белгісі бойынша тез әрекет етуге дағдыландыру. (Дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: қозғалыстар арқылы табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу; бөренелерден, тастардан, діңгектерден секіруге машықтану; күш қасиеттерін дамыту.		бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынын арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар қояндар болады. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар екен?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды алыстан бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынған жерлерінен ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, өз орындарына доптан жылдам қашып баруға тырысады. Ойынның соңында	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы.** Мақсаты. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **(дене шынықтыру**)** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және

			"аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойынның қауіпсіздігін қадағалайды. **"Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге дағдыландыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауды үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету дағдысын қалыптастыру.		құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)*				

	Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Әскер» Картотека №17** **Мақсат:** Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыру. **Ойын материалы.** Құрылыс материалы, пилоттар, шарфтар, медбикелерге арналған сөмкелер, құм салынған дорбалар, дулығалар, алмастырғыш заттар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы суреттер» **Мақсаты:** балаларды тақырыптың схемалық бейнесі негізінде кескіндер жасауға үйрету. **Материал:** аяқталмаған кескіні бар қағаз парағы. Түрлі-түсті қарындаштар. **Барысы:** суретті аяқтау. Балалар басқа суреттерге ұқсамайтын нәрсені ойлап тапқан кезде ең қызықты суреттерді атап өту. (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы **Мақсаты:** Халық педагогикасының элементтерін пайдалана отырып, балаларды ұлттық баспана киіз үйдің пайдасын, қадір-қасиетін біліп, оны бағалай білуге тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көңілді палитра» **Мақсаты:** түс сезімін дамыту. **Материал:** заттары бар карталар. Түстер реңктері бар палитралар. **Барысы:** әр суретті атау және палитрада оның түсін көрсету. Барлық жұптарды алу: лимон-лимон...(және т.б.) енді басқа түстерді қалай атауға болатынын білуге тырысу. Суреттердің арасынан сәбізді табу және палитрада қолайлы орнату. Бұл түс қалай аталады? (Қызғылт сары.) Бірақ сіз басқаша айта аласыз-сәбіз. Палитрада қызылша түсін көрсету. Сирень. Зәйтүн. Қиын болса, жемістердің, гүлдердің суреттерімен салыстыру. Өріктің түсін қалай атар едіңіз? (Күлгін немесе басқаша-қара өрік.) Сары түстің лимоннан айырмашылығы неде?	**Сюжетті-рөлді ойын: «Теледидар» Картотека №19** **Мақсаты:** теледидар қызметкерлерінің рөлдік әрекеттерін бекіту, олардың жұмысы ұжымдық екенін көрсету, бүкіл ұжымның нәтижесі біреуінің жұмыс сапасына байланысты алдағы іс-шараларға қызықтыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Біз әскерде қызмет етеміз!»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың әскери-патриоттық тәрбиесіне ықпал ету. Міндеттері: 1. Әскер туралы балалардың идеяларын нақтылау, мектеп жасына дейінгі балаларда сарбаздар туралы нақты идеяларды қалыптастыру, қорғаушы болуға деген ұмтылысты дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Құмға» эксперименттік қызмет** Мақсаты: құмның қасиеттері туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

		(Лимон-жасыл түстің жеңіл қоспасы бар сары реңк.) **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Математика негіздері** Еркеназға ойыншықтарды санауға үйрету **Дидактикалық ойын: «Қапшықтан неше ойыншық алдың?» Картотека №23**	Мирас пен Ибрагимге Жыл мезгілдері туралы әңгімелеуге үйрету; **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Фатима мен Заңғар Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(қазақ тілі)**	Жақсылық Алинұрға мнемокесте тәсілі арқылы тақпақ үйрету; (Біздің Дана жылады) Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді. **(сөйлеуді дамыту)**	«Менің сүйікті мысығым» әңгіме. Мақсаты: сүйікті мысығы туралы қысқаша әңгіме құра білуге үйрету. **(көркем әдебиет)** Фатима - жеке жұмыс. Суретті кітаппен жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека № 9 «Қоян»** **Мақсаты:** балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №12 «Аттар»** **Мақсаты**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын ,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №13 «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Картотека №14 «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын

	дамыту. **(дене шынықтыру**)**	**(дене шынықтыру**)**	бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.10-28.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 24.10.2022**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі 26.10.2022**	**Бейсенбі 27.10.2022**	**Жұма 28.10.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу . Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №14 «Айлакер заттар»** Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №22 «Лабиринт» ойыны Мақсаты:** ойлауын дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Ертеңгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі»				

	1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5- 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №7 «Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті,**		**Картотека №4 Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Картотека № 9 «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кіш кентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру)

	танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)				Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Тату отбасы" Мақсаты:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Дыбыстарды дұрыс, анық айтуды бекіту, айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз н – ң, х – һ дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға үйрету; **2.Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Жәндіктер" Мақсаты:** табиғи материалдан қолөнер жасай білуге үйрету. тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру (өсімдіктер, жануарлар, құстар). Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі		**1.Көркем әдебиет Ю. Тувимнің «Көкөністер» өлеңін оқу Мақсаты:** Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, көңіл-күймен, қисынды мазмұндауға үйрету; **2.Сауат ашу негіздері «Кит» сөзінің дыбыстық талдауы Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін бекіту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру "Не қозғалады?» Мақсаты:** Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. **4.Дене шынықтыру "Командалық эстафеталар" Мақсаты:** командалық эстафеталарды тиімді орындау қабілетін жетілдіру.	**1.Сауат ашу негіздері «Орман» және «ағаштар» сөздерін дыбыстық талдау Мақсаты:** дыбыстық құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету; **2.Қазақ тілі «Ғажап алаң» Мақсат:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Сөздік минимум** Ғажайып, алаңқай **3 Сөйлеуді дамыту Е. Чарушиннің «Түйе» әңгімесі Мақсаты: Сөздік қор.** балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен,	**1.Математика негіздері "Аптаның күндері" Мақсаты:** аптаның күндерінің атаулары туралы білімді бекіту. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **2.Көркем әдебиет Украинаның «Ақсақ үйрек» ертегісін оқу Мақсаты: Мәнерлеп оқу.** Балаларды дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға, балалардың өлең мазмұнына деген қатынасын беруге, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу;. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Жануарлар қысқа қалай дайындалады?» Мақсаты:** Үй-жайларда, балабақша

	қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. **3.Математика негіздері** **"Қағазға бағдарлау (жоғарғы, төменгі, орта, оң, сол)"** **Мақсаты:** Заттардың саны олардың көлеміне, арасындағы қашықтыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру. **4.Дене шынықтыру** **"Денсаулық сабақтары"** **Мақсаты:** жүру мен жүгірудің негізгі түрлерін орындау қабілетін дамыту.			үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру,	ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **4.Дене шынықтыру «Денені нығайту»** **Мақсаты:** гимнастикалық орындықта жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау қабілетін дамыту.

				балаларға «Қаражорға» биін билету. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнауы. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (Дене шынықтыру**)				
Серуен	**Бақылау №17 Құстарды бақылау** Мақсаты: Күзгі құстардың өмірі		**Бақылау №19 «Қайтқан құстарды бақылау»** Мақсаты: Балалармен қайтқан құстарды бақылау.Олардың атын	**Бақылау №20 «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарының бірі –	**Бақылау №20 «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** Мақсаты: Балаларға құстардың күзгі

	жайлы түсінік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Көркем сөз: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(қарым-қатынас іс-әрекет)** Еңбек: Құстарға жем шашу. Мақсаты: Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(еңбекке баулу)** **Сөйлеуді дамыту бойынша жеке жұмыс:** балаларға өздері білетін құстар туралы тақпақтар айтқызу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		ататқызып, дауыстарын тыңдату. Олардың топ болып ұшуына назар аударту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Көркем сөз:** Тырау, тырау тырналар, Жем іздесең қырға бар. Қырда бірақ, түлкі бар, Сақ болмасаң жұлмалар. **Еңбек:** Құстарға жем салатын тақтай жасау. **(қарым-қатынас, іс-әрекет)** **Балалармен жеке жұмыс:** Құстар туралы жұмбақтар жасыру. 1. Құйқылжытып дала күйін, Үй ішіне салады үйін. (қарлығаш) 2. Күндіз соқыр не деген Түнде қандай көреген. (үкі) **Қимылды ойындар:** «Қайтқан құстар», «Құстар мен мысық» Мақсаты: дене қозғалысын жетілдіру **Дене шынықтыру**** **Еркін ойын**	жел туралы түсінік қалыптастыру. Зерттеудің қарапайым тәсілдерін дамыту, есте сақтау, зейін қою қабілетін нығайту.Табиғатқа деген сүйіспеншілікке, оған қамқорлық жасауға баулу. Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын, қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Көркем сөз** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал, терек. Жапырағын жұлғызып. Тәрбиеші шардың байланған жібін шешіп, ішіндегі ауаны жайлап шығара бастайды. - Менінше шардың ішінде бір нәрсе бар сияқты. Өйткені оның жібін шешкенде, дыбыс естілгендей болды. - Ауа тағы қай жерлерде жасырынып жатуы мүмкін? Біз де өзімізді ғалым деп	тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Күзгі құстардың дауысын тыңдау. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Көркем сөз:** Балалық қып қызбайық, Құс ұясын бұзбайық. Құстар біздің досымыз, Құстарда да ана бар. Құстарда да бала бар. **Еңбек:** Құстарға жем беру. (еңбек әрекеті) **Балалармен жеке жұмыс:** С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай , Үйін қорғай, Жер бауырлап зырлайды. Шырқап биік, Күнге күйіп, Қалмай, сайрап жырлайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Қимылды ойын: «Сұр қоян жуынады»** **Мақсаты:** дене қозғалысын дамыту **Дене шынықтыру**** **Еркін ойын**

	Қимылды ойын. «Ақ қоян» **Мақсаты:** қимыл белсенділігін дамыту **Дене шынықтыру****			сезініп, тәжірибе жасап көрейік. -Біз мұрнымызбен не істейміз? -Біз немен демаламыз? -Яғни мұрын арқылы ауа біздің өкпемізге өтеді.Тыныс шығарғанда ауа қайтадан ауыз немесе мұрын арқылы сыртқа шығарылады. Кәне бәріміз тексеріп көрейікші. -Ауа арқылы өсімдіктер өседі, бірақта өсімдіктерге су да керек. -Балалар ауаны не ластайды деп ойлайсыңдар? Дұрыс айтасыңдар, қаламыздағы ірі зауыттан шыққан түтінмен, көліктен бөлінген түтін ауаға тарап содан ауа ластанады. Суға тәжірбие: -Шарды біз қалай үреміз? -Шарды үріп ыдыстағы суға салып көрейікші? - Шар неге суға батпайды? -Енді түтікті суы бар стаканға салып үрлейік . Стақан ішіндегі суда не пайда болды? -Не арқылы үреміз? **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Балалармен жеке жұмыс: Тілді жаттықтыру.**	

				У-у-у-у су Ел –ел- ел – жел Ау-ау-ау-ауа Үн-үн-үн-күн. **Зерттеу қызметі:** Біз бүгін желдің бағытын тағы қалай анықтауға болатынын білетін боламыз. Саусақтарыңды суға салыңдар да, алып шығып, жоғары көтеріңдер. Балалар саусақтарын суға салады да, судан алып, желдің бағытын анықтайды, желдің бір жақтан соғып тұрғанын біледі. **Қимылды ойындар:** «Жел көбік» Мақсаты: дене қозғалысын дамыту (Дене шынықтыру**) Еркін ойын	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *(қатынас іс-әрекеті)* Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық,				

	Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы»** **Картотека №1** **Мақсаты:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **Керекті құрал-жабдықтар**: Жиһаз, ыдыс-аяқтар, қуыршақтар, ойыншық коляска, сумка, ойыншық машина. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Шыныаяқтарды**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Үй жиһаздары туралы ұғымдарын кеңейту.Ұлттық үй жиһаздарын ата-бабаларымыз қолданған бұйымдарды күтіп, қадірлеп, қастерлей білуге баулу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жыл құстары туралы бейнефильм көру** **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлдік ойын «Киім дүкені»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Су асты әлемі» **Ойынның мақсаты:** балалардың су асты әлемінің тұрғындары туралы білімдерін бекіту. Балаларды су астындағы тұрғындардың пішінін, түсін, құрылымының ерекшеліктерін мұқият қарастыруға үйрету. Малевкада көп қырлы композиция жасауға үйрету. Ұсақ моториканы дамыту. Балалардың сөздігін белсендіру. **Материал:** Су асты әлемінің тұрғындары бейнеленген иллюстрациялар. Қағаз. Акварель. **Барысы:** тәрбиешімен бірге балалар теңіздер мен мұхиттарда кім тұратынын есіне алады,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Картотека №5** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Желбағытын анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	табақшаларға сәйкестендір» **Мақсаты:** балаларға қызғылт, күлгін және қызғылт сары түстердің бірнеше реңктерін ажырата білуге үйрету және сөйлеуде түс реңктерінің атауларын қолдану; бір түстің реңктерін ажыратудың әртүрлі тәсілдерімен таныстыру. **Ойын материалы:** әр түрлі түстер мен реңктердегі терілген кенеп, табақшалар мен шыныаяқтар (қағаздан кесілген және картонға желімделген). Табақшаларда шыныаяқтарды салу үшін слоттар жасауға болады. **Ойын барысы:** шыныаяқтар үстелдің ортасында түсті жағын төмен қаратып жатыр. Әр ойыншы 2 кесе алады және өзіне қажет табақшалардың түсін атайды. Егер бала түстерді дұрыс атаған болса, тәрбиеші оған қажетті табақшаны таңдайды. Егер бала			дене құрылымы мен түсін нақтылайды. Содан кейін макияжда балалар су асты әлемінің бейнесін жасайды, заттарды көп қырлы етіп орналастырады. Чипті қызықты сурет алған бала алады, ол су асты әлемінің суретін жасау үшін көптеген бөлшектерді қолданады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	

	түс реңкін дұрыс анықтамаса, оған табақша берілмейді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Күз мезгілінің суретін салу.** (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)				
Балалармен жеке жұмыс	Ибрагим мен Еркеназға **жаңылтпаш** үйрету. Ақ шар бар, Көк шар бар. Көп шар бар, Төрт шар бар Алма алма,бал ал, Жая алма,жал ал. **Мақсаты:** артикуляциялық аппаратты дамыту. **(көркем әдебиет)**	Отбасы мүшелері туралы әңгімелеуге үйрету; Алтай Алинұр мен Мұсаға отбасы туралы тақпақ үйрету; Топқа бөліп мазмұнды-рөлдік ойындарда отбасы мүшелерінің рөлдерін сомдауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	Раяна мен Олжас Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(сөйлеуді дамыту)**	Дамелия мен Еркеназ Мнемокесте тәсілі арқылы тақпақ үйрету; (Біздің Дана жылады) Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді. **(сөйлеуді дамыту)**	Тойлыбек Алинұр мен Фатимаға«Менің сүйікті ата-әжем» әңгіме. Мақсаты: сүйікті ата-әжесі туралы қысқаша әңгіме құра білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет,**

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	**қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 31.10-04.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 31.10.2022	Сейсенбі 01.11.2022	Сәрсенбі 02.11.2022	Бейсенбі 03.11.2022	Жұма 04.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №23 «Мысалдарды шеш»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Міндеттері:** «Логопішін – 5» ойынымен таныстыру; - балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; екі бөліктен тұратын фигураны құрастыру қабілетін дамыту; зейінді, логикалық	**Үстел-үсті ойыны картотека №24 «Төртіншісі артық»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Ойынның міндеттері:** балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; бөлшектерді тұтастай талдау, салыстыру, біріктіру қабілетін дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **шығармашылық, бейнелеу іс-әрекеті** (зерттеу орталығында құрастыру)	**Үстел-үсті ойыны картотека №25 «Жануарларға үйін табуға көмектес»** **Мақсаты:** ойлау процестерін, визуалды есте сақтауды дамыту. Балалардың жабайы жануарлардың өмірі, (аю, түлкі, тиін, қоян, бұғы) және олардың тұратын жері туралы білімдерін кеңейту және нақтылау; күздің белгілерін бекіту; заттарды ұзындығы бойынша салыстыру атомдарымен таныстыру; көздегі заттардың мөлшерін анықтау қабілетін қалыптастыру. 5-ке дейінгі заттарды өсіп келе жатқан тәртіпте орналастыру қабілетін қалыптастыру. "5" шегінде сандар туралы білімді бекіту; балалардың өздеріне қатысты білімдерін	**Үстел-үсті ойыны картотека №25 «Бұл қашан болады?»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың тәулік уақыты туралы түсініктерін бекіту, шыдамдылық пен зейінді тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру-әлеуметтік, ойын іс-әрекеті)** **шығармашылық, бейнелеу іс-әрекеті** (зерттеу орталығында құрастыру)	**Үстел-үсті ойыны картотека №26 «Ертегіні сықырла»** **Мақсаты:** балалардың интеллектуалдық қабілеттерін, нақты заттардың шартты алмастырғыштарын қолдана білуін дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **шығармашылық, бейнелеу іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**

	ойлауды дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **қарым-қатынас іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**		бекіту (оң, сол). **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **қарым-қатынас іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Психогимнастика. Мақсаты: Балалардың психо - эмоционалдық көңіл – күйлерін тудыру жаттығуды пайдалана. 1. «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». 2. «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз көздерім!»- бинокльге қараймыз. 3. «Қайырлы таң құлақ!» - құлақты сипаймыз, «Оянамыз, құлақтар!» - алақанды тосамыз. 4. «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. 5. «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз**. (дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.

	Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(көркем әдебиет-қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №7 **«Салат» саусақ ойыны.** Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп	**Картотека № 8** **«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(қарым-қатынас іс-**	**Картотека №4 Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда.	**Картотека № 9** **«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап,	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кі шкентай және үлкен

	кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшым ен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**әрекеті)**	Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Менің айналамда не өсіп жатыр?»** **Мақсаты:** , ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **2.Сурет салу Мүсіндеу**	**1.Сауат ашу негіздері «Екпінді дыбыс. Сөздегі екпін»** **Мақсаты:** «екпін» және «екпінді буын» ұғымдарымен таныстыру. Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2.Математика негіздері «Табиғат сыйлықтары.**	**1.Көркем әдебиет «Ескендір Алматыға қалай барды?»** **Мақсаты:** мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, . **2.Сауат ашу негіздері «Сөздерді буындарға бөлу»** **Мақсаты:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін,	**1.Сауат ашу негіздері «Дыбыстарды қайталау»** **Мақсаты:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **2.Қазақ тілі «Мамандықтың бәрі жақсы»**	**1.Математика негіздері «Заттың салмағы бойынша тең және тең емес»** **Мақсаты:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. Заттарды әртүрлі

	Жапсыру Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Егістіктегі көкөністер» **Мақсаты:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. **3.Математика негіздері "Ауыр-жеңіл"** **Мақсаты:** Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. **4.Дене шынықтыру «Денсаулық сабақтары»** **Мақсаты:** өз денсаулығына және басқалардың денсаулығына	**Мен заттарды салмағы бойынша салыстырамын.** **Мақсаты:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **3.Қазақ тілі «Мен және менің достарым»** **Мақсаты:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **Сөздік минимум** **Достар, тату, сыйлайды** **4.Музыка** **Мақсаты**: Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина	дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Неліктен мекен-жайыңызды білу керек?»** **Мақсаты:**, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидар және т.б. қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **4.Дене шынықтыру «Жұпта дене шынықтыруды жетілдіру»** **Мақсаты:** дененің жаттығулары мен төзімділігін арттыру үшін әр түрлі жүктемелерді біртіндеп арттыра отырып, дене жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	**Мақсат:**. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөздік минимум** **Менің анам – дәрігер, мұғалім, тәрбиеші** **3.Сөйлеуді дамыту М. Төрежановтың «Мен оны кешірдім» әңгімесі** **Мақсаты:** Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу. Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну **4.Музыка** **Мақсаты**: Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина	белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. **2.Көркем әдебиет «Күз» өлеңін оқу** **Мақсаты:** тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Жол ережелері»** **Мақсаты:** жаңа бөлме өсімдіктерімен таныстыр. «Балалар», «трамвай аялдамасы», «автобус аялдамасы», «жаяу жүргіншілер жолы», «велосипед жолы» белгілерін білу. **4.Дене шынықтыру «Ақылдылар»** **Мақсаты:** командада тапсырмаларды орындау қабілетін қалыптастыру.

	құндылық қатынасын қалыптастыру.	Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын		Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.	

		қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу картотека №21 «Тастарды бақылау»** **Мақсаты:** өлі табиғаттың бөлігі ретінде тастар туралы түсінік қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. ♦ Тастар қандай? ♦ Бос тастарды ата. (Бор, көмір, графит,	**Серуендеу картотека №22 «Жапырақтың түсуін бақылау»** **Мақсаты:** Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді кеңейту. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Барлық ағаштардың жапырақтары түсін өзгертті ме? - Жазда ағаштар,	**Серуендеу картотека 23 «Қарақатты бақылау»** **Мақсаты:** қарақаттың жидек бұтасымен танысуды жалғастыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Бақшада өседі Қарақат бұта. Мен оған барамын, Дәмін татып көремін	**Серуендеу картотека 24 «Қоныс аударатын құстарды бақылау»** **Мақсаты:** қоныс аударатын құстар туралы түсінікті кеңейту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Құстар оңтүстікке ұшады: Қаздар, тырналар. Міне, соңғы тобы, Алыстан қанаттарын	**Серуендеу картотека 25 Желді бақылау** **Мақсаты:** балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы**

	кремний.) Қатты тастарды ата. - қандай тастарды салу оңай? - Олар қандай табиғатқа жатады? Неліктен? - Қандай тастар күшті? - Адам оларды бір жерде пайдаланады деп ойлайсыңдар ма? - Тастар дыбыс шығара ала ма? Балабақша ауласындағы тастарды салыстыр. ♦Неліктен жартастарда тастар дөңгелек және тегіс? (Су тастарды жылжытады, оларды бір -біріне тигізеді, олар құмға да үйкеледі-өткір бұрыштары жоғалады, қиыршық тас жарайды.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Зерттеу қызметі** Үлкейткіш әйнек арқылы тасты қарастыру. Не көрінеді?	бұталар қандай болды? - Олар күздің келуімен қалай өзгерді? - Қайыңның жапырақтары қандай түсті? (Алтын сары.) - Қай ағаш басқалардан бұрын жапырақтардың түсін өзгертеді? (Қайыңда.) - Жапырақ құлаған кезде қай ағаштардың жапырақтары ең ұзақ сақталады? (Қайыңда.) **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** Қарашы күз келді, күз келді Жапырақ жауыпты іздерді. Құс біткен керуен тізеді, Қара бұлт қабағын түйеді. Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан – алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** Тәрбиеші балаларды құлаған жапырақтарды көруге, сұрақтар қоюға, жұмбақтар	Қара жидек, Шырын толы. Жидек тегіс, Сіз қазірдің өзінде тәттісіз бе? Мен бұтақтардан шықты шайқаймын, Мен жидектерді жұлып аламын, Кептіру үшін жина. Қарақат жидектері кішкентай қара шарларға ұқсайды. Қарақат - көпжылдық бұта, оның жапырақтары әртүрлі. Көктемде Қарақат бұталарында кішкентай қоңырауларға ұқсас гүлдер ашылады. Қарақат бақшада басқа жидек дақылдарынан бұрын гүлдейді. Қарақат жидектері шілде айында піседі. Дәмді, тәтті және қышқыл, шырынды. Жидектер мен қарақат жапырақтары емдік қасиеттерге ие. Қарақаттың хош иісті жапырақтары маринадтар мен маринадтарға салынып, қияр, қызанақ, саңырауқұлақтар мен қырыққабатты тұздағанда қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қарақат жидектері қандай көрінеді? - Жидектер қандай түсті? - Қарақат жидектерінде қандай пайдалы заттар бар? **(қарым-қатынас іс-**	қағады. М. Ивенсен **Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді, сұрақтар қояды.** - Күздің келуімен құстардың өмірі қалай өзгерді? (Құстарға арналған жем азайып барады, суықтай бастайды-құстар отарға жиналып, күштерін сынап, балапандарын жаттықтырады, оларды ұшуға дайындайды.) Жазда және күзде құстардың мінез-құлқын бақылауларың туралы айт. (Жазда құстарға жем жеткілікті, олар балапандарды өсіреді және тамақтандырады. Ал күзде құстар тыныш әрекет етеді, отарға жиналып, жылы жерлерге ұшады.) - Күзде құстардың тамағы не болады? (Құстарға арналған жем азайып барады; алдымен жәндіктер жоғалады, содан кейін өсімдіктер құрап, жемістер мен тұқымдар азаяды.) - Күзде жәндіктер мен астық жейтін құстардың кету уақыты немен байланысты екенін қарастыр? (Жәндіктермен қоректенетін құстар дәнді дақылдарға қарағанда ертерек ұшады, өйткені жәндіктер жойылып кетеді, ал құстардың	**Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады.** Тұр көңілім күзбен бірге талықсып, Бірде мұңым үмітіммен алысып. Бара жатты сезімімді ала ұшып, Бара жатты бозғылт сағым жарысып. О, даламның аласатып.. - Жел қалай пайда болады? (Ауа жерден қызады, жоғары көтеріледі, ал суық ауа төмен түседі. Ауаның мұндай қозғалысы жел тудырады.) - Желдің күші қандай? (Күшті және әлсіз.) - Қатты желдер қалай аталады? (Дауыл, тайфун, торнадо.) - Бүгін жел бар ма? Ол қандай күшке ие? **Зерттеу қызметі** Компас пен ауа райының көмегімен желдің бағытын анықтау. (Флюгер қайда бұрылды — сол жерден жел, ал компас көрсеткісі бойынша жарық

	(Жарықтар, өрнектер, кристалдар.) **Еңбек қызметі** Балабақша ауласындағы тастарды жинау және олардан композициялар салу. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге үйрету; шығармашылық қиялды дамыту. (еңбек әрекеті) **Қимылды ойындар: «Тас, қайшы, қағаз».** **Мақсаты:** Тәрбиешіні мұқият тыңдауға үйрету; табандылықты дамыту. **«Епті жұп»** **Мақсаты:** допты бұрышпен лақтыруды үйрету. **Жеке жұмыс** **Қозғалыстарды дамыту.** **Мақсаты:** допты нысанаға лақтыру қабілетін бекіту **(дене шынықтыру**)** Еркін ойын.	жасыруға шақырады. - Жапырақ құлауының маңызы қандай? (Қыста суыққа бейімделу, ағаштарды сынудан қорғау, жапырақтары бар қажет емес заттарды шығару.) - Барлық жапырақтар бірдей түсіп жатыр ма? (Жоқ.) - Ағаш құлаған жапырақтармен өледі ме? (Өсімдік өмір сүруді жалғастыруда; әр жапырақтың қолтығында алтын бүршік бар, ол көктемде дайын жапырақтары бар жас өскін шығарады.) Күзгі тоғайлардың үнсіздігінде Алтын жаңбыр жауады. (Жапырақтың түсуі.) Көктемде өседі, Ал күзде олар құлап кетеді. (Жапырақтары.) **Зерттеу қызметі** Құлағаннан кейін бірден құлап кететін жапырақтарды табу. Бір жағынан екінші жағына баяу тербеліп ұшатын жапырақтарды табу. Бұтақтарға жабысып ұшатын жапырақтарды табу. Асфальтта құлаған	**әрекет)** **Зерттеу қызметі** Қарақат пен итмұрынның айырмашылықтарын табу (жапырақтарды, сабақтарды, жемістерді салыстыру). **Еңбек қызметі** Ересектерге балабақша ауласында өсетін бұталарды күтуге көмектесу. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілеті мен тілегін қалыптастыру. (Еңбек әрекеті) **Қимылды ойын: «Жүгіру»** **Мақсаты:** басқаларға жүгіру кезінде соқтығыспауға,ептілікпен жалтаруға үйрету, ал егер біреу байқаусызда соқтығысса, ренжімеуге үйрету. **Жеке жұмыс** **Тепе-теңдікті дамытуға арналған жаттығу** **Мақсаты:** дененің, бастың дұрыс орналасуын сақтауға, сенімді әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру**)**	қоректенетін ештеңесі жоқ; содан кейін жемістерді, тұқымдарды, дәндерді жейтін құстар ұшып кетеді.) - Неліктен күзде құстар азаяды? (Тамыз айының соңынан бастап құстар оңтүстікке қарай ұша бастайды, өйткені ол суық және жәндіктер жоғалады.) - Құстар ұшуға қалай дайындалады? (олар ұзақ қашықтыққа ұшар алдында жаттығу жасап, ауада тез жүреді.) - Қай құстар кейінірек оңтүстікке ұшады? (Үйректер, суда жүзетін қаздар соңғы болып ұшады, өйткені тоғандар қатып қалмайынша, оларда көп нәрсе бар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Зерттеу қызметі** Балаларды карталарды-диаграммаларды қарастыруға шақыру: бұрыш, түзу сызық, жұмсақ доға, ретсіз, тығыз орналасқан нүктелер. Әр карта-схема құстардың қай түріне жататынына жауап беру. **Еңбек қызметі:** Қыста құстарды тамақтандыру үшін әртүрлі өсімдіктердің тұқымын жинау. **Мақсаты:** құстарға деген жанашырлықты тәрбиелеу. (Еңбек әрекеті)	жағы анықталады.) - Желдің күшін қалай анықтауға болады? (Қағаз және секундомер көмегімен.) - Желдің қай жағынан соғатынын қалай анықтауға болады? (Компастың көмегімен: солтүстіктен суық болса, оңтүстіктен жылы болса.) (Қарым-қатынас іс-әрекеті) **Еңбек қызметі** Балабақша ауласындағы бұтақтар мен тастардан тазарту. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, орындалған жұмыстан қуаныш алу. (еңбек әрекеті) **Қимылды ойын: «Батпырауық пен тауық»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командаларын тыңдауға үйрету, зейінді дамыту. **«Жел»** **Мақсаты:** табиғаттағы байланыстар

		жапырақтардан үлгі жасау. **Еңбек қызметі** Аула сыпырушыға балабақша учаскесінде жапырақтарды жинауға көмектесу. **Мақсаты:** ортақ күш-жігермен тапсырманы орындауға қол жеткізе отырып, бірлесіп жұмыс істеу қабілетін бекіту. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: «Түлкі мен қоян»** **Мақсаты:** жануарлардың өмір салты мен әдеттері туралы түсінік қалыптастыру. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс: Қозғалыстарды дамыту** **Мақсаты:** дене салмағын бір аяғынан екінші аяғына көтермей, аяқтың позициясынан бөлек отыру дағдыларын бекіту.		**Қимылды ойын: «Қаздар-аққулар»** **Мақсаты:** тапсырманы орындаудың табиғилығына, жеңілдігі мен дәлдігіне қол жеткізе отырып, жүгіру техникасын жетілдіру. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Жаяу жүрудің әртүрлі түрлерін қолдану: қолдың әртүрлі орналасуы, жоғары көтерілген тізе (Лейлек, Тырна сияқты). **Мақсаты:** мотор белсенділігін дамыту. **(Дене шынықтыру)**	туралы түсініктерді бекіту; тәрбиешінің командаларын мұқият тыңдауға үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** доппен жаттығу. **Мақсаты:** допты екі қолымен ұстап, жерге лақтыруды жалғастыру.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

	Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу**

	Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Әскер»** **Картотека №17** **Мақсат:** Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыру **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** «**Дидактикалық ойын:** «Өзің ойлап тап» **Мақсаты:** қиялды, қиялды дамыту. **Материал:** Қағаз. Бояулар. Бояғыштар. Киізден жасалған қаламдар. **Барысы:** тәрбиеші баланы басқа планетаға ұшып кеткенін елестетіп, сол жерде не көретінін салуды ұсынады. Сурет дайын болған кезде, сіз баланы әңгіме ойлап табуға шақыра аласың. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Төсеніш түрі текеметтің үлкен еңбекпен жасалатыны туралы түсінік бере отырып, еңбексүйгіштікке, үлкеннің еңбегін бағалай білуге, ұлттық бұйымдарды қадірлеп, құрметтеуге тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Боялған жылқы»** **Мақсаты:** халықтық суреттердің негізгі мотивтері туралы білімді бекіту, оларды басқалардан ажырата білу, дұрыс атау, түс сезімін дамыту. **Материалдар:** боялған жылқылар мен шабындықтар **Ойын барысы:** балаға жылқылардың әрқайсысы қандай шабындықта жайылатынын анықтап, олардың негізінде боялған қолданбалы	**Сюжетті-рөлдік ойын «Киім дүкені»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Жасыл инелер»** **Мақсаты:** қағаз парағында жылдам шарлау, симметриялы заттарды үлгі бойынша салу, қарындаштың қажетті көлеңкесін таңдау қабілетін бекіту. **Материал:** қиындық деңгейін жоғарылату үшін орналастырылған шырша кескінінің нұсқалары бар карталар. **Ойын барысы**: шыршаларды ретімен аяқтау, бөліктердің ұқсастығына қол жеткізу, алдыңғы тапсырма үшін ұпай алғаннан кейін ғана жаңа картаны алып,	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Пейзажды жина»** **Ойынның мақсаты:** композициялық ойлау дағдыларын қалыптастыру, табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту, "пейзаж" ұғымы туралы білімді бекіту, байқау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **Материалдар:** басып шығарылған суреттер жинағы **Ойын барысы:** балаға баспа суреттерінің жиынтығынан белгілі бір маусымның пейзажын жасау ұсынылады (қыс, көктем, күз немесе қыс,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Супермаркет»** **Картотека №18** **Мақсат:** Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыру **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Дидактикалық ойын:** «Не болатынын тап?» **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. **Материал:** қағаз парағы, қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балалардың біріншісіне затты (сызықты) бейнелеуді бастауды ұсынады, бірақ толық емес. Келесісі бұл басқа сызықты аяқтауы мүмкін дейді. Келесісі тағы бір нәрсені ойлап тауып, оның дизайнына сәйкес сурет салуы керек. Бұл ойыншылардың бірі суретті өзінше өзгерте алмайынша жалғасады. Соңғы өзгерісті жасаған

		шығармашылықтың түрін атап, жылқының бояу керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	құрастыру (күрделі нұсқа). **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	бала жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдап, өз білімінің көмегімен дұрыс композиция құруы керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	адам жеңеді. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**
Балалармен жеке жұмыс	(математикалық планшетпен жұмыс) Айзере мен Мұсаға математикалық ұғымдарды үйрету. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	Достар туралы әңгімелеуге үйрету; Айғанымға дос туралы тақпақ үйрету; **(карым-қатынас іс-әрекеті)**	Мирас пен Фатимаға мекен-жайын толық айтуға үйрету. Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(карым-қатынас іс-әрекеті)**	Көркем мен Олжасқа Бөлме өмімдіктерінің өсу реттілігін үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Аян мен Дулатқа Мнемокесте тәсілі арқылы тақпақ үйрету; (Күзгі жапырақтар) Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. **(карым-қатынас іс-әрекеті)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **«Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген

	бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	**(дене шынықтыру**)**	құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 07.11-11.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 07.11.2022	Сейсенбі 08.11.2022	Сәрсенбі 09.11.2022	Бейсенбі 10.11.2022	Жұма 11.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (**Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №27 «Ертегінің басты кейіпкерін ата»** **Мақсаты:** реакция жылдамдығын, белсенділікті, ойлаудың тәуелсіздігін дамыту, ертегіні кейіпкерге сәйкес атауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №28 «Сөздерді тап» ойыны** **Мақсаты:** балалардың суретке қарап тану дағдысын бекіту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №29 «Лабиринт»** **Мақсаты:** ойлауды дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Орманда не өседі?»** **Мақсаты:** орман және бақша өсімдіктері туралы білімді бекіту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №31 «Аралас суреттер»** **Мақсаты:** мәдени-гигиеналық дағдыларды бекіту және тексеру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. . «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - 6 рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - 6 рет				

	қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз).	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Володя түскі асқа отырды, Орындыққа сорпа төкті. Сол жақ үгінділер, оң жақ үгінділер, Паркетте-тауықтың аяқтары. Және компот ізін жүргізді, Тікелей әкемнің кеңсесінде. Егер бұл сүйкімді бала болса, Ол бөлмеде ойнайды. Сенбілікке

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	келіңіздер — Бөлмені тазалаңыздар. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді.	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады.	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла

	құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келі **Қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Менің айналамда кім тұрады?» Мақсаты:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз г-ғ, к-қ, дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **2.Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)**	**1.Сауат ашу негіздері «Аңшы» сөзінің дыбыстық талдауы Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). . **2.Математика негіздері «Біз ұшақпен ұшамыз. Мен бүтін мен бөліктерді**	**1.Көркем әдебиет** «Ертөстік» ертегісі **Мақсаты:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **2.Сауат ашу негіздері**	**1.Сауат ашу негіздері** «Қатаң дауыссыз дыбыстар» Мақсаты: қатаң дауыссыз дыбыстармен болатын дыбыстармен таныстыру. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу **2.Қазақ тілі «Егіншінің құралы» Мақсаты:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән қ, ұ, і, ң, дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға	**1.Математика негіздері** «Жолда не көруге болады? Бүтін және бөліктер» **Мақсаты:** бірнеше тең бөліктерге бөлу қабілетін дамыту. Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу.

	«Ғарыш әлемі» **Мақсаты:** Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру. Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. **3.Математика негіздері** **«Бүтін және бөліктер»** **Мақсаты:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. **4.Дене шынықтыру** **«Біз спортпен шұғылданамыз және тез өсеміз»** **Мақсаты:** дененің	**салыстырамын»** **Мақсаты:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **3.Қазақ тілі** **«Жақсы өнеге»** **Мақсат:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, е дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Сөздік минимум** Сыйластық, татулық, адамгершілік **4.Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және	**«Сөздегі дыбыстың орны»** **Мақсаты:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу**.** **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Көлік құралдары»** **Мақсаты:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидар және т.б. қолданылуын білу, оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **4.Дене шынықтыру** **«Бізбен бірге жаса, бізден жақсы жаса»** **Мақсаты:** допты бастың артынан екі қолмен лақтыру қабілетін жетілдіру	дағдыландыру. **Сөздік минимум** Егінші, айыр, кетпен **3.Сөйлеуді дамыту** «Біз текшелермен ойнаймыз» Мақсаты: сурет бойынша әңгіме құрастыру дағдысын қалыптастыру. **4.Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке	**2.Көркем әдебиет** **«Жібек орамал» түрік халық ертегісін оқу** Мақсаты: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Жол ережесін үйренейік?» Мақсаты: **Жол қозғалысы ережелері** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар) білу, бағдаршамның

	жаттығулары мен төзімділігін арттыру үшін әр түрлі жүктемелерді біртіндеп арттыра отырып, дене жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды		және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	белгілеріне сәйкес жолдан өту. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. « **4.Дене шынықтыру** «Күшті және епті болайық» Мақсаты: жаяу және жүгірудің негізгі түрлерін орындау, оларды кезектестіру, қарапайым физикалық жаттығулармен үйлестіру қабілетін дамыту.

		орындауға ынталандыру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Серуендеу картотека № 26** **Жүк көлігін бақылау** **Мақсаты:** жүк көлігін ажырата білу қабілетін қалыптастыру, оның мақсаты мен қолданылуын білу. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Мен кабинаға әлі көтеріле алмаймын. Жүк көлігінің дөңгелегі қандай үлкен. Мен тіпті қарай алмаймын,	**Серуендеу картотека №27** **Гүл бақшасын бақылау** **Мақсаты:** Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы жалпыланған түсініктерді қалыптастыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Күз келді, Кептірілген гүлдер, Және бұлыңғыр көрінеді. Жалаңаш бұталар, Бұлт аспанды бояйды. Күн жарқырамайды, Даладағы жел жылайды, Жаңбыр жауады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Жылдың қай мезгілі? - Күзде өсімдіктерге не болды?	**Серуендеу картотека №28** **Шатқалды бақылау** **Мақсаты:** өлі табиғат туралы білімді қалыптастыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Тәрбиеші балалармен тәжірибе жүргізеді, сұрақтар қояды. - Шатқал қалай пайда болады? (Жаңбыр жауған кезде су ағындары бір үлкен ағынға жиналып, топырақты шайып, оны тереңдетеді.) 1-тәжірибе: топырақтың барлық қабаттары көрінетін етіп күрекпен қаз. - Шатқалда қанша топырақ қабаты бар? (Төменнен тастар, содан кейін сазды	**Серуендеу картотека №29** **Күзде Торғайды бақылау** **Мақсаты:** торғай туралы білімді бекіту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Торғай ащы жылайды, Сұр, доп сияқты кішкентай. Өкінішті жылайды. Ақырын: - сен қайдасың, Торғайдың анасы? Мен жарты күн тамақ ішкен жоқпын, Мені кім тамақтандырады? Чик-чирик, чик-чирик, — Мен кем дегенде бір құрт болар едім... Торғай ұшып кетті,	**Серуендеу картотека №30** **Көгершіндерді бақылау** **Мақсаты:** құстар әлемі туралы білімді бекіту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға жұмбақтар жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Тентек бала Аулада серуендеуде, Үгінділерді жинайды. (Торғай.) Кім ұшады, кім

	Денесінің үлкенін-ай! Ойыншық машина Тарт алға асыға Сенімен тасимын Көмір мен тасымды. Құр босқа тұрмаймын Тек алға зулаймын. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Адамдар жүк көліктерін не үшін пайдаланады? (Әр түрлі жүктерді тасымалдау үшін.) - Егер ол жүктерді тасымалдайтын болса, автомобиль қандай көлік түріне жатады? (Жеңіл көлігіне). - Сіз білетін басқа жүк көлігін атаңыз. (Жүк ұшақтары, тікұшақтар, жүк пойыздары, жүк пароходтары, үлкен жүк көліктері бар.) - Автомобильдер бағдаршамның қандай түсіне жүреді? (Жасыл.) - Көлікті басқаратын адамның кәсібі қалай аталады? (Жүргізуші.) - Бағдаршамның неше түсі бар? (Үш: қызыл, сары,	- Өсімдіктерге жапырақтары, тамыры не үшін қажет? - Гүлзарда өсетін гүлдер қалай аталады? - Оларды гүлзардан жұлып алуға бола ма? - Көктемде гүлдер қайтадан өсуі үшін не істеу керек? - Гүлдердің өсуіне не көмектесті? (Күн, жаңбыр, жер және адамдар.) **((қарым-қатынас іс-әрекеті)**	құм және топырақтың жоғарғы құнарлы қабаты.) Су құй. - Су топырақ қабаттарына қалай енеді? (Топырақтың құнарлы қабаты суды оңай өткізеді, құммен саз жаман, өйткені сазда ауа жоқ.) - Шатқалда қандай өсімдіктер басым? (Гүлдер мен тамырлар.) 2-тәжірибе: топырақтың жоғарғы құнарлы қабатын қарастыр. -Топырақтың осы қабатында не бар? (Шіріген өсімдік, олардың тамыры, қалдықтары.) -Балалар, сайлардың ұлғаюына жол бермеу үшін адамдар топырақты нығайтудың жолын тапты. Ол үшін сайдың баурайына ағаш отырғызу керек. Олардың тамырлары ұзын, тереңге еніп, топырақты жаңбыр ағынымен жууға жол бермейді. Топырақтың сазды бөлігі ағаш тамырларына қолайлы, өйткені ол ылғалды ұзақ сақтайды және ағаш мас болуы мүмкін. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** «Түлектер аллеясын» отырғызу. **Мақсаты:** бірлескен жұмыс дағдыларын бекіту. (еңбек әрекеті) **Қимылды ойындар: «Кім жылдам?».**	Оның жанында жақындап: - Тыныш, Балапан, ақымақ, Мен құрт әкелдім... Торғай чик-чирик, Сол сәтте жылаудан бас тартты. Тұмсық-мұрын бұралған, Бір сәтте түскі асын ол жұтып қойды: - О, қандай дәмді, аз ғана! Маған тағы әкел, Анашым... **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді. - Торғай қалай көрінеді? (Бұл кішкентай жанды құс.) - Олар ол туралы жиі айтады: «сұр Торғай». Ал шын мәнінде, Торғай мүлдем сұр емес. Ал қайсысы? (Оның кең бойлық қара жолақтары бар қоңыр арқасы бар.) - Ал құйрық пен қанаттары қандай? (Құйрығы қара қоңыр, қанаттары да қара қоңыр, қызыл сызықпен безендірілген.) - Ал басы қандай түсті? (Сұр.) -- Торғайлар қайда тұрады? (Қала мен ауылда.) - Ия, олар барлық жерде адамның әдеттеріне жақсы бейімделеді. Неліктен торғайлар адамдармен көршілес болуды жақсы көреді? (Адамдардың жанында құстар	айқайлайды — Бізге бірдеңе айтқыңыз келе ме? (Қарға.) **(Көркем әдебиет-қарым-қатынас іс-әрекеті)** - балабақшаға қай құстар жиі келеді? - Олар қайда тұрады? - Олар не тістегенді ұнатады? - Оларды кім тамақтандырады? - Көгершіндер қайда тұрады? Ертеде адамдар Көгершін бейбітшілік пен достықтың символы болып санады. Сұлулығы сирек кездесетін құс өте оңай үйренеді, адамға тез жабысады. Бірақ көгершіннің тағы бір қасиеті бар-ол керемет пошташы. Адам ұзақ уақыт бойы көгершіннің ұясын, үйін тіпті алыс қашықтықта табудың табиғи ерекшелігін байқады. Сіз жабайы көгершіндердің Қызыл кітапқа енгізілгенін білесіз бе? Табиғатта жабайы көгершіндер жоқ, сондықтан біздің ауданда жабайы көгершін

	жасыл.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Құлаған жапырақтарды жинау. **Мақсаты:** басталған істі соңына дейін жеткізуге үйрету; дәлдікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. **(Еңбек әрекеті)** **Қимылды ойындар: «Жолдасыңды қорға», «Тоқта — жүгір».** **Мақсаты:** екі қолмен кеудеден басылған допты лақтыруға жаттығу; белгі бойынша әрекет етуге үйрету;ептілікті дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** бөренеде жүру. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтай отырып, жүру техникасын жақсартуға қол жеткізу. **Еркін ойын**	**Зерттеу қызметі** **Гүлдерді салыстыр (олар бір-біріне ұқсас және ерекшеленеді).** **Еңбек қызметі** Өсімдік тұқымын әртүрлі пакеттерге жинау. **Мақсаты:** жетілген тұқымдарды жетілмегендерден ажырату қабілетін бекіту. (Еңбек әрекеті) **Қимылды ойын: «Құстардың ұшуы»** **Мақсаты:** белгілі бір бағытта жүгіру жаттығуларын бекіту.	**Мақсаты:** балалардың қозғалыс белсенділігін арттыру. (дене шынықтыру**) **«Үздік құм фигурасы»байқауы.** **Мақсаты:** құмның қасиеттері туралы білімді бекіту; шығармашылық қиялды дамыту. **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту;	жыртқыштардан қорғалған, олардың тамағы мен оқшауланған жерлері бар.) Әсіресе торғайлар пәтерлерін жапқыштардың немесе ағаш үйлердің оюланған терезе тақтайшаларының артында ұйымдастырғанды ұнатады. Ал қалалық торғайлар қайда қоныстануы мүмкін? (Кіреберістің немесе балконның астында.) Балабақша аумағында торғайлар қайда қонғанын көрейік. Адам құстарға қалай қамқорлық жасауы керек? (Жемсауыт жасау, күнделікті тамақ құю.) - Торғайлар күзде не жейді? (Олар өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шағып алады.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаштарды емдеу мақсатында еңбек десантын ұйымдастыру. **Мақсаты:** ағаштар мен бұталарға дұрыс көмек көрсетуді үйрету, еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Қимылды ойын: «Құстардың ұшуы»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекеттерді орындауға үйрету. **(дене шынықтыру**)**	кездеспейді. - Қанаттардағы қандай қауырсындар көгершінді жылытады? - Неліктен көгершіндерді сизари деп атайды? - Неліктен Көгершін қалықтайды? **((қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Зерттеу қызметі** Көгершін мен тоқылдақты салыстыру. **Еңбек қызметі** балабақша аумағында жемсауыттарды іліп қою. **Мақсаты:** еңбек әрекеттерін орындауға үйрету. **Қимылды ойын: «Ұшу, секіру, жүзу»** **Мақсаты:** жүгіру кезінде балаларды жаттықтыру; балықтардың, құстардың, жануарлардың іс-әрекетін бекіту. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс** **«Кеглиді құлат»** **Мақсаты:** допты нысанаға лақтыруды үйрету; дәлдікті, зейінді дамыту.

		(дене шынықтыру **Жеке жұмыс** Доппен жаттығу. **Мақсаты:** допты ұстау және лақтыру жаттығуларын бекіту.		**Жеке жұмыс** Жемсауытты алып тастама. **Мақсаты:** заттарды құлатпай жыланшажүруді үйрету.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!»				

	Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №6 «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты: Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екенін түсіндіріп, қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы палитра» **Мақсаты:** түс сезімін дамыту. **Материал:** Гуашь. Палитра. **Барысы:** тәрбиеші балаларға палитрамен және бояулармен ойнауды ұсынады. Бояуларды араластыру арқылы сіз түстердің әртүрлі реңктерін ала аласыз. Көк және ақ	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: Балаларға ұлттық киімдер туралы түсінік беру. Ұлттық киімдердің суреттерін, тігілген дайын үлгілерін көрсету арқылы ұлттық киімдер туралы ұғымдарын кеңейту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті).** **Дидактикалық ойын:** «Әлемде не болмайды?» **Мақсаты:** шығармашылық қиялды дамыту. Материал: түрлі-түсті қарындаштар. Қағаз. **Барысы:** тәрбиеші балаға әлемде жоқ нәрсені салуды ұсынады. Содан кейін ол қандай сурет салғанын айтуды сұрайды, суретті талқылау: онда бейнеленген нәрсе өмірде шынымен кездеспейді ме. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №7 «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. Керекті құралдар: медбике, дәрігер, халаттар, бас киім, рецепт, термометр, фонодоскоп, шпатель, ойыншықтар, дәрумендер, дәрілер. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Олардың көңіл-күйі туралы айт» **Мақсаты**: қабылдауды, зейінді, қиялды дамыту. Материал: әр түрлі эмоционалды күйлерді білдіретін адамдардың бет-әлпеті бейнеленген иллюстрациялар. Қағаз. Түрлі-түсті қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші адамның бет-әлпетін бейнелейтін суретке қарап, оның көңіл-күйі туралы айтуды ұсынады. Балаларға бет-әлпет салуды ұсыну-жұмбақ.	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұл не болуы мүмкін?» **Мақсаты:** қиялды дамыту. **Материал:** Гуашь. Бояғыштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға тәтті, дөңгелек, балғын, хош иісті, тұзды, жасыл және т.б. сурет салуды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**Сюжетті - рөлді ойын «Науқас Винни-пухқа сапар»** **Мақсаты:** Балаларда кейіпкердің рөлін алу және оны орындау қабілетін дамыту. Ересектердің мамандықтары туралы балалардың идеяларын кеңейту: жүргізуші, сатушы, дәріхана. Балаларда ауру кейіпкерге қамқорлық сезімін, көмекке келуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Сөздік:** жүргізуші, сатушы, дәріхана, дәрі-дәрмек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Желбағытын анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**

	бояулардың көмегімен таң атқанда аспанның қалай жарқырайтынын бейнелеуді ұсынуға болады. Көк бояуды боянғышта ағарту керек, біртіндеп ағартқыш қосып, қағаз парағына бояуды дәйекті түрде жағу. Ең бастысы-реңктердің мүмкіндігінше біркелкі өзгеруіне қол жеткізу. Балаларға күннің қалай бататынын (қызғылт сарыдан қызылға дейін), күзде жапырақтардың сарғаюын (жасылдан сарыға дейін) салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		Ойынды әртүрлі материалдармен қайталауға болады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Суретшіге көмектесейік» **Мақсаты:** шығармашылық қиялын дамыту. **Материал:** түрлі-түсті қарындаштар. Қағаз. **Барысы:** тәрбиеші балаларға сиқырлы елге кіруге болатын ерекше көлік салуды ұсынады. Сурет салу және көлігі туралы айту. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**
Балалармен жеке жұмыс	Дамелия мен Алинұр жапырақтардан кірпі жасатып үйрету. **((Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Заңғар мен Еркеназ Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(қазақ тілі)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Айғаным мен Бекнұрға «Ертөстік» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(карым-қатынас іс-әрекеті)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Аққенже мен Кәусарға ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Ертегі кітаптарын» желімдеу, реттеу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)** Алихан - жеке жұмыс. Суретті кітаппен жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда

					жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 14.11-18.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 14.11.2022	Сейсенбі 15.11.2022	Сәрсенбі 16.11.2022	Бейсенбі 17.11.2022	Жұма 18.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу**(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Егістіктен асхана үстеліне дейін»** **Мақсаты:** балаларда жалпылама ұғымдар туралы білімді бекіту: көкөністер, жемістер, жемістер, тұқымдар. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**)	**Үстел-үсті ойыны картотека №33 «Не жейді?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлардың атаулары мен не жейтіні туралы білімдерін нақтылау. Байқау мен зейінді дамыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Қандай жәндік, ата?»** **Мақсаты:** балаларда жәндік ұғымын қалыптастыру. Жәндіктердің өкілдерін тану және атау: шыбын, көбелек, инелік және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №36 «Кімнің құйрығы қайда?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлар денесінің бөліктері туралы білімдерін бекіту. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Үстел-үсті ойыны картотека №35 «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. балалардың сөйлеуін қалыптастыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**
Ертенгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу.				

	5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №8 **Саусақ санау ойыны** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Картотека №9** Сен тұр – қойына бар! Сен тұр – қозына бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр - сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар ... Мына жерде қатық бар ... Мына жерде қытық бар ... Қытық, қытық! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы:** **Картотека №10** **«Нешеуміз?»** Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Картотека №11 «Жеті ұл»** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Картотека №12** **«Санамақ»** - Адамда қанша бауыр бар? -Біреу. -Қанша өкпе бар? -Екеу. -Бір тоқсанда неше ай бар? -Үшеу. -Есеп шығаратын амал қанша? -Төртеу. -Күнде оқылатын намаз қанша? -Бесеу. -Әлемде қанша құрлық бар? -Алтау. -Бір аптада неше күн бар? -Жетеу. -Малда қанша жілік бар? -Сегіз. -Домбыраның пернесі қанша? -Тоғыз. -Цифрлар қанша болды?

					-Он. Міне өстіп жаңалап Айтып шықтық санамақ. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** **"Техника-адамның көмекшісі"** **Мақсаты:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. **2.Сурет салу** **Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **"Дәрумен себеті"** **Мақсаты:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, заттарды табиғаттан және	**1.Сауат ашу негіздері** **"Тон" сөзінің дыбыстық талдауы** **Мақсаты:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2.Математика негіздері** **«Атасы мен әжесіне ауылға бару. Мен бөліктерден фигуралар жасаймын»** **Мақсаты:** үлгі бойынша геометриялық фигураларды құрастыру қабілетін дамыту. **3. Қазақ тілі** **"Менің бөлмем"** **Мақсат:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөздік минимум** Бөлме, төсегім, үстел	**1.Көркем әдебиет** К. Чуковскийдің «Ғажайып ағаш» өлеңін оқу Мақсаты: Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. **2.Сауат ашу негіздері** «Ұяң дауыссыз дыбыстар» Мақсаты: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Туған жер байлығы» Мақсаты: өз аймағының табиғаты туралы қабілетін дамыту. **4.Дене шынықтыру** "Аттракцион ойындары" Мақсаты: аттракцион ойындары арқылы конъюгаттық қозғалыс дағдыларын бекіту.	**1.Сауат ашу негіздері** **«Раушан» сөзінің дыбыстық талдауы** **Мақсаты:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **2.Қазақ тілі** **"Менің Отаным"** **Мақсат:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру. **Сөздік минимум** Отан, туған жер, салт-дәстүр **4.Сөйлеуді дамыту** **"Менің қалам"** **Мақсаты:** Сөздік қор Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау	**1.Математика негіздері** "Көп, аз, тең" Мақсаты: "көп", "аз", "тең"ұғымдарымен танысу. **2.Көркем әдебиет** Қ. Баянбаевтың «Киіз үй» өлеңін оқу Мақсаты: Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрды (өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Өсімдіктерге не қажет?»

	олардың сипаттамалық ерекшеліктерін жеткізе отырып, сурет салу дағдыларын қалыптастыру. мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу. **3.Математика негіздері** "Қала бойынша саяхат. Мен бөліктерден фигуралар жасаймын" **Мақсаты:** үлгі бойынша геометриялық фигураларды құрастыру қабілетін дамыту. **4.Дене шынықтыру** **"Біздің стадион"** **Мақсаты:** стадионның мақсаты туралы білімді жалпылау.	**4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.		Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу.	Мақсаты: барлық өсімдіктердің тірі екенін және олар, барлық тіршілік иелері сияқты, өсу үшін белгілі бір жағдайлар қажет екенін түсінуді қалыптастыру. **4.Дене шынықтыру** "Біз бір отбасымыз" Мақсаты: допты Кеудеден екі қолмен лақтыру қабілетін дамыту.

		Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру**.**		Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотриканы дамыту) **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды**. (қарым-қартынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу картотека №31 Теректі бақылау** Мақсаты: күзгі терек туралы түсінік қалыптастыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**	**Серуендеу картотека №32 Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** табиғат құбылыстары туралы ұғымды қалыптастыру (Аяз, күннің қысқаруы, түннің ұзаруы). **Қарым-қатынас іс-**	**Серуендеу картотека №33 Суды бақылау** **Мақсаты:** күзгі кезеңде судың агрегаттық жай-күйі туралы түсінік қалыптастыру. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Серуендеу картотека №34 Жаяу жүргіншіні бақылау** **Мақсаты:** жолдың жаяу жүргіншілер бөлігі, жол қозғалысы ережелері туралы білімдерін бекіту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Серуендеу картотека №35 Қылқан жапырақты және жапырақта ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** ағаштар туралы білімді қалыптастыру (олардың ортақ және қандай

	әрекеті **Бақылау барысы** **Жұмбақ** Жаз кигені жаңа нәш, Қыста жап-жалаңаш. **Жауабы: Терек** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. -Теректер қай жерде жиі өседі? (Қалада.) - Бұл қандай ағаш? (Қалалық.) - Қалада тағы қандай ағаштар өседі? - Олар қалада не үшін қажет? (Ағаш жапырақтары көмірқышқыл газын сіңіріп, оттегін шығарады.) - Соңғы жапырақтар теректен қашан түседі? (Күздің аяғында.) - Терек жапырақтары қандай түсті? (Сары-алтын.) - Неліктен күзде ағаштардың жапырақтары түсіп кетеді? (Ағаш қыста көп ылғалды жоғалтпауы үшін.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Зерттеу қызметі** Үлкейткіш әйнек арқылы бұтақтан енді түскен жапырақты қарастыру. - Біз не көрдік? (Әрең	**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Бақылау барысы** Ыстық емес, жаз емес, Өзеннен тұр. Күзгі соңғы, Жылы күндер. А. Исаковская **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Кеш күз «күміс» деп аталады. Шалшықтарда алғашқы жұқа мұз қатады, мұздатылған жерге күміс ақұлпа жұлдыздары ұшады, желде мұзды ағаш бұтақтары сықырлайды, күн сәулесінде құлаған, аязды жапырақтар күмістенеді. Күздің соңында күн сирек көрінеді, күндер бұлтты болады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қысқы маусым қалай	**Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Сендерге судың қандай қасиеттері таныс? - Судың пішіні бар ма? - Өзенде, көлде, теңізде, шалшықта су мөлдір ме? - Егер сен оны аязға шығарсаң, суға не болады? Су мөлдір. Ол арқылы заттар көрінеді. Су сұйық – оның пішіні жоқ, ол құйылған заттың пішінін алады. Тегіс жерде су шалшықтарды жайып жібереді. Су түссіз, дәмсіз, иіссіз. Таза су-мөлдір, бұлтты және лас-мөлдір емес. Тек лас судың иісі жаман. Ауа температурасы О °С-тан төмен болған кезде су қатып қалады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Зерттеу қызметі** **Тәрбиеші балаларға тәжірибе өткізуді ұсынады.** Шыны ыдысқа су құйыңдар, қақпағын мықтап жауып және суықта қалдырайық. Көп ұзамай банка жарылып, оның орнына мұз пайда болады. Мұздатылған су — мұз-сұйық суға қарағанда көбірек орын алады, сондықтан банкадағы мұз толып, оны сындырып тастады. Мұз	**Бақыл ау барысы** Жаяу жүргінші есте сақтауы керек: бағдаршамның белгілері бар — оларға дау-дамайсыз бағыныңыз! Сары жарық-ескерту: қозғалыс үшін белгі күтіңіз. Жасыл жарық жол ашты: балалар өте алады! Қызыл жарық бізге: — Тоқта! Қауіпті! Жол жабық! Көшеде абай болыңдар, балалар, осы ережелерді берік есте сақтаңдар! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяу жүргіншілер бөлігіне апарады, әңгіме жүргізеді. - Жаяу жүргіншілер қайда жүруі керек? (Тротуарларда.) Сүрінбеу, соқтығыспау, қарама-қарсы жақтан айналып өтпеу үшін оң жағын ұстану керек. Көшеде тыныш жүру керек. Жолды тек жасыл бағдаршаммен және жаяу жүргіншілер өткелімен өту маңызды.	айырмашылықтары бар). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Біздің балаақша ауласында қандай ағаштар өседі? (Қайың, көктерек қарағайы, шырша, балқарағай және т. б.) - Олар қандай ағаштар? (Қылқан жапырақты және жапырақты.) - Жапырақты ағаштардың қылқан жапырақты ағаштардан айырмашылығы неде? - Олардың ортақ тұстары қандай? (діңі, бұтақтар, тамыр.) - Ағаштардың өсуі үшін қандай жағдайлар қажет? - Қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар Ұлттық экономика мен медицинада қандай пайда әкеледі? **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Еңбек қызметі** Дене шынықтыру

	байқалатын бүйрек.) - Бұл нені білдіреді? (Ағаштар өлген жоқ, олар тек өлі, қажетсіз жапырақтарды тастады.) **Еңбек қызметі** Жапырақтарды үйінділерге тырмалау және оларды жинау. Мақсаты: ұжымда жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. (Еңбек әрекеті) **Қимылды ойындар: «Бағбандар»** **Мақсаты:** тәрбиешінің белгісі бойынша жүгіру жаттығулары. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Бір аяқпен секіру. Мақсаты: қатты итеріп, дұрыс қонуға жаттығу.	аталады? (Күміс күз.) - Неліктен? **Жұмбақ шешу.** Терезені өрнектеп, Әдемі сурет салыпты. Кім екенін табайық. Көрінбей кетіп қалыпты. Жауабы: Аяз Тәрбиеші балаларға күздің соңы туралы жұмбақтар ойлап табуды ұсынады. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру-қарым-қатынас, танымдық іс-әрекет)** **Еңбек қызметі:** учаскедегі қоқысты жинау. **Мақсаты:** орындалған жұмыстан ләззат алу сезімін тәрбиелеу. **Қимылды ойындар: «Үйсіз қоян»** **Мақсаты:** бір-біріне соқтығыспай жүгіру жаттығулары; ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**	шалшықтарда, өзендерде, тоғандарда бірінші аяз соққан бойда пайда болады. Күн сайын аязды болған сайын мұз қабығы қалыңдай түседі. Мұзды жылы бөлмеге әкелгенде не болады? (Ол ериді.) **Еңбек қызметі** Балабақша учаскесін тазалау. **Мақсаты:** күректермен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; өз еңбегін ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда бірге жұмыс істеуге үйрету. **Қимылды ойын: «Суық — ыстық»** **Мақсаты:** допты аяқты көтеріп ішкі бөлігімен ұрып жаттығу; бұрын игерілген жаяу жүру түрлерінде дұрыс техниканы орындауға қол жеткізу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Тепе-теңдікті сақтау жаттығуларын орындау. **Мақсаты:** төзімділікке тәрбиелеу.	Тәрбиеші балаларды ауысуға жетелейді. - Жаяу жүргіншілер өткелінің дәл осы жерде екенін қайдан білдің? Дұрыс, мұнда «жаяу жүргіншілер өткелі» белгісі бар және жолда кең ақ жолақтар бар. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Еңбек қызметі** Гербарий үшін әдемі жапырақтарды жинау; құлаған жапырақтарды ағаш	учаскесін тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, өзара міндеттерді бөлуге үйрету. **Қимылды ойын: «Жүгіру», «Жұпты қуып жет»** **Мақсаты:** кедергілер арқылы жүгіру жаттығуларын орындау. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Бір орыннан ұзындыққа секіру. **Мақсаты:** екі аяқпен итеріп секіру жаттығулары; қозғалыстарды үйлестіруді жетілдіру.

		Жеке жұмыс Тепе-теңдікті дамытуға арналған жаттығу. **Мақсаты:** балабақша айналасында жүгіруді және қашуды үйрету.		тамырларынан тырмалау. **Мақсаты:** табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Бағдаршам»** **Мақсаты:** ептілікті дамыту; бағдаршамның мәні туралы білімді бекіту. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *-қатынас іс-әрекеті)* Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек,				

	Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Теледидар»** **Картотека №19** **Мақсаты:** теледидар қызметкерлерінің рөлдік әрекеттерін бекіту, олардың жұмысы ұжымдық екенін көрсету, бүкіл ұжымның нәтижесі біреуінің жұмыс сапасына байланысты алдағы іс-шараларға	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: Балаларды киім түрлерімен таныстыру, ұл мен қыздың киімін ажырата білуге үйрету. Балаларды тазалыққа, көркемдік талғамдыққа, ұқыптылыққа, қайрымдылыққа, бір-бірімен дос болуға тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-**	**Сюжетті-рөлді ойыны "Кememен саяхаттау"** **Мақсаты:** балалардың қажетті атрибуттарды қолдана отырып, ойын сюжетіне сәйкес әртүрлі рөлдерді алу қабілетін дамыту. Қиялды, ойынды бірлесіп орналастыру қабілетін дамыту. Қызығушылықты, жауаптылықты, ізгі	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет-әлеуметтік, қарым-қатынас іс-**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Қарақшылар»** **Картотека №20** **Мақсаты:** ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөліну қабілетін қалыптастыру және берілген ойын әрекеті аяқталғаннан кейін қайтадан біртұтас ұжымға біріктіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру, көркем**

	қызықтыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Жылы сурет сал» **Мақсаты:** балалармен "жылы және суық түстер" ұғымдарын нақтылау; бояу кезінде жылы гамманы қолдана отырып, суретті есте сақтауға үйретуді жалғастыру. **Материал:** қарапайым сюжеттер бейнеленген 4 сурет, осы суреттерде кездесетін геометриялық пішіндер, түрлі-түсті қарындаштар, киізден жасалған қаламдар, ақ қағаз парақтары. **Барысы:** боялмаған суретті-үлгіні мұқият қарап, тәрбиешінің белгісі бойынша оны аударып, парақта көрген сюжетті бейнелеу, жылы гамманы сақтай отырып бояу. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Кім сопақ пішінді заттарды көбірек салады?» **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. **Материал**: әртүрлі позициядағы сопақ суреттері бар карталар, түрлі-түсті және қарапайым қарындаштар, маркерлер, қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға сопақша өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін салуды, оларды сәйкес түспен бояуды, түпнұсқаға толық ұқсастық үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіруді ұсынады. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	ниетті тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет-әлеуметтік, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Витраждар" **Мақсаты:** қиялды, түс пен пішін сезімін дамыту. **Материал:** Қағаз. Киізден жасалған қаламдар. Түрлі-түсті қарындаштар. Гуашь. **Барысы:** тәрбиеші балаларға көздерін жұмып, қағаз парағына сызық сызуды ұсынады. Содан кейін алынған кескінді қарастыру, оның қандай екенін анықтаңыз және оны бояулармен бояу. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Үлгіні ал" **Мақсаты:** балалардың сәндік шығармашылығын дамытуды жалғастыру. Материал: жас ханымдардың кесілген силуэттері бар карталар, Дымково, Филимонов, Гжель және т.б. суреттері бар карталар. Ойын барысы: жас ханымдарға көйлек киюарқылы таңдау. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**әдебиет-әлеуметтік, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Ағаш қабығы" Мақсаты: заттардың нақты түсіне сүйене отырып, түстер мен реңктердің әртүрлілігі туралы идеяны дамыту. Материал: әртүрлі ағаштардың суреті бар үлкен карталар (10*20 см), бейнеленген ағаштарға сәйкес келетін әртүрлі реңктердегі шағын карталар. Ойын барысы: әр ағаштың қабығын салу. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**
Балалармен жеке жұмыс	Алтай Алинұрға ойыншықтарды санауға үйрету	Көркем мен Мирасқа Жыл мезгілдері туралы әңгімелеуге үйрету;	Фатима мен Заңғар Тілдегі барлық дыбыстарды анық	Мирасқа мнемокесте тәсілі арқылы тақпақ үйрету;	«Менің сүйікті мысығым» әңгіме. Мақсаты: сүйікті

	Дидактикалық ойын: «Қапшықтан неше ойыншық алдың?» Картотека №23 (Математика негіздері)	**(қоршаған ортамен таныстыру)**	айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(сауат ашу негіздері)**	(Біздің Дана жылады) Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді. **(сөйлеуді дамыту)**	мысығы туралы қысқаша әңгіме құра білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека № 9 «Қоян»** **Мақсаты:** балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №11 «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №12 «Аттар»** **Мақсаты**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №13 «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Картотека №14 «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 21.11-25.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.11.2022	Сейсенбі 22.11.2022	Сәрсенбі 23.11.2022	Бейсенбі 24.11.2022	Жұма 25.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №14 «Айлакер заттар»** Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Суретті кітап қарау** (қарым-қаатынас іс-әрекеті) «Қардың еруі» **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №20 «Домино»** Мақсаты: зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; *(***Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті***)* **Суретті кітап қарау** (қарым-қаатынас іс-әрекеті)	**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. *(***қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Суретті кітап қарау** (қарым-қаатынас іс-әрекеті)	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Бұршақтың еруін анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: бұршақтың қасиетімен таныстыру **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №22 «Лабиринт» ойыны** **Мақсаты:** ойлауын дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Суретті кітап қарау** (қарым-қаатынас іс-әрекеті)
Ертеңгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Тізбекте бір қатармен тұру, жүру, шашырап жүгіру.				

	2. Жүру, звеноға бөліну. 3. Б. қ.: қолды жанына түсіріп тұру, аяқ арасын сәл ашып тұру, қолды жанынан жоғары көтеру, керілу. 4. Б. қ.: аяқ арасын сәл ашып, қолды түсіріп тұру, «маятник» кеудені кезектестіріп солға, оңға иілу, әр жанға. 5. Б. қ.: аяқ арасын ақ ашып тұру, қолдың саусақтарын айқастырып, бастан жоғары ұстау. «Ағаш жару»- жылдам алға еңкею, қолды алға, төмен, б. қ. келу. 6. Б. қ.: еденде тізені бүгіп отыру, қолды артқа тіреп отыру, аяқты алға созу, жоғары көтеру, түсіріп алға созу, б. қ. келу. 7. Бір орында тұрып немесе шашырап секіру. 8. Жұптасып жүру (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым -қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №7 «Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(Қарым-қатынас**	**Картотека № 8 «Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Картотека №4 Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Картотека № 9 «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен

	іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)				кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Жүреміз ұшамыз, жүземіз»** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. **2. Құрастыру** **Жапсыру** **Сурет салу** **Мүсіндеу** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)** **«Менің үйім»** **Мақсаты:** ғимараттарды биіктікте және ұзындықта модификациялау және қосу әдістерін қолдана отырып өзгерту қабілетін қалыптастыру.	**1.Сауат ашу негіздері «Қоңыз», «моншақ» сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2.Математика негіздері «Біз достарымызбен бірге оқимыз. Көп, аз, тең»** **Мақсаты:** топтардағы заттардың теңдігі мен теңсіздігін белгілеу қабілетін дамыту. **3.Қазақ тілі «Зерде» зияткерлер ойыны** **Мақсат:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру.	**1.Көркем әдебиет** Ы.Алтынсариннің «Кел, баллалар, оқылық» өлеңін оқу Мақсаты: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. **2.Сауат ашу негіздері** «Дыбыстық сағат» Мақсаты: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Ұлы даланың қажымас беттері»** Мақсаты: қазақтардың көшпелі өмір салты туралы білімдерін кеңейту. **4.Дене шынықтыру** "Мен мықты боламын, батыл боламын және үлкен боламын" Мақсаты: күш, ептілікті дамыту.	**1.Сауат ашу негіздері «Түлкі», «ай» сөздерінің дыбыстық талдауы** **Мақсаты:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **2.Қазақ тілі** **«Мемлекеттік рәміздер»** **Мақсат:** Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының мемлекеттік рәміздерімен таныстыру **Сөздік минимум** Рәміздер, Ту, Елтаңба, Гимн, қадірлеу **3.Сөйлеуді дамыту** **Ескен Елубаевтың «Алғашқы қар»** **Мақсаты:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру.	**1.Математика негіздері "Шартты өлшем"** **Мақсаты:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **2.Көркем әдебиет** **Ы.Алтынсариннің «Қарлығаш» ертегісін оқу** **Мақсаты:** Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. **3.Қоршаған ортамен**

	негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу. **3.Математика негіздері** **«Менің көршілерім. Көп, аз, тең»** **Мақсаты:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. **4.Дене шынықтыру** **"Менің үйім"** **Мақсаты:** допты лақтыру кезінде қолды қатты түзету қабілетін бекіту.	**Сөздік минимум** Зияткер, ойын, сайыс **4.Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би		**4.Музыка** Мақсаты: Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке,	**таныстыру** **«Табиғат бұрышында кім тұрады?»** **Мақсаты:** табиғат бұрышының тұрғындары туралы білімді жетілдіру. **4.Дене шынықтыру** **"Бұлшық еттерімізді күшейту"** **Мақсаты:** бұлшықет қалыптасуы.

		қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				

	Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу картотека №36** **Алғашқы қарды бақылау** **Мақсаты:** табиғаттағы өзгерістерді байқау, сұлулықты көру қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Халық айтады: «жасыл жапырақтарға түскен қар алдағы екі-үш күнде еріп кетеді», «алғашқы қар — бұл жұқа,; алғашқы қатты қар түнде жауады» дейді. Қар себілген жерде бәрі өсуді тоқтатады. Бірақ бұл әлі қыс мезгілі емес. Әлі күн ашық. Қараңдаршы, масалар тамырдың астынан шығады, шыбындар ұшып жүр. Қар еріп	**Серуендеу картотека №37** **Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады? - Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді «қаңғыбас» деп атайды? Иттің бақытты өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден,	**Серуендеу картотека №38** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай? **Зерттеу қызметі** Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Серуендеу картотека №39** **Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың (қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар ұлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар ұлпалары неге ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.) -Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? Мұз - мұздатылған қатты су, мұзды алақанға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы.	**Серуендеу картотека №40** **Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жа уын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нө сер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік бағыттағы өте күшті қозғалысы кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке,

	кетті... Ал түнде аяз қайтадан соғады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Алғашқы Қар қанша уақытқа созылады? (Екі-үш күн.) - Ол қандай? (Дымқыл.) - Алғашқы қатты қар қашан жауады? (Түнде.) **Зерттеу қызметі** - Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қарастыр. Екі ақшақарды салыстыр. - Қардың тезірек еритін жерін анықта. - Қар әлі ерімеген жерді тап. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Кеше таңертең жаңбыр жауды, Терезелердің әйнегін қақты. Жер үстінде тұман, Бұлттар орнынан тұрды. Түсте жаңбыр тоқтады, Күзгі балшыққа Қар жауа бастады.	жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу, сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі. Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**	**А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым, Жау, қарым,	Тегістікті анықтау үшін бетін үтіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі. Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады. Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.) Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету.	ұқыптылыққа үйрету. Көркем сөз: **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар, Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ**

	Түн өтті.Таң атты. Бұлт еш жерде жоқ, Ауа жеңіл және таза, Ал өзен қатып қалды. И. Никитин **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Ағаш тамырларын қармен оқшаулау.** **Мақсаты:** қардың қорғаныс қасиеттері туралы түсінікті бекіту. **Қимылды ойын: «Бір, екі, үш-жүгір!»** **Мақсаты:** жүгіру жылдамдығын, ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс «Құрсауға түс»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекет ету қабілетінде жаттығу; нысандарды нысанаға лақтыру қабілетін бекіту.	**әрекеті)** **«Күшік»** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. **Қимылды ойын: «Біз көңілді балалар»** **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды үйлестіруді, ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру.	Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуді жалғастыру. **Қимылды ойын: «Қарға — Торғай»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** **«Жалаушаны құлатпа»** **Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту.	- Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** **«Қыс» А.Құнанбаев** **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **(Дене шынықтыру**)**	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жеке жұмыс:** Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар) **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)**

		Еркінойын			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз.				

	Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама**	**"Қаламыздың көшелері" серуеніндегі рөлдік ойын** Мақсаты: бірнеше ойындарды бір ойын сюжетінде біріктіруге үйрету. Міндеттері: қоғам жағдайындағы адамдардың өмірі, олардың бір-біріне тәуелділігі туралы қарым-қатынастары, балалар арасындағы оң қарым-қатынастар туралы идеяларды қалыптастыруды жалғастыру. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты. Музыка тыңдау** Музыкалық иллюстрациямен сүйемелденетін әңгімелерге қызықтыру. Кейіпкерді иллюстрациялар, әңгімелер бойынша тану және музыканы есте сақтау. **Ән айту.** Әнді жеке және топпен айту, әуенді интонациямен және ырғақты дұрыс жеткізу. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** Әртүрлі кейіпкерлердің қимылдарын ойындарда көрсету (қанатын жайып ұшқан құстар және т.б.),	**Сюжетті-рөлді ойын: «Циркр» Картотека №21** **Мақсаты:** рөлдерді бөлу және өзіне қабылданған рөлге сәйкес әрекет ету қабілетін қалыптастыру, бір-біріне достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту, математика негіздері-ойын, танымдық, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Көңілді алақандар" Мақсаты: ұжымдық шығармашылықты дамытуды	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Сиқырлы палитра" Мақсаты: Тәуелсіздікке тәрбиелеу; сурет салуда бұрын үйренген бейнелеу әдістерін белсенді және шығармашылықпен	**Сюжетті-рөлді ойын: «Театр» Картотека №22** **Мақсаты:** балалардың өзіне алған рөліне сәйкес әрекет ету қабілетін дамыту, балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Суретті тап"** Ойын үшін балабақшаларға таныс картиналардың репродукцияларын дайындау. Әр суретті ауызша сипаттау, ал балалар не туралы екенін білуі керек. Мысалы: «Жарық бөлмеде орындықта қызғылт жемпір киген қыз отыр, оның қолында жеміс бар» – бұл Валентин Серовтың «Шабдалы Қыз». Немесе:

	әрекеті) **Даниал мен Берікке алғашқы қар суретін салғызу.** (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	ойындар мен әндерді сахналау. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қардың жауғаны туралы бейнефильм көру** (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)	жалғастыру. Материал: алақанның картон силуэттері, заттар-шляпалар, ленталар, садақтар, гүлдер, түрлі түсті. Ойын барысы: жалпақ немесе көлемді заттарды алақанның түрлі-түсті әсеріне жабыстыру. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	қолдануға үйрету. Материал: картоннан жасалған Палитралар әрқайсысында тек бір түсті шеңбер бар (қызыл, жасыл, ал қалған ақ шеңберлерде саңылаулар бар; бірдей түстердің реңктері бар шеңберлер. Ойын барысы: әр палитраға түс реңктері бар шеңберлерді таңдап, оларды ұяшықтарға салу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	«Үш аю қарағай орманының ортасындағы құлаған ағаштарда қыдырады» - Иван Шишкиннің «Қарағай орманындағы таң». Профиль бойынша тап Ертегі кейіпкерлерінің танымал контурлық профильдерін дайындау: Жалмауыз кемпір, Ертөстіктің жылқысы және басқалар. Балалар кімнің суреттелгенін болжауы керек. Ертегі кейіпкерлерінің контурлық бейнелері Кескіндеменің иісі неде? Балаларға кескіндеме репродукцияларын көрсету. Олар кенеттен суреттің ішінде болған кезде қандай иістерді сезінетінін елестетсін. Сурет қалай естіледі? Ойын алдыңғыға ұқсас, тек мұнда олар иіс сезу арқылы емес, есту арқылы елестетеді. Балалар суреттің ішіне кіргенде қандай дыбыстарды еститінін елестету. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Мирас пен Фатимаға Ескен Елубаевтың «Алғашқы қар» өлеңін қайталату Керіліп барып таң атты, Ерініп барып таң атты. Бір-ақ түннің ішінде Қар жауып қапты	Мирас пен Еркеназға «Ай», «Жұлдыз» сөздерін буынға бөлгізіп үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау	Тойлыбек Алинұр мен Нұркелді оригамимен жұмыс жасауға үйрету. **(Жапсыру)**	Алиасқар Алинұр мен Мұсаға бояу түстерін ажырата білуге үйрету. **(сурет салу)**	Бекнұр мен Фатимаға «Қарлығаш» ертегісін қайталап оқып беру **(көркем әдебиет)**

	алапты. Далаға шыққан апам да, Аптыға келді атама: «Тұрсаңшы, – дейді, – Қар жауды, Жайғастыр ана мал-жайды». Қуанып жатыр барлығы, Қар болғандай байлығы, «Қалың боп түскен, – деседі, Басып қапты көшені». «Тазарып ауа қалды», – деп, «Қолға ұстау керек малды», – деп. **(сөйлеуді дамыту)**	арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(сөйлеуді дамыту)**			
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**

	жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 28.11-02.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 28.11.2022	Сейсенбі 29.11.2022	Сәрсенбі 30.11.2022	Бейсенбі 01.12.2022	Жұма 02.12.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №14 «Айлакер заттар»** Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. бүтін жиын мен оның әр бөлігі арасында байланыс орнату **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №20 «Домино»** Мақсаты: зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті***)*	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті***)*	**Үстел-үсті ойыны картотека №22 «Лабиринт» ойыны** **Мақсаты:** ойлауын дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті***)*
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, бірінің артынан бірі тұру. 2. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау, құсша ұшу. 3. Шеңбер құрып тұру, тәрбиешінің көмегімен. 4. Басымен оңға, солға иілу. 5. Қолды жоғары көтеріп, төмен түсіру. 6. Бүйірді таянып, оңға, солға иілу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас

	Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.				

дайындық	Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек – мен, Міне, менің барлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетін маскалар. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсаты: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық (шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық (қоладарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн (бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **(дене шынықтыру)**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Күн денесін құрайық, (Алақандарды жоғары көтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолды жайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты қағайық, (Шапалақ қағу) Көңілді болайық. Д. Ахметова. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара ұқалау) Қуанышпен қарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Қалаға саяхат"** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін	**1.Сауат ашу негіздері «Ине», «жіп», «ою» сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны	**1.Көркем әдебиет «Сараң Бай мен Алдар көсе» қазақ халық ертегісін оқу** **Мақсаты:** Әдеби кейіпкердің белгілі бір	**1.Сауат ашу негіздері «Сабын», «жуын» сөздеріне дыбыстық талдау** **Мақсаты:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру,	**1.Математика негіздері «Әртүрлі заттар туралы қарапайым мысалдар мен есептерді шешу»**

	зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. **2.Сурет салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Төбеден шанамен сырғанаймыз"** **Мақсаты:** заттың жекелеген бөліктерінің шамасын дұрыс бере отырып, заттарды мүсіндеуге үйрету. **3.Математика негіздері «Элементтер тобын санау және салыстыру»** **Мақсаты:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету.	туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **2.Математика негіздері «Заттың бірнеше тең бөліктері»** **Мақсаты:** Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін **3.Қазақ тілі «Ұлттық киімдер»** **Мақсат:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегі туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөздік минимум** Бөрік, саптама етік, Ішік **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй»	әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. **2.Сауат ашу негіздері «Сөздің дыбыстық схемасы»** **Мақсаты:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Батырлар кім?»** **Мақсаты:** қазақ батырлары туралы білімдерін кеңейту. **4.Дене шынықтыру "Әке, Анашым, мен дені сау отбасымын!»** **Мақсаты:** отбасында СӨС әдетін қалыптастыру.	сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **2.Қазақ тілі «Қыз балалалрдың ұлттық киімдері»** **Мақсат:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегі туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Сөздік минимум** Бүрмелі көйлек, сәукеле, желет, тақия **4.Сөйлеуді дамыту «Ою-өрнек»** **Мақсаты:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. **5.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің	**Мақсаты:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **2.Көркем әдебиет Е. Өтетілеуовтің «Қазақстан туы» өленін оқу** **Мақсаты:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. дамыту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Аквариумда нелер тұрады?»** **Мақсаты:** тірі бұрыштағы жануарлардың өмірімен танысу. **4.Дене шынықтыру "Біз бүкіл отбасымызбен жаттығамыз"** **Мақсаты:** отбасында СӨС әдетін қалыптастыру.

	4.Дене шынықтыру «Команданың қимылдарды орындау қабілетін қалыптастыру» Мақсаты: командадағы қозғалыстарды орындау арқылы зейіннің тұрақтылығын арттыру.	жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды		тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың	

		белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Серуендеу картотека №41** **Тікұшақты бақылау** **Мақсаты:** әуе көлігі туралы білімді бекіту. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Тікұшақ қалай	**Серуендеу 42** **Торғайды бақылау** **Мақсаты:** қыста құстың мінез-құлқының ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді. - Біздің аулада қанша құс ұшып жүргенін қара. Қыста бізде қалатын құстар қалай аталады? (Қыстайтын	**Серуендеу 43** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру **Бақылау барысы** Аязды ауа-райы неғұрлым тыныш болса, жерге құлаған ақ ұлпалар соғұрлым әдемі болады. Қатты желде олар сәулелер мен қырларды сындырады, ал ақ гүлдер мен жұлдыздар қар шаңына айналады. Аяз қатты	**Серуендеу картотека №44** **Торғай мен сары шымшықты салыстырмалы бақылау** **Мақсаты:** Торғайды шымшықтармен салыстыру мысалында олардың құрылымының, өмір салтының ерекшеліктерімен таныстыру. Бақылау барысы Бұл-шымшық. Оның	**Серуендеу картотека №45** **Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** қыстың басында табиғаттағы өзгерістер туралы идеяны қалыптастыру (түн ұзарып, күн қысқарады). Желтоқсан келді-бірінші қыс айы. Төмен сұр бұлттар арқылы күн сирек көрінеді, сондықтан олар желтоқсанды "қабақ" деп

	көрінеді? (Үлкен, жоғарғы жағында үлкен бұрандасы бар.) - Тікұшақ инелікке қалай ұқсайды? (Сыртқы түрі.) - Тікұшақтар қандай? (Санитарлық-құтқару, әскери, жүк.) - Тікұшақты басқаратын адамның кәсібі қандай? (Ұшқыш.) - Сен тағы қандай көлік түрлерін білесің? (Жер, су, су асты.) - Тікұшақ пен ұшақтың айырмашылығы неде? (Ұшақтың жылдамдығы тікұшаққа қарағанда жылдамырақ; тікұшақ ауада ілінуі мүмкін, ал ұшақ жоқ; ұшу үшін ұшаққа ұшу жолағы қажет, ал тікұшақ орнынан тұра алады.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	құстар.) - Қоныс аударатын құстардың қыстайтын құстардан айырмашылығы неде? (Қыстайтын құстардың жүні және өте қатты тұмсығы бар.) - Қыста бізден қандай құстар ұшпайды? (Торғайлар, қарғалар, тоқылдақтар) - Қыста торғайлар не жейді? (Үгінділер, дәндер.) - Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? (Оларға жем жетіспейді, ал қанықтыру құстарға жылу береді.) **Зерттеу қызметі:** - Қыста торғайлардың мінез-құлқын бақылаул туралы айт. (Олар тұмсықты қанаттың астына жасырады, осылайша олар аяздан қорғайды.) - Неліктен торғайлар адамның қасында орналасады? (Тамақтану және оның жанында жылыну үшін.) Иә, торғайлар қысты біздің қасымызда өткізеді. Қар мен аязда құстарға қиын. Олар адамға жақынырақ	болмаған кезде, ақ ұлпалар тығыз ақ шарларға айналады, содан кейін біз аспаннан жарма түседі деп айтамыз. Жерге құлаған кезде ақ ұлпалар бір-біріне жабысып, қатты аяз болмаса, қабыршақ түзеді. Қабат-қабат жерге түседі және әр қабат алдымен борпылдақ болады, өйткені ақ ұлпалар арасында ауа көп. Қар қытырлақ болады, өйткені жұлдыздар мен сәулелер біздің денеміздің салмағымен сынады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қандай ауа-райында ақ ұлпалар қар шаңын, жарманы, үлпектерді құрайды? - Неліктен қар аяғыңыздың астында сықырлайды? - Неліктен қар борпылдақ болады? **Зерттеу қызметі** Қардың қасиеттерін (ұлпа, шаң, үлкен) қарап, таза қағазға ұшатын ақ ұлпаларды ұста. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады.** Жуылмаған, бірақ жылтыр, Қуырылған емес, қытырлақ. (Қар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	кеудесі сары болғандықтан, оны сарыбауыр — шымшық дейміз. Қауырсыны кішкентай отырықшы құс.Үйдің жанында, ауылда жүріп жемін табады. Қызықты тұмсығы барлық жерде қарбаласады, бір минут отырмайды, барлық жерде ұшады, ұйықтайды. Ол бұтақтардың үстінен оңай секіреді және өткір және жабысқақ тырнақтардың көмегімен ағаш бұтақтарына епті ілікпен өрмелейді. **Зерттеу қызметі** Тәрбиеші балаларға Торғай мен сарыбауыр шымшықты қарастырып, салыстыруды ұсынады. - Олардың ортақ тұстары қандай? (Олар қыстап қалады, жалғыз қалады.) - Торғайдың сарыбауыр шымшықтан айырмашылығы неде? (Сарыбаыр шымшық тұмсығы жұқа — бұл жәндіктермен қоректенетін құс; Торғайдың тұмсығы қалың-астық жейтін құс;) - Бұл құстар жемсауытта қалай әрекет етеді? (Торғайлар жемді байқап, топпен ұшып, ұрысып, оны бір-бірінен алып, ашкөздікпен шағып алады. Сарыбауыр шымшықтар кезектілікті сақтайды,	атайды-қабақ, күнсіз ай, күндер қысқа, түндер ұзақ, ерте қараңғыланады. Желтоқсан айында түнде аяз жарылып, өзендерде, тоғандарда және көлдерде мұз көпірлерін салады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Желтоқсан қай ай? - Қараша айымен салыстырғанда балабақшадағы учаскеде не өзгерді? - Күзге қарағанда адамдардың киімінде не өзгерді? - Қардың қандай қорғаныс қасиеттері бар? - Біздің балабақша ауласынан қыстың белгілерін тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу**

	Пырылдап көкте инелік, Инелік емес үй делік. Жауабы: Тікұшақ **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Учаскені тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын бекіту. **Қимылды ойын: "Ұшақтар"** **Мақсаты:** сөзбен жүгіру жаттығулары**.** көзді жұмып кеңістікті шарлауға үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс "Өзеннен өту".** **Мақсаты:** бөренеде тік және бүйірден жүруге жаттығу. **Еркін ойын**	ұшып, оның жанында тамақтануға және жылытуға үміттенеді. Халық арасында торғайларды көбінесе ұрылар деп атайды. Бұл епті құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан шағып алады, үгінділерді алады. - Неліктен торғайларды батыл және мейірімді құстар деп атайды? (Өйткені олар әрқашан топ болып ұшады.) Егер кез-келген торғайға мол тамақ табу бақыты бұйырса, ол қатты шиқылдап айқайлай бастайды, өз әріптестерін шақырады. Енді, құстардың қанша жиналғанын жемсауыттан қара. Олар қандай тағамды жеуге дайын? Тексерейік. Бірінші тамақтандырғышта біз ет, екіншісінде нан үгіндісін, ал үшіншісінде дәндерді үйіп тастаймыз. - Тамақты қолданбас бұрын не істеу керек? (Жем сауытты қардан тазарт.) - Балалар, қараңдаршы,	**Еңбек қызметі:** Өз учаскесінде ағаш тамырларын қардан тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимылды ойын: «Қарлы карусель»** **Мақсаты:** дөңгелек биде жүгіру қарқынын біртіндеп жылдамдатып, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** қарды алысқа лақтыруды үйрету.	тамақты ұшып алып кетеді, бұтаққа отырып, табанымен басып, оны жұлып алады.) - Торғай мен шымшықтың әдеттері туралы айтып берші? (Торғай-кішкентай, көңілсіз, жанды құс. Бұл құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан тістейді, үгінділерді толық жалқау мысықтың мұрнының астына алады, олар батыл және сенімді. - Бұл құстар немен қоректенеді? (Торғайлар-барлық қоректі құстар. Балапандар тұздалмаған шошқа майын, күнбағыс тұқымын, асқабақты, қарбызды жақсы көреді.) Шымшықтар-жәндіктермен қоректенетін құс, неге ол жылы жерлерге ұшпайды? (Ол тұмсығы қабықтың астынан жәндіктердің личинкаларын алып, тұқымдарды сындыра алады. Қыстың аязды күндерінде балапандар адамның үйіне жақын ұшады.) - Неліктен торғайлар адамдармен көршілес болуды жақсы көреді? (Өйткені адамдардың жанында өмір сүрген кезде құстар жыртқыштардан қорғалған, оларда жем-шөп және ұя салуға	

		торғайлар қай жемсауыттың жанына көбірек жиналды? (Үшіншіге жақын, онда дәндер бар.) - Олар қандай тағамды жеуге дайын? (Астық.) Сіз бен біз күн сайын қоректендіргішті таза ұстаймыз және құстарды тамақтандырамыз деп келісейік. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Бақылау барысы** Ертай Ашықбаев «Таныс торғайдың өтініші» Аула толы ақша қар, Аяз мүлдем қысып тұр. Дірілдейді бақшалар, Кетпес пе екем үсіп бір? Қар... Әппақ қар қайда да, Көрінбейді жер шегі. ...Бері келші, әй, бала, Танып тұрмын мен сені. Сонша тоңып қалғаным, Жаңылдым-ау әнімнен. ...Аузын ашып қамбаның		болатын оқшауланған жерлер бар.) - Бұл құстар пайдалы ма? (Шымшықтар біздің ормандарымызға өте пайдалы. Тіпті аязды суықта да, балапандар қыстайтын жәндіктерді іздеу үшін ағашты мұқият тексереді. Шымшықтардың топтары "қанатты орман милициясы" деп аталатыны бекер емес. Торғайлар адамға зиян келтіреді, жемістерді тістеп тастайды. Бақтарда, дәнді дақылдарға зиян келтіреді. Бірақ олардың пайдасы зияннан гөрі көп. Олар зиянды жәндіктердің көп мөлшерін жейді, сондықтан оларды күзету керек, қуып тастамау керек.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Торғай** Үйге кірші торғайым Мен аяздан қорғайын. Жем шашамын, жегейсің Үйшік жасап берейін. Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап, Бөтегесі бұлтиып, Шиқ-шиқ десіп отыр-ақ. **Жаңылтпаш:** Шымшық шымшықты	

		Бере тұршы дәніңнен. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Қардан жемсауыттарды тазарту, құстарды тамақтандыру. **Мақсаты:** еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Мақсатқа жету»** **Мақсаты:** ұшатын заттың бағытын қадағалауға, қозғалыстарды дұрыс есептеуге және орындауға үйрету. **«Қарсы жүгіру».** **Мақсаты:** бір-біріне соқтығыспай жүгіруге және секіруге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қарды алысқа және нысанаға лақтыру. **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту.		шымшылады, шымшықтар Тыныштықта тыншылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жас ағаштардың тамырларын қармен нығайту. Мақсаты: **табиғатты қорғау қызметін ынталандыру.** **Қимылды ойын: «Құстар мен көкек»** **Мақсаты:** ептілікті, жылдамдықты дамыту; ойынның мазмұны бойынша тән қозғалыстарды орындау. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** орнынан ұзындыққа секіру жаттығулары.	**іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Атам алып күрегін, Ауланың қарын күреді. Әжеме мен құдықтан, Су әкеліп беремін. Еденді де жуамын, Шаң-тозаңды қуамын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаш тамырларын қармен жабу. **Мақсаты:** тірі объектілерге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** қарлы ойын. **Мақсаты:** заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Бір аяқпен секіру. **Мақсаты:** тепе-теңдік сезімін тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтау қозғалыстарын орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруды үйрету
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативті бағдарлама	**«Көлік шеберханасы» сюжеттік-рөлдік ойыны** **Мақсаты:** көлік шеберханасындағы адамдардың қызметі мен қарым-қатынасына байланысты сюжеттерді ойында көрсету. Мектеп жасына дейінгі балаларды үйде жасалған ойыншықтарды жасауға және пайдалануға ынталандыру (бензинге арналған үй талондары, кафелерге арналған бутафорлық өнімдер, жүргізуші куәліктері, диагностикалық аспаптардың макеттері және т. б.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Киіз үйдің қажеттілігін, пайдасын және құрлысын таныстыра отырып, оны қалай тігу жолдарын үйрету арқылы киіз үй туралы ұғымдарын кеңейту, дамыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ұлттық киімдер туралы бейнефильм көру** **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлдік ойын** **«Киім дүкені»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **((Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Мүсіндеуден ойын жаттығу** **«Қонжық»** **(пластилинография әдісімен)** **Мақсаты:** Қажетті суретке ермексазды жағып үйреиу. Стекпен жұмыс істеу	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет-әлеуметтік, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұлттар неге ұқсайды?» Егер ауа - райы мен аспан жағдайы мүмкіндік берсе, топты серуендеуге шығару. Олай болмаса, кумулус бұлттарының әдемі фотосуреттерін табу. Балаларға олар қандай болатынын қиялдауды ұсыну. Бұлттардың пішіні мен өлшемі әртүрлі екенін атап өту. Не жоғалып кетті? Бұлттар	**«Кафеде» сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** қоғамдық орында өзін-өзі ұстау ережелерін қалыптастыру, өзгелермен сөздік қарым-қатынасқа түсуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет-әлеуметтік, қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көршінің портреті» Мақсаты: адамды дұрыс сипаттауға үйрету. Қатысушыларға картон жақтауларын таратуз. Әр бала жақтауды көршісінің бетіне жақындатып, оның ауызша портретін жасауға тырысады. Картон жақтау Портретте не дұрыс емес? Ойынға бір бетті бейнелейтін, бірақ белгілі бір ақаулары бар суреттерді дайындау. Бір портретте кірпіктер жоқ, екіншісінде – еріндер, үшіншісінде – балалар және т.б. міндет – қарындаштар мен фломастердің көмегімен

	әрекеті) **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, көлемін, түсін ажырату қабілеттерін дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		қабілетін шыңдау. Артық бөліктерді кесіп үйрету. Балалардың сұрақтарға дұрыс жауап беру қабілетін дамыту. Диалогтік және монологтық сөйлеуді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Мейірімділікке, мейірімділікке тәрбиелеу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	Балаларға әйгілі картиналардың бірнеше репродукциясын көрсету. Суреттердегі кез келген бөлікті жабу. Суреттерді қайтадан көрсету, қай элемент жасырылғанын есте сақтау. Бұлттың суретін салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	беттің жетіспейтін бөліктерін салу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Алтай Алинұрға **Қыс мезгілінің суретін салуды үйрету Мақсаты:** Қол моторикасын дамыту, түстерді ажыратуға үйрету. **(сурет салу)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Еркеназға жіп пен иненің пайдасы туралы үйрету; Сөздерді қайталату **(сөйлеуді дамыту)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Дулатқа шымшық туралы жаңылтпашты қайталату. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(сөйлеуді дамыту)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Фатимаға Мнемокесте тәсілі арқылы қыс туралы әңгімелеуге үйрету; Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Мирасқа Алдаркөсенің іс-әрекетін баяндауға үйрету. **(көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.12 - 09.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 05.12.2022	Сейсенбі 06.12.2022	Сәрсенбі 07.12.2022	Бейсенбі 08.12.2022	Жұма 09.12.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекетіт). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №23 «Мысалдарды шеш»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Міндеттері:** «Логопішін – 5» ойынымен таныстыру; - балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; екі бөліктен тұратын фигураны құрастыру	**Үстел-үсті ойыны картотека №24 «Төртіншісі артық»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Ойынның міндеттері:** балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; бөлшектерді тұтастай талдау, салыстыру, біріктіру қабілетін дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №25 «Жануарларға үйін табуға көмектес»** **Мақсаты:** ойлау процестерін, визуалды есте сақтауды дамыту. Балалардың жабайы жануарлардың өмірі, (аю, түлкі, тиін, қоян, бұғы) және олардың тұратын жері туралы білімдерін кеңейту және нақтылау; күздің белгілерін бекіту; заттарды ұзындығы бойынша салыстыру атомдарымен таныстыру; көздегі заттардың мөлшерін анықтау қабілетін қалыптастыру. 5-ке дейінгі заттарды өсіп келе жатқан тәртіпте орналастыру қабілетін қалыптастыру. "5" шегінде сандар туралы	**Үстел-үсті ойыны картотека №25 «Бұл қашан болады?»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың тәулік уақыты туралы түсініктерін бекіту, шыдамдылық пен зейінді тәрбиелеу. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Эксперименттер және тәжірибелер** «Іздің құпиясын кім тез табады?» Қашықтықты бағыттай білу, зеректілік қабілеттерін бекіту	**Үстел-үсті ойыны картотека №26 «Ертегіні сиқырла»** **Мақсаты:** балалардың интеллектуалдық қабілеттерін, нақты заттардың шартты алмастырғыштарын қолдана білуін дамыту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	қабілетін дамыту; зейінді, логикалық ойлауды дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** **Тәжірибелер және эксперименттер «Ауа-райы» сөзіне анықтаманы ірікте» (Қарлы, аязды, суық, күн шуақты, желді және т.б.)** (зерттеу іс-әрекеті.		білімді бекіту; балалардың өздеріне қатысты білімдерін бекіту (оң, сол). **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Ойын «Маған қарай жүріңдер.» - бір бағытта топтасып жүру. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - әртүрлі бағытта жеңіл жүгіру. 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Қалыпты жағдай – тік тұрып, аяқты алшақ қойып, қолды артымызда ұстап. Тәрбиеші: «Біздің қолымыз қайда?», балалар қолды алға қарай созады «Міне біздің қолымыз!» 5. Қалыпты жағдай - аяқты алшақ, қолды белге. «Тик - так» - сағаттың тіліндей оңға, солға иілу. 6. Қалыпты жағдай – аяқты алшақ қою, қол төменде, екі қолды жоғары көтеру «Күнге қол созамыз». 7. Аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру. 8. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**

	ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** . **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №7 «Салат» саусақ ойыны.	**Картотека № 8 «Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш	**Картотека №4 Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды.	**Картотека № 9 «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес,

	Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Қысқы орман"** **Мақсаты**: суреттер бойынша шығармашылық әңгіме құрастыру дағдысын қалыптастыру. Сөйлеуде	**1.Сауат ашу негіздері «Шөп», «көпір» сөздерін дыбыстық талдау** Мақсаты: сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән ө, і, дыбыстарын ойын	**1.Көркем әдебиет "Ғажайып тон" қазақ халық ертегісін оқу** **Мақсаты:** Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын	**1.Сауат ашу негіздері "Қасқыр", "үкі" сөздеріне дыбыстық талдау** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән қ, ү, і	**1.Математика негіздері "Геометриялық фигуралар мен денелер"** **Мақсаты:** геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен

	интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **2.Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Сурет салу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Қысқы түн»** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану. Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін қағаздың фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау. бейнесін бере білу, затты әртүрлі	жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Заттың атын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Математика негіздері** "Ұзын-қысқа, жоғары-төмен, кеңірек-тар, қалың-жұқа" Мақсаты: ұғымдар көмегімен заттарды шамасы бойынша салыстыру дағдысын дамыту. оларды ажырата білуге жаттықтыру. **3.Қазақ тілі** «Мың бір мақал, жүз бір жұмбақ, жаңылтпаш» ойыны Мақсат: алға білімдерін тиянақтау. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен	дамыту. **2.Сауат ашу және жазу негіздері** **"Үстел","мақта" сөздеріне дыбыстық талдау** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән қ, ү дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **"Жануарларға өмір сүру үшін не қажет?»** **Мақсаты:** барлық жануарлар тірі және олар барлық тіршілік иелері сияқты өсу үшін белгілі бір жағдайларды қажет етеді деген түсініктерді нақтылау. Тіршілік иелеріне күтім жасауға, қамқор болуға тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** **"Біз бірге өмір сүреміз!»** **Мақсаты:** балалар арасындағы достық қарым-қатынасты қалыптастыру.	дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Қазақ тілі** **"Әсем қала - Астана"** **Мақсат:** Астана қаласы тұралы білімдерін кенейту. Отаны жайлы әңгімелеп беруге үйрету. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру **Сөздік минимум:** Қазақстан, қала, Астана үлкен, мен тұрамын **3. Сөйлеуді дамыту** **«Мен Қазақстанда тұрамын»** **Мақсаты:** дыбыстарды сөздер мен сөз тіркестерінде дұрыс айту қабілетін дамыту. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка	денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **2.Көркем әдебиет** **"Үш дос" қазақ халық ертегісін оқу** **Мақсаты:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **"Боран не туралы ән айтады?** **Мақсаты:** қыста табиғаттағы маусымдық өзгерістерді ажырата білу және атау қабілетін дамыту, жоспарланған нәтижеге жетуге тәрбиелеу **4.Дене шынықтыру** **"Хоккей ойнауды үйренеміз"** **Мақсаты:** хоккей ойынымен танысу.

	қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. **3.Математика негіздері "Өлшем шарттары"** **Мақсаты:** шартты шараның көмегімен заттарды шамасы бойынша салыстыру дағдысын дамыту. Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өзбетінше зерттеуге мүмкіндік беру. **4.Дене шынықтыру** "Спорттық ойындарды өз бетінше ойнау қабілетін қалыптастыру" **Мақсаты:** допты еденге кезекпен оң және сол қолмен ұру қабілетін дамыту.	фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. **Сөздік минимум:** Қазақстан, Отан, мақал, жаңылтпаш **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу		тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу	

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу** **Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады? - Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді «қаңғыбас» деп атайды? Иттің бақытты	**Серуендеу** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай?	**Серуендеу** **Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Мұз - мұздатылған қатты су, мұзды алақанға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы. Тегістікті анықтау үшін бетін түктіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі. Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады.	**Серуендеу Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жауын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нөсер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік бағыттағы өте күшті қозғалысы кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар,	**Серуендеу** **Тікұшақты бақылау** **Мақсаты:** әуе көлігі туралы білімді бекіту. **Бақылау барысы** - Тікұшақ қалай көрінеді? (Үлкен, жоғарғы жағында үлкен бұрандасы бар.) - Тікұшақ инелікке қалай ұқсайды? (Сыртқы түрі.) - Тікұшақтар қандай? (Санитарлық-құтқару, әскери, жүк.) - Тікұшақты басқаратын адамның кәсібі қандай? (Ұшқыш.) - Сен тағы қандай көлік түрлерін білесің? (Жер, су, су асты.) - Тікұшақ пен ұшақтың айырмашылығы неде? (Ұшақтың жылдамдығы тікұшаққа қарағанда жылдамырақ; тікұшақ ауада ілінуі мүмкін, ал ұшақ жоқ; ұшу үшін ұшаққа ұшу жолағы қажет,

	өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден, жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу, сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі.	**Зерттеу қызметі** Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп	Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.) Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету. - Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың (қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар үлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар үлпалары неге	Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке,	ал тікұшақ орнынан тұра алады.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, сұрақтарға жауап беруді ұсынады.** Пырылдап көкте инелік, Инелік емес үй делік. Жауабы: Тікұшақ **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Учаскені тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын бекіту. **Қимылды ойын: "Ұшақтар"** **Мақсаты:** сөзбен жүгіру жаттығулары**.** көзді жұмып кеңістікті шарлауға үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс "Өзеннен өту".** **Мақсаты:** бөренеде тік және бүйірден жүруге жаттығу. **Еркін ойын**

	Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. (еңбек қызметі) **Қимылды ойын: «Біз көңілді**	жұмыс істеуді жалғастыру. **Қимылды ойын: «Қарға — Торғай»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс: «Жалаушаны құлатпа»** **Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту.	ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.) -Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс: Өрмелеу** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту; батылдыққа, шешімділікке тәрбиелеу.	ұқыптылыққа үйрету. **Жеке жұмыс:** Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар). **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойын	

	балалар» **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды үйлестіруді, ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру. Еркін ойын				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Жанна мен Асқарғ асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық,				

	Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(мәдени дағдылар)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **«Біз ояндық»** 1. «Қолымыз оянады» - Б. қ .: жатып, қолдарды жоғары көтеру төмен түсіру. 2. «Аяқтар оянады» - Б. қ.: жатып, кезекпен оң аяқты және сол аяқты көтеру. 3. «Бауырсақ» - Б. қ.: жатып., оң жаққа және сол жаққа бұрылу. 4. «Мысықтар» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Алды –артына қозғалу, шынтақты бүгіп төмен еңкейу, сол қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **(Дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***

Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(сөйлеуді дамыту - қарым-қатынас іс-әрекеті).***					
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жүргізуші»** **Мақсаты:** жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. **Керекті құралдар:** руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, МАИ қызметкері, жаяу жүргіншілер. **Шарты:**Жүргізуші жұмысының рөлі өте қажет екенің түсіндіріп,ұл балалар жүргізуші болып бірінеше жүргізуші рөлін ойнайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Үстел үсті ойыны: "Жұп суреттер".** Мақсаты: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Ұлттық киіз үйімізді бағалай білуге, ата-бабадан қалған асыл мұраларымызды ұмытпай, жалғастыра білуге баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Шыныаяққа дұрыс шайнекті ал»** Ойынның мақсаты: балаларды қосу және азайту мысалдарын шешуге үйрету; логиканы, ойлауды және визуалды зейінді дамыту. **Қажетті заттар:** ойын-қағаздан жасалған шыныаяқтар мен шәйнектер, шыныаяқтарда қосу және азайту мысалдары жазылған. Шәйнектерде 0 – ден 10-ға дейінгі сандар мысалдарға жауаптар болып табылады. **Ойын барысы:** бала шешеді мысал	**«Барда» сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** қоғамдық орында өзін-өзі ұстау ережелерін қалыптастыру, өзгелермен сөздік қарым-қатынасқа түсуге үйрету. Жолаушылар кафеге өтіп, үстелге отырады. Даяшы оларға мәзір әкеледі. Даяшы: Қайырлы күн, не тапсырыс бересіз? Сіз тапсырыс беруге дайынсыз ба? Жолаушылар: Сәлеметсіз бе, біз балмұздақ алғымыз келеді. (Мәзірді қарастырыңыз, тапсырыс беріңіз). (Даяшыға тапсырыс береді) Даяшы: астарыңыз дәмді болсын. Біздің кафеде "жеміс қоспасы" десерті бар, мен оны татып көруді ұсынамын. Егер құпия болмаса, қайда барасыздар? Жолаушылар: біз басқа қалаға қонаққа барамыз. Даяшы: бұл қала алыс,	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны.** **("Үйшік" ертегісі желісімен")** Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Сюжеттік ойын: «Балабақша»** **Мақсаты:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,аспаз,тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсаты: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты

	және бірдей суреттерді таңдау әрекетін қалыптастыру, назар аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды. Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	шыныаяқта көрсетілген, жауап беретін дұрыс шайнекті іздейді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	мүмкін бізбен бірге түскі ас ішесіздер? Біздің кафеде таңғажайып торттар бар, біз оларды басқа қаладағы таныстарыңызға сыйлау үшін жинап бере аламыз. Жолаушылар: - иә, біз түскі ас ішуіміз керек шығар және торттардың дәмін татуға қуаныштымыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс: «Әріптер»** Ибрагимге Дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуға үйрету. **(сауат ашу негіздері)**	**Жеке жұмыс: «Қысқы ағаштар»** Абдукарим Еркеназға Мүсіндеуді әртүрлі тәсілдерін пайдалануды;ермексаздың кейбір қасиеттерін білуді үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру))**	**Жеке жұмыс: «Бұйымдар»** Зетбек Бекнұрға қазақ халқының тұрмыстық заттарын атауды үйрету. **(көркем әдебиет)**	**Жеке жұмыс: «Буын»** Тойлыбек Алинұрға буындарды дұрыс бөлуді қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Жеке жұмыс:** «Қысқы ағаштар» Джакыпбек Заңғарға Сурет салу техникасының бастапқы дағдыларын үйрету. **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**

	іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Аз қимылды ойын: «Кегліні құлат»** **Мақсаты:** Кегліні құлата отырып, клюшка көмегімен нысанаға шайбаны лақтыра білуді бекіту. Белсенділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**	**іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын: «Ақ аю» (ойын)** **Мақсаты:** Әртүрлі бағытта балаларды жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **(Дене шынықтыру**)**	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) Тастың үлкен кіші көлемдерін ажыратып қасиеттерін сипаттау. (зерттеу іс-әрекет) **Аз қимылды ойын:** «Жаяу көкпар» (қазақтың ұлттық ойыны) Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар Ойындар өзгерту. **(Дене шынықтыру**)**	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** **«Нысана»** Ойын барысында балаларды шапшаңдыққа, икемділікке баулу. Қызығушылықтарын арттыру. еркін ойындар **(Дене шынықтыру**)**	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** кеті) **Аз қимылды ойын:** «Жаяу көкпар» (қазақтың ұлттық ойыны) Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар Ойындар өзгерту. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.12-15.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 12.12.2022	Сейсенбі 13.12.2022	Сәрсенбі 14.12.2022	Бейсенбі 15.12.2022	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №27 «Ертегінің басты кейіпкерін ата»** **Мақсаты:** реакция жылдамдығын, белсенділікті, ойлаудың тәуелсіздігін дамыту, ертегіні кейіпкерге сәйкес атауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №28 «Сөздерді тап» ойыны** **Мақсаты:** балалардың суретке қарап тану дағдысын бекіту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №29 «Лабиринт»** **Мақсаты:** ойлауды дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Орманда не өседі?»** **Мақсаты:** орман және бақша өсімдіктері туралы білімді бекіту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. (Дене шынықтыру**)				

Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(-қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп	

			ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық,	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр	

	көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**		шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Әлемде әртүрлі балалар бар"** **Мақсаты:** дыбыстарды сөздер мен сөз тіркестерінде дұрыс айту қабілетін дамыту. балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **2. Жапсыру** **Сурет салу** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **"Бәйтерек ағашы"** **Мақсаты:** балаларға қағазға заттарды орналастыру дағдыларын үйрету. Жапсыруларды құрастыру барысында объектілердің көлемі	**1.Сауат ашу негіздері "Сөйлем. Сөйлем құрамы"** **Мақсаты:** "сөйлем" ұғымымен танысу. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері «Бұл не сияқты?»** **Мақсаты:** геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсіну **3.Қазақ тілі** **Мақсаты:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды атауларын білуге үйрету	**1.Көркем әдебиет М. Квитконың «Ормандағы аю» өлеңін оқу** **Мақсаты:** мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, **2.Сауат ашу және жазу негіздері «Сөздің дыбыстық схемасы»** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Заттың атын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Менің Отаным-Қазақстан" **Мақсаты**: Отан туралы	**1.Сауат ашу негіздері «Сөйлем схемасы»** **Мақсаты:** сөйлем схемасын құра білу қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. **2.Қазақ тілі** Мақсаты: Астана қаласы туралы мәлімет беру. Қаладағы ғимараттар туралы әңгімелей білуге үйрету. **Сөздік минимум:** Астана, қала, әсем, үлкен, таза, дүкен, театр, мектеп, балабақша. Бәйтерек, цирк, Ақорда, Бейбітшілік сарайы, темір жол вокзалы, әуежай **3.Сөйлеуді дамыту «Көлік»** Мақсаты: ауызекі диалогтық сөйлеуді қалыптастыру. Балалардың сөздік	

	бойынша қатынасын, заттардың бөліктерінің пішінін, құрылымын, қатынастарын көре білу іскерліктерін меңгерту. **3.Математика негіздері** "Геометриялық заттар" Мақсаты: Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **4.Дене шынықтыру** **"Менің досым көңілді доп"** Мақсаты: доппен қозғалыс әлемі туралы жалпыланған түсініктерді қалыптастыру.	**Сөздік минимум:** кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу	ұғымды қалыптастыру Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік мерекелер, Қазақстан Республикасының рәміздерін, Қазақстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын қызметінің маңыздылығын түсіну. **4.Дене шынықтыру** "Менің ауламдағы ойындар" **Мақсаты:** ойын арқылы адамгершілік өкілдігін және әлеуметтік құзыреттілігін қалыптастыру.	қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				

Серуен	**Торғайды бақылау** **Мақсаты:** қыста құстың мінез-құлқының ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді. - Біздің аулада қанша құс ұшып жүргенін қара. Қыста бізде қалатын құстар қалай аталады? (Қыстайтын құстар.) - Қоныс аударатын құстардың қыстайтын құстардан айырмашылығы неде? (Қыстайтын құстардың жүні және өте қатты тұмсығы бар.) - Қыста бізден қандай құстар ұшпайды? (Торғайлар, қарғалар, тоқылдақтар) - Қыста торғайлар не жейді? (Үгінділер, дәндер.) - Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? (Оларға жем	**Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру Аязды ауа-райы неғұрлым тыныш болса, жерге құлаған ақ ұлпалар соғұрлым әдемі болады. Қатты желде олар сәулелер мен қырларды сындырады, ал ақ гүлдер мен жұлдыздар қар шаңына айналады. Аяз қатты болмаған кезде, ақ ұлпалар тығыз ақ шарларға айналады, содан кейін біз аспаннан жарма түседі деп айтамыз. Жерге құлаған кезде ақ ұлпалар бір-біріне жабысып, қатты аяз болмаса, қабыршақ түзеді. Қабат-қабат жерге түседі және әр қабат алдымен борпылдақ болады, өйткені ақ ұлпалар арасында ауа көп. Қар қытырлақ болады, өйткені жұлдыздар мен сәулелер біздің денеміздің салмағымен сынады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қандай ауа-райында ақ ұлпалар қар шаңын, жарманы, үлпектерді құрайды? - Неліктен қар аяғыңыздың астында сықырлайды? - Неліктен қар борпылдақ болады? **Зерттеу қызметі** Қардың қасиеттерін (ұлпа, шаң, үлкен) қарап, таза қағазға ұшатын ақ ұлпаларды ұста. **(қарым-қатынас іс-әрекеті,**	**Торғай мен сары шымшықты салыстырмалы бақылау** **Мақсаты:** Торғайды шымшықтармен салыстыру мысалында олардың құрылымының, өмір салтының ерекшеліктерімен таныстыру. Бұл-шымшық. Оның кеудесі сары болғандықтан, оны сарыбауыр — шымшық дейміз. Қауырсыны кішкентай отырықшы құс.Үйдің жанында, ауылда жүріп жемін табады. Қызықты тұмсығы барлық жерде қарбаласады, бір минут отырмайды, барлық жерде ұшады, ұйықтайды. Ол бұтақтардың үстінен оңай секіреді және өткір және жабысқақ тырнақтардың көмегімен ағаш бұтақтарынаептілікпен өрмелейді. **Зерттеу қызметі** Тәрбиеші балаларға Торғай мен сарыбауыр шымшықты қарастырып, салыстыруды ұсынады. - Олардың ортақ тұстары қандай? (Олар қыстап қалады, жалғыз қалады.) - Торғайдың сарыбауыр шымшықтан айырмашылығы неде? (Сарыбаыр шымшық тұмсығы жұқа — бұл жәндіктермен қоректенетін құс; Торғайдың тұмсығы қалың-астық жейтін құс;)	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** қыстың басында табиғаттағы өзгерістер туралы идеяны қалыптастыру (түн ұзарып, күн қысқарады) Желтоқсан келді-бірінші қыс айы. Төмен сұр бұлттар арқылы күн сирек көрінеді, сондықтан олар желтоқсанды "қабақ" деп атайды-қабақ, күнсіз ай, күндер қысқа, түндер ұзақ, ерте қараңғыланады. Желтоқсан айында түнде аяз жарылып, өзендерде, тоғандарда және көлдерде мұз көпірлерін салады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Желтоқсан қай ай? - Қараша айымен салыстырғанда балабақшадағы учаскеде не өзгерді? - Күзге қарағанда адамдардың киімінде не өзгерді? - Қардың қандай қорғаныс қасиеттері бар? - Біздің балабаўша ауласынан қыстың белгілерін тап. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Атам алып күрегін, Ауланың қарын күреді.	

	жетіспейді, ал қанықтыру құстарға жылу береді.) **Зерттеу қызметі:** -Қыста торғайлардың мінез-құлқын бақылау туралы айт. (Олар тұмсықты қанаттың астына жасырады, осылайша олар аяздан қорғайды.) -Неліктен торғайлар адамның қасында орналасады? (Тамақтану және оның жанында жылыну үшін.) Иә, торғайлар қысты біздің қасымызда өткізеді. Қар мен аязда құстарға қиын. Олар адамға жақынырақ ұшып, оның жанында тамақтануға және жылытуға үміттенеді. Халық арасында торғайларды көбінесе ұрлар деп атайды. Бұл епті құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан шағып алады, үгінділерді алады.	**танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Жұмбақ** Жуылмаған, бірақ жылтыр, Қуырылған емес, қытырлақ. (Қар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** Өз учаскесінде ағаш тамырларын қардан тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимылды ойын: «Қарлы карусель»** **Мақсаты:** дөңгелек биде жүгіру қарқынын біртіндеп жылдамдатып, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** қарды алысқа лақтыруды үйрету. **Еркін ойын**	- Бұл құстар жемсауытта қалай әрекет етеді? (Торғайлар жемді байқап, топпен ұшып, ұрысып, оны бір-бірінен алып, ашкөздікпен шағып алады. Сарыбауыр шымшықтар кезектілікті сақтайды, тамақты ұшып алып кетеді, бұтаққа отырып, табанымен басып, оны жұлып алады.) - Торғай мен шымшықтың әдеттері туралы айтып берші? (Торғай-кішкентай, көңілсіз, жанды құс. Бұл құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан тістейді, үгінділерді толық жалқау мысықтың мұрнының астына алады, олар батыл және сенімді. - Бұл құстар немен қоректенеді? (Торғайлар-барлық қоректі құстар. Балапандар тұздалмаған шошқа майын, күнбағыс тұқымын, асқабақты, қарбызды жақсы көреді.) Шымшықтар-жәндіктермен қоректенетін құс, неге ол жылы жерлерге ұшпайды? (Ол тұмсығы қабықтың астынан жәндіктердің личинкаларын алып, тұқымдарды сындыра алады. Қыстың аязды күндерінде балапандар адамның үйіне жақын ұшады.) - Неліктен торғайлар адамдармен көршілес	Әжеме мен құдықтан, Су әкеліп беремін. Еденді де жуамын, Шаң-тозаңды қуамын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаш тамырларын қармен жабу. **Мақсаты:** тірі объектілерге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** қарлы ойын. **Мақсаты:** заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Бір аяқпен секіру., тепе-теңдік сезімін тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтау қозғалыстарын орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруды үйрету **Еркін ойын**	

	-Неліктен торғайларды батыл және мейірімді құстар деп атайды? (Өйткені олар әрқашан топ болып ұшады.) Егер кез-келген торғайға мол тамақ табу бақыты бұйырса, ол қатты шиқылдап айқайлай бастайды, өз әріптестерін шақырады. Енді, құстардың қанша жиналғанын жемсауыттан қара. Олар қандай тағамды жеуге дайын? Тексерейік. Бірінші тамақтандырғышта біз ет, екіншісінде нан үгіндісін, ал үшіншісінде дәндерді үйіп тастаймыз. -Тамақты қолданбас бұрын не істеу керек? (Жем сауытты қардан тазарт.) -Балалар, қараңдаршы, торғайлар қай жемсауыттың жанына көбірек жиналды? (Үшіншіге жақын, онда дәндер бар.) - Олар қандай		болуды жақсы көреді? (Өйткені адамдардың жанында өмір сүрген кезде құстар жыртқыштардан қорғалған, оларда жем-шөп және ұя салуға болатын оқшауланған жерлер бар.) - Бұл құстар пайдалы ма? (Шымшықтар біздің ормандарымызға өте пайдалы. Тіпті аязды суықта да, балапандар қыстайтын жәндіктерді іздеу үшін ағашты мұқият тексереді. Шымшықтардың топтары "қанатты орман милициясы" деп аталатыны бекер емес. Торғайлар адамға зиян келтіреді, жемістерді тістеп тастайды. Бақтарда, дәнді дақылдарға зиян келтіреді. Бірақ олардың пайдасы зияннан гөрі көп. Олар зиянды жәндіктердің көп мөлшерін жейді, сондықтан оларды күзету керек, қуып тастамау керек.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Торғай** Үйге кірші торғайым Мен аяздан қорғайын. Жем шашамын, жегейсің Үйшік жасап берейін. Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап, Бөтегесі бұлтиып, Шиқ-шиқ десіп отыр-ақ.		

	тағамды жеуге дайын? (Астық.) Сіз бен біз күн сайын қоректендіргішті таза ұстаймыз және құстарды тамақтандырамыз деп келісейік. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ертай Ашықбаев «Таныс торғайдың өтініші» Аула толы ақша қар, Аяз мүлдем қысып тұр. Дірілдейді бақшалар, Кетпес пе екем үсіп бір? Қар... Әппақ қар қайда да, Көрінбейді жер шегі. ...Бері келші, әй, бала, Танып тұрмын мен сені. Сонша тоңып қалғаным, Жаңылдым-ау әнімнен. ...Аузын ашып		**Жаңылтпаш:** Шымшық шымшықты шымшылады, шымшықтар Тыныштықта тыншылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жас ағаштардың тамырларын қармен нығайту. Мақсаты: табиғатты қорғау қызметін ынталандыру. **Қимылды ойын:** **«Құстар мен көкек»** **Мақсаты:** ептілікті, жылдамдықты дамыту; ойынның мазмұны бойынша тән қозғалыстарды орындау. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** орнынан ұзындыққа секіру жаттығулары. **Еркін ойын**		

	қамбаның, Бере тұршы дәніңнен. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Қардан жемсауыттарды тазарту, құстарды тамақтандыру. **Мақсаты:** еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: «Мақсатқа жету»** **Мақсаты:** ұшатын заттың бағытын қадағалауға, қозғалыстарды дұрыс есептеуге және орындауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қарды алысқа және нысанаға лақтыру. **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту. **Еркін ойын**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды),				

	... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. *(* Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! ***қарым-қатынас іс-әрекеті)***
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!»

	Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы **Мақсаты:** Балаларға қазақтың тұрмысы киіз үй жасауы, туралы түсінік беру. Өскелең ұрпаққа ата-баба дәстүрін насихаттау. Жүнмен, киізбен жұмыстың адам денсаулығына пайдасы туралы кеңінен түсінік беру. қолөнерге қызығушылығын арттыру.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ауруханa»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецепт жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке,	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет-әлеуметтік, қарым-қатынас іс-әрекеті)**	

	адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** **«Шыныаяқтарды табақшаларға сәйкестендір»**	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** **«Боялған жылқы»** **Мақсаты:** халықтық суреттердің негізгі мотивтері туралы білімді бекіту, оларды басқалардан ажырата білу, дұрыс атау, түс сезімін дамыту. **Материалдар:** боялған жылқылар мен шабындықтар **Ойын барысы:** балаға жылқылардың әрқайсысы қандай шабындықта жайылатынын анықтап, олардың негізінде боялған қолданбалы шығармашылықтың түрін атау керек. (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейірімділікке баулу. **(Сөйлеуді дамыту - қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** **«Пейзажды жина»** **Ойынның мақсаты:** композициялық ойлау дағдыларын қалыптастыру, табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту, "пейзаж" ұғымы туралы білімді бекіту, байқау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **Материалдар:** басып шығарылған суреттер жинағы **Ойын барысы:** балаға баспа суреттерінің	**Дидактикалық ойын:** «Не болатынын тап?» **Мақсаты:** қиялды, шығармашылықты дамыту. **Материал:** қағаз парағы, қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балалардың біріншісіне затты (сызықты) бейнелеуді бастауды ұсынады, бірақ толық емес. Келесісі бұл басқа сызықты аяқтауы мүмкін дейді. Келесісі тағы бір нәрсені ойлап тауып, оның дизайнына сәйкес сурет салуы керек. Бұл ойыншылардың бірі суретті өзінше өзгерте алмайынша жалғасады. Соңғы өзгерісті жасаған адам жеңеді. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	

	Мақсаты: балаларға қызғылт, күлгін және қызғылт сары түстердің бірнеше реңктерін ажырата білуге үйрету және сөйлеуде түс реңктерінің атауларын қолдану; бір түстің реңктерін ажыратудың әртүрлі тәсілдерімен таныстыру. **Ойын материалы:** әр түрлі түстер мен реңктердегі терілген кенеп, табақшалар мен шыныаяқтар (қағаздан кесілген және картонға желімделген). Табақшаларда шыныаяқтарды салу үшін слоттар жасауға болады. **Ойын барысы:** шыныаяқтар үстелдің ортасында түсті жағын төмен қаратып жатыр. Әр ойыншы 2 кесе алады және өзіне қажет табақшалардың түсін атайды. Егер бала түстерді дұрыс атаған болса, тәрбиеші оған қажетті табақшаны таңдайды. Егер бала түс реңкін дұрыс анықтамаса, оған табақша берілмейді. **(Шығармашылық іс-**		жиынтығынан белгілі бір маусымның пейзажын жасау ұсынылады (қыс, көктем, күз немесе қыс, бала жылдың осы уақытына сәйкес келетін заттарды таңдап, өз білімінің көмегімен дұрыс композиция құруы керек. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		

	әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)				
Балалармен жеке жұмыс	Жақсылық Алинұр мен Еркеназға қардың күйі бойынша зерттеу қызметн жасау, қардың ерігіштігі, қатты күйі туралы үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Айкөркем мен Заңғарға Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(сауат ашу негіздері)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Бекнұр мен Раянаға «Қолғап» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Дулат пен Ибрагимге ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(мүсіндеу)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті еті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, епті лікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	

	арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.12 - 23.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.12.2022**	**Сейсенбі 20.12.2022**	**Сәрсенбі 21.12.2022**	**Бейсенбі 22.12.2022**	**Жұма 23.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Егістіктен асхана үстеліне дейін»** **Мақсаты:** балаларда жалпылама ұғымдар туралы білімді бекіту: көкөністер, жемістер, жемістер, тұқымдар. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)	**Үстел-үсті ойыны картотека №33 «Не жейді?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлардың атаулары мен не жейтіні туралы білімдерін нақтылау. Байқау мен зейінді дамыту. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)	**Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Қандай жәндік, ата?»** **Мақсаты:** балаларда жәндік ұғымын қалыптастыру. Жәндіктердің өкілдерін тану және атау: шыбын, көбелек, инелік және т. б. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)	**Үстел-үсті ойыны картотека №36 «Ненің құйрығы, қайда?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлар денесінің бөліктері туралы білімдерін бекіту. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)	**Үстел-үсті ойыны картотека №35 «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. Зейінді, зейінді тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін қалыптастыру. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып,				

	«Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5- 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу**.** **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы:** Сен тұр – қойына бар! Сен тұр – қозына бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр - сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар ... Мына жерде қатық бар ... Мына жерде қытық бар ... Қытық, қытық! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы:** **«Нешеуміз?»** Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Саусақ жаттығуы: «Жеті ұл»** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** - Адамда қанша бауыр бар? -Біреу. -Қанша өкпе бар? -Екеу. -Бір тоқсанда неше ай бар? -Үшеу. -Есеп шығаратын амал қанша? -Төртеу. -Күнде оқылатын намаз қанша? -Бесеу. -Әлемде қанша құрлық бар? -Алтау. -Бір аптада неше күн бар? -Жетеу. -Малда қанша жілік бар? -Сегіз. -Домбыраның пернесі қанша? -Тоғыз. -Цифрлар қанша болды? -Он. Міне өстіп жаңалап Айтып шықтық санамақ. *(***Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**

					әрекеті, еңбек іс-әрекеті)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Халық шығармашылығы"** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. **2.Сурет салу** **Жапсыру** **Мүсіндеу** **Құрастыру** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)** **"Алтын адам"** **Мақсаты:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру. Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен және т. б.) қолдану.	**1.Сауат ашу негіздері** «Өрнек», «зергер» сөздерін дыбыстық талдау **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән ә, ө, з, дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Математика негіздері** **«Аптаның күндері»** **Мақсаты:** уақыт бойынша оқиғалардың ретін сипаттайтын сөздермен танысу**,** аптаның күндерін білу. **3. Қазақ тілі** **"Менің ағам"** **Мақсат:** Туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Мейірімділікке тәрбиелеу **Сөздік минимум** бауыр, ағайын, аға, іні **4.Музыка**	**Н.Калининаның «Қарлы бауырсақ туралы» әңгімесі** **Мақсаты:** танымдық әңгімеге қызығушылықты қалыптастыру. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру **2.Сауат ашу негіздері** «Алқа», «Моншақ» Мақсаты: сөздерін дыбыстық талдау **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. Сөздегі қазақ тіліне тән қ, ш дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. **3.Қоршаған ортамен**	**1.Сауат ашу негіздері** **"Ірімшік", "Түлкі"сөздерінің дыбыстық талдауы** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән і, ү, р, дыбыстарын дұрыс айтуға дағдыландыру. Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. **2. Қазақ тілі** **"Менің ата-әжем"** **Мақсат:** Туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Мейірімділікке, үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу **Сөздік минимум** Ата, әже, немере, туыс **4.Сөйлеуді дамыту** **"Ұлттық киімдер"** **Мақсаты:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).	**1.Математика негіздері** **«Мен әлемді білемін. Кеше және бүгін»** Мақсаты: уақыт бойынша оқиғалардың ретін сипаттайтын сөздермен танысу. **2.Көркем әдебиет** А. Дүйсенбиевтің «Қысқы қамқорлық» өлеңін жаттау Мақсаты: өлеңді мәнерлеп оқу қабілетін қалыптастыру. Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Киімдер неден жасалады?» Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарау. **4.Дене шынықтыру** «Қыстаудағы ойындар» **Мақсаты:** Шашырап, жүппен,

	3.Математика негіздері "Оқиғалар тізбегі, апта күндері, күн уақыты" Мақсаты: уақыт бойынша оқиғалардың ретін сипаттайтын сөздермен танысу: кеше, бүгін, ертең, таң, күн, кеш, түн. **4.Дене шынықтыру Мерген»** **Мақсаты:** Сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру; белгі бойынша басқа бағытқа бұрылып жүру	**Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу	**таныстыру** "Қар дегеніміз не?» Мақсаты: судың үш күйі туралы түсінік қалыптастыру: қатты, сұйық, газ тәрізді. Айналадағы заттар туралы түсіну және оларға ұқыпты қарау **4.Дене шынықтыру** «Аңшылар» **Мақсаты:** Жүгіру: шашырап; жұптасып, бір қатармен, заттарды аттап, бір сызыққа қойылған заттар арасымен "жыланша" иреленеп, кедергілерден өту арқылы, табиғи жағдайларда кедергілерден өту арқылы, түрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 мин тоқтаусыз жүгіру;	Артикуляциялық жаттығулар жасау. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу	қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен, кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу Теректі бақылау** Мақсаты: күзгі терек туралы түсінік қалыптастыру.	**Серуендеу Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** табиғат құбылыстары туралы ұғымды қалыптастыру	**Серуендеу Суды бақылау** **Мақсаты:** күзгі кезеңде судың агрегаттық жай-күйі туралы түсінік	**Серуендеу Жаяу жүргіншіні бақылау** **Мақсаты:** жолдың жаяу жүргіншілер бөлігі, жол қозғалысы ережелері туралы	**Серуендеу Қылқан жапырақты және жапырақта ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** ағаштар

	Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. -Теректер қай жерде жиі өседі? (Қалада.) - Бұл қандай ағаш? (Қалалық.) - Қалада тағы қандай ағаштар өседі? - Олар қалада не үшін қажет? (Ағаш жапырақтары көмірқышқыл газын сіңіріп, оттегін шығарады.) - Соңғы жапырақтар теректен қашан түседі? (Күздің аяғында.) - Терек жапырақтары қандай түсті? (Сары-алтын.) - Неліктен күзде ағаштардың жапырақтары түсіп кетеді? (Ағаш қыста көп ылғалды жоғалтпауы үшін.) **Зерттеу қызметі** Үлкейткіш әйнек арқылы бұтақтан енді түскен жапырақты қарастыру. - Біз не көрдік? (Әрең байқалатын бүйрек.) - Бұл нені білдіреді? (Ағаштар өлген жоқ, олар тек өлі, қажетсіз жапырақтарды тастады.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық**	(Аяз, күннің қысқаруы, түннің ұзаруы). **Бақылау барысы** Кеш күз «күміс» деп аталады. Шалшықтарда алғашқы жұқа мұз қатады, мұздатылған жерге күміс ақұлпа жұлдыздары ұшады, желде мұзды ағаш бұтақтары сықырлайды, күн сәулесінде құлаған, аязды жапырақтар күмістенеді. Күздің соңында күн сирек көрінеді, күндер бұлтты болады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қысқы маусым қалай аталады? (Күміс күз.) - Неліктен? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Сендерге судың қандай қасиеттері таныс? - Судың пішіні бар ма? - Өзенде, көлде, теңізде, шалшықта су мөлдір ме? - Егер сен оны аязға шығарсаң, суға не болады? Су мөлдір. Ол арқылы заттар көрінеді. Су сұйық – оның пішіні жоқ, ол құйылған заттың пішінін алады. Тегіс жерде су шалшықтарды жайып жібереді. Су түссіз, дәмсіз, иіссіз. Таза су-мөлдір, бұлтты және лас-мөлдір емес. Тек лас судың иісі жаман. Ауа температурасы О °С-тан төмен болған кезде су қатып қалады. **Зерттеу қызметі** **Тәрбиеші балаларға тәжірибе өткізуді ұсынады.** Шыны ыдысқа су құйыңдар, қақпағын мықтап жауып және суықта қалдырайық. Көп ұзамай банка жарылып, оның орнына мұз	білімдерін бекіту. **Бақылау барысы** Жаяу жүргінші есте сақтауы керек: бағдаршамның белгілері бар — оларға дау-дамайсыз бағыныңыз! Сары жарық-ескерту: қозғалыс үшін белгі күтіңіз. Жасыл жарық жол ашты: балалар өте алады! Қызыл жарық бізге: — Тоқта! Қауіпті! Жол жабық! Көшеде абай болыңдар, балалар, осы ережелерді берік есте сақтаңдар! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяу жүргіншілер бөлігіне апарады, әңгіме-жүргізеді. - Жаяу жүргіншілер қайда жүруі керек? (Тротуарларда.) Сүрінбеу, соқтығыспау, қарама-қарсы жақтан айналып өтпеу үшін оң жағын ұстану керек. Көшеде тыныш жүру керек. Жолды тек жасыл бағдаршаммен және жаяу жүргіншілер өткелімен өту маңызды. Тәрбиеші балаларды ауысуға жетелейді. - Жаяу жүргіншілер өткелінің дәл осы	туралы білімді қалыптастыру (олардың ортақ және қандай айырмашылықтары бар). **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Біздің балаақша ауласында қандай ағаштар өседі? (Қайың, көктерек қарағайы, шырша, балқарағай және т. б.) - Олар қандай ағаштар? (Қылқан жапырақты және жапырақты.) - Жапырақты ағаштардың қылқан жапырақты ағаштардан айырмашылығы неде? - Олардың ортақ тұстары қандай? (діңі, бұтақтар, тамыр.) - Ағаштардың өсуі үшін қандай жағдайлар қажет? - Қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар Ұлттық экономика мен медицинада қандай пайда әкеледі? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Дене шынықтыру учаскесін тазалау.

	іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Көркем сөз** Жаз кигені жаңа нәш, Қыста жап-жалаңаш. **Жауабы: Терек (қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жапырақтарды үйінділерге тырмалау және оларды жинау. Мақсаты: ұжымда жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. (Еңбек әрекеті) **Қимылды ойындар: «Бағбандар»** **Мақсаты:** тәрбиешінің белгісі бойынша жүгіру жаттығулары. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс** Бір аяқпен секіру. Мақсаты: қатты итеріп, дұрыс қонуға жаттығу.	**Көркем сөз** **Жұмбақ шешу.** Терезені өрнектеп, Әдемі сурет салыпты. Кім екенін табайық. Көрінбей кетіп қалыпты. Жауабы: Аяз Тәрбиеші балаларға күздің соңы туралы жұмбақтар ойлап табуды ұсынады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** учаскедегі қоқысты жинау. **Мақсаты:** орындалған жұмыстан ләззат алу сезімін тәрбиелеу. **Қимылды ойындар: «Үйсіз қоян»** **Мақсаты:** бір-біріне соқтығыспай жүгіру жаттығулары;ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Тепе-теңдікті дамытуға	пайда болады. Мұздатылған су — мұз-сұйық суға қарағанда көбірек орын алады, сондықтан банкадағы мұз толып, оны сындырып тастады. Мұз шалшықтарда, өзендерде, тоғандарда бірінші аяз соққан бойда пайда болады. Күн сайын аязды болған сайын мұз қабығы қалыңдай түседі. Мұздың жылы бөлмеге әкелгенде не болады? (Ол ериді.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ыстық емес, жаз емес, Өзеннен тұр. Күзгі соңғы, Жылы күндер. А. Исаковская **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	жерде екенін қайдан білдің? Дұрыс, мұнда «жаяу жүргіншілер өткелі» белгісі бар және жолда кең ақ жолақтар бар. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Гербарий үшін әдемі жапырақтарды жинау; құлаған жапырақтарды ағаш тамырларынан тырмалау. **Мақсаты:** табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Бағдаршам»** **Мақсаты:**ептілікті дамыту; бағдаршамның мәні туралы білімді бекіту. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту	**Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, өзара міндеттерді бөлуге үйрету. **Қимылды ойын: «Жүгіру», «Жұпты қуып жет»** **Мақсаты:** кедергілер арқылы жүгіру жаттығуларын орындау. **Жеке жұмыс:** Бір орыннан ұзындыққа секіру. **Мақсаты:** екі аяқпен итеріп секіру жаттығулары; қозғалыстарды үйлестіруді жетілдіру. (Дене шынықтыру**)

		арналған жаттығу. **Мақсаты:** балабақша айналасында жүгіруді және қашуды үйрету.	**Еңбек қызметі** Балабақша учаскесін тазалау. **Мақсаты:** күректермен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; өз еңбегін ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда бірге жұмыс істеуге үйрету. **Қимылды ойын:** **«Суық -ыстық»** **Мақсаты:** допты аяқты көтеріп ішкі бөлігімен ұрып жаттығу; бұрын игерілген жаяу жүру түрлерінде дұрыс техниканы орындауға қол жеткізу. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс** Тепе-теңдікті сақтау жаттығуларын орындау. **Мақсаты:** төзімділікке тәрбиелеу.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Алина мен Диас асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) - Балалар, біз қасықты оң қолымызда, ал нанды сол қолымызда ұстайтынымызды ұмытпаңдар. Біз үстел басында тік отырамыз, арқамыз түзу, аяқтарымыз тік, шанышқы әрқашан төменге «қарайды». Тамақтан кейін майлықты қолданамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық,				

	Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну.** **«Самал жел»** 1. «Самал жел» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, желдің дыбысын шығару. 2. «Желдің желпуі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Қолдарын екі жаққа созу.. 3. «Жел бұлттарды айдайды» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Аяқты төсектен ажыратпай, денемен адына-артына тербелу. 4. «Желпіп жел соғады» - Жеңіл жүгіріске айналып кететін,жай жүріс. (Дене шынықтыру) **Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін.

	Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін *(қарым-қатынас іс-әрекеті).*				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жекк, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №6 «Дәріхана»** **Мақсаты**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты: Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екенін түсіндіріп, қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы палитра» **Мақсаты:** түс сезімін дамыту. **Материал:** Гуашь. Палитра. **Барысы:** тәрбиеші балаларға палитрамен және бояулармен ойнауды ұсынады.	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы **Мақсаты: Музыка тыңдау** Балаларды кейбір музыкалық аспаптардың (барабан, бубен, сылдырмақ және т.б.), оның ішінде қазақ халқының ұлттық аспаптарының (асатаяқ, сырнай және т.б.) дыбыстарымен таныстыру. **Ән айту** Ересектің дауыс интонациясы мен аспапқа бейімделе отырып, әннің қайталанатын сөздерін, музыкалық сөз тіркестерінің соңын бірге айтуға ынталандыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті).** **Дидактикалық ойын:** «Әлемде не болмайды?» **Мақсаты:** шығармашылық қиялды дамыту. Материал: түрлі-түсті қарындаштар. Қағаз. **Барысы:** тәрбиеші балаға әлемде жоқ нәрсені салуды ұсынады. Содан кейін ол қандай сурет салғанын айтуды сұрайды, суретті талқылау: онда бейнеленген нәрсе өмірде шынымен кездеспейді ме. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №7 «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. Керекті құралдар: медбике, дәрігер, халаттар, бас киім, рецепт, термометр, фонодоскоп, шпатель, ойыншықтар, дәрумендер, дәрілер. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Олардың көңіл-күйі туралы айт» **Мақсаты**: қабылдауды, зейінді, қиялды дамыту. Материал: әр түрлі эмоционалды күйлерді білдіретін адамдардың бет-әлпеті бейнеленген иллюстрациялар. Қағаз. Түрлі-түсті қарындаштар.	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұл не болуы мүмкін?» **Мақсаты:** қиялды дамыту. **Материал:** Гуашь. Бояғыштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға тәтті, дөңгелек, балғын, хош иісті, тұзды, жасыл және т.б. сурет салуды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**Сюжетті - рөлді ойын «Науқас Винни-пухқа сапар»** **Мақсаты:** Балаларда кейіпкердің рөлін алу және оны орындау қабілетін дамыту. Ересектердің мамандықтары туралы балалардың идеяларын кеңейту: жүргізуші, сатушы, дәріхана. Балаларда ауру кейіпкерге қамқорлық сезімін, көмекке келуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Сөздік:** жүргізуші, сатушы, дәріхана, дәрі-дәрмек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Желбағытын анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**

	Бояуларды араластыру арқылы сіз түстердің әртүрлі реңктерін ала аласыз. Көк және ақ бояулардың көмегімен таң атқанда аспанның қалай жарқырайтынын бейнелеуді ұсынуға болады. Көк бояуды бояғышта ағарту керек, біртіндеп ағартқыш қосып, қағаз парағына бояуды дәйекті түрде жағу. Ең бастысы-реңктердің мүмкіндігінше біркелкі өзгеруіне қол жеткізу. Балаларға күннің қалай бататынын (қызғылт сарыдан қызылға дейін), күзде жапырақтардың сарғаюын (жасылдан сарыға дейін) салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		**Барысы:** тәрбиеші адамның бет-әлпетін бейнелейтін суретке қарап, оның көңіл-күйі туралы айтуды ұсынады. Балаларға бет-әлпет салуды ұсыну-жұмбақ. Ойынды әртүрлі материалдармен қайталауға болады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		**әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Суретшіге көмектесейік» **Мақсаты:** шығармашылық қиялын дамыту. **Материал:** түрлі-түсті қарындаштар. Қағаз. **Барысы:** тәрбиеші балаларға сиқырлы елге кіруге болатын ерекше көлік салуды ұсынады. Сурет салу және көлігі туралы айту. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**
Балалармен жеке жұмыс	**Дидактикалық ойын: «Қапшықтан неше ойыншық алдың?»** **Картотека №23** Алинұрға ойыншықтарды санауға үйрету **Математика негіздері**	Фатима мен Мирасқа Жыл мезгілдері туралы әңгімелеуге үйрету; **(сөйлеуді дамыту)**	Айғаным мен Аққенже Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; Қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету; Ой тастау. Ой тастау арқылы дұрыс бағытта сұрақ-жауап алу; **(сөйлеуді дамыту)**	Айзереге мнемокесте тәсілі арқылы тақпақ үйрету; (Біздің Дана жылады) Суреттер бойынша таныс шығарманы айтуға үйрету. Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді. **(сөйлеуді дамыту)**	«Менің сүйікті мысығым» әңгіме. Мақсаты: сүйікті мысығы туралы қысқаша әңгіме құра білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Мақсаты:** балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Аттар»** **Мақсаты**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.12-30.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 26.12.2022	Сейсенбі 27.12.2022	Сәрсенбі 28.12.2022	Бейсенбі 29.12.2022	Жұма 30.12.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (**қарым-қатынас іс-әрекеті**). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Орман шыршасы". ойын-жаттығуы** Мақсаты. Балаларда "биік", "аласа" ұғымдары туралы түсінік қалыптастыру; заттардың биіктігі мен ұзындығы секілді қасиеттері туралы түсінік аясын кеңейту; жабайы аңдардың қысқы тіршілігін пысықтау, адамдардың жаңа жылды қарсы алу әдебімен таныстыру. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Биік шыршаны табайық". **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Аяз өрнектері" ойын-жаттығуы** Мақсат-міндеттер. Қыс құбылыстары туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Аяз ата туралы тақпақ жаттау" ойын-жаттығуы** Мақсаты: Балаларды Жаңа жыл туралы тақпақпен таныстыру; көркем сөзді мәнерлеп оқу үлігімен таныстыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Жасыл шырша жанында" ойын-жаттығу** Мақсаты: Балалардың шырша туралы әнді тыңдау кезінде зейінін және Аяз ата туралы әнді айтуда есте сақтау қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсіне білуге үйрету; музыкалық жетекшімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; топпен ән айту кезінде ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; би қимылдарын орындауда ептілікке, дәлдікке үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; оқу қызметіне белсенділіктері мен	**"Шырша бұтасында ілінген шар" ойын-жаттығу** Мақсаты: Балаларды алдын-ала сызбалы түрде салынған шырша (инелерсіз) бұтағының және дөңгелектің (шырша шары) сұлбасы үстінен фломастермен басып, суретті жасыл инелер мен қызыл шар элементтерімен толықтыруға үйрету. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**

				қызығушылықтарын арттыру. **(Музыка)**	
Ертеңгілік жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. Психогимнастика. Мақсаты: Балалардың психо - эмоционалдық көңіл – күйлерін тудыру жаттығуды пайдалана. 1. «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». 2. «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз көздерім!»- бинокльге қараймыз. 3. «Қайырлы таң құлақ!» - құлақты сипаймыз, «Оянамыз, құлақтар!» - алақанды тосамыз. 4. «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. 5. «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртy және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті) Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	"Шырша ойыншықтары" ойын-жаттығу Мақсаты. Балаларды қағазды бүктемелеу қасиетімен таныстыру, шаршы пішінді қағаз бетінің бұрыштары ұштарын ортаға қарай кезекпен бүктемелеп, дөңгелекке ұқсас жаңа пішінді, шырша ойыншығын құрастыруға үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату.	**"Бауырсақтың жолы" дамытушы жаттығуы** Барысы: әр баланың алдына, үстелдің басына "Бауырсақтың жолы" атты карточкалар, табақшаларда түсті боршалар үлестіріледі. Қағаз бетіннің бір бұрышында Бауырсақ бейнесі, екінші бұрышта үй бейнесі бар тапсырма, Бауырсақтың жолында сол және оң жақта ертегі кейіпкерлері орналасқан. - Балалар, алдарында Бауырсақтың жолы жатыр. Жол ата мен әженің үйінен басталып, аңдардың жанынан өтеді. Қолдарына боршаларды алып, Бауырсақтың жолын бір	**"Түстерін тап" үстел үсті ойыны** Мақсаты: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұрау. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін	**"Үздіксіз ізде" (іздеу).** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с.) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсаты: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-карточкалары. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

	(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)	аннан екінші аңға жүргізіп, төмен қарай жіберіңдер. Балалар қарындашпен үйден Бауырсаққа дейін сызықты үзбей жүргізіп отырады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Аяз Ата туралы ертегі ойлап табамыз»** **Мақсаты:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. **2. Құрастыру Жапсыру Сурет салу Құрастыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Жаңа жылдық шырша»** **Мақсаты:** Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып,	**1.Сауат ашу негіздері «Сөздің дыбыстық талдауы»** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Заттың атын, санын, білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Математика негіздері "Қағазға бағдарлау"** **Мақсаты:** заттардың кеңістіктегі орны туралы идеяны бекіту. Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту, қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру. **3.Қазақ тілі «Аңшы мен қарлығаш» ертегісі** Мақсаты. Қазақ	**1.Көркем әдебиет «Ақшақар» орыс халық ертегісі** **Мақсаты:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **2.Сауат ашу негіздері «Шырша әні»** Сөздегі қазақ тіліне тән ә, і дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру.	**1.Сауат ашу негіздері «Жасыл шырша жанында»** **Мақсаты:** Заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Қазақ тілі «Жаңа жыл мерекесі»** Жаңа жыл мерекесі туралы түсінік беру , мереке туралы әңгімелей білуге үйрету. Жаңа жыл туралы тақпақтарды жаттау, қазақ тіліне тән (қ, ң, і, ғ) дыбыстарды анық айтқызу **Сөздік минимум** Жаңа жыл, мереке, көңілді, сыйлықтар, шырша Аяз ата, Ақшақар, келді, аққала **3.Сөйлеуді дамыту «Мен жаңа жылды қалай күтіп алдым» әңгіме** Мақсаты: Алуан түрлі	**1.Математика негіздері "Жыл мезгілдері"** **Мақсаты:** уақыт пен айдың атауымен және олардың реттілігімен танысу. **2.Көркем әдебиет Ирис Ревю «Жаңа жылдық шырша және аққала»** Мақсаты: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. **3.Қоршаған ортамен таныстыру «Ормандағы жасыл шырша»**

	жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу). Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. **3.Математика негіздері** **"Не қайда тұрады?»** **Мақсаты:** заттардың кеңістіктегі орны туралы түсінікті кеңейту. Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды дамыту. **4.Дене шынықтыру** «Біз – жас баскетболшылармыз **Мақсаты:** Шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру; бір сызыққа қойылған заттардың арасымен,	халқының аңшылық кәсібі туралы түсінік беру. Сөздік қорларын қосымша сөздермен толықтыру. **Сөздік минимум** аң, аңшы, орманшы, қорықшы **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу	**3.Қоршаған ортамен таныстыру** «**Шырша ойыншықтары»** **Мақсаты:** Топта тазалық сақтауға, ойыншықтарды сүртуге, табиғат күтім жасауға баулу. **4.Дене шынықтыру** «Баскетбол ойнаймыз» **Мақсаты:** Жүгіру: шашырап; жұптасып, бір қатармен, заттарды аттап, бір сызыққа қойылған заттар арасымен "жыланша" ирелеңдеп, кедергілерден өту арқылы, табиғи жағдайларда кедергілерден өту арқылы, түрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 мин тоқтаусыз жүгіру;	заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдану білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. .	**Мақсаты:** Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді ажырата білу және атау қабілетін дамыту, жоспарланған нәтижеге жетуге тәрбиелеу **4.Дене шынықтыру** Баскетболшыларды жұппен жаттықтыру» **Мақсаты:** Бір орында тұрып және қозғалыс барысында сапқа тұру түрлерін, мәнерлі сап түзу, жүру түрлерін орындау. Секірудің әртүрлі түрлерін орындау, тепе-теңдікті сақтай отырып өзгермелі жағдайларда секірулер.

	кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру.				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу Қарды бақылау** **Мақсаты:** табиғаттағы өзгерістерді байқау, сұлулықты көру қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Халық айтады: «жасыл жапырақтарға түскен қар алдағы екі-үш күнде еріп кетеді», «алғашқы қар — бұл жұқа,; алғашқы қатты қар түнде жауады» дейді. Қар себілген жерде бәрі өсуді тоқтатады. Бірақ бұл әлі қыс мезгілі	**Серуендеу Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады? - Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді «қаңғыбас» деп атайды?	**Серуендеу Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай? **Зерттеу қызметі**	**Серуендеу Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың (қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар ұлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар ұлпалары неге ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.) -Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? Мұз - мұздатылған қатты	**Серуендеу Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жа уын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нө сер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік бағыттағы өте күшті қозғалысы кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті,**

	емес. Әлі күн ашық. Қараңдаршы, масалар тамырдың астынан шығады, шыбындар ұшып жүр. Қар еріп кетті... Ал түнде аяз қайтадан соғады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Алғашқы Қар қанша уақытқа созылады? (Екі-үш күн.) - Ол қандай? (Дымқыл.) - Алғашқы қатты қар қашан жауады? (Түнде.) **Зерттеу қызметі** - Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қарастыр. Екі ақшақарды салыстыр. - Қардың тезірек еритін жерін анықта. - Қар әлі ерімеген жерді тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Кеше таңертең жаңбыр жауды, Терезелердің әйнегін қақты.	Иттің бақытты өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден, жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу, сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі. Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің	Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым,	су, мұзды алақанға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы. Тегістікті анықтау үшін бетін үтіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі. Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады. Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.) Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан	**еңбек іс-әрекеті)** **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар, Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету.

	Жер үстінде тұман, Бұлттар орнынан тұрды. Түсте жаңбыр тоқтады, Күзгі балшыққа Қар жауа бастады. Түн өтті.Таң атты. Бұлт еш жерде жоқ, Ауа жеңіл және таза, Ал өзен қатып қалды. И. Никитин **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Ағаш тамырларын қармен оқшаулау.** **Мақсаты:** қардың қорғаныс қасиеттері туралы түсінікті бекіту. **Жеке жұмыс «Құрсауға түс»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекет ету қабілетінде жаттығу; нысандарды нысанаға лақтыру қабілетін бекіту **Қимылды ойын: «Бір, екі, үш-жүгір!»** **Мақсаты:** жүгіру жылдамдығын, ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты	нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. **Қимылды ойын: «Біз көңілді балалар»** **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. **Жеке жұмыс** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды	Жау, қарым, Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуді жалғастыру. **Жеке жұмыс: «Жалаушаны құлатпа»** **Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту. **Қимылды ойын: «Қарға — Торғай»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар	еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету. - Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **Жеке жұмыс: Өрмелеу.** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту; батылдыққа, шешімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар	**Жеке жұмыс:** Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар). **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету. **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)**

	дамыту. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар	үйлестіруді,ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз.				

	Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді. 3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. **(Дене шынықтыру)** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем» Картотека №5** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** Ою-өрнек туралы мағлұмат беру. Қоғам өміріндегі еңбектің,халық қол өнерінің рөлін түсіндіру. Дәстүрлі емес әдіс - тәсілдерді қолдана отырып, саусақпен ою - өрнекті салуды үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Сюжетті - рөлді ойын «Науқас Винни-пухқа сапар»** **Мақсаты:** Балаларда кейіпкердің рөлін алу және оны орындау қабілетін дамыту. Ересектердің мамандықтары туралы балалардың идеяларын кеңейту: жүргізуші, сатушы, дәріхана. Балаларда ауру кейіпкерге қамқорлық сезімін,	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем» Картотека №5** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін

	қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Ғажайып пішіндер» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Балаларға біреуі артық немесе кем санды тауып, атауды үйрету. Көрнекілік: Ою-өрнектер, геометриялық пішіндер салынған карточкалар жиынтығы, геометриялық пішіндер. Барысы: Балалар геометриялық /ұшбұрыш, шаршы, дөңгелек және с.с./ пайдаланып, тәрбиешінің тапсырмасына үндеместен жауап беруі тиіс. Тәрбиеші тапсырма береді, балалар оны орындайды.: а/дөңгелектерден біреуін артық етіп, ұшбұрыштарды қойыңдар /үш дөңгелек салынған сандық карточканы	**ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын:** ***«Балабақша тұрғызамыз»*** **Мақсаты:** Балаларды қоршаған әлемге деген жүйелі көзқарасын қалыптастыру (компоненттік және функционалды).Нысанның тұрғылықты жеріне тәуелділігін көрсету. Барысы: Миға шабуыл - олар суда, тауда балабақша салды. Осы балабақшадағы жұмысты, өмірді талқылау. Түсінікті болу үшін топтың ресурстарын пайдалану. Мысалы: тау-текшелер, себет, көрпе. Теңіз-аквариум-банк-қорап. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	көмекке келуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Өнімді қызмет** Балалар, мен сендерге ағаш жасауды ұсынамын, қалайсыз ба? Бұл ағаш Сіздің отбасыңыздың символы болады. Әрқайсыңызда бұтақтары бар ағаштың суреті және отбасы мүшелерінің суреттері бар. Бұл ағашта біз отбасы мүшелерінің суреттерін кесіп, схемаға сәйкес желімдеуіміз керек. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Топтық жұмыс:** «Түрлі түсті тұздар» тұзды бояу арқылы қиял ғажайыптарын дамыту, ұсақ саусақ моторикаларын дамыту **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	бекіту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын:** **Балабақша тақырыбы бойынша "Бөліктер - тұтас" ойыны.** **Мақсаты:** Балаларға осы әдіс бойынша жұмыс істеу технологиясын түсіндіре отырып, балаларды фокустық объектілер әдісімен таныстыру. Таныс объектілерді (немесе объектінің бір бөлігін) олардан мүлдем жаңаларын құра отырып өзгертуге үйрету. Олардың функциялары, айналасындағы заттармен және адамдармен қарым-қатынасы туралы ойлау. Барысы: Біздің балабақшада, топта оң және теріс талдау жасау. Фокустық нысандар әдісін қалай пайдалану керектігін түсіндіре отырып, мүлдем жаңа балабақша ойлап табуды ұсыну. Мысалы: балабақшада әртүрлі топтар - шыны, тікенді, матадан жасалған... Осы топтардың функциялары туралы ойлану. Сұрақ: - топтағы қабырғаларды, егер олар болса, киім ауыстыратын бөлмені не үшін пайдалануға болады...? Қабырғаның бір бөлігі тікенді, бір бөлігі...? Бұл

	көрсетеді/; б/мұндағы дөңгелектерден біреуін кем етіп, шаршыларды қойыңдар /бес дөңгелек салынған сандық карточканы көрсетеді/; в/дәл осындай пішінді көрсетіңдер /дөңгелекті көрсетеді/және осыларға сәйкес тапсырмаларды көрсетіңдер. Ойын соңында қорытынды шығарылады. Қатені аз жіберген қатар ұтып шығады.Ойынның барысында балалардың зейіні, қол қимылының жылдамдығы, дәлдігі қалыптаса бастайды және санауды, біреуі артық немесе кем санды тауып, оны атауды үйренеді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				қабырғаны не үшін пайдалануға болады? Төбенің бір бөлігі, еденнің бір бөлігі...? Жиһаз, төсектер...? Топта қуыршақтарға арналған осындай балабақшаның макетін неден жасауға болатынын ойлау. Топтың ресурстарын пайдалану. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы. "Кірпі"** **Еркеназ бен Мирас** Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады).	**Жұмбақтар, жаңылтпаштар. Алтай Алинұр** Мақсаты:Жұмбақтар, жаңылтпаштар айтқызу. Балалардың тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту,**	**"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** **Заңғар мен Дулат** Мақсаты: қыстың белгілері туралы	**"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын.** **Ибрагим мен Мирасқа** Мақсаты: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар,	**"Жаңылтпаштар"** **Заңғар мен Аққенже** Мақсаты: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары:

	Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту)**	**көркем әдебиет)**	ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерін білдіретін суреттер тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Балалар суреттерді тез қойып шығады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**

	қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.01-06.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі 04.01.2023	Бейсенбі 05.01.2023	Жұма 06.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			**Ойын тапсырмасы «Букет жаса»** * Ойыншыларға Гүлдерді вазаларға салу ұсынылады. Балалар ойыншылардың жалпы санына байланысты бір, екі немесе үш ваза алады. Әр вазаның өз саны бар. Гүлдерді олардың саны вазадағы цифрды білдіретін санға тең болатындай етіп таңдау керек (екі кіші саннан әр түрлі жолмен құрастыру керек). Ойынның соңында сіз балалардан санды қосудың әртүрлі тәсілдерін сұрауыңыз керек (мысалы. "5" - 1 және 4, 2 және 3," 7 " - 1 және 6, 2 және 5, 3 және 4). Жеңімпаз-тапсырманы дұрыс және жылдам орындайтын адам. *Геометриялық фигураларды қарастыра отырып, сіз балалардан осы жерде кездесетін барлық	**"Жылы бөкебай" ойыны** Мақсаты. Балалардың қысқы киімдер туралы білімдерін кеңейту; бөкебайдың қажетін түсіндіру; ою элементтері жөнінде түсініктерін пысықтау; өзіне-өзі қызмет ету негіздерін қалыптастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Хан мен құмырсқалар". Мақсаты. Балаларды "Хан мен құмырсқалар" ертегісі мазмұнымен таныстыра отырып, мәтіндегі жолдар арқылы эмоционалды жауаптар қайтара білуге үйрету; ертегі мазмұнын бар ықыластарымен мұқият тыңдауға дағдыландыру; кейіпкерлердің әрекеттері желісін бақылауға жаттықтыру; жаңа жыл және жаңа жылдық сыйлықтар туралы ұғым беру. "Құмырсқаларды бірге жинайық" рефлексиялы жаттығуы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**

			төртбұрыштарды атауды, сондай-ақ геометриялық фигуралардың басқа атауларын бекітуді сұрай аласыз: сопақ, тіктөртбұрыш, үшбұрыш, дөңгелек. * Сіз балаларға ойынның сюжеті үшін қарапайым тапсырмалар ойлап табуға және оларға дұрыс сұрақтар қою қабілетін нығайтуға шақыра аласыз. Сіз балаларға ойынның сюжеті үшін қарапайым тапсырмалар ойлап табуға және оларға дұрыс сұрақтар қою қабілетін нығайтуға шақыра аласыз. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Ойын «Маған қарай жүріңдер.» - бір бағытта топтасып жүру. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - әртүрлі бағытта жеңіл жүгіру. 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Қалыпты жағдай – тік тұрып, аяқты алшақ қойып, қолды артымызда ұстап. Тәрбиеші: «Біздің қолымыз қайда?», балалар қолды алға қарай созады «Міне біздің қолымыз!» 5. Қалыпты жағдай - аяқты алшақ, қолды белге. «Тик - так» - сағаттың тіліндей оңға, солға иілу. 6. Қалыпты жағдай – аяқты алшақ қою, қол төменде, екі қолды жоғары көтеру «Күнге қол созамыз». 7. Аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру. 8. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,

			Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ жаттығуы: Гүл. Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен,	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз).	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі

			Гүл сыйлағым келіп тұр. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет			**1.Көркем әдебиет** **«Кірпі мен қоян» ертегісі** **Мақсаты:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну **2.Сауат ашу негіздері "Қыс", "қар" сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және	**1.Сауат ашу негіздері «Елек», «дене» сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Қазақ тілі** **«Қыстық соғым»** **Мақсат:** мал өсіруге байланысты түсініктерді қалыптастыру. **Сөздік минимум**	**1.Математика негіздері** **«Біз велосипедпен жүреміз. Мен фигураларды таңдаймын және жинаймын»** **Мақсаты:** геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. **2.Көркем әдебиет** **Қаңбақ шал** **(Қазақ халық ертегісі)**

			ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Мені қоршаған орта»** **Мақсаты:** Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға тәрбиелеу **4.Дене шынықтыру** **«Қысқы ойындар»** **Мақсаты:** Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау;.	қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға **4.Сөйлеуді дамыту** **«Үйлерді кім салады?»** Мақсаты: Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар» дәстүрінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **4.Музыка** **Мақсаты:** **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; **Билер.** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға	**Мақсаты:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу. Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **«Қысқы орман»** Мақсаты: Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге, өзінің іс-әрекетіне басқалар пікірін білдірген жағдайда ол пікірді дұрыс қабылдауға тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** **"Спорттық ойындар"** **Мақсаты:**

				сәйкес өзгерту. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру	Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер серуендегің келсе, Тез киіну керек. Шкафтың есігін ашыңыз, Ретімен киіңіз. **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Серуен			**Серуендеу 43** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру **Бақылау барысы** Аязды ауа-райы неғұрлым тыныш болса, жерге құлаған ақ ұлпалар соғұрлым әдемі болады. Қатты желде олар сәулелер мен қырларды	**Серуендеу картотека №44** **Торғай мен сары шымшықты салыстырмалы бақылау** **Мақсаты:** Торғайды шымшықтармен салыстыру мысалында олардың құрылымының, өмір салтының ерекшеліктерімен	**Серуендеу картотека №45** **Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** қыстың басында табиғаттағы өзгерістер туралы идеяны қалыптастыру (түн ұзарып, күн қысқарады). Желтоқсан келді-бірінші қыс айы. Төмен сұр

			сындырады, ал ақ гүлдер мен жұлдыздар қар шаңына айналады. Аяз қатты болмаған кезде, ақ ұлпалар тығыз ақ шарларға айналады, содан кейін біз аспаннан жарма түседі деп айтамыз. Жерге құлаған кезде ақ ұлпалар бір-бірінe жабысып, қатты аяз болмаса, қабыршақ түзеді. Қабат-қабат жерге түседі және әр қабат алдымен борпылдақ болады, өйткені ақ ұлпалар арасында ауа көп. Қар қытырлақ болады, өйткені жұлдыздар мен сәулелер біздің денеміздің салмағымен сынады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қандай ауа-райында ақ ұлпалар қар шаңын, жарманы, үлпектерді құрайды? - Неліктен қар аяғыңыздың астында сықырлайды? - Неліктен қар борпылдақ болады? **Зерттеу қызметі** Қардың қасиеттерін (ұлпа, шаң, үлкен) қарап, таза қағазға ұшатын ақ ұлпаларды ұста. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Жұмбақ** Жуылмаған, бірақ жылтыр,	таныстыру. Бақылау барысы Бұл-шымшық. Оның кеудесі сары болғандықтан, оны сарыбауыр — шымшық дейміз. Қауырсыны кішкентай отырықшы құс.Үйдің жанында, ауылда жүріп жемін табады. Қызықты тұмсығы барлық жерде қарбаласады, бір минут отырмайды, барлық жерде ұшады, ұйықтайды. Ол бұтақтардың үстінен оңай секіреді және өткір және жабысқақ тырнақтардың көмегімен ағаш бұтақтарына ептілікпен өрмелейді. **Зерттеу қызметі** Тәрбиеші балаларға Торғай мен сарыбауыр шымшықты қарастырып, салыстыруды ұсынады. - Олардың ортақ тұстары қандай? (Олар қыстап қалады, жалғыз қалады.) - Торғайдың сарыбауыр шымшықтан айырмашылығы неде? (Сарыбаыр шымшық тұмсығы жұқа — бұл жәндіктермен қоректенетін құс; Торғайдың тұмсығы қалың-астық жейтін құс;) - Бұл құстар жемсауытта қалай әрекет етеді? (Торғайлар жемді байқап, топпен ұшып, ұрысып, оны бір-бірінен алып,	бұлттар арқылы күн сирек көрінеді, сондықтан олар желтоқсанды "қабақ" деп атайды-қабақ, күнсіз ай, күндер қысқа, түндер ұзақ, ерте қараңғыланады. Желтоқсан айында түнде аяз жарылып, өзендерде, тоғандарда және көлдерде мұз көпірлерін салады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Желтоқсан қай ай? - Қараша айымен салыстырғанда балабақшадағы учаскеде не өзгерді? - Күзге қарағанда адамдардың киімінде не өзгерді? - Қардың қандай қорғаныс қасиеттері бар? - Біздің балабаўша ауласынан қыстың белгілерін тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Атам алып күрегін, Ауланың қарын күреді. Әжеме мен құдықтан, Су әкеліп беремін. Еденді де жуамын, Шаң-тозаңды қуамын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаш тамырларын қармен

			Қуырылған емес, қытырлақ. (Қар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** Өз учаскесінде ағаш тамырларын қардан тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимылды ойын: «Қарлы карусель»** **Мақсаты:** дөңгелек биде жүгіру қарқынын біртіндеп жылдамдатып, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** қарды алысқа лақтыруды үйрету.	ашкөздікпен шағып алады. Сарыбауыр шымшықтар кезектілікті сақтайды, тамақты ұшып алып кетеді, бұтаққа отырып, табанымен басып, оны жұлып алады.) - Торғай мен шымшықтың әдеттері туралы айтып берші? (Торғай-кішкентай, көңілсіз, жанды құс. Бұл құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан тістейді, үгінділерді толық жалқау мысықтың мұрнының астына алады, олар батыл және сенімді. - Бұл құстар немен қоректенеді? (Торғайлар-барлық қоректі құстар. Балапандар тұздалмаған шошқа майын, күнбағыс тұқымын, асқабақты, қарбызды жақсы көреді.) Шымшықтар-жәндіктермен қоректенетін құс, неге ол жылы жерлерге ұшпайды? (Ол тұмсығы қабықтың астынан жәндіктердің личинкаларын алып, тұқымдарды сындыра алады. Қыстың аязды күндерінде балапандар адамның үйіне жақын ұшады.) - Неліктен торғайлар адамдармен көршілес болуды жақсы көреді? (Өйткені адамдардың жанында өмір сүрген кезде	жабу. **Мақсаты:** тірі объектілерге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** қарлы ойын. **Мақсаты:** заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Бір аяқпен секіру. **Мақсаты:** тепе-теңдік сезімін тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтау қозғалыстарын орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруды үйрету

				құстар жыртқыштардан қорғалған, оларда жем-шөп және ұя салуға болатын оқшауланған жерлер бар.) - Бұл құстар пайдалы ма? (Шымшықтар біздің ормандарымызға өте пайдалы. Тіпті аязды суықта да, балапандар қыстайтын жәндіктерді іздеу үшін ағашты мұқият тексереді. Шымшықтардың топтары "қанатты орман милициясы" деп аталатыны бекер емес. Торғайлар адамға зиян келтіреді, жемістерді тістеп тастайды. Бақтарда, дәнді дақылдарға зиян келтіреді. Бірақ олардың пайдасы зияннан гөрі көп. Олар зиянды жәндіктердің көп мөлшерін жейді, сондықтан оларды күзету керек, қуып тастамау керек.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Торғай** Үйге кірші торғайым Мен аяздан қорғайын. Жем шашамын, жегейсің Үйшік жасап берейін. Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап, Бөтегесі бұлтиып, Шиқ-шиқ десіп отыр-ақ.	

				Жаңылтпаш: Шымшық шымшықты шымшылады, шымшықтар Тыныштықта тыншылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жас ағаштардың тамырларын қармен нығайту. Мақсаты: **табиғатты қорғау қызметін ынталандыру.** **Қимылды ойын: «Құстар мен көкек»** **Мақсаты:** ептілікті, жылдамдықты дамыту; ойынның мазмұны бойынша тән қозғалыстарды орындау. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** орнынан ұзындыққа секіру жаттығулары.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз.				

	Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды**! (қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **"Кірпілер"** 1. "Кірпілер оянып жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында. Қолдарын бастан жоғары көтеріп, созылу. Сол қалыпқа келу. 2. "Кірпілер жаттығу орындап жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында.Тізе бүгілген аяқты көтеру, қолдарымен құшақтау. Сол қалыпқа келу. 3. "Кірпілер демалып жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында. Оң жаққа, сол жаққа бұрылыстарды орындау. Сол қалыпқа келу. 4. "Кірпілер ойнап жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында. Қолдарын және аяқтарын жоғары көтеру, сілку. Сол қалыпқа келу. 5. Демалу жаттығуы "Табандарына үрлеу". (Дене шынықтыру) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)			**Сюжетті-рөлдік ойын «Киім дүкені»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұл не болуы мүмкін?» **Мақсаты:** қиялды дамыту. **Материал:** Гуашь. Бояғыштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға тәтті, дөңгелек, балғын, хош иісті, тұзды, жасыл және т.б. сурет салуды ұсынады. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Суретшіге көмектесейік» **Мақсаты:** шығармашылық қиялын дамыту. **Материал:** түрлі-түсті қарындаштар. Қағаз. **Барысы:** тәрбиеші балаларға сиқырлы елге кіруге болатын ерекше көлік салуды ұсынады. Сурет салу және көлігі туралы айту. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-**	**Сюжетті рөлді ойын «Карамелька кафесі»** **Міндеттері:** 1. Балалардың кафе қызметкерлерінің жұмысы туралы түсініктерін кеңейту, қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыруды жалғастыру. 2. Ойынның сюжетін өз бетінше дамыту, орын мен атрибуттарды дайындау қабілетін дамыту. 3. Идеяны ойластыру және оны соңына дейін жеткізу қабілетін қалыптастыру. 4. Мейірімділікке, бір-біріне көмектесуге дайын болуға, өзара әрекеттесе білуге тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы суреттер» **Мақсаты:** балаларды тақырыптың схемалық бейнесі негізінде кескіндер жасауға үйрету.

				әрекеті	**Материал:** аяқталмаған кескіні бар қағаз парағы. Түрлі-түсті қарындаштар. **Барысы:** суретті аяқтау. Балалар басқа суреттерге ұқсамайтын нәрсені ойлап тапқан кезде ең қызықты суреттерді атап өту. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**
Балалармен жеке жұмыс			**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны. Фатима мен Жақсылық Алинұр** Мақсаты: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту.Барысы. Мұғалім ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Бекнұр, Аққенже, Ибрагим.** Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс) Заңғар Мен Бекнұр** Мақсаты: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен			Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау

			табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 09.01 - 13.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.01.2023	Сейсенбі 10.01.2023	Сәрсенбі 11.01.2023	Бейсенбі 12.01.2023	Жұма 13.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (**қарым-қатынас іс-әрекеті**). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Біздің қаламыз — Абай қаласы. ойын-жаттығу** Дауыссыз [К] дыбысы". Мақсат-міндеттер. Балаларда, еліміздің бас қаласы туралы баяндау барысында, дауыссыз [К] дыбысын буын, сөздер құрамында айту тәртібімен таныстыру, астананың көрікті жерлері жөнінде мәліметтер беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті)**	**"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Ою саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Құлыншақтың қалаға барар жолы" ойын жаттығуы** Мақсаты: Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы бойынша тұстастырып, салыстыруға үйрету; белгілі бір мерзім өлшеміне сәйкестеп, заттардың ұзындығын салыстыруға жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсігін, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Таныс пішіндер доминосы"** Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсатыбалалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны

					қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5- 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ

	Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп,	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз.	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкент ай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа

	дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті і)**	ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Жабайы жануарлар"** **Мақсаты:** сипаттамалық әңгіме құрастыру дағдысын қалыптастыру. **2.Мүсіндеу Құрастыру Сурет салу Жапсыру Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Жіппен ойнаған Мысық"** **Мақсаты:** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу.. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша	**1.Сауат ашу негіздері Ақылды ешкі. «Ш» дыбысы** Мақсаты: Ш» дыбысымен таныстыру. Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну **2.Математика негіздері** "Мен заттар мен фигуралардың пішінін білемін" Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырату және атау қабілетін дамыту. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты	**1.Көркем әдебиет** "Ақсақ құлан" қазақ ертегісін оқу **Мақсаты:** мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну дамыту. **2.Сауат ашу және жазу негіздері** "Шық", "шана" сөздеріне дыбыстық талдау **Мақсаты:** сөздердегі дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын	**1.Сауат ашу негіздері Жануарлардың достығы. Ы дыбысы** **Мақсаты:** Сөзді буынға бөлу, сөздегі буын санын және орналасу ретін анықтау. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлуге үйрету **2.Қазақ тілі "Жаңылтпаш жаттап үйренеміз"** **Мақсат:**жаңылтпаштар жаттату. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу. **Сөздік минимум:** Жер, қар, жауар	**1.Математика негіздері "Мен әжеме көмектесемін. Көптеген заттар"** **Мақсаты:** заттарды жиынтыққа біріктіру қабілетін дамыту. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. **2.Көркем әдебиет Жұмбақ айта білеміз. Ж дыбысы.** **Мақсаты:** Балаларға жұмбақ туралы білім беру. Шығармашылық халық ауыз әдебиетімен таныстыру**.** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету

	жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану. Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). Түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). **3.Математика негіздері** "Заттар топтарын салыстыру" Мақсаты: заттарды саны бойынша салыстыру қабілетін дамыту. **4.Дене шынықтыру** "Достарымызбен	орнын көрсете білуге үйрету. **3.Қазақ тілі** **«Менің жеті атам»** Мақсат: Туыстық қарым қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. **Сөздік минимум:** «бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата» **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен	анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** **"Арнайы, жүк және жолаушылар көлігі, және жүргізушілер"** **Мақсаты:** көлік туралы білімді жүйелеу. Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** **"Шаңғы тебу"** **Мақсаты**: шаңғы тебуді үйрену. Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу;	**3. Сөйлеуді дамыту** **«Шие» Ы.Алтынсарин** **Мақсаты:** Сөйлемдердегі сөздерді зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші	**3.Қоршаған ортамен таныстыру** **"Күн неге жарқырайды?»** **Мақсаты:** жануарлар мен өсімдіктер үшін жылу көзі ретінде күн туралы түсініктерді нақтылау. Сеніп тапсырған тапсырмаларды жауапкершілікпен орындауға тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** **"Африка арқылы саяхат"** **Мақсаты:** допты бастың артынан екі қолмен лақтыру қабілетін дамыту.

	ойнау" Мақсаты: дене шынықтыру мен төзімділікті арттыру үшін әр түрлі жүктемелерді біртіндеп арттыра отырып, дене жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	таныстыру.		октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Серуендеу** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** табиғаттағы өзгерістерді байқау, сұлулықты көру қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Халық айтады: «жасыл жапырақтарға түскен қар алдағы екі-үш күнде еріп кетеді», «алғашқы қар — бұл жұқа,;	**Серуендеу картотека №37** **Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады?	**Серуендеу картотека №38** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа-	**Серуендеу картотека №39** **Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың (қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар ұлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар ұлпалары неге	**Серуендеу картотека №40** **Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жауын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нөсер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік

	алғашқы қатты қар түнде жауады» дейді. Қар себілген жерде бәрі өсуді тоқтатады. Бірақ бұл әлі қыс мезгілі емес. Әлі күн ашық. Қараңдаршы, масалар тамырдың астынан шығады, шыбындар ұшып жүр. Қар еріп кетті... Ал түнде аяз қайтадан соғады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Алғашқы Қар қанша уақытқа созылады? (Екі-үш күн.) - Ол қандай? (Дымқыл.) - Алғашқы қатты қар қашан жауады? (Түнде.) **Зерттеу қызметі** - Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қарастыр. Екі ақшақарды салыстыр. - Қардың тезірек еритін жерін анықта. - Қар әлі ерімеген жерді тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**	- Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді «қаңғыбас» деп атайды? Иттің бақытты өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден, жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу,	жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай? **Зерттеу қызметі** Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуді жалғастыру. **Жеке жұмыс:** **«Жалаушаны құлатпа»**	ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.) -Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? Мұз - мұздатылған қатты су, мұзды алақанға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы. Тегістікті анықтау үшін бетін үтіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі. Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады. Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.) Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші	бағыттағы өте күшті қозғалысы кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар, Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету. **Жеке жұмыс:** Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Үстасаң қолың тоңады. (Қар). **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге

	әрекеті) **Көркем сөз** Кеше таңертең жаңбыр жауды, Терезелердің әйнегін қақты. Жер үстінде тұман, Бұлттар орнынан тұрды. Түсте жаңбыр тоқтады, Күзгі балшыққа Қар жауа бастады. Түн өтті.Таң атты. Бұлт еш жерде жоқ, Ауа жеңіл және таза, Ал өзен қатып қалды. И. Никитин **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Ағаш тамырларын қармен оқшаулау.** **Мақсаты:** қардың қорғаныс қасиеттері туралы түсінікті бекіту. **Жеке жұмыс** **«Құрсауға түс»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекет ету қабілетінде жаттығу; нысандарды нысанаға лақтыру қабілетін бекіту **Қимылды ойын: «Бір, екі, үш-**	сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі. Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. **Қимылды ойын: «Біз көңілді балалар»** **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. **Жеке жұмыс**	**Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту. **Қимылды ойын:** **«Қарға — Торғай»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар	қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету. - Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **Жеке жұмыс: Өрмелеу.** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту;	үйрету. **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)**

	жүгір!» **Мақсаты:** жүгіру жылдамдығын, ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар	қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды үйлестіруді, ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар		батылдыққа, шешімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Жанна мен Асқарғ асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын.				

	Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **«Біз ояндық»** 1. «Қолымыз оянады» - Б. қ .: жатып, қолдарды жоғары көтеру төмен түсіру. 2. «Аяқтар оянады» - Б. қ.: жатып, кезекпен оң аяқты және сол аяқты көтеру. 3. «Бауырсақ» - Б. қ.: жатып., оң жаққа және сол жаққа бұрылу. 4. «Мысықтар» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Алды –артына қозғалу, шынтақты бүгіп төмен еңкейу, сол қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **(Дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жүргізуші»** **Мақсаты:** жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Зергерлер елін есаяхат жасату арқылы алған білімдерін пайдалана білу еп-дағдыларын	**«Барда» сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** қоғамдық орында өзін-өзі ұстау ережелерін қалыптастыру, өзгелермен сөздік қарым-қатынасқа түсуге	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына	**Сюжеттік ойын: «Балабақша»** **Мақсаты:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен

қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама**	біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. **Керекті құралдар:** руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, МАИ қызметкері, жаяу жүргіншілер. **Шарты:**Жүргізуші жұмысының рөлі өте қажет екенің түсіндіріп,ұл балалар жүргізуші болып бірінеше жүргізуші рөлін ойнайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	дамыту. Өзіндік жұмыс істей білу қабілеттерін шыңдау. Зергерлік бұйымдар туралы білімдерін, түсініктерін кеңейту.Ұлттық өнерді бағалай білуге тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	үйрету. Жолаушылар кафеге өтіп, үстелге отырады. Даяшы оларға мәзір әкеледі. Даяшы: Қайырлы күн, не тапсырыс бересіз? Сіз тапсырыс беруге дайынсыз ба? Жолаушылар: Сәлеметсіз бе, біз балмұздақ алғымыз келеді. (Мәзірді қарастырыңыз, тапсырыс беріңіз). (Даяшыға тапсырыс береді) Даяшы: астарыңыз дәмді болсын. Біздің кафеде "жеміс қоспасы" десерті бар, мен оны татып көруді ұсынамын. Егер құпия болмаса, қайда барасыздар? Жолаушылар: біз басқа қалаға қонаққа барамыз. Даяшы: бұл қала алыс, мүмкін бізбен бірге түскі ас ішесіздер? Біздің кафеде таңғажайып торттар бар, біз оларды басқа қаладағы таныстарыңызға сыйлау үшін жинап бере аламыз. Жолаушылар: - иә, біз түскі ас ішуіміз керек шығар және торттардың дәмін татуға қуаныштымыз. **(қарым-қатынас іс-**	сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	қарауға тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,аспаз,тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

			әрекеті)		
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс:** «ш» дыбысынан келетін сөздері Алиасқар Алинұрға айтуға үйрету. **(сауат ашу негіздері)**	**Жеке жұмыс:** Тойлыбек Алинұрға Мүсіндеуді әртүрлі тәсілдерін пайдалануды;ермексаз дың кейбір қасиеттерін білуді үйрету. **(мүсіндеу)**	**Жеке жұмыс:** Сейтжан Ибрагимге Ертегіні мнемокесте арқылы әңгімелеуге үйрету. **(көркем әдебиет)**	**Жеке жұмыс:** Дулат пен Алиханға буындарды дұрыс бөлуді қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Жеке жұмыс:** Калкабад Көркемге техникасының бастапқы дағдыларын үйрету. **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** «**Кегліні құлат»** **Мақсаты:** Кегліні құлата отырып, клюшка көмегімен нысанаға шайбаны лақтыра білуді бекіту. Белсенділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** **«Ақ аю» (ойын)** **Мақсаты:** Әртүрлі бағытта балаларды жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** «Жаяу көкпар» (қазақтың ұлттық ойыны) Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар Ойындар өзгерту. **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** **«Нысана»** Ойын барысында балаларды шапшаңдыққа, икемділікке баулу. Қызығушылықтарын арттыру. еркін ойындар **(Дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** «Жаяу көкпар» (қазақтың ұлттық ойыны) Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар Ойындар өзгерту. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 16.01-20.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.01.2023	Сейсенбі 17.01.2023	Сәрсенбі 18.01.2023	Бейсенбі 19.01.2023	Жұма 20.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. Зейінді, зейінді тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін қалыптастыру. **Ойын ережелері**: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет ету. Кезектілікті сақтау. Суретте көрсетілген затты ғана көрсету. **Ойын әрекеті:** үстелден гүл бейнеленген картаны алу және гүлзардан суретке ұқсас гүлді табу. **Дидактикалық материал:** гүлдер бейнеленген тақырыптық суреттер. Гүлдермен	**Үстел-үсті ойыны «Қандай жәндік, ата?»** **Мақсаты:** балаларда жәндік ұғымын қалыптастыру. Жәндіктердің өкілдерін тану және атау: шыбын, көбелек, инелік және т. б. **Ойын ережелері:** өз әрекеттеріңді тәрбиешінің белгісі бойынша баста. Суретті кім бірінші жинаса, оны атайды. **Ойын әрекеті:** қажетті бөліктерді ізде, бүкіл суретті бүкте. **Дидактикалық материал:** балалар саны бойынша жәндіктер бейнеленген карталар. **Ойын барысы** Балалардың алдындағы үстелдерде жәндіктер бейнеленген суреттер бар. Балалар бөлінген суреттерді жинап, жәндіктерді болжап, оны	**Үстел-үсті ойыны «Не жейді?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлардың атаулары мен не жейтіні туралы білімдерін нақтылау. Байқау мен зейінді дамыту. **Ойын ережелері:** тәрбиешінің белгісі бойынша карталарды таңдауды бастаңыз. Бір-біріне кедергі келтірместен әрекеттерді орындаңыз. **Ойын әрекеті:** дұрыс карталарды табу. **Дидактикалық материал:** жануарлар бейнеленген карталар және олар саны бойынша не жейді. **Ойын барысы** Балалардың алдында жануарлар бейнеленген карталар жатыр. Балалар жануарларға арналған	**Үстел-үсті ойыны «Ненің құйрығы қайда?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлар денесінің бөліктері туралы білімдерін бекіту. **Ойын ережелері:** карточкаларды кезекпен және негізгі суретке сәйкес келетіндерді ғана алу. **Ойын әрекеті:** дұрыс карталарды табу. **Дидактикалық материал:** жануарлар мен осы жануарлардың құйрықтары бейнеленген жұптасқан карталар (балалар саны бойынша). **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларға жануарлардың құйрықтары бейнеленген карталарды таратады. Үстелде құйрығы жоқ жануарлар бейнеленген карталар бар. Балалар кезек-кезек үстелден карточка алып,	**Үстел-үсті ойыны «Қысқа қонақта»** Мақсаты: «Старт» кезегінен "мәре" кезегіне бірінші болып жету. Балалармен "қыс"тақырыбын бекіту. Жабдық: чиптер, ойын текшесі, ойын алаңы. Сіз қыста қонаққа барасыз. Сіздің міндетіңіз-қыстың үйіне мүмкіндігінше тез жету. Егер ойыншы сұраққа жауап берсе, ұсынылған тапсырманы орындаса, Чип қажетті аялдамаға ауысады. Бірақ абай болыңыз-жолда сіз әртүрлі тосынсыйларға тап

	гүл шоғырының макеті. **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларды тақырыптық суреттер орналасқан үстелге шақырады. Балалар суреттерді қарастырады, Гүлдерді таниды, оларды атайды. Олар өздеріне ұнайтын гүлдермен суреттерді таңдап, гүл шалғынынан суретке ұқсас гүлдер тауып, оларды атайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	атауы керек. Егер балалар жәндіктерді атауға қиналса, тәрбиеші жұмбақтарды шешуге көмектеседі: Бар жұмысы ермегі. Талмай қанат қағады. Еңбекті қош көрмейді, Жат ыдысты бағады. Шыбын Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. **Көбелек** **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тәрбиешінің үстелінде тиісті суретті таңдайды: мысық үшін-ыдыстағы сүт, ит үшін - сүйек, ешкі үшін - арамшөп. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тиісті жануарды таңдайды: қасқыр, түлкі, аю, тиін, қоян және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	боласыз. "Күн" - чипті 1 айналымға қайтарыңыз. "Крест" - чипті бірден 1 қадам алға жылжытыңыз. Қозғалыстарға сұрақтар: 1. Бірінші қыс айын атаңыз. (желтоқсан) 2. Қыстайтын құстарды атаңыз (сұр қарға, Үлкен тоқылдақ, Перегрин Сұңқар, сұр Көгершін, Балапан, бұқа, каперсилла, Торғай) 3. Қандай жануарлар қысқы ұйқыға кетеді (аю, кірпі, борсық, гофер, жарғанат) 4. Неліктен желтоқсан жылды аяқтайды, ал қыс басталады деп айтылады? 5. Қыста жазға қарағанда басқа түсті тон киетін жануарларды атаңыз (тиін, қоян) 6. Қыста қандай ағаштар жасыл? (шырша, қарағай, шырша) 7. Қажетті жауапты таңдаңыз: Қыс-қаңтар, наурыз, желтоқсан, ақпан.

					8. Қосымша сөзді табыңыз: ақпан, қаңтар, қыс, желтоқсан. 9. Жұмбақты тап Аулада тау, ал саятшылықта су бар " (қар) 10. Қыстың үшінші айын атаңыз 11. Қыс туралы өлең айтыңыз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды

	(Сүлгі) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-	**Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып	мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** Табиғат әлемі» Мақсаты: балалардың табиғат әлемі туралы білімдерін кеңейту, жетілдіру. балалардың сөздік қорын зат есімдермен, етістіктермен, сын есімдермен,сан есімдермен, үстеулермен, жұрнақтар және жалғаулармен байыту; **2. Жапсыру** **Сурет салу** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **«Менің сүйікті ойыншығым»** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)** Мақсаты: Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану. Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл)	**1.Сауат ашу негіздері** «Ертегілер еліне саяхат. Г дыбысы» Мақсаты: Дыбыстар туралы балалардың ұғымдарын кеңейту. Сөздік қорын молайту Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері** "Анама көмектесемін. Фигуралар тізбегі" Мақсаты: әр түрлі оқиғалардың реттілігін белгілеу және жалғастыру қабілетін дамыту. **3.Қазақ тілі** **Жұмбақ шеше білейік** **Мақсаты:** Балаларды шешендік өнерге баулу **Сөздік минимум:** Жұмбақ, қыс, мезгіл, суық **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту.	**1.Көркем әдебиет** **Бір уыс мақта» (әңгіме)** **Ы. Алтынсарин** **Мақсаты:** Балалардың әңгімеге деген қызығушылығын арттыру. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беруге үйрету. **2.Сауат ашу негіздері** **«Г» дыбысымен таныстыруды жалғастыру** **Мақсаты:** Аталған дыбыстар сөздің қай буында кездесетінін білдіру. Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Кімге ауа керек?» Мақсаты: ауа идеясын кеңейту. **4.Дене шынықтыру** "Мұзды төбешікке саяхат" Мақсаты: Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанауға үйрету.	**1.Сауат ашу негіздері** **«Газет», «Гүл» сөздеріне талдау** **Мақсаты:** Аталған сөздің қай буында «Г» дыбысының кездесетінін табуға үйрету.. Берілген сөзге сөйлем құрастыру қабілетін дамыту. **2.Қазақ тілі** **«Қыс» өлеңі Абай** Мақсаты: Шағын өлеңдер жаттай отырып, қыс мезгілі туралы әңгімелей білуге үйрету. **Сөздік минимум:** Қыс, ызғар, боран **3.Сөйлеуді дамыту** **«Түлкінің туған күні»** **Мақсаты:** суреттер сериясы бойынша әңгіме құрастыру дағдысын қалыптастыру. Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі	**1.Математика негіздері** **"Достарым екеуміз қолөнер жасаймыз. Тізбектер мен заңдылықтар"** **Мақсаты:** әр түрлі оқиғалардың реттілігін белгілеу және жалғастыру қабілетін дамыту. **2.Көркем әдебиет** Ы.Алтынсариннің «Асан мен Үсен» әңгімесін оқу Мақсаты: танымдық әңгімеге қызығушылықты қалыптастыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Үлкенге құрмет-кішіге ізет" Мақсаты: Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** **Шанамен сырғанау.** Мақсаты: Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау;

	бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану. Заттық жапсыру: Балалардың қайшыны қолдану біліктерін бекіту: жолақшаларды тікбұрыштар етіп қию, шаршыларды үшбұрышты етіп қию, шаршы немесе тікбұрыштың шеттерін қиюды үйрету. **3.Математика негіздері** «Заттарды салмағына қарай салыстыру» Мақсаты: заттардың салмағы және оларды өлшеу туралы ұғымдарды бекіту. «Жеңіл – ауыр» сөздерін пайдалана отырып, салыстыруды үйрету; заттардың салмағын өлшемі бойынша анықтауды үйрету;	Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін		ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен;	

	4.Дене шынықтыру "Досынды шаңғымен сенімді қозғалуға үйрет" **Мақсаты:** Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау.	орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористикалық дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Торғайды бақылау** **Мақсаты:** қыста құстың мінез-құлқының ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді. - Біздің аулада қанша құс ұшып жүргенін қара. Қыста бізде қалатын құстар қалай аталады? (Қыстайтын	**Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру Аязды ауа-райы неғұрлым тыныш болса, жерге құлаған ақ ұлпалар соғұрлым әдемі болады. Қатты желде олар сәулелер мен қырларды сындырады, ал ақ гүлдер мен жұлдыздар қар шаңына айналады. Аяз қатты болмаған кезде, ақ ұлпалар тығыз ақ шарларға айналады, содан кейін біз аспаннан жарма түседі деп айтамыз. Жерге құлаған кезде ақ ұлпалар бір-біріне жабысып, қатты аяз болмаса, қабыршақ	**Торғай мен сары шымшықты салыстырмалы бақылау** **Мақсаты:** Торғайды шымшықтармен салыстыру мысалында олардың құрылымының, өмір салтының ерекшеліктерімен таныстыру. Бұл-шымшық. Оның кеудесі сары болғандықтан, оны сарыбауыр — шымшық дейміз. Қауырсыны кішкентай отырықшы құс.Үйдің жанында, ауылда жүріп жемін табады. Қызықты тұмсығы барлық жерде қарбаласады, бір	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** қыстың басында табиғаттағы өзгерістер туралы идеяны қалыптастыру (түн ұзарып, күн қысқарады). Желтоқсан келді-бірінші қыс айы. Төмен сұр бұлттар арқылы күн сирек көрінеді, сондықтан олар желтоқсанды "қабақ" деп атайды-қабақ, күнсіз ай, күндер қысқа, түндер ұзақ, ерте қараңғыланады. Желтоқсан айында түнде аяз жарылып, өзендерде, тоғандарда және көлдерде	**Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жауын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нөсер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік бағыттағы өте күшті қозғалысы кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ

	құстар.) - Қоныс аударатын құстардың қыстайтын құстардан айырмашылығы неде? (Қыстайтын құстардың жүні және өте қатты тұмсығы бар.) - Қыста бізден қандай құстар ұшпайды? (Торғайлар, қарғалар, тоқылдақтар) - Қыста торғайлар не жейді? (Үгінділер, дәндер.) - Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? (Оларға жем жетіспейді, ал қанықтыру құстарға жылу береді.) **Зерттеу қызметі:** -Қыста торғайлардың мінез-құлқын бақылау туралы айт. (Олар тұмсықты қанаттың астына жасырады, осылайша олар аяздан қорғайды.) -Неліктен торғайлар адамның қасында орналасады? (Тамақтану және	түзеді. Қабат-қабат жерге түседі және әр қабат алдымен борпылдақ болады, өйткені ақ ұлпалар арасында ауа көп. Қар қытырлақ болады, өйткені жұлдыздар мен сәулелер біздің денеміздің салмағымен сынады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қандай ауа-райында ақ ұлпалар қар шаңын, жарманы, үлпектерді құрайды? - Неліктен қар аяғыңыздың астында сықырлайды? - Неліктен қар борпылдақ болады? **Зерттеу қызметі** Қардың қасиеттерін (ұлпа, шаң, үлкен) қарап,	минут отырмайды, барлық жерде ұшады, ұйықтайды. Ол бұтақтардың үстінен оңай секіреді және өткір және жабысқақ тырнақтардың көмегімен ағаш бұтақтарына епті ілікпен өрмелейді. **Зерттеу қызметі** Тәрбиеші балаларға Торғай мен сарыбауыр шымшықты қарастырып, салыстыруды ұсынады. - Олардың ортақ тұстары қандай? (Олар қыстап қалады, жалғыз қалады.) - Торғайдың сарыбауыр шымшықтан айырмашылығы неде? (Сарыбаыр шымшық тұмсығы жұқа — бұл жәндіктермен қоректенетін құс; Торғайдың тұмсығы қалың-астық жейтін құс;) - Бұл құстар жемсауытта қалай әрекет етеді? (Торғайлар жемді байқап, топпен ұшып, ұрысып, оны бір-бірінен алып, ашкөздікпен шағып алады. Сарыбауыр шымшықтар кезектілікті сақтайды, тамақты ұшып алып кетеді, бұтаққа отырып, табанымен басып, оны жұлып алады.) - Торғай мен шымшықтың әдеттері туралы айтып берші? (Торғай-кішкентай, көңілсіз, жанды құс. Бұл құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан тістейді,	мұз көпірлерін салады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Желтоқсан қай ай? - Қараша айымен салыстырғанда балабақшадағы учаскеде не өзгерді? - Күзге қарағанда адамдардың киімінде не өзгерді? - Қардың қандай қорғаныс қасиеттері бар? - Біздің балабақша ауласынан қыстың белгілерін тап. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар, Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету. **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, епті ілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың

	оның жанында жылыну үшін.) Иә, торғайлар қысты біздің қасымызда өткізеді. Қар мен аязда құстарға қиын. Олар адамға жақынырақ ұшып, оның жанында тамақтануға және жылытуға үміттенеді. Халық арасында торғайларды көбінесе ұрылар деп атайды. Бұл епті құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан шағып алады, үгінділерді алады. -Неліктен торғайларды батыл және мейірімді құстар деп атайды? (Өйткені олар әрқашан топ болып ұшады.) Егер кез-келген торғайға мол тамақ табу бақыты бұйырса, ол қатты шиқылдап айқайлай бастайды, өз әріптестерін шақырады. Енді, құстардың қанша жиналғанын жемсауыттан қара.	таза қағазға ұшатын ақ ұлпаларды ұста. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	үгінділерді толық жалқау мысықтың мұрнының астына алады, олар батыл және сенімді. - Бұл құстар немен қоректенеді? (Торғайлар-барлық қоректі құстар. Балапандар тұздалмаған шошқа майын, күнбағыс тұқымын, асқабақты, қарбызды жақсы көреді.) Шымшықтар-жәндіктермен қоректенетін құс, неге ол жылы жерлерге ұшпайды? (Ол тұмсығы қабықтың астынан жәндіктердің личинкаларын алып, тұқымдарды сындыра алады. Қыстың аязды күндерінде балапандар адамның үйіне жақын ұшады.) - Неліктен торғайлар адамдармен көршілес болуды жақсы көреді? (Өйткені адамдардың жанында өмір сүрген кезде құстар жыртқыштардан қорғалған, оларда жем-шөп және ұя салуға болатын оқшауланған жерлер бар.) - Бұл құстар пайдалы ма? (Шымшықтар біздің ормандарымызға өте пайдалы. Тіпті аязды суықта да, балапандар қыстайтын жәндіктерді іздеу үшін ағашты мұқият тексереді. Шымшықтардың топтары "қанатты орман милициясы" деп аталатыны бекер емес. Торғайлар адамға зиян	**Көркем сөз** Атам алып күрегін, Ауланың қарын күреді. Әжеме мен құдықтан, Су әкеліп беремін. Еденді де жуамын, Шаң-тозаңды қуамын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаш тамырларын қармен жабу. **Мақсаты:** тірі объектілерге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** қарлы ойын. **Мақсаты:** заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Бір аяқпен секіру., тепе-теңдік сезімін тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтау қозғалыстарын орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруды үйрету **Еркін ойын**	тоңады. (Қар). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету. Еркін ойын

	Олар қандай тағамды жеуге дайын? Тексерейік. Бірінші тамақтандырғышта біз ет, екіншісінде нан үгіндісін, ал үшіншісінде дәндерді үйіп тастаймыз. -Тамақты қолданбас бұрын не істеу керек? (Жем сауытты қардан тазарт.) -Балалар, қараңдаршы, торғайлар қай жемсауыттың жанына көбірек жиналды? (Үшіншіге жақын, онда дәндер бар.) - Олар қандай тағамды жеуге дайын? (Астық.) Сіз бен біз күн сайын қоректендіргішті таза ұстаймыз және құстарды тамақтандырамыз деп келісейік. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ертай Ашықбаев	**Көркем сөз** **Жұмбақ** Жуылмаған, бірақ жылтыр, Қуырылған емес, қытырлақ. (Қар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** Өз учаскесінде ағаш тамырларын қардан тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимылды ойын: «Қарлы карусель»** **Мақсаты:** дөңгелек биде жүгіру қарқынын біртіндеп жылдамдатып, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** қарды алысқа лақтыруды үйрету. **Еркін ойын**	келтіреді, жемістерді тістеп тастайды. Бақтарда, дәнді дақылдарға зиян келтіреді. Бірақ олардың пайдасы зияннан гөрі көп. Олар зиянды жәндіктердің көп мөлшерін жейді, сондықтан оларды күзету керек, қуып тастамау керек.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Торғай** Үйге кірші торғайым Мен аяздан қорғайын. Жем шашамын, жегейсің Үйшік жасап берейін. Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап, Бөтегесі бұлтиып, Шиқ-шиқ десіп отыр-ақ. **Жаңылтпаш:** Шымшық шымшықты шымшылады, шымшықтар Тыныштықта тыншылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жас ағаштардың тамырларын қармен нығайту. Мақсаты: табиғатты қорғау қызметін ынталандыру. **Қимылды ойын: «Құстар мен көкек»** **Мақсаты:** ептілікті, жылдамдықты дамыту; ойынның мазмұны бойынша		

	«Таныс торғайдың өтініші» Аула толы ақша қар, Аяз мүлдем қысып тұр. Дірілдейді бақшалар, Кетпес пе екем үсіп бір? Қар... Әппақ қар қайда да, Көрінбейді жер шегі. ...Бері келші, әй, бала, Танып тұрмын мен сені. Сонша тоңып қалғаным, Жаңылдым-ау әнімнен. ...Аузын ашып қамбаның, Бере тұршы дәніңнен. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Қардан жемсауыттарды тазарту, құстарды тамақтандыру. **Мақсаты:** еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: «Мақсатқа жету»** **Мақсаты:** ұшатын		тән қозғалыстарды орындау. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** орнынан ұзындыққа секіру жаттығулары. **Еркін ойын**		

	заттың бағытын қадағалауға, қозғалыстарды дұрыс есептеуге және орындауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қарды алысқа және нысанаға лақтыру. **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту. **Еркін ойын**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді,				

	Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** "Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу.	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы **Мақсаты:** Балалардың ұлттық зергерлік бұйымдар туралы алған білімдерін пысықтау, қортындылау. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Тостаған" ойын-жаттығу** **Мақсаты:** Балаларда ыдыс-аяқтың бір түрі тостаған туралы ұғымдар қалыптастыру, тостағанның табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **Дидактикалық ойын:** «Шумақтар» **Мақсаты:** балалардың көзді бақылауға және жабық көздерге сүйене отырып, жабық шеңберде допқа сурет салу кезінде айналмалы қозғалыстарды орындау қабілетін дамыту. **Материал:** «Доп пен мысық» суреті. Қағаз парақтары. Қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға мысық жіптермен ойнайтын суретті қарастыруды ұсынады. Содан кейін ол балаларға жіптерді допқа жинауды ұсынады және жіптердің допқа қалай жиналатынын көрсетеді, қарындаш қозғалыстарымен жіптердің допқа оралуын имитациялайды. Тәрбиеші мезгіл-мезгіл балаларға көздерін жұмып қимылдар жасауды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**"Иттер көрмесі" сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың белсенді, әр түрлі шығармашылық ойын әрекеттерін дамытуға жағдай жасау. * Балаларға алдымен таныс оқиғаларды қолдана отырып, содан кейін ит иелері мен олардың үй жануарлары туралы жаңа шығармашылық сюжеттерді қосу арқылы "иттер көрмесі" тақырыбындағы бірлескен сюжет негізінде құрдастарымен ойнау қабілетін дамыту; **Атрибуттар мен материалдар:** белгі карточкалары ("Фотоателье", "Ветеринарлық клиника", "сұлулық салоны", "көрме залы"), камера, карточкалар-иттердің суреттері, қалам, марапаттау медальдары, сыйлықтар (иттерге арналған тағам), Ветеринарлық клиника (халат, ветеринарға арналған қалпақ, табақтар, таңғыштар,

	Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				шприцтер, бөтелкелер, таблеткадан жасалған қаптамалар, фонендоскоп, үй жануарларының карточкалары, телефон); көрме залы (схемалар, жоспарлар, конструктор), "ит" жұмсақ ойыншықтары, сантиметрлік таспа, еден таразылары, бутафорлық ақша, сүйектер. **Сөздік жұмысы:** көрме, медальдар, ветеринар, ринг, массаж терапевті, **Ойын барысы.** 1. Мотивация (1 күн) Тәрбиеші: - Балалар, біздің топқа иттер көрмесіне қатысуға шақыру келді. Бұл көрме біздің топта өтеді және оған иттер нақты емес, ойыншықтар қатысады. Бірақ ол нағыз сияқты ұйымдастырылады. Егер сізде төрт аяқты үй жануарыңыз болса және оны көрмеге дайындай алсаңыз, сіз өте қызықты ойын ойнай аласыз! Сіздерде иттер бар ма? Сонымен, сіз көрмеге дайындықты бастауға дайынсыз ба? Ештеңені ұмытпау

					үшін біз сіздермен бірге Оқиғалар күнтізбесі арқылы дайындықты жоспарлаймыз. Көрмеге дайындалу үшін бізге не қажет деп ойлайсыз? (Балалардың жауап беру нұсқалары: көрмелердің қалай өтетінін, иттерді көрмеге қалай дайындау керектігін, иттердің қандай тұқымдары бар екенін, иттердің өзін қалай ұстайтынын, олардың әдеттерін, ойнауға қажетті заттарды жасауды және т. б. есте сақтаңыз.) Тәрбиеші күнтізбеде әртүрлі дайындық шараларын схемалық түрде белгілейді: * иттерге арналған "сусабындар" жасау; * "иттерге арналған азық-түлік пакеттерін" жасау; * "иттерге арналған сұлулық салоны" жабдықтары; * үй жануарлары дүкеніне саяхат; * ветеринармен кездесу; * ит иелерімен кездесу; * ит кітаптарын оқу, мультфильмдер көру;

					* "Мен және менің итім" фотокөрмесі; * "Сәлеметсіз бе, ит!» * жеңімпаз иттерге арналған медальдар жасау; * әр түрлі ит тұқымдарының иллюстрацияларын жинау. * иелер мен иттердің өміріндегі жағдайларды жоғалту. Барлық дайындық шаралары жоспарланған кезде, тәрбиеші балалармен бірге ит көрмесінің күнін анықтайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс	Алимжан Аққенжеге қардың күйі бойынша зерттеу қызметн жасау, қардың ерігіштігі, қатты күйі туралы үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Мирас пен Аянға Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(сөйлеуді дамыту)** .	Айзере мен Бекнұрға «Қолғап» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(көркем әдебиет)** .	Тойлыбек Алинұрға ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(мүсіндеу)**	Дулат пен Айзереге туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға

	салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**				тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай-бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 23.01 - 27.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 23.01.2023	Сейсенбі 24.01.2023	Сәрсенбі 25.01.2023	Бейсенбі 26.01.2023	Жұма 27.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (**қарфым-қатынас іс-әрекеті**). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»** Мақсаты: иттің дене мүшесімен таныс болу және оны сипаттай білуге үйрету. Шарты: хатқалтадағы (конверт) қиындыларды жылдам біріктіру арқылы ит бейнесін шығару және оған сипаттама беру. Педагог балалармен бірлесіп, құрған бейнеге сипаттама береді (балалар қол қимылымен көрсету керек). Мысалы: тікірейген екі құлағы, екі көзі, арыстандай айбатты, тістері бар, олар тез жүгіреді. Суреттегі иттің және күшіктерінің жүндерінің жұмсақ,	**Дидактикалық ойын: «Гүл шоғын құрастыр»** **Мақсаты**: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. **Ойын ережесі.** Гүлдің кімге арналғанын, қайда өсетінін және қалай аталатынын көрсету. **Ойынның барысы.** 1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды. Бағбан бақтан, көблек шағын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп	**Дидактикалық ойын: «Қолымда не бар?» Картотека №26** **Мақсаты.** Мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші, оң-сол; кеңістік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. **Керекті материалдар.** Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. **Ойынның мазмұны.** Балалар қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты, мысалы, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді.	**Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап»** Ойын мақсаты: ойыншықты атау және кеңістікті бағдарлай отырып табу. Шарты: тығылған ойыншықты тауып, атын атап, түсін, үлкен, кішілігін ажыратып, сол ойыншыққа өздерің мейірімді тілек тілейсіңдер. Мысалы, балалар алдымен көздерін жұмады, қойылған ойыншықтар ішінен педагог біреуін жасырып қояды. Қандай ойыншық жоқ? (Мысалы: Аю ойыншығы жоқ, оның қалған ойыншықтарға қарағанда, пішіні үлкен, түсі қоңыр. Аю – жұмсақ ойыншық. Мен оны ұқыпты таза ұстап ойнаймын. т.б.) **(қарым-қатынас, іс-әрекеті)** Зерттеу орталығында конструктормен құрастыру (**Шығармашылық іс-**	**Картотека №2 Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қимылдарын айтқызады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**

	үлпілдек екенін жеткізе отырып, «үлпілдек» сөзін қайталату (үл-піл-дек). **(қарым-қатынас, іс-әрекеті)** **«Бақшадағы шөптер»** Өнер орталығында сурет салу (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) Кітап қарау (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет**)	беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. 2.«Дүкен». Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады. 3.«Гүл шоғында не артық?». Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Зерттеу орталығында құрастыру (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі, ұзындығы бірдый екі қарандаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Өнер орталығында сурет салу (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	**әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**)	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Зерттеу орталығында табиғат суретін салу (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - б рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - б рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру**. (Дене шынықтыру**)**				

Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Канашев Санжар мен Касымбабина маликаға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Толкунов артем мен Сидрова Екатеринаға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Сахаров Леонид пен Симакова Миланаға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Акимбеков Айбар мен Абдикапарова Айсулуға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Кезекшілер жұмысы:** Грошев арсений мен Ермек Нурасылға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки,үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау- ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Санамақ** Бір үйде нешеуміз? Кел санайық екеуміз Бас бармағым-әкем, Балан үйрек-анам, Ортан терек-ағам Шылдыр шүмек –мен Кішкене бөбек-сен. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Санамақ** Мына саусақ-анашым! Мына саусақ-әкешім! Мына саусақ-әжем ғой! Мына саусақ-атам ғой. Мына саусақ-мен өзім! Осы менің отбасым. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)**	**Санамақ** Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар; Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеп, жүремін! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** «Ақсақ құлан» аңызы Мақсаты: «Л» – «Р» дыбыстарын үйрету; «Ақсақ құлан» аңызын мазмұны бойынша әңгімелету зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру	**1.Сауат ашу негіздері** «Қаңбақ пен қоңыздың саяхаты. Ң дыбысы» **Мақсаты:** балаларды ң дыбысымен таныстыру. Ң дыбысы бар сөздерге дыбыстық талдау жасату, сөз, сөйлем құрастыруды үйрету; Заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды	**Көркем әдебиет** **«Ертөстік» ертегісі** **Мақсаты:** ертегі мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру **2.Сауат ашу негіздері**	**1.Сауат ашу негіздері** **"Аяз", "Боран", сөздерінің дыбыстық талдауы** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға дағдыландыру. **2. Қазақ тілі** «Азық-түлік» Мақсаты: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білу. **Сөздік минимум**	**1.Математика негіздері** **Фермада. Мен заттардың салмағын анықтаймын"** **Мақсаты:** заттарды салмағы бойынша салыстыру қабілетін дамыту. **2.Көркем әдебиет** «Шұбар тауық» үстел

	2.Сурет салу **Жапсыру** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Қыстағы жапырақсыз қайың ағашы»** **(Акварель бояу)** Мақсаты**:** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі-түсті фондарды қолдана отырып, түсті таңдау. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Сәндік жапсыру.	дағдыландыру. **2.Математика негіздері** **"Фермада. Мен заттарды ұзындығы бойынша салыстырамын"** **Мақсаты:** заттарды ұзындығы бойынша салыстыру қабілетін дамыту. **3. Қазақ тілі** **«Ыдыс-аяқ дүкені»** Мақсаты: Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Ыдыстар, кесе, шәйнек, тәрелке **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға	«Қаңтар», «Аңшы» сөздерін дыбыстық талдау Мақсаты: сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөздегі қазақ тіліне тән қ, ң дыбыстарын ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Заттың атын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Әтеш қай кезде шақырады?» Мақсаты: Үй құстарының атауларын білу және оларды бір-бірінен ажырата білу қабілеттерін нығайту. Айналадағы заттар туралы түсіну және оларға ұқыпты қарау **4.Дене шынықтыру** Самокат тебу. **Мақсаты:** Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше жүру. Оңға және солға бұрылу.	Азық-түлік, тамақ, ыдыстар, қазан, таба. **4.Сөйлеуді дамыту** **"Айдананың кесесі"** **Мақсаты:** Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. **Ән айту** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші	үсті ойыны Мақсаты: Балаларға үстел үсті ойыны арқылы ертегіні баяндап интонациямен айту, ертегіне зейін қойып, аяғына дейін тыңдауға үйрету. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Қыс қызығы» Мақсаты: Балалардың қыс мезгілі туралы білімдерін кеңейтіп, сөздік қорын байыту. Қыс мезгілінде ойналатын ойындарды, сырғанауға арналған заттарды ажырата білуге үйрету. **4.Дене шынықтыру** «Өзіңге жұп тап» спорттық ойыны **Мақсаты:** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру.

	түрлі пішіндегі қағазда таныс геометриялық элементтерден өрнек құрастыруды үйрету **3.Математика негіздері** Тақырыбы: «Бүтін және бөлек» Мақсаты: түпкілікті жиын мен оның құрамдас бөліктерінің арасындағы қатынасты анықтау білігін дамыту **4.Дене шынықтыру Велосипед тебу.** Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу.	көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. **Ән айту** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге		октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен;	

		сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; **Билер.** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.			
Серуенге дайындық	**Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.** **Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)** **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Қылқан жапырақты және жапырақта ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** ағаштар туралы білімді қалыптастыру (олардың ортақ және қандай айырмашылықтары бар). **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Біздің балаақша ауласында қандай ағаштар өседі? (Қайың, көктерек қарағайы, шырша,	**Алғашқы қарды бақылау** **Мақсаты:** табиғаттағы өзгерістерді байқау, сұлулықты көру қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Халық айтады: «жасыл жапырақтарға түскен қар алдағы екі-үш күнде еріп кетеді», «алғашқы қар — бұл жұқа,; алғашқы қатты қар түнде жауады» дейді. Қар себілген жерде бәрі өсуді тоқтатады. Бірақ бұл әлі қыс мезгілі емес. Әлі күн ашық. Қараңдаршы, масалар	**Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады? - Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді	**Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.	**Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың (қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар ұлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар ұлпалары неге ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.)

	балқарағай және т. б.) - Олар қандай ағаштар? (Қылқан жапырақты және жапырақты.) - Жапырақты ағаштардың қылқан жапырақты ағаштардан айырмашылығы неде? - Олардың ортақ тұстары қандай? (діңі, бұтақтар, тамыр.) - Ағаштардың өсуі үшін қандай жағдайлар қажет? - Қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар Ұлттық экономика мен медицинада қандай пайда әкеледі? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Дене шынықтыру учаскесін тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, өзара міндеттерді бөлуге үйрету. **Қимылды ойын: «Жүгіру», «Жұпты қуып жет»** **Мақсаты:** кедергілер арқылы жүгіру жаттығуларын орындау. (дене шынықтыру**	тамырдың астынан шығады, шыбындар ұшып жүр. Қар еріп кетті... Ал түнде аяз қайтадан соғады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Алғашқы Қар қанша уақытқа созылады? (Екі-үш күн.) - Ол қандай? (Дымқыл.) - Алғашқы қатты қар қашан жауады? (Түнде.) **Зерттеу қызметі** - Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қарастыр. Екі ақшақарды салыстыр. - Қардың тезірек еритін жерін анықта. - Қар әлі ерімеген жерді тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Көркем сөз** Кеше таңертең жаңбыр жауды, Терезелердің әйнегін қақты. Жер үстінде тұман, Бұлттар орнынан тұрды. Түсте жаңбыр тоқтады, Күзгі балшыққа Қар жауа бастады. Түн өтті.Таң атты. Бұлт еш жерде жоқ, Ауа жеңіл және таза, Ал өзен қатып қалды. И. Никитин **(қарым-қатынас іс-**	«қаңғыбас» деп атайды? Иттің бақытты өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден, жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу, сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі. Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	- Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай? **Зерттеу қызметі** Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті** **Көркем сөз** **А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуді жалғастыру. **Қимылды ойын: «Қарға — Торғай»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті	-Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? Мұз - мұздатылған қатты су, мұзды алақанға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы. Тегістікті анықтау үшін бетін үтіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі. Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады. Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.) Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және

	Жеке жұмыс: Бір орыннан ұзындыққа секіру. **Мақсаты:** екі аяқпен итеріп секіру жаттығулары; қозғалыстарды үйлестіруді жетілдіру.	**әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Ағаш тамырларын қармен оқшаулау.** **Мақсаты:** қардың қорғаныс қасиеттері туралы түсінікті бекіту. **Қимылды ойын: «Бір, екі, үш-жүгір!»** **Мақсаты:** жүгіру жылдамдығын, ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс «Құрсауға түс»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекет ету қабілетінде жаттығу; нысандарды нысанаға лақтыру қабілетін бекіту.	**Көркем сөз** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. **Қимылды ойын: «Біз көңілді балалар»** **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды үйлестіруді, ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру.	шарлауды үйренуді жалғастыру. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** **«Жалаушаны құлатпа»** **Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту.	жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету. - Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан

					секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс: Өрмелеу** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту; батылдыққа, шешімділікке тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Алина мен Диас асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) - Балалар, біз қасықты оң қолымызда, ал нанды сол қолымызда ұстайтынымызды ұмытпаңдар. Біз үстел басында тік отырамыз, арқамыз түзу, аяқтарымыз тік, шанышқы әрқашан төменге «қарайды». Тамақтан кейін майлықты қолданамыз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз.				

	Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну.** **«Самал жел»** 1. «Самал жел» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, желдің дыбысын шығару. 2. «Желдің желпуі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Қолдарын екі жаққа созу.. 3. «Жел бұлттарды айдайды» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Аяқты төсектен ажыратпай, денемен адына-артына тербелу. 4. «Желпіп жел соғады» - Жеңіл жүгіріске айналып кететін,жай жүріс. **(Дене шынықтыру)** **Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жекк, қосымша бағдарлама)	**«Дәл осындай пішінді тап» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал-	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** (Этнопедагог жоспары бойынша) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Өнер орталығында жапсыруды орындау (**Шығармашы-лық іс-әрекет, бейнелеу іс-**	**«Үйдің есігін жабайық» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері.	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	**«Вагондарға дөңгелек таңдау» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.

	жабдықтары: бала саны бойынша құлыптың суреттері, геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: алдарындағы сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**) **Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. Керекті құралдар: медбике, дәрігер, халаттар, бас киім, рецепт, термометр, фонодоскоп, шпатель, ойыншықтар, дәрумендер, дәрілер.	**әрекеті**)	Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну. (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**) **Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) Өнер орталығында суретті орындау (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	Ойынның мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**) **Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	Шарты: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балалар қызығушылығы бойынша конструктормен жұмыс жасау. (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)		
Балалармен жеке жұмыс	Тойлыбек Алинұрға негізгі қимылдарды орындаудың қимылдық дағдыларын меңгерту; **(дене шынықтыру)**	Саидкосим Дамелияға көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуге үйрету. **(көркем әдебиет)**	Зетбек Бекнұрға кеңістіктегі заттардың орналасуын анықтай білуге үйрету; **(Математика негіздері)**	Сейтжан Ибрагимге әуені бойынша әндерді тани білуге үйрету. (**Музыка)**	Қанат Әминаға қарапайым тәжірибелерді жүргізуге қызығушылық таныта білуге үйрету; **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	Аз қимылды ойын «Қоян» **Мақсаты:** балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Аттар»** **Мақсаты**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 30.01-03.02.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.01.2023	Сейсенбі 31.01.2023	Сәрсенбі 01.02.2023	Бейсенбі 02.02.2023	Жұма 03.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №1 «Дамытушы лото» (геометриялық фигуралар)** **Мақсаты:** геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді нығайту, зейін, қабылдау, логикалық ойлауды дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)** Өнер орталығындағы жапсырумен жұмыс жасау **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №21** «Сөздерді таңда» ойыны Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті*)*** Өнер орталығындағы сурет салу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №2 «Этикет ережелері»** Мақсаты: - Балалардың мінез-құлқы мен қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру, этикет ережелерімен танысу, әртүрлі өмірлік жағдайларда балалардың мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру**.** ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)*** Өнер орталығында конструктормен құрастыру (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**)	**Үстел-үсті ойыны картотека №4 «Дымбілместің шоты» Мақсаты: ойын** балаларды кемпірқосақтың барлық түстерімен таныстыру, 1-ден 7-ге дейін санауды үйрету. Заттар өзін-өзі жіктеуді дамыту. ***(*Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті*)*** Кітап бұрышында күз мезгіліне байланысты кітап қарау **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**Үстел-үсті ойыны картотека №8 «Сүйікті ертегілер»** Мақсаты: баланы сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құрастыруға, сондай-ақ таныс мәтінді қайталауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Өнер орталығында ермексазбен жұмыс жасау **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету,				

	дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Сипаттамасы бойынша тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: Ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. Көрнекілік: Топтағы жануарлар бейнелейтін ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Сөреге аю, қоян, қасқыр, түлкі т.с.с 5-6 ойыншықтар қояды. Әрбір ойыншықтарды анықтап қарап, атын қайталайды. Балалардың біреуін бөлмеден шығарып, ойыншықтар туралы жұмбақтар	**«Қалай жүріп, нені тапқың келеді?» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Кеңестікті бағдарлай білуге үйрету. Оң-сол, алдында-артында ұғымдарын бекіту. Көрнекілік: Кез-келген ойыншықтар немесе суреттері. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші ойыншықтарды топтың әр жеріне қояды: баланың оң жағына-машина, сол жағына-доп, алдына-қуыршақ, артына-зымыран қойып былай дейді: «алдында қуыршақ, оң жағында машина, сол жағында доп, артында зымыран, қалай жүріп, нені тапқың келеді?»	**«Доппен ойнау» дидактикалық ойыны** Мақсаты: «Жоғары-төменде», «астында-үстінде», «сол жақта-оң жақта» ұғымдарын бекіту. Көрнекілік: доп. Ойынның мазмұны: 1-вариант. Балалар екі командаға бөлінеді. Жіп керіліп, оның екі ұшынан ұстап тұруға болады. «Доп төменде» деген бұйрық берілісімен екі бала /әр командадан/ бірден допты жіптің астынан алып өтеді де, «доп жоғарыда» деген бұйрық берілісімен жіптің үстінен лақтырады. Әрі қарай ойынды ойыншылардың келесісі жалғастырады.	**«Ойыншықты тап» дидактикалық ойыны картотека №106** Мақсаты: Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету. Көрнекілік: Топтағы ойыншық. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші ойыншықты тығып қойып, бір баланы тақтаға шақырады. Тәрбиеші нұсқауымен, мысалы: 1 адым алдыға оңға бұрыл, 2 адым алдыға тура жүр деп ойыншыққа дейінгі жолды айтып отырады. Бала айтылған нұсқаумен дұрыс жүріп отырса, ойыншықты табады. **Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Бет орамалға лайық жамауларды табу» дидактикалық ойыны картотека №71** Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Құрал-жабдықтары: бала саны бойынша қағаздан жасалған бет орамалдардың үлгісі, әртүрлі пішіндер. Мазмұны: Балаларға бет орамалдардың үлгісін таратып беру. Алдарындағы пішіндердің ішінен әр орамалға лайық жамауды табуды

	құрастырады, м: «Ұзын құлақ, қыли көз, қысқа құйрық-бұл қай аң? Жұмбақтарды құрастырып болған соң, баланы шақырады. Егер ол жұмбақ дұрыс шеше алмаса, қолына сол ойыншық беріледі де, жұмбақ қайта айтылады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	Ешқандай қате жібермеген команда ұтып шығады. 2-вариант: Балалар сапқа тұрады. Доп бірінші баланың қолында «доп оң жақта» деген бұйрық айтылғанда доп оң жаққа беріледі. «Тоқта» деген бұйрық бойынша допты сапта тұрған балалардың біреуі ұстап қалады. «Доп сол жақта» деген бұйрық бойынша доп сол жаққа беріледі. Тапсырманы дәл әрі тез орындаған балалар жеңімпаздар атанады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** «Су торғайы» М.Зверевтің әңгімесі Мақсаты: Әңгімені оқып, сұраққа жауап беруге үйрету. баланың пікірін қалыптастырмас бұрын білім алуға деген ұмтылысын ояту; **2. Құрастыру Жапсыру Сурет салу Мүсіндеу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Түлкі мен ешкі апанда» Мақсаты:**	**1.Сауат ашу негіздері** «Шөл дала мен сулы жер. Ө дыбысы» Мақсаты: Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажыратып, дұрыс дыбыстау. Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту. Ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Математика негіздері "Заттар тобын салыстыру" Мақсаты** Кеңістік туралы түсініктерді	**1.Көркем әдебиет «Қаңбақ шал» ертегісі Мақсаты:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігін сезіну шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **2.Сауат ашу негіздері** "Шағын сөйлемдерден әңгіме құрастыру" Мақсаты: шағын сөйлемдерден әңгіме құрастыру қабілетін	**1.Сауат ашу негіздері "Сөзден сөйлемдер құрауды жалғастыру" Мақсаты:** Заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. **2.Қазақ тілі «Аңшыға қажетті құралдар»** Аңшылық туралы түсінік беру, аңшы туралы әңгімелей білуге үйрету. **Сөздік минимум** Қансонар, аңшы, қоян, түлкі **3.Сөйлеуді дамыту «Қу түлкі Мақсаты:** дыбыстарды сөздер мен сөз тіркестерінде	**1.Математика негіздері** Теңдік-теңсіздік" Мақсаты: Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **2.Көркем әдебиет** "Әдемі Айсұлумен кездесу" әдеби мерекесі Мақсаты: көркем сөз

	Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану.Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану. Сюжеттік жапсыру: Балаларға қағазға заттарды орналастыру дағдыларын үйрету. **3.Математика негіздері** «Артық, кем, тең» **Мақсаты:** «артық», «кем», «тең» ұғымдарын қалыптастыру. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парағын бағдарлай	бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **3.Қазақ тілі** **«Түлкі мен тырна» ертегісі** Мақсаты. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Түлкі, тырна, тәрелке **4.Музыка** **Мақсаты: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.**	дамыту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Орман қабаттары" Мақсаты: қылқан жапырақты ағаштар мен жануарлар арасындағы байланыстар туралы түсініктерді қалыптастыру. **4.Дене шынықтыру** "Күн жүйесінен тыс ғарыштық саяхат" Мақсаты: қозғалыс мәселелерін бірлесіп шешу кезінде іс-әрекеттерді үйлестіру қабілетін қалыптастыру	дұрыс айту қабілетін дамыту.. Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдану білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. **4.Музыка** **Мақсаты: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	шығармаларына қызығушылықты қалыптастыру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Өсімдіктерге қалай күтім жасау керек?» Мақсаты: өсімдіктерге күтім жасау тәсілдері туралы түсінікті кеңейту. **4.Дене шынықтыру** "Жігіттер сайысы" Мақсаты: бәсекелестік типтегі тапсырмалар (эстафеталар) арқылы іс-әрекеттің еріктілік деңгейін арттыру. (эстафет).

	білуді бекіту. **4.Дене шынықтыру** "Жыл мезгілдеріне шанамен саяхат" Мақсаты: лақтыру дағдыларын жетілдіру. Бір-бірін шанамен сырғанату	Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау.** Мақсаты. Балаларға көліктер жайлы ұғымдар қалыптастыру, көліктердің ары-бері бағытта жүретінін байқату; көліктердің дөңгелектері айналатыны туралы айтуға ынталандыру; зейінін, ойлау қабілетін дамыту.	**Қарды бақылау.** Мақсаты. Балаларды қардың аяқтың астында, жерде жатқанын айтқызып, оны аяқпен басқанда іздердің қалуын байқауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** - Із қалады, қарды	**Желді бақылау.** Мақсаты. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің болғанын байқауға үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұр ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш пен бұтақты шайқайды. Ары-бері шайқайды, - Ш-ш-ш - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай	**Күнді бақылау.** Мақсаты. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, жылу мен жарықты беруі туралы айтылып жатқанда, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті,**	**Қоян ойыншығын бақылау (ақ қоян).** Мақсаты: Балалардың көңілін қоянның тоны ақ, құлағы ұзын екеніне, қимылдарына назар аударту; қоянның қимылдарын, көркем сөздерге еліктеп, өздігінен жасауға ынталандыру, жаттығудан жағымды әсер ала білу қабілетін дамыту. Педагог ақ қоян ойыншығын көрсетіп,

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Көркем сөз** Машиналар жүреді ары-бері, Алға және кері. Жүкті тасымалдайды, Жақын жерге, алысқа бағыттайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Торғай мен автомобильдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сигнал бойынша жан-жаққа шашырап	басса - Іздер жатыр жолақ ұқсап. - Балалар, қардың түсі қандай? - Қарды үстінен жүрсе, не қалады? - Иә, іздер қалады. - Іздер жолаққа айналды. Жарайсыңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. **(еңбекке дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсаты. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүрігіп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-	көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Мысық пен тышқандар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен қозғалу әдебіне үйрету; жан-жаққа шашылып жүгіру қабілетін қалыптастыру;ептілікке, жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар үшін "тышқандардың інін" белгілеп қояды. - Балалар, сендер тышқандарсыңдар. Тышқандар інде тыныш отырады. Тышқандар аулаға шығып та ойнайды. - Тышқандай қалай жүгіріп ойнады? Көрсетейікші.	**еңбек іс-әрекеті)** Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Жүрейік" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Балаларды саппен, бір-біріне соғылмай, белгілі бағытта ырғақпен марш басып жүру дағдысын қалыптастыру, достыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. - Жүрейік, жүрейік, Қолды көкке сермейік, Күнге сәлем берейік, Шапалақтап, күлейік. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі. Педагог балалардың жүрудегі қауіпсіздігін бақылай	оның сыртқы сипатын байқатады. Балаларға оның ақ терісі мен ұзын құлағы туралы сұрақтарды қойып, жауапты қайтаруға ынталандырады. - Қоян құлақтарын қалай қимылдатады? - Барлығымыз көрсетейікші. Жарайсыңдар! - Қараңдаршы, ақ қоян жылы ақ тонын киіп алды. Қоян қуанып қалды. Сендерді бірге ойнауға шақырады. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Көркем сөз - Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде, Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр, Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым

	жүгіре алу дағдыларын қалыптастыру; жылдамдыққа, шапшаңдыққ тәрбиелеу; ойын сюжетіне ілесіп, торғайлардың қимылдарын сомдауға ынталандыру. Педагог балаларға торғайлар салынған қалташаларды үлестіреді. - Балалар торғайлар қалай қимылдайды? Көрсетіңдерші. Педагог балаларға торғайлар сияқты қанаттарын (қолдарын) жан-жаққа жайып, бұлғауды көрсетеді. - Жарайсыңдар! - Балалар торғайлар жолға отырып, жемді шоқиды. - Қалай шоқитынын көрсетейікші. Педагог балаларға торғайлардың шоқайып отырып жем шоқығанын, саусақтарымен тізесіне соққылап көрсетеді. - Жарайсыңдар! Педагог балалардың қимылдарын көркем сөзбен	теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөз бен қимылдарды орындауға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік	Тамаша. - Балалар, тышқандар мысықтан қорқады. Мысық шықса - тышқандар інге жүгіріп, тығылады. - Қанекей, орындарымызға барып, отырайықшы. Педагог **көркем сөзді** қолданады. - Тышқандар інге сыймайды, Тесіктерден сығалайды. Ешкім жоқ болса олар Аулаға шығып ойнайды. Ай-ай-ай! Тышқандар-ай, Жақындайды мысықай! Шеңберден асыңдар, Қашыңдар! Д. Ахметова Соңғы сөздерді айтқанда, педагог ойыншық мысықты қолға ұстап шығарады. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеріп, дауыс күшін реттеу керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы** Мақсаты: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру. **(дене шынықтыру**)**	жүреді. **"Әткеншек" қимылды ойыны.** Мақсаты: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен. **(дене шынықтыру**)**	еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығы топтасып, "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Сұр құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Сұр құлақтармен ойна! **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы.** Мақсаты: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу. **(дене шынықтыру**)**

	сүйемелдейді, жылжу бағытын реттеп, қадағалап жүреді. - Торғайлар, торғайлар, Ұшыңдар, ұшыңдар! Жолға отырып қоныңдар, Жемді шоқыңдар! Педагог рульді ұстап, автомобильді көрсетеді, алаңда шоқайып отырған балаларға қарай жылжиды. - Автомобиль келе жатыр! Абайлаңдар! Ұшыңдар жан-жаққа: - Ұш, ұш! Ойын екі рет ойнатылады. **"Аяқ ұшына түрып, ақырын жүрейік" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру. **(дене шынықтыру**)**	қабілеттерін дамыту. **(дене шынықтыру**)**			

Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).**

сауықтыру шаралары	**«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді. 3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. (Дене шынықтыруі) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы» Картотека №1** **Мақсаты:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Балаларға ұннан жасалатын дәмдер жайлы түсіндіру, нанның түрлерімен таныстыру, балалардың мәнерлеп айту дағдыларын қалыптастыру, тілдерін дамыту, сөздік қорларын дамыту. **Дидактикалық ойын: «Жасыл шыршаны құрастыру»** Мақсаты: ұсақ фигуралардан шырша құрастыруды үйрету.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақша» Картотека №2** **Мақсаты:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Сен де сонша көрсет» Картотека №18** **Мақсаты:** Балалардың	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана» Картотека № 4** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Жалпы атауын ата» Картотека №15** **Мақсаты:** Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешуде тапқырлыққа, шапшаңдыққа

	шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Мәшине жеткілікті ме?»** Педагог балаларға келесі суретті көрсетеді. Сұрақ қояды: –Балалар нешеу? –Мәшине нешеу? –Ойыншық балаларға жете ме? –Неге? –Балалардың саны мен ойыншық мәшинелердің саны туралы не айтуға болады? –Қанша бала болса, сонша мәшинені бояңдар. Кәне, балалар, нешеуін боядыңдар? **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Үй құрылысының ретін көрсет»** Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Мазмұны: Балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	көрген нәрселерін немесе естіген дыбыстарын санап, есте сақтап, оған басқа нәрселерді сәйкестендіруге үйрету. **Керекті материалдар:** фигуралардың ою-таңбалардың суреті салынған карточкалар бала санайтын материалдар. **Ойынның мазмұны: 1 вариант.** Тәрбиеші карточканы көрсетеді де, алып қояды. Балалар карточкада неше фигура, ою-таңба бар екенін айтып, сонша жалауша көрсетуі тиіс. **2 вариант.** Тәрбиеші бірнеше рет алақанын соғады. Балалар оны зейін қоя тыңдап, одан соң соншама жалауша көрсетеді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	баулу. **Ойын шарты**: Балаларға конверттің ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, үй жиһаздары суреттері бар бірнеше дидактикалық материалдарды тартып береді. Осы материалдарды жалпы атауына сәйкес топтастыру қажет. Көрнекіліктер: Жемістер, ойыншықтар, үй жиһаздарының суреттері. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Алимжан Аққенжеге құрылыс бөліктерін ажырата және атай білуге үйрету; **(құрастыру)**	Жунусбек Айзереге үй жануарлары мен жабайы жануарларды және олардың төлдерін атай білуге үйрету;	Алтай Алинұрға «жануарлардың мүсінін жасауда әр түрлі тәсілдерді қолдана білуге	Мирасқа қайшыны дұрыс ұстай және оны пайдалана алуға үйрету **Жапсыру)**	Марлыбек Кәусарға «Ң», «Қ» дыбысына сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру **(қазақ тілі)**

		(сөйлеуді дамыту)	үйрету; **(мүсіндеу)**		
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.02 - 10.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.02.2023	Сейсенбі 07.02.2023	Сәрсенбі 08.02.2023	Бейсенбі 09.02.2023	Жұма 10.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Жұбын тап» дидактикалық ойыны** Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері. Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп,	**«Әдемі кілемшелер» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынның құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Таныс пішіндер доминосы» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Ойынның мазмұны: Балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар сурет сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Гараждар» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; ойлау қабілеттерін дамыту; жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету. Ойынның құрал-жабдықтары: бала саны бойынша суреті бар рульдер, дәл сондай суреті бар гараждар. Ойынның мазмұны: Балалар жүргізуші болады. Қолдарына суреті бар рульдерді таратып беру. Белгі бойынша балалар көліктерін жүргізіп ойнайды. «Көліктеріңді гараждарыңа апарып қойыңдар» - деген кезде, рульдегі суретіне ұқсас суреті бар гараждың жанына барып тұра қалады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**	**«Өз үйіңді тап» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; қабылдауын дамыту; ойынның ережесін сақтауға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түрлі-түсті дөңгелектер. Ойынның мазмұны: Балаларға түрлі-тісті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**

	дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**			**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5- 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды...	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу,

	Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: **«Топ, топ, добым»** Топ, топ, добым домалақ, Топ, топ, добым домалақ, Қайда кеттің домалап Қайда кеттің	**Саусақ ойыны:** **«Бір апта»** Дүйсенбіде доп ойнадық қорада, Сейсенбіде серуен құрдық далада. Сәрсенбіде сурет салдық сәнді етіп, Бейсенбіде би биледік	**Саусақ ойыны** **Беске дейін санау** Бірді бірге таяп қой. Екеу болар қос таяқ , Цифры оның тап мына Ұқсайды бір аққуға, Екі мен бір – болар үш, Цифры оның – ұшқан құс.	**Саусақ ойыны** **«Нешеуміз?»** Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен,	**Саусақ жаттығуы:** **«Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай

	домалап Бір, екі деп екі ұрдым, Шатырға сен секірдің. Үш, төрт, бес деп үлгердім, Ішіне ендің гүлдердің. Алты, жеті дегенде. Жаттың шаршап еденде. Сегіз, тоғыз дегенде, Сайға сырғып жөнелдің. Топ, топ, добым домалақ, Қайда кеттің домалап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	әндетіп. Жұма күні жидек тердік қыратта, Сенбі күні кино көрдік клубта. Жексенбіде үйде болып дем алдық, Осылайша өте шықты бір апта. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	Үш пен бірің төрт екен. Төртеу санның көркі екен. Төрт аяқпен жануар, Стол, төсек... тағы бар.. Төрт аяқпен нық тұрар Төрт бірлікті ұқтырар Бес дегеннің цифры Қарап тұрсаң оп–оңай. Үштің басын қайырып, Қоя салған жай бұрап. (Ә. Табылдиев) **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(қарым-қатынас, танымдық іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Менің күн режимім"** **Мақсаты:** балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **2.Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Сурет салу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)**	**1.Сауат ашу негіздері "Буындардан сөздер құрастыру"** **Мақсаты:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **2.Математика негіздері "Заттар топтарын жою"** **Мақсаты:** Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып,	**1.Көркем әдебиет** Л. Скребцованың "алма ағаштарының Ханшайымы" ертегісін оқу Мақсаты: Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру.	**1.Сауат ашу негіздері "Тапсырма бойынша ұсыныстар жасау"** **Мақсаты:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру. **2.Қазақ тілі "Үй жануарлары"** **Мақсат:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап	**1.Математика негіздері "Сол сияқты. "Ерте", "тең емес"белгілері** **Мақсаты:** Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. **2.Көркем әдебиет Моңғол Ертегісін оқу "Неге Әтеш таң атқанда ән айтады"** **Мақсаты:** Моңғол халық ертегісімен таныстыру. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту

	"Текеметтегі түйетабан" **Мақсаты:** Қазақ ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан», «құсқанаты», «құстұмсық» және т.б.) туралы түсінігін кеңейту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау).. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр және т.б.) таныстыру, аталған заттардан қалауы	бағдарлауын қалыптастыру. **Қазақ тілі** **"Нан қайдан келеді?»** **Мақсат:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Бидай, нан, егістік, наубайхана **4.Музыка** **Мақсаты: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау;	**Сауат ашу негіздері** "Сөз тіркестерінен сөйлемдер құрастыру" Мақсаты: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Тоғанда кім тұрады?» Мақсаты: балық туралы түсініктерді кеңейту. **4.Дене шынықтыру**"Скороходтар" Мақсаты: шаңғы тебуді үйрену.	беруге баулу. **Сөздік минимум** Сиыр, қой, ешкі, жылқы **3.Сөйлеуді дамыту** **"Дұрыс тамақтану-шығуға күш!»** **Мақсаты:**Тілдің грамматикалық құрылымы Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **4.Музыка** **Мақсаты: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.** Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. **Би шығармашылығы.** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	**3. Қоршаған ортамен таныстыру** **"Көшпенділер үйі"** **Мақсаты: қ**азақтың ұлттық тұрғын жайы туралы білімдерін кеңейту. **4.Дене шынықтыру** **"Батырлар"** **Мақсаты:** Өзін-өзі бақылау дағдыларын қалыптастыру.

	бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **3.Математика негіздері** "Заттардың теңдігі" Мақсаты: Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **4.Дене шынықтыру** "Даңққа толы есімдер" Мақсаты: этнопедагогика негізінде эстафеталарды орындау.	шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық.				

	Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Серуендеу картотека №36** **Алғашқы қарды бақылау** **Мақсаты:** табиғаттағы өзгерістерді байқау, сұлулықты көру қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Халық айтады: «жасыл жапырақтарға түскен қар алдағы екі-үш күнде еріп кетеді», «алғашқы қар — бұл жұқа,; алғашқы қатты қар түнде жауады» дейді. Қар себілген жерде бәрі өсуді тоқтатады. Бірақ бұл әлі қыс мезгілі емес. Әлі күн ашық. Қараңдаршы, масалар тамырдың астынан шығады, шыбындар ұшып жүр. Қар еріп кетті... Ал түнде аяз қайтадан соғады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Алғашқы Қар қанша уақытқа созылады? (Екі-үш күн.)	**Серуендеу картотека №37** **Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады? - Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді «қаңғыбас» деп атайды? Иттің бақытты өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден, жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка	**Серуендеу картотека №38** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай? **Зерттеу қызметі** Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым, Жау, қарым,	**Серуендеу картотека №39** **Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың (қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар ұлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар ұлпалары неге ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.) -Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? Мұз - мұздатылған қатты су, мұзды алақанға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы. Тегістікті анықтау үшін бетін үтіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі.	**Серуендеу картотека №40** **Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жауын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нөсер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік бағыттағы өте күшті қозғалысы кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету. Көркем сөз: **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар, Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ** **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жеке жұмыс:** Қысқа

	- Ол қандай? (Дымқыл.) - Алғашқы қатты қар қашан жауады? (Түнде.) **Зерттеу қызметі** - Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қарастыр. Екі ақшақарды салыстыр. - Қардың тезірек еритін жерін анықта. - Қар әлі ерімеген жерді тап. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Кеше таңертең жаңбыр жауды, Терезелердің әйнегін қақты. Жер үстінде тұман, Бұлттар орнынан тұрды. Түсте жаңбыр тоқтады, Күзгі балшыққа Қар жауа бастады. Түн өтті.Таң атты. Бұлт еш жерде жоқ, Ауа жеңіл және таза, Ал өзен қатып қалды. И. Никитин **(қарым-қатынас**	олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу, сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі. Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **«Күшік»** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр.	Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуді жалғастыру. **Қимылды ойын: «Қарға — Торғай»** **Мақсаты:** тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** **«Жалаушаны құлатпа»** **Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту.	Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады. Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.) Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету. - Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар) **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекет)** **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)**

	іс-әрекеті) **Еңбек қызметі** **Ағаш тамырларын қармен оқшаулау.** **Мақсаты:** қардың қорғаныс қасиеттері туралы түсінікті бекіту. **Қимылды ойын: «Бір, екі, үш-жүгір!»** **Мақсаты:** жүгіру жылдамдығын,ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс «Құрсауға түс»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекет ету қабілетінде жаттығу; нысандарды нысанаға лақтыру қабілетін бекіту.	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. **Қимылды ойын: «Біз көңілді балалар»** **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды үйлестіруді, ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру. **Еркінойын**		**Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** **«Қыс» А.Құнанбаев** **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **(Дене шынықтыру**)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу»				

	Кезекшілердің жұмысы: (Жанна мен Асқарға асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларын дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **«Біз ояндық»** 1. «Қолымыз оянады» - Б. қ .: жатып, қолдарды жоғары көтеру төмен түсіру. 2. «Аяқтар оянады» - Б. қ.: жатып, кезекпен оң аяқты және сол аяқты көтеру. 3. «Бауырсақ» - Б. қ.: жатып., оң жаққа және сол жаққа бұрылу. 4. «Мысықтар» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Алды –артына қозғалу, шынтақты бүгіп төмен еңкейу, сол қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **(Дене шынықтыру**).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз**

	балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жүргізуші»** **Мақсаты:** жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. **Керекті құралдар:** руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, МАИ қызметкері, жаяу жүргіншілер. **Шарты:**Жүргізуші жұмысының рөлі өте қажет екенің түсіндіріп,ұл балалар жүргізуші болып бірінеше жүргізуші рөлін ойнайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** Балаларды дастархан басында сақталатын салт-дәстүрмен, ырым-тиымдармен таныстыру. Ұлттық тағамдарымыздың қасиетімен және ыдыс-аяқтармен таныстыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті).** **Дидактикалық ойын: «Көңілді гном»** **Мақсаты:** балаларды тақырыптың схемалық бейнесін қабылдау негізінде бейнелер жасауға үйрету. **Материал:** қолында дорбасы бар гномның суреті және әр түрлі пішіндегі қағаздан кесілген бірнеше дорбалар, оларды	**«Барда» сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** қоғамдық орында өзін-өзі ұстау ережелерін қалыптастыру, өзгелермен сөздік қарым-қатынасқа түсуге үйрету. Жолаушылар кафеге өтіп, үстелге отырады. Даяшы оларға мәзір әкеледі. Даяшы: Қайырлы күн, не тапсырыс бересіз? Сіз тапсырыс беруге дайынсыз ба? Жолаушылар: Сәлеметсіз бе, біз балмұздақ алғымыз келеді. (Мәзірді қарастырыңыз, тапсырыс беріңіз). (Даяшыға тапсырыс береді) Даяшы: астарыңыз дәмді болсын. Біздің кафеде "жеміс қоспасы" десерті бар, мен оны	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Керемет орман»** **Мақсаты:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. **Материал:** бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан қағаз парақтары. Түрлі-түсті қарындаштар.	**Сюжеттік ойын: «Балабақша»** **Мақсаты:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,аспаз,тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Су асты әлемі» **Ойынның мақсаты:** балалардың су асты әлемінің тұрғындары туралы білімдерін бекіту. Балаларды су астындағы тұрғындардың пішінін, түсін, құрылымының ерекшеліктерін мұқият қарастыруға үйрету. Малевкада көп қырлы композиция жасауға үйрету. Ұсақ моториканы дамыту. Балалардың сөздігін белсендіру.

		суретке жағып, гномның қолында өзгертуге болады. **Барысы:** тәрбиеші балаларға суретті көрсетіп, гном балаларға қонаққа келгенін айтады; ол сыйлықтар әкелді, бірақ балалар нені болжап, сурет салуы керек. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	татып көруді ұсынамын. Егер құпия болмаса, қайда барасыздар? Жолаушылар: біз басқа қалаға қонаққа барамыз. Даяшы: бұл қала алыс, мүмкін бізбен бірге түскі ас ішесіздер? Біздің кафеде таңғажайып торттар бар, біз оларды басқа қаладағы таныстарыңызға сыйлау үшін жинап бере аламыз. Жолаушылар: - иә, біз түскі ас ішуіміз керек шығар және торттардың дәмін татуға қуаныштымыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Барысы:** тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме ойлап табуды және айтуды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Материал:** Су асты әлемінің тұрғындары бейнеленген иллюстрациялар. Қағаз. Акварель. **Барысы:** тәрбиешімен бірге балалар теңіздер мен мұхиттарда кім тұратынын есіне алады, дене құрылымы мен түсін нақтылайды. Содан кейін макияжда балалар су асты әлемінің бейнесін жасайды, заттарды көп қырлы етіп орналастырады. Чипті қызықты сурет алған бала алады, ол су асты әлемінің суретін жасау үшін көптеген бөлшектерді қолданады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс:** «ш» дыбысынан келетін сөздері Алтай Алинұрға айтуға үйрету. **(сауат ашу негіздері)**	**Жеке жұмыс:** Нысан Раянға Мүсіндеуді әртүрлі тәсілдерін пайдалануды;ермексаздың кейбір қасиеттерін білуді үйрету. **(мүсіндеу)**	**Жеке жұмыс:** Зетбек Бекнұрға Ертегіні мнемокесте арқылы әңгімелеуге үйрету. **(көркем әдебиет)**	**Жеке жұмыс:** Ибрагимге буындарды дұрыс бөлуді қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Жеке жұмыс:** Мирас пен Фатимаға Сурет салу техникасының бастапқы дағдыларын үйрету. **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Мақсаты:** балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **(дене шынықтыру**)**	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Торғайлар мен автомобиль»** **Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Аттар»** **Мақсаты**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.02-17.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.02.2023	Сейсенбі 14.02.2023	Сәрсенбі 15.02.2023	Бейсенбі 16.02.2023	Жұма 17.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Сиқырлы дорба"** Мақсаты: балалардың көкөністерді түртіп тану, атауларын қалыптастыру; балаларды көкөністердің түсін, пішінін, көлемін, бетінің ерекшеліктерін дұрыс сипаттай білуге үйрету; көрнекі-тиімді ойлауды дамыту; тактильді сезім мен қабылдауды жақсарту, ойын материалына ұқыпты қатынасты тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсаты: Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Таяқтардан құрастырамыз»** Мақсаты: геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Дауыс арқылы тану» аз қимылды ойыны** Мақсаты: Балаларды ереже бойынша ойнауға үйрету. Тілдік және физикалық дағдыларды дамыту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Балалардың қалауы бойынша еркін ойындар Мақсаты:** Балалар өз қалауы бойынша еркін ойын түрін таңдап ойнайды. **(аз қимылды ойын)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру.				

	2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады?	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		(тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады,	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып	**Санамақ Жеті ұл** Сәл демалып, тынып

	отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(танымдық, қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Мен күшті және епті болу үшін жаттығуларға барамын" Мақсаты:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **2. Жапсыру Сурет салу Құрастыру Мүсіндеу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Құыршақтарға арналған**	**1.Сауат ашу негіздері** «2, 3, 4 сөзден сөйлемдер құрастыру» Мақсаты: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), **2.Математика негіздері** «Тиінге бару. Заттардың теңдігі» Мақсаты: Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа.	**1.Көркем әдебиет** М. Жаманбалиевтің «Шымшықтар» өлеңімен танысу Мақсаты: шағын мәтіннің сұрақтарына жауап беру қабілетін дамыту. **2.Сауат ашу негіздері** Сөйлемдердің графикалық схемаларын құру" Мақсаты: сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Тамшылар қашан естіледі?» Мақсаты: Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы түсініктерді	**1.Сауат ашу негіздері "Лейлек", "үйрек"сөздерін дыбыстық талдау Мақсаты:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру. **2.Қазақ тілі «Аулада» Мақсат:** сөздік қорларын үй құстарының атауларымен толықтыру. **Сөздік минимум:** Аула, үй құстары, әтеш **3.Сөйлеуді дамыту "Күн, ауа және су-біздің ең жақсы достарымыз!» Мақсаты:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді	**1.Математика негіздері** "Түлкі балаларға барады. Объектілердің теңдігі мен теңсіздігі" **Мақсаты:** Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Берілген бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. **2.Көркем әдебиет М. Ильиннің"біздің көшелердегі машиналар"**

	Камзолдар" **Мақсаты:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **3.Математика негіздері** **"Заттардың санын салыстыру"** **Мақсаты:** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте	**3.Қазақ тілі** "Екі лақ" ертегісі Мақсат: ертегі кейіпкерлерінің іс-қимылын салуғ, олардың сөзін дауыспен келтір ету, диалогқа қатыса білуге үйрету. **Сөздік минимум:** Лақ, ала лақ, қара лақ **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.	кеңейту. **4.Дене шынықтыру** "Жыл мезгілдері" Мақсаты: заттармен және оларсыз жалпы күшейту жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.	**әңгімесін оқу** **Мақсаты:** шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** **"Әженің сандығы нені сақтайды?»** **Мақсаты:** Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. **4.Дене шынықтыру** **"Аншылар"** **Мақсаты:** көшпенділердің дәстүрлі кәсіптері туралы білімді байыту.

	орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **4.Дене шынықтыру "Мерген"** **Мақсаты**: дәлдікті дамыту.				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотористаны дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**				
Серуен	**Торғайды бақылау** **Мақсаты:** қыста құстың мінез-құлқының ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді. - Біздің аулада қанша құс ұшып жүргенін қара. Қыста бізде қалатын құстар	**Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру Аязды ауа-райы неғұрлым тыныш болса, жерге құлаған ақ ұлпалар соғұрлым әдемі болады. Қатты желде олар сәулелер мен қырларды сындырады, ал ақ гүлдер мен жұлдыздар қар шаңына айналады. Аяз қатты болмаған кезде, ақ ұлпалар тығыз ақ шарларға айналады, содан кейін біз аспаннан жарма түседі деп айтамыз. Жерге құлаған кезде ақ	**Торғай мен сары шымшықты салыстырмалы бақылау** **Мақсаты:** Торғайды шымшықтармен салыстыру мысалында олардың құрылымының, өмір салтының ерекшеліктерімен таныстыру. Бұл-шымшық. Оның кеудесі сары болғандықтан, оны сарыбауыр — шымшық дейміз. Қауырсыны кішкентай отырықшы құс.Үйдің жанында, ауылда жүріп жемін табады.	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** қыстың басында табиғаттағы өзгерістер туралы идеяны қалыптастыру (түн ұзарып, күн қысқарады). Төмен сұр бұлттар арқылы күн сирек көрінеді, сондықтан олар желтоқсанды "қабақ" деп атайды-қабақ, күнсіз ай, күндер қысқа, түндер ұзақ, ерте қараңғыланады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.	**Бұршақты бақылау.** **Мақсаты:** Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. **Бұршақ** - ірілі-ұсақ түйіршік мұз түрінде жауатын атмосфералық жауын-шашын. Жылдың жылы мезгілінде найзағай мен нөсер жаңбыр кезінде бірге түседі. Бұршақ мұз түйіршіктері ауаның тік бағыттағы өте күшті қозғалысы

	қалай аталады? (Қыстайтын құстар.) - Қоныс аударатын құстардың қыстайтын құстардан айырмашылығы неде? (Қыстайтын құстардың жүні және өте қатты тұмсығы бар.) - Қыста бізден қандай құстар ұшпайды? (Торғайлар, қарғалар, тоқылдақтар) - Қыста торғайлар не жейді? (Үгінділер, дәндер.) -Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? (Оларға жем жетіспейді, ал қанықтыру құстарға жылу береді.) **Зерттеу қызметі:** -Қыста торғайлардың мінез-құлқын бақылау туралы айт. (Олар тұмсықты қанаттың астына жасырады, осылайша олар аяздан қорғайды.) -Неліктен торғайлар адамның қасында	ұлпалар бір-біріне жабысып, қатты аяз болмаса, қабыршақ түзеді. Қабат-қабат жерге түседі және әр қабат алдымен борпылдақ болады, өйткені ақ ұлпалар арасында ауа көп. Қар қытырлақ болады, өйткені жұлдыздар мен сәулелер біздің денеміздің салмағымен сынады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қандай ауа-райында ақ ұлпалар қар шаңын, жарманы, үлпектерді құрайды? - Неліктен қар аяғыңыздың астында сықырлайды? - Неліктен қар борпылдақ болады? **Зерттеу қызметі** Қардың қасиеттерін (ұлпа, шаң, үлкен) қарап,	Қызықты тұмсығы барлық жерде қарбаласады, бір минут отырмайды, барлық жерде ұшады, ұйықтайды. Ол бұтақтардың үстінен оңай секіреді және өткір және жабысқақ тырнақтардың көмегімен ағаш бұтақтарына ептілікпен өрмелейді. **Зерттеу қызметі** Тәрбиеші балаларға Торғай мен сарыбауыр шымшықты қарастырып, салыстыруды ұсынады. - Олардың ортақ тұстары қандай? (Олар қыстап қалады, жалғыз қалады.) - Торғайдың сарыбауыр шымшықтан айырмашылығы неде? (Сарыбаыр шымшық тұмсығы жұқа — бұл жәндіктермен қоректенетін құс; Торғайдың тұмсығы қалың-астық жейтін құс;) - Бұл құстар жемсауытта қалай әрекет етеді? (Торғайлар жемді байқап, топпен ұшып, ұрысып, оны бір-бірінен алып, ашкөздікпен шағып алады. Сарыбауыр шымшықтар кезектілікті сақтайды, тамақты ұшып алып кетеді, бұтаққа отырып, табанымен басып, оны жұлып алады.) - Торғай мен шымшықтың әдеттері туралы айтып берші? (Торғай-кішкентай, көңілсіз, жанды құс. Бұл құстар қорықпай, адамның	- ақпан айындап балабақшадағы учаскеде не өзгерді? - Күзге қарағанда адамдардың киімінде не өзгерді? - Қардың қандай қорғаныс қасиеттері бар? - Біздің балабауша ауласынан қыстың белгілерін тап. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Атам алып күрегін, Ауланың қарын күреді. Әжеме мен құдықтан, Су әкеліп беремін. Еденді де жуамын, Шаң-тозаңды қуамын.	кезінде қалыптасады. Қатты жауған бұршақ шаруашылыққа үлкен зиян келтіреді. **қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Жұмбақ** Ақ моншақтар сабалар, Қалмайды олар жанды аяп. Жатып - жатып жоғалар, Ешкім жинап алмай - ақ. **Бұршақ (қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Ағаш түптеріне қар үю. **Мақсаты**: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету. **Қимылды ойын:** «Торғайлар». **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады

	орналасады? (Тамақтану және оның жанында жылыну үшін.) Иә, торғайлар қысты біздің қасымызда өткізеді. Қар мен аязда құстарға қиын. Олар адамға жақынырақ ұшып, оның жанында тамақтануға және жылытуға үміттенеді. Халық арасында торғайларды көбінесе ұрылар деп атайды. Бұл епті құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан шағып алады, үгінділерді алады. -Неліктен торғайларды батыл және мейірімді құстар деп атайды? (Өйткені олар әрқашан топ болып ұшады.) Егер кез-келген торғайға мол тамақ табу бақыты бұйырса, ол қатты шиқылдап айқайлай бастайды, өз әріптестерін шақырады. Енді, құстардың қанша		аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан тістейді, үгінділерді толық жалқау мысықтың мұрнының астына алады, олар батыл және сенімді. - Бұл құстар немен қоректенеді? (Торғайлар-барлық қоректі құстар. Балапандар тұздалмаған шошқа майын, күнбағыс тұқымын, асқабақты, қарбызды жақсы көреді.) Шымшықтар-жәндіктермен қоректенетін құс, неге ол жылы жерлерге ұшпайды? (Ол тұмсығы қабықтың астынан жәндіктердің личинкаларын алып, тұқымдарды сындыра алады. Қыстың аязды күндерінде балапандар адамның үйіне жақын ұшады.) - Неліктен торғайлар адамдармен көршілес болуды жақсы көреді? (Өйткені адамдардың жанында өмір сүрген кезде құстар жыртқыштардан қорғалған, оларда жем-шөп және ұя салуға болатын оқшауланған жерлер бар.) - Бұл құстар пайдалы ма? (Шымшықтар біздің ормандарымызға өте пайдалы. Тіпті аязды суықта да, балапандар қыстайтын жәндіктерді іздеу үшін ағашты мұқият тексереді. Шымшықтардың топтары "қанатты орман милициясы"	**(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаш тамырларын қармен жабу. **Мақсаты:** тірі объектілерге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** қарлы ойын. **Мақсаты:** заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Бір аяқпен секіру., тепе-теңдік сезімін тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтау қозғалыстарын орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруды үйрету **Еркін ойын**	Ұстасаң қолың тоңады. (Қар). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Мақсаты:** Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету. Еркін ойын

	жиналғанын жемсауыттан қара. Олар қандай тағамды жеуге дайын? Тексерейік. Бірінші тамақтандырғышта біз ет, екіншісінде нан үгіндісін, ал үшіншісінде дәндерді үйіп тастаймыз. -Тамақты қолданбас бұрын не істеу керек? (Жем сауытты қардан тазарт.) -Балалар, қараңдаршы, торғайлар қай жемсауыттың жанына көбірек жиналды? (Үшіншіге жақын, онда дәндер бар.) - Олар қандай тағамды жеуге дайын? (Астық.) Сіз бен біз күн сайын қоректендіргішті таза ұстаймыз және құстарды тамақтандырамыз деп келісейік. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	таза қағазға ұшатын ақ ұлпаларды ұста. **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Жұмбақ** Жуылмаған, бірақ жылтыр, Қуырылған емес, қытырлақ. (Қар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** Өз учаскесінде ағаш тамырларын қардан тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимылды ойын: «Қарлы карусель»** **Мақсаты:** дөңгелек биде жүгіру қарқынын біртіндеп жылдамдатып, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** қарды алысқа лақтыруды үйрету. **Еркін ойын**	деп аталатыны бекер емес. Торғайлар адамға зиян келтіреді, жемістерді тістеп тастайды. Бақтарда, дәнді дақылдарға зиян келтіреді. Бірақ олардың пайдасы зияннан гөрі көп. Олар зиянды жәндіктердің көп мөлшерін жейді, сондықтан оларды күзету керек, қуып тастамау керек.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Торғай** Үйге кірші торғайым Мен аяздан қорғайын. Жем шашамын, жегейсің Үйшік жасап берейін. Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап, Бөтегесі бұлтиып, Шиқ-шиқ десіп отыр-ақ. **Жаңылтпаш:** Шымшық шымшықты шымшылады, шымшықтар Тыныштықта тыншылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жас ағаштардың тамырларын қармен нығайту. Мақсаты: табиғатты қорғау қызметін ынталандыру. **Қимылды ойын: «Құстар мен көкек»** **Мақсаты:**ептілікті,		

	Көркем әдебиет Ертай Ашықбаев «Таныс торғайдың өтініші» Аула толы ақша қар, Аяз мүлдем қысып тұр. Дірілдейді бақшалар, Кетпес пе екем үсіп бір? Қар... Әппақ қар қайда да, Көрінбейді жер шегі. ...Бері келші, әй, бала, Танып тұрмын мен сені. Сонша тоңып қалғаным, Жаңылдым-ау әнімнен. ...Аузын ашып қамбаның, Бере тұршы дәніңнен. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Қардан жемсауыттарды тазарту, құстарды тамақтандыру. **Мақсаты:** еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **(еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:**		жылдамдықты дамыту; ойынның мазмұны бойынша тән қозғалыстарды орындау. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** орнынан ұзындыққа секіру жаттығулары. **Еркін ойын**		

	«Мақсатқа жету» **Мақсаты:** ұшатын заттың бағытын қадағалауға, қозғалыстарды дұрыс есептеуге және орындауға үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қарды алысқа және нысанаға лақтыру. **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту. **Еркін ойын**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:**				

	Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! ***(қарым-қатынас іс-әрекеті)***
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** "Алдар Көсе мен Байдың жаңа өмірі "ертегісі (қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (Музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(қарым-қатынас іс-әрекеті).**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейірімділікке баулу.	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: Адамды сыйлаудың бір көрінісі шәйді баптап беру, оны ұсыну жайлы балаларға мағұлмат беру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті).** **Дидактикалық ойын:** «Жылы сурет сал» **Мақсаты:** балалармен "жылы және суық түстер" ұғымдарын нақтылау; бояу кезінде жылы гамманы қолдана отырып, суретті есте сақтауға үйретуді жалғастыру. **Материал:** қарапайым сюжеттер бейнеленген 4 сурет, осы суреттерде кездесетін геометриялық пішіндер, түрлі-түсті қарындаштар, киізден жасалған қаламдар, ақ қағаз парақтары. **Барысы:** боялмаған суретті-үлгіні мұқият қарап, тәрбиешінің белгісі бойынша оны аударып, парақта көрген сюжетті бейнелеу, жылы гамманы сақтай отырып бояу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейірімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Көңілді алақандар" Мақсаты: ұжымдық шығармашылықты дамытуды жалғастыру. Материал: алақанның картон силуэттері, заттар-шляпалар, ленталар, садақтар, гүлдер, түрлі түсті. Ойын барысы: жалпақ немесе көлемді заттарды алақанның түрлі-түсті әсеріне жабыстыру. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**"Иттер көрмесі" сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың белсенді, әр түрлі шығармашылық ойын әрекеттерін дамытуға жағдай жасау. * Балаларға алдымен таныс оқиғаларды қолдана отырып, содан кейін ит иелері мен олардың үй жануарлары туралы жаңа шығармашылық сюжеттерді қосу арқылы "иттер көрмесі" тақырыбындағы бірлескен сюжет негізінде құрдастарымен ойнау қабілетін дамыту; **Атрибуттар мен материалдар:** белгі карточкалары ("Фотоателье", "Ветеринарлық клиника", "сұлулық салоны", "көрме залы"), камера, карточкалар-иттердің суреттері, қалам, марапаттау медальдары, сыйлықтар (иттерге арналған тағам), Ветеринарлық клиника (халат, ветеринарға арналған қалпақ,

	Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				табақтар, таңғыштар, шприцтер, бөтелкелер, таблеткадан жасалған қаптамалар, фонендоскоп, үй жануарларының карточкалары, телефон); көрме залы (схемалар, жоспарлар, конструктор), "ит" жұмсақ ойыншықтары, сантиметрлік таспа, еден таразылары, бутафорлық ақша, сүйектер. **Сөздік жұмысы:** көрме, медальдар, ветеринар, ринг, массаж терапевті, **Ойын барысы.** 1. Мотивация (1 күн) Тәрбиеші: - Балалар, біздің топқа иттер көрмесіне қатысуға шақыру келді. Бұл көрме біздің топта өтеді және оған иттер нақты емес, ойыншықтар қатысады. Бірақ ол нағыз сияқты ұйымдастырылады. Егер сізде төрт аяқты үй жануарыңыз болса және оны көрмеге дайындай алсаңыз, сіз өте қызықты ойын ойнай аласыз! Сіздерде иттер бар ма? Сонымен, сіз көрмеге дайындықты бастауға дайынсыз ба?

					Ештеңені ұмытпау үшін біз сіздермен бірге Оқиғалар күнтізбесі арқылы дайындықты жоспарлаймыз. Көрмеге дайындалу үшін бізге не қажет деп ойлайсыз? (Балалардың жауап беру нұсқалары: көрмелердің қалай өтетінін, иттерді көрмеге қалай дайындау керектігін, иттердің қандай тұқымдары бар екенін, иттердің өзін қалай ұстайтынын, олардың әдеттерін, ойнауға қажетті заттарды жасауды және т. б. есте сақтаңыз.) Тәрбиеші күнтізбеде әртүрлі дайындық шараларын схемалық түрде белгілейді: * иттерге арналған "сусабындар" жасау; * "иттерге арналған азық-түлік пакеттерін" жасау; * "иттерге арналған сұлулық салоны" жабдықтары; * үй жануарлары дүкеніне саяхат; * ветеринармен кездесу; * ит иелерімен кездесу; * ит кітаптарын оқу,

					мультфильмдер көру; * "Мен және менің итім" фотокөрмесі; * "Сәлеметсіз бе, ит!» * жеңімпаз иттерге арналған медальдар жасау; * әр түрлі ит тұқымдарының иллюстрацияларын жинау. * иелер мен иттердің өміріндегі жағдайларды жоғалту. Барлық дайындық шаралары жоспарланған кезде, тәрбиеші балалармен бірге ит көрмесінің күнін анықтайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс	Әмина мен Дулатқа қардың күйі бойынша зерттеу қызметн жасау, қардың ерігіштігі, қатты күйі туралы үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Нысан Раянаға Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(Сауат ашу негіздері)** .	Аққенжеге «Қолғап» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(көркем әдебиет)** .	Анарбек Нұркелдіге ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(мүсіндеу)**	Мелдебек Мирасқа туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға

	салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**				тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Психолог кеңесі:** «Болашақ бірінші сынып оқушыларының ата-аналарына арналған кеңестер»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.02 - 24.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.02.2023	Сейсенбі 21.02.2023	Сәрсенбі 22.02.2023	Бейсенбі 23.02.2023	Жұма 24.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**"Асхана кезекшілігі"** Мақсаты: дастархан жайу бойынша міндеттерді атқару, ыдыс-аяқтарды орналастыру, ас құралдарын орналастыру тәртібін есте сақтау қабілетін қалыптастыру; жауапкершілікке, дәлдікке, ойластырылған нәтижеге ұмтылу қабілетіне тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Балалардың қызығушылықтары бойынша ойындар** (жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру).	**"Сөрелерде, ойыншық қораптарында тәртіп орнату".** Мақсаты: ойыншықтарды сөрелерге, қораптарға орналастыру, алдын ала шаңды сүрту дағдыларын пысықтау; басталған істі соңына дейін басу, толықтығына назар аудару, "міне, тәртіп" деп айту қабілетін дамыту; өз еңбегіне және басқа адамдардың еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Лас сүлгілерді ауыстыру"** **Мақсаты:** еңбекке қызығушылық танытуға үйрету, осы тапсырманы орындауға ұмтылу; сүлгіні өз ұяшығына іліп қоюды жалғастыру; еңбекке деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу, ересектерге көмектесу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Балалардың қызығушылықтары бойынша ойындар** (жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру).	**"Төсек жасауды үйрену".** Мақсаты: тәрбиешінің көмекшісінің көрсетілімі бойынша төсек жинау қабілетін дамыту; ересектерге көмектесуге деген ұмтылысты, берілген жұмыс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Балалардың қызығушылықтары бойынша ойындар** (жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру).	**"Ойыншықтарды жуу, кептіру".** Мақсаты: ойыншықтарды күту дағдыларын дамыту, алжапқышкию, ойыншықтарды мұқият жуу, арнайы кенепке кептіру; тәртіпті сақтау әдетін қалыптастыру; сумен, заттармен жұмыс істеу кезінде дәлдікті дамыту, қауіпсіздік ережелерін сақтау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Балалардың қызығушылықтары бойынша ойындар** (жапсыру,

					мүсіндеу, сурет салу, құрастыру).
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - 6 рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - 6 рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс

	жуамыз, Тамаққа біз барамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		кейін алғыс айту)	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки,үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау- ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Санамақ** Бір үйде нешеуміз? Кел санайық екеуміз Бас бармағым-әкем, Балан үйрек-анам, Ортан терек-ағам Шылдыр щүмек –мен Кішкене бөбек-сен. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Санамақ** Мына саусақ-анашым! Мына саусақ-әкешім! Мына саусақ-әжем ғой! Мына саусақ-атам ғой. Мына саусақ-мен өзім! Осы менің отбасым. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Санамақ** Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар; Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеп, жүремін! **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**1.Сөйлеуді дамыту "Үй жануарлары"** **Мақсаты:** Тілдің грамматикалық	**1.Сауат ашу негіздері** "Ауыл", "ине" сөздерін дыбыстық талдау Мақсаты: сөздерді	**Көркем әдебиет** С. Маршактың"пошта" өлеңімен таныстыру Мақсаты: өлеңдерді жатқа	**1.Сауат ашу негіздері** "Бұрыш","орамал" сөздерін дыбыстық талдау Мақсаты: сөздерді дыбыстық	**1.Математика негіздері "Бұтақтағы құстар. Объектілердің**

ұйымдастырылған іс-әрекет	құрылымы Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдерменжәне сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **2.Сурет салу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)** **"Жайлаудағы киіз үй"** **Мақсаты:** Қазақ ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан», «құсқанаты», «құстұмсық», «жапырақ», «жауқазын», «жетігүл», «жұлдызгүл» және т.б.) туралы түсінігін кеңейту. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке	дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру. **2.Математика негіздері** "Циркте. Теңдік объектілердің теңсіздігі" Мақсаты: заттар санын салыстыру қабілетін дамыту. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. **3.Қазақ тілі** "Жабайлы жануарлар" Мақсаты: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **Сөздік минимум:** Жабайы жануарлар, түлкі, қасқыр **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыкалық	оқу қабілетін дамыту. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **2.Сауат ашу негіздері** "Біз көңілді жүреміз. Реттік және кері есеп" Мақсаты: реттік және кері санау дағдыларын дамыту. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Заттар өзі туралы не айтады?» Мақсаты: заттардың мөлшерін, пішінін, түсін, материалын ажырата білу қабілетін дамыту. Тірі және өлі табиғат, табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну. **4.Дене шынықтыру** "Жәндіктер әлемі" Мақсаты: орнында және қозғалыста қайта құру түрлерін орындау қабілетін дамыту.	талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөз туралы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **2. Қазақ тілі** "Қазақстан барысы" ертегісі Мақсат: Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогынмәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Барыс, ертегі, күшті **4.Сөйлеуді дамыту** **"Қыстайтын құстар"** Мақсаты: сөздік қорын кеңейту. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.**	**теңдігі мен теңсіздігі"** Мақсаты: заттар санын салыстыру қабілетін дамыту. **2.Көркем әдебиет** "Көкек" неміс халық ертегісі Мақсаты: Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Түйе тікенегі қай жерде өседі?» Мақсаты: әртүрлі өсімдіктердің өсу орны туралы идеяны, тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. **4.Дене шынықтыру** "Желді басып оз" Мақсаты: созылған сымның биіктігіне байланысты топтастырудың әртүрлі әдістерін қолдану.

	бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр және т.б.) таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **3.Математика негіздері** **"Балалар мен жолбарыс. Объектілердің теңдігі мен теңсіздігі"** **Мақсаты:** Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. **4.Дене шынықтыру**	шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.		Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Ән айту.** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар** музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.	

	"Қыстау ойындары" **Мақсаты:** стандартты емес жабдықпен тапсырмаларды орындау кезінде жақсы нәтижеге жету үшін іс-әрекеттің оңтайлы әдісін таңдау қабілетін қалыптастыру.				
Серуенге дайындық	**Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.** **Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)** **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Қылқан жапырақты және жапырақта ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** ағаштар туралы білімді қалыптастыру (олардың ортақ және қандай айырмашылықтары бар). **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Біздің балаақша ауласында қандай ағаштар өседі? (Қайың, көктерек қарағайы, шырша, балқарағай және т. б.) - Олар қандай ағаштар? (Қылқан жапырақты және	**Алғашқы қарды бақылау** **Мақсаты:** табиғаттағы өзгерістерді байқау, сұлулықты көру қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Халық айтады: «жасыл жапырақтарға түскен қар алдағы екі-үш күнде еріп кетеді», «алғашқы қар — бұл жұқа,; алғашқы қатты қар түнде жауады» дейді. Қар себілген жерде бәрі өсуді тоқтатады. Бірақ бұл әлі қыс мезгілі емес. Әлі күн ашық. Қараңдаршы, масалар тамырдың астынан шығады, шыбындар ұшып жүр. Қар еріп кетті... Ал түнде аяз	**Итті бақылау** **Мақсаты:** сыртқы түрінің ерекшеліктері, жануарлардың мінез-құлқы және қыс мезгілінің жағдайлары арасында байланыс орнату қабілетін қалыптастыру. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Иттің үйі қалай аталады? - Иттің сүйікті тамағы қандай? - Ит қалай көрінеді? Сен қандай ит тұқымдарын білесің? - Неліктен кейбір иттерді «қаңғыбас» деп атайды? Иттің бақытты өмірі көбінесе оның иесіне байланысты. Иттер әртүрлі	**Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінікті кеңейту. **Бақылау барысы** Суық мезгілде жаңбырдың орнына қар жауады. Ақ ұлпалар жаңбыр тамшылары сияқты пайда болады. Биіктікте ол қатып, кішкентай кристалдарға айнала бастайды. Бұл кристалдар қар түрінде баяу жерге түсетін кішкентай алтыбұрышты ақ ұлпа жұлдыздарына қосылады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Ақ ұлпалар қай жерде пайда болады? - Олар қандай?	**Қар мен мұзды бақылау** **Мақсаты:** судың әртүрлі күйлері туралы білімді бекіту . **Бақылау барысы** Мұз - мұздатылған қатты су, мұзды алаңға жылыту керек, ол бірден саусақтардан жұқа ағынмен ағып кетеді. Мұздың белгілері: жылтырлығы, тегістігі, қаттылығы, сынғыштығы. Тегістікті анықтау үшін бетін үтіктеңіз. Күш пен сынғыштықты анықтау үшін соққы беріңіз. Теңіздер мен мұхиттардан су буланып кетеді. Су буы

	жапырақты.) - Жапырақты ағаштардың қылқан жапырақты ағаштардан айырмашылығы неде? - Олардың ортақ тұстары қандай? (діңі, бұтақтар, тамыр.) - Ағаштардың өсуі үшін қандай жағдайлар қажет? - Қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар Ұлттық экономика мен медицинада қандай пайда әкеледі? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Дене шынықтыру учаскесін тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, өзара міндеттерді бөлуге үйрету. **Қимылды ойын: «Жүгіру», «Жұпты қуып жет»** **Мақсаты:** кедергілер арқылы жүгіру жаттығуларын орындау. (дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс:** Бір орыннан ұзындыққа секіру.	қайтадан соғады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Алғашқы Қар қанша уақытқа созылады? (Екі-үш күн.) - Ол қандай? (Дымқыл.) - Алғашқы қатты қар қашан жауады? (Түнде.) **Зерттеу қызметі** - Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қарастыр. Екі ақшақарды салыстыр. - Қардың тезірек еритін жерін анықта. - Қар әлі ерімеген жерді тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Кеше таңертең жаңбыр жауды, Терезелердің әйнегін қақты. Жер үстінде тұман, Бұлттар орнынан тұрды. Түсте жаңбыр тоқтады, Күзгі балшыққа Қар жауа бастады. Түн өтті.Таң атты. Бұлт еш жерде жоқ, Ауа жеңіл және таза, Ал өзен қатып қалды. И. Никитин **(қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Ағаш тамырларын қармен оқшаулау.** **Мақсаты:** қардың	тағамдармен қоректенеді. Олар жемістерден, жармалардан, сүттен, сүзбеден ләззат ала алады, бірақ бәрінен бұрын олар пісірілген етті жақсы көреді. Көптеген ит тұқымдары бар-тазы, құмай, овчарка олардың барлығы бір-бірінен ерекшеленеді. Ит ақылды, мұқият, керемет есте сақтау қабілеті бар, нәзік инстинкті, өткір есту қабілеті бар. Ол ешқашан қожайынының қиыншылығынан бас тартпайды, оған ешқашан опасыздық жасамайды! Жануарларды сыртқа лақтыратын адамдар бар. Жануарлардың өмірі азапты болады. Оларда жаман тамақ, жылу, сүйіспеншілік бар, олар жертөледе тұруы керек, ал сыртта олар ауырып өледі. Көшеде қаңғып жүреді, адамдарға зиянын тигізеді. Бұл адамның мейірімсіздігінің нәтижесі. Сондықтан үй жануарларын тастамаңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Күшік** Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр.		әрқашан өте суық болатын жерден жоғары көтеріледі. Онда биіктікте бу кішкентай мұз кристалдарына айналады. Кристалдар ақ ұлпа жұлдызшаларына қосылады. Жылы ауа-райында қандай қар жауады? (Жабысқақ, ауыр, дымқыл, дымқыл.) Аязды ауа - райында қандай қар жауады? (Құрғақ, үлпілдек, жеңіл, ұсақталған.)

	Мақсаты: екі аяқпен итеріп секіру жаттығулары; қозғалыстарды үйлестіруді жетілдіру.	қорғаныс қасиеттері туралы түсінікті бекіту. **Қимылды ойын: «Бір, екі, үш-жүгір!»** **Мақсаты:** жүгіру жылдамдығын, ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс «Құрсауға түс»** **Мақсаты:** белгі бойынша әрекет ету қабілетінде жаттығу; нысандарды нысанаға лақтыру қабілетін бекіту.	Есікті ашып қарасам, Атам, Әжем келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** **Мұз фигураларын салу үшін қарды белгілі бір жерге тырмалау.** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуге, ортақ күш-жігермен мақсатқа жетуге үйрету. **Қимылды ойын: «Біз көңілді балалар»** **Мақсаты:** ойында мәтінді нақты айтуға, ойын ережелерін сақтауға үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** көлденең нысанаға заттарды лақтыру тәсілдерін жетілдіру; көз өлшегішті, қимылдарды үйлестіруді, ептілікті дамыту; жаттығуға оң көзқарас қалыптастыру.	**Зерттеу қызметі** Сен қандай қардан мүсін жасай аласың? Қар кесегін жасауға тырыс. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Көркем сөз **А.Асылбеков** Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Жақсы болар жауғаның. Жердің жүзін жаңартшы, Демейінші жаурадым. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Құмшекер боп саулағын. Ақ көрпеңмен қымташы Туған жердің тауларын. Жау-жау, қарым, Жау, қарым, Сәні кірсін ауланың. Ақ шәліңмен орашы Туған жердің бау-бағын. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балабақша салу үшін үйіндіге қар жинау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеуді жалғастыру. **Қимылды ойын: «Қарға — Торғай»**	Қалың, тапталған қар борпылдақ қарға қарағанда баяу ериді; қара, лас қар таза және жарықтан ериді. **Зерттеу қызметі** - Үлкен және кіші қалыптардағы таза және боялған судың қату уақытын салыстыр. - Қардың еру жылдамдығын салыстыр, стақанға тығыз немесе бос. -Қардың сыртта күн салқындығынан еримейтінің, ал ішке кіргенде ауа температурасы жылы болғандықтан еритінін көрсету. -Қар еріген кезде суға айналатының көрсету. - Салқын жерге қойған кезде мұзға айналатының көрсету. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Мұз неден тұрады? - Сендерге мұздың

				Мақсаты: тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту; кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** **«Жалаушаны құлатпа»** **Мақсаты:** заттар арасында оларды құлатпай "жыланмен" жүруді жалғастыру; зейін мен байқауды дамыту.	(қардың) қандай қасиеттері таныс? -Қар ұлпаларына қарайықшы олар қандай? -Қар ұлпалары неге ұқсайды? (Жұлдыз, гүл, т.б.) -Қар ұлпасы неше бөліктен тұрады? (6) -Балалар қалай ойлайсыңдар қарлар бірдей бола ма? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Топ ішінде өсетін өсімдіктерге күтім жасау. **Мақсаты:** табиғатта еңбекке деген қызығушылықты, экологиялық сананы қалыптастыру. **Қимылды ойындар: «Арықтағы Қасқыр», «Тышқан қақпаны»** **Мақсаты:** белгі бойынша арықтан секіруге және кері секіруге үйрету; жылдамдықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** **Өрмелеу** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту; батылдыққа,

					шешімділікке тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Алина мен Диас асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) - Балалар, біз қасықты оң қолымызда, ал нанды сол қолымызда ұстайтынымызды ұмытпаңдар. Біз үстел басында тік отырамыз, арқамыз түзу, аяқтарымыз тік, шанышқы әрқашан төменге «қарайды». Тамақтан кейін майлықты қолданамыз. *(*Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну.**				

шаралары	**«Самал жел»** 1. «Самал жел» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, желдің дыбысын шығару. 2. «Желдің желпуі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Қолдарын екі жаққа созу.. 3. «Жел бұлттарды айдайды» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Аяқты төсектен ажыратпай, денемен адына-артына тербелу. 4. «Желпіп жел соғады» - Жеңіл жүгіріске айналып кететін,жай жүріс**. (Дене шынықтыру)** **Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(қарым-қатынас іс-әрекеті).**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жекк, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Теледидар»** **Картотека №19** **Мақсаты:** теледидар қызметкерлерінің рөлдік әрекеттерін бекіту, олардың жұмысы ұжымдық екенін көрсету, бүкіл ұжымның нәтижесі біреуінің жұмыс сапасына байланысты алдағы іс-шараларға қызықтыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы **Мақсаты:** Қазақтың ұлттық сусындары: қымыз, шұбат, айран Балаларға қазақ халқының ұлттық сусындарымен таныстыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті).** **Дидактикалық ойын:** «Бұлттар неге ұқсайды?» Егер ауа - райы мен аспан жағдайы мүмкіндік берсе, топты серуендеуге шығару. Олай болмаса, кумулус бұлттарының әдемі фотосуреттерін табу. Балаларға олар қандай болатынын қиялдауды ұсыну. Бұлттардың пішіні мен өлшемі әртүрлі екенін	**Сюжетті-рөлді ойын: «Қарақшылар»** **Картотека №20** **Мақсаты:** ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлінуқабілетін қалыптастыру және берілген ойын әрекеті аяқталғаннан кейін қайтадан біртұтас ұжымға біріктіру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көршінің портреті» Мақсаты: адамды дұрыс сипаттауға үйрету. Қатысушыларға картон жақтауларын таратуз. Әр бала жақтауды көршісінің бетіне жақындатып, оның	**«Көлік шеберханасы» сюжеттік-рөлдік ойыны** **Мақсаты:** көлік шеберханасындағы адамдардың қызметі мен қарым-қатынасына байланысты сюжеттерді ойында көрсету. Мектеп жасына дейінгі балаларды үйде жасалған ойыншықтарды жасауға және пайдалануға ынталандыру (бензинге арналған үй талондары, кафелерге арналған бутафорлық өнімдер, жүргізуші куәліктері, диагностикалық аспаптардың макеттері және т. б.) * Балалардың ойын туралы сөйлесу қабілетін ынталандыру (өз рөлін

		атап өту. Не жоғалып кетті? Бұлттар Балаларға әйгілі картиналардың бірнеше репродукциясын көрсету. Суреттердегі кез келген бөлікті жабу. Суреттерді қайтадан көрсету, қай элемент жасырылғанын есте сақтау. Бұлттың суретін салуды ұсыну. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**		ауызша портретін жасауға тырысады. Картон жақтау Портретте не дұрыс емес? Ойынға бір бетті бейнелейтін, бірақ белгілі бір ақаулары бар суреттерді дайындау. Бір портретте кірпіктер жоқ, екіншісінде – еріндер, үшіншісінде – балалар және т.б. міндет – қарындаштар мен фломастердің көмегімен беттің жетіспейтін бөліктерін салу. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	атаңыз, ауызша бейнеленген оқиғаларды анықтаңыз). **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Айғанымға негізгі қимылдарды орындаудың қимылдық дағдыларын меңгерту; **(дене шынықтыру)**	Дамелияға көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуге үйрету. **(көркем әдебиет)**	Мұхтар Фатимаға кеңістіктегі заттардың орналасуын анықтай білуге үйрету; **(Математика негіздері)**	Нысан Раянаға әуені бойынша әндерді тани білуге үйрету. **(Музыка)**	Көркем мен Олжасқа қарапайым тәжірибелерді жүргізуге қызығушылық таныта білуге үйрету; **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қоян»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Торғайлар мен автомобиль»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Аттар»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып**

	Мақсаты: балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **(дене шынықтыру**)**	**Мақсаты**: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**Мақсаты**: Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**	**келуі» Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. Кеңес: «Денені шынықтыру арқылы суықтың алдын алу»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.02-03.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.02.2023	Сейсенбі 28.02.2023	Сәрсенбі 01.03.2023	Бейсенбі 02.03.2023	Жұма 03.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №14 «Айлакер заттар»** Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. ***(*Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті*)*** **Сурет салу-шығармашылық, қарым-қатынас, ойын іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**	**Үстел-үсті ойыны картотека №20 «Домино»** Мақсаты: зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; ***(*Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті*)*** **Құрастыру - шығармашылық, ойын іс-әрекеті** (зерттеу орталығында құрастыру)	**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** Мақсаты: балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)*** **Сурет салу-шығармашылық, қарым-қатынас, ойын іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)*** **Құрастыру – шығармашылық, ойын іс-әрекеті** (зерттеу орталығында құрастыру)	**Үстел-үсті ойыны картотека №22 «Лабиринт» ойыны** **Мақсаты:** ойлауын дамыту, логикалық байланыстарды нығайту және қолды жазуға үйретуге мүмкіндік беру. ***(*Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті*)*** **Сурет салу-шығармашылық, қарым-қатынас, ойын іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау.				

	4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(көркем әдебиет-қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарыфм-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті,**	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен

	танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)				кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Мамандықтар"** **Мақсаты:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту**.** **2. Құрастыру Жапсыру Сурет салу Мүсіндеу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Гүл вазасы"** **Мақсаты:** Табиғи (ағаш, мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері және т.б.) және қалдық заттардан құрастыруға баулу. Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық	**1.Сауат ашу негіздері «Шайнекке шәй құйдым» сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу **2.Математика негіздері "Фигуралар елі. Заттарды бірнеше тең бөліктерге бөлу"** **Мақсаты:** Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. **3.Қазақ тілі** "Көңілді тапқырлар клубтары" Мақсаты: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық	**1.Көркем әдебиет** М. Әлімбаевтың "Барлық жұмыстар жақсы" өлеңі **Мақсаты:** шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу. **2.Сауат ашу негіздері** "Қоршаудағы аңдар" Мақсаты: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Қағаз жинаушы" Мақсаты: қағаздың әртүрлі түрлері туралы түсінікті кеңейту. Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың және т.б. маңызын түсіну.	**1.Сауат ашу негіздері "Үзік сызық ережелері"** **Мақсаты:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **2.Қазақ тілі "Көктем"** Мақсаты: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Көктем, жылы, қар еріді **3.Сөйлеуді дамыту "8 наурыз. Анамыздың мамандығы"** **Мақсаты:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен	**1.Математика негіздері** "Жиһаз фабрикасында. Заттарды бірнеше тең бөліктерге бөлу" Мақсаты: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. **2.Көркем әдебиет** Н. Жаңаевтың «Мен гүл отырғыздым" өлеңі Мақсаты: шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Таня қуыршақ киімдері" Мақсаты: матаның әртүрлі түрлерімен

	шеберлерінің бұйымдарын қолдану. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **3.Математика негіздері** "Заттарды бірнеше тең бөліктерге бөлу" Мақсаты: Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа.Берілген	нақты жауап беруге баулу. **Сөздік минимум** Түлкі, тырна, тәрелке **4.Музыка** **Мақсаты:** Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру	**4.Дене шынықтыру** **Бадминтон.** Мақсаты: Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	үйлестіре білуді жетілдіру.. **4.Музыка** **Мақсаты:** Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру	танысу. **4.Дене шынықтыру** «Футбол» **Мақсаты:** Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу

	бағытта, оны белгі бойынша өзгерте отырып, бағдарлауын қалыптастыру. Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. **4.Дене шынықтыру Баскетбол элементтері.** **Мақсаты:** Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (Қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Серуендеу картотека №41** **Тікұшақты бақылау** **Мақсаты:** әуе көлігі туралы білімді бекіту.	**Серуендеу 42** **Торғайды бақылау** **Мақсаты:** қыста құстың мінез-құлқының ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру.	**Серуендеу 43** **Қарды бақылау** **Мақсаты:** қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру **Бақылау барысы** Аязды ауа-райы неғұрлым	**Серуендеу картотека №44** **Торғай мен сары шымшықты салыстырмалы бақылау** **Мақсаты:** Торғайды шымшықтармен	**Серуендеу картотека №45** **Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** қыстың басында табиғаттағы өзгерістер туралы идеяны

	Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Тікұшақ қалай көрінеді? (Үлкен, жоғарғы жағында үлкен бұрандасы бар.) - Тікұшақ инелікке қалай ұқсайды? (Сыртқы түрі.) - Тікұшақтар қандай? (Санитарлық-құтқару, әскери, жүк.) - Тікұшақты басқаратын адамның кәсібі қандай? (Ұшқыш.) - Сен тағы қандай көлік түрлерін білесің? (Жер, су, су асты.) - Тікұшақ пен ұшақтың айырмашылығы неде? (Ұшақтың жылдамдығы тікұшаққа қарағанда жылдамырақ; тікұшақ ауада ілінуі мүмкін, ал ұшақ жоқ; ұшу үшін ұшаққа ұшу жолағы қажет, ал тікұшақ орнынан тұра алады.)	Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді. - Біздің аулада қанша құс ұшып жүргенін қара. Қыста бізде қалатын құстар қалай аталады? (Қыстайтын құстар.) - Қоныс аударатын құстардың қыстайтын құстардан айырмашылығы неде? (Қыстайтын құстардың жүні және өте қатты тұмсығы бар.) - Қыста бізден қандай құстар ұшпайды? (Торғайлар, қарғалар, тоқылдақтар) - Қыста торғайлар не жейді? (Үгінділер, дәндер.) - Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? (Оларға жем жетіспейді, ал қанықтыру құстарға жылу береді.) **Зерттеу қызметі:** - Қыста торғайлардың мінез-құлқын бақылаул туралы айт. (Олар тұмсықты қанаттың астына жасырады, осылайша олар аяздан қорғайды.) - Неліктен торғайлар адамның қасында орналасады? (Тамақтану және оның жанында жылыну	тыныш болса, жерге құлаған ақ ұлпалар соғұрлым әдемі болады. Қатты желде олар сәулелер мен қырларды сындырады, ал ақ гүлдер мен жұлдыздар қар шаңына айналады. Аяз қатты болмаған кезде, ақ ұлпалар тығыз ақ шарларға айналады, содан кейін біз аспаннан жарма түседі деп айтамыз. Жерге құлаған кезде ақ ұлпалар бір-бірінежабысып, қатты аяз болмаса, қабыршақ түзеді. Қабат-қабат жерге түседі және әр қабат алдымен борпылдақ болады, өйткені ақ ұлпалар арасында ауа көп. Қар қытырлақ болады, өйткені жұлдыздар мен сәулелер біздің денеміздің салмағымен сынады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Қандай ауа-райында ақ ұлпалар қар шаңын, жарманы, үлпектерді құрайды? - Неліктен қар аяғыңыздың астында сықырлайды? - Неліктен қар борпылдақ болады? **Зерттеу қызметі** Қардың қасиеттерін (ұлпа, шаң, үлкен) қарап, таза қағазға ұшатын ақ ұлпаларды ұста. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	салыстыру мысалында олардың құрылымының, өмір салтының ерекшеліктерімен таныстыру. Бақылау барысы Бұл-шымшық. Оның кеудесі сары болғандықтан, оны сарыбауыр — шымшық дейміз. Қауырсыны кішкентай отырықшы құс.Үйдің жанында, ауылда жүріп жемін табады. Қызықты тұмсығы барлық жерде қарбаласады, бір минут отырмайды, барлық жерде ұшады, ұйықтайды. Ол бұтақтардың үстінен оңай секіреді және өткір және жабысқақ тырнақтардың көмегімен ағаш бұтақтарына ептілікпен өрмелейді. **Зерттеу қызметі** Тәрбиеші балаларға Торғай мен сарыбауыр шымшықты қарастырып, салыстыруды ұсынады. - Олардың ортақ тұстары қандай? (Олар қыстап қалады, жалғыз қалады.) - Торғайдың сарыбауыр шымшықтан айырмашылығы неде? (Сарыбаыр шымшық тұмсығы жұқа — бұл жәндіктермен қоректенетін құс; Торғайдың тұмсығы қалың-астық жейтін құс;) - Бұл құстар жемсауытта	қалыптастыру (түн ұзарып, күн қысқарады). Желтоқсан келді-бірінші қыс айы. Төмен сұр бұлттар арқылы күн сирек көрінеді, сондықтан олар желтоқсанды "қабақ" деп атайды-қабақ, күнсіз ай, күндер қысқа, түндер ұзақ, ерте қараңғыланады. Желтоқсан айында түнде аяз жарылып, өзендерде, тоғандарда және көлдерде мұз көпірлерін салады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Желтоқсан қай ай? - Қараша айымен салыстырғанда балабақшадағы учаскеде не өзгерді? - Күзге қарағанда адамдардың киімінде не өзгерді? - Қардың қандай қорғаныс қасиеттері бар? - Біздің балабақша ауласынан қыстың белгілерін тап. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Атам алып күрегін, Ауланың қарын күреді. Әжеме мен құдықтан, Су әкеліп беремін. Еденді де жуамын, Шаң-тозаңды қуамын. **(қарым-қатынас іс-**

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Пырылдап көкте инелік, Инелік емес үй делік. Жауабы: Тікұшақ **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Учаскені тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын бекіту. **Қимылды ойын: "Ұшақтар"** **Мақсаты:** сөзбен жүгіру жаттығулары**.** көзді жұмып кеңістікті шарлауға үйрету. **(дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс "Өзеннен өту".** **Мақсаты:** бөренеде тік және бүйірден жүруге жаттығу. **Еркін ойын**	үшін.) Иә, торғайлар қысты біздің қасымызда өткізеді. Қар мен аязда құстарға қиын. Олар адамға жақынырақ ұшып, оның жанында тамақтануға және жылытуға үміттенеді. Халық арасында торғайларды көбінесе ұрлар деп атайды. Бұл епті құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан шағып алады, үгінділерді алады. - Неліктен торғайларды батыл және мейірімді құстар деп атайды? (Өйткені олар әрқашан топ болып ұшады.) Егер кез-келген торғайға мол тамақ табу бақыты бұйырса, ол қатты шықылдап айқайлай бастайды, өз әріптестерін шақырады. Енді, құстардың қанша жиналғанын жемсауыттан қара. Олар қандай тағамды жеуге дайын? Тексерейік. Бірінші тамақтандырғышта біз ет, екіншісінде нан үгіндісін, ал үшіншісінде дәндерді үйіп тастаймыз.	**Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады.** Жуылмаған, бірақ жылтыр, Қуырылған емес, қытырлақ. (Қар.) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** Өз учаскесінде ағаш тамырларын қардан тазалау. **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту. **Қимылды ойын: «Қарлы карусель»** **Мақсаты:** дөңгелек биде жүгіру қарқынын біртіндеп жылдамдатып, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** қарды алысқа лақтыруды үйрету.	қалай әрекет етеді? (Торғайлар жемді байқап, топпен ұшып, ұрысып, оны бір-бірінен алып, ашкөздікпен шағып алады. Сарыбауыр шымшықтар кезектілікті сақтайды, тамақты ұшып алып кетеді, бұтаққа отырып, табанымен басып, оны жұлып алады.) - Торғай мен шымшықтың әдеттері туралы айтып берші? (Торғай-кішкентай, көңілсіз, жанды құс. Бұл құстар қорықпай, адамның аяғының жанына секіреді, ит ыдысынан тістейді, үгінділерді толық жалқау мысықтың мұрнының астына алады, олар батыл және сенімді. - Бұл құстар немен қоректенеді? (Торғайлар-барлық қоректі құстар. Балапандар тұздалмаған шошқа майын, күнбағыс тұқымын, асқабақты, қарбызды жақсы көреді.) Шымшықтар-жәндіктермен қоректенетін құс, неге ол жылы жерлерге ұшпайды? (Ол тұмсығы қабықтың астынан жәндіктердің личинкаларын алып, тұқымдарды сындыра алады. Қыстың аязды күндерінде балапандар адамның үйіне жақын ұшады.) - Неліктен торғайлар	**әрекеті)** **Еңбек қызметі** Ағаш тамырларын қармен жабу. **Мақсаты:** тірі объектілерге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** қарлы ойын. **Мақсаты:** заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Бір аяқпен секіру. **Мақсаты:** тепе-теңдік сезімін тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** тепе-теңдікті сақтау қозғалыстарын орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруды үйрету

		- Тамақты қолданбас бұрын не істеу керек? (Жем сауытты қардан тазарт.) - Балалар, қараңдаршы, торғайлар қай жемсауыттың жанына көбірек жиналды? (Үшіншіге жақын, онда дәндер бар.) - Олар қандай тағамды жеуге дайын? (Астық.) Сіз бен біз күн сайын қоректендіргішті таза ұстаймыз және құстарды тамақтандырамыз деп келісейік. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Бақылау барысы** Ертай Ашықбаев «Таныс торғайдың өтініші» Аула толы ақша қар, Аяз мүлдем қысып тұр. Дірілдейді бақшалар, Кетпес пе екем үсіп бір? Қар... Әппақ қар қайда да, Көрінбейді жер шегі. ...Бері келші, әй, бала, Танып тұрмын мен сені.		адамдармен көршілес болуды жақсы көреді? (Өйткені адамдардың жанында өмір сүрген кезде құстар жыртқыштардан қорғалған, оларда жем-шөп және ұя салуға болатын оқшауланған жерлер бар.) - Бұл құстар пайдалы ма? (Шымшықтар біздің ормандарымызға өте пайдалы. Тіпті аязды суықта да, балапандар қыстайтын жәндіктерді іздеу үшін ағашты мұқият тексереді. Шымшықтардың топтары "қанатты орман милициясы" деп аталатыны бекер емес. Торғайлар адамға зиян келтіреді, жемістерді тістеп тастайды. Бақтарда, дәнді дақылдарға зиян келтіреді. Бірақ олардың пайдасы зияннан гөрі көп. Олар зиянды жәндіктердің көп мөлшерін жейді, сондықтан оларды күзету керек, қуып тастамау керек.) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Торғай** Үйге кірші торғайым Мен аяздан қорғайын. Жем шашамын, жегейсің Үйшік жасап берейін.	

		Сонша тоңып қалғаным, Жаңылдым-ау әнімнен. ...Аузын ашып қамбаның Бере тұршы дәніңнен. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Қардан жемсауыттарды тазарту, құстарды тамақтандыру. **Мақсаты:** еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Мақсатқа жету»** **Мақсаты:** ұшатын заттың бағытын қадағалауға, қозғалыстарды дұрыс есептеуге және орындауға үйрету. **«Қарсы жүгіру».** **Мақсаты:** бір-біріне соқтығыспай жүгіруге және секіруге үйрету. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Қарды алысқа және нысанаға лақтыру. **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді дамыту.		Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап, Бөтегесі бұлтиып, Шиқ-шиқ десіп отыр-ақ. **Жаңылтпаш:** Шымшық шымшықты шымшылады, шымшықтар Тыныштықта тыншылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Жас ағаштардың тамырларын қармен нығайту. Мақсаты: **табиғатты қорғау қызметін ынталандыру.** **Қимылды ойын: «Құстар мен көкек»** **Мақсаты:** ептілікті, жылдамдықты дамыту; ойынның мазмұны бойынша тән қозғалыстарды орындау. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту. **Мақсаты:** орнынан ұзындыққа секіру жаттығулары.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! *(қарыцм-қатынас іс-әрекеті)*
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді.

	3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. (Дене шынықтыру) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №7 «Дәрігер»** Мақсаты: Балалардың дәрігер мамандығы жайлы білімдерін кеңейту, балалар дәрігері (педиатр), жедел жәрдем дәрігері, окулист, тіс дәрігерімен таныстыру. Топта ойынды ұйымдастыру барысында достық достық қарым-қатынасты нығайту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Күз мезгілінің суретін салу. (Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Балаларға ыдыстармен тағамдардың аттарын айтуды үйрету, оларды ажыратуға жаттықтыру. Қонақ күту ережелерімен таныстыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Жыл құстары туралы бейнефильм көру (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті - рөлді ойын «Науқас Винни-пухқа сапар»** **Мақсаты:** Балаларда кейіпкердің рөлін алу және оны орындау қабілетін дамыту. Ересектердің мамандықтары туралы балалардың идеяларын кеңейту: жүргізуші, сатушы, дәріхана. Балаларда ауру кейіпкерге қамқорлық сезімін, көмекке келуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** Күз бейнесін салу, ағаштарды жасау, күзгі жапырақтардан жапсыру арқылы композиция жасау. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Балаларға ұннан тұзды қамыр жасауды үйрету. Әр балаға әр түрлі түсті бояу қосып, қамырдың түсін өзгертіп қамыр жасату. Жасалған қамырдан нан, бауырсақ, торт т.б балалардың қалауы бойынша мүсіндер жасату. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлдік ойын «Киім дүкені»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылық-тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **«Жел бағытын анықта» эксперименттік қызметі** Мақсаты: жаңа түстерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Орынбек Дулатқа құрылыс бөліктерін ажырата және атай білуге үйрету; **(құрастыру)**	Айғанымға үй жануарлары мен жабайы жануарларды және олардың төлдерін атай білуге үйрету; **(сөйлеуді дамыту)**	Олжасқа «жануарлардың мүсінін жасауда әр түрлі тәсілдерді қолдана білуге үйрету; **(мүсіндеу)**	Көркемге қайшыны дұрыс ұстай және оны пайдалана алуға үйрету **Жапсыру)**	Зетбек Бекнұрға «Ң», Ғ» дыбысына сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Ата-аналармен әңгіме:** «Алғыс айту - борышымыз» видеоролигін түсіру				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: ««Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.03 - 10.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.03.2023	Сейсенбі 07.03.2023	Сәрсенбі	Бейсенбі 09.03.2023	Жұма 10.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №23 «Мысалдарды шеш»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Міндеттері:** «Логопішін – 5» ойынымен таныстыру; - балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; екі бөліктен тұратын фигураны құрастыру қабілетін дамыту; зейінді, логикалық ойлауды дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	**Үстел-үсті ойыны картотека №24 «Төртіншісі артық»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Ойынның міндеттері:** балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; бөлшектерді тұтастай талдау, салыстыру, біріктіру қабілетін дамыту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**		**Үстел-үсті ойыны картотека №25 «Бұл қашан болады?»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың тәулік уақыты туралы түсініктерін бекіту, шыдамдылық пен зейінді тәрбиелеу. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №26 «Ертегіні сықырла»** **Мақсаты:** балалардың интеллектуалдық қабілеттерін, нақты заттардың шартты алмастырғыштарын қолдана білуін дамыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	әрекеті)				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5- 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	кейін алғыс айту)		білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**		**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын

	мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**			. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** "Көктем" Мақсаты: Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру; .**2.Мүсіндеу** **Жапсыру** **Құрастыру** **Сурет салу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **"Берекелі дастархан"** **Мақсаты:** Табиғи (дәннің түрлері және т.б.) және қалдық	**1.Сауат ашу негіздері** "Геометриялық фигураларды көлеңкелеу" Мақсаты: Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **2.Математика негіздері** "Балабақшаға қай күндері келмейміз?" Мақсаты: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. **Қазақ тілі** **«Әже»** **Мақсат:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп		**1.Сауат ашу негіздері** "Тік және көлденең сызықтардың үлгісін жасау" **Мақсаты:** Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **2.Қазақ тілі** **«Көктем келді, құс келді»** Мақсаты: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. **3.Сөйлеуді дамыту** **«Анама арналған мейірімді сөздер»**	**1.Математика негіздері** "Сен кеше қайда болдың?" Мақсаты: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. **2.Көркем әдебиет** **«Маша мен аю» ертегісі** **Мақсаты:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** **«Көктемдегі өзгерістер»** **Мақсаты:** қазақтың ұлттық

	заттардан құрастыруға баулу. Ұжыммен бірге жұмыс істеу, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау. Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын (қазан, астау, табақ, тостаған, керсен, ожау, күбі торсық және т.б.), безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **3.Математика негіздері** «Балабақшаға қай кезде келеміз?» Мақсаты: Таңертең, түс, кеш, түн мезгілдері тәулікті	қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Әжем, жақса көремін, еркелетеді **4.Музыка** **Мақсаты:** Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару,		**Мақсаты:** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **4.Музыка** **Мақсаты:** Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды	тұрғын жайы туралы білімдерін кеңейту. **4.Дене шынықтыру "Батырлар"** **Мақсаты:** Өзін-өзі бақылау дағдыларын қалыптастыру.

	құрайтыны туралы ұғымдарын қалыптастыру. **4.Дене шынықтыру** "Даңққа толы есімдер" Мақсаты: этнопедагогика негізінде эстафеталарды орындау.	мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.		орындауға ынталандыру	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Серуен	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** Табиғаттағы көктемгі өзгерістер туралы түсінік қалыптастыру. Бақылау барысы Күн әрең жылынады, торғайлар жанданады, шулы отарға жиналады. Торғайдың жанды	**Талды бақылау** **Мақсаты:** тал туралы білімді бекіту. Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. ♦ Талдың қандай сорттарын білесіз? (Тал, ракита, жүзім.) ♦ Тал қашан гүлдейді? (Ерте көктемде.) Оның гүлшоғыры қандай көрінеді? (ашық сары, тауық тәрізді.)		**Бақылау: Көктем мезгілін бақылау** Мақсаты: Балаларға көктем құбылыстары туралы мағлұмат беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Көктем келді,шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау,алақай! Көктем қандай көңілді. **(Қарым-қатынас іс-**	**Бақылау: Еріп жатқан қарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға көктемде қардың неге еритіні жайында түсінік беру. Көктемнің ерекше белгілері туралы түсініктерін толықтыру. **Сұрақ-жауап:** - Балалар, бүгін ауа райы қандай? - Күн жылы болған соң қар не істеді? - Еріп жатқан қарға көңіл

	мінез-құлқына назар аударыңыз. Көктемнің келуімен құстың өмірінде қандай өзгерістер болғанын байқадыңыз ба? (Торғайлар оған қуанады, шымшықтар айтады: чик-чирик, чик-чирик.) Қоршауларға, ағаш бұтақтарына, бұталарға отырғызылады. Егер ол бұзық Торғайды еріген суы бар кішкене шұңқырды тапса, онда ол "ваннаны қабылдауға" тырысады, қысқы кірді тез жуады — ол суық мөлдір суға шашырайды, содан кейін қауырсындарын қопсытып, шайқайды. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Торғай қыста не жегенін еске түсірейік? (Дәндер, үгінділер.) Ал жазда және күзде? (Өсімдіктердің дәндері мен тұқымдары шағып алады.)	Қай ағаштың бүршіктері тезірек гүлдейді? (Талда.) **Зерттеу қызметі** Тал мен қайыңды салыстыру. Оларды қандай белгілермен ажыратуға болады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Орманда бұлыңғыр, саңырау, Бірақ өзеннің үстінде, жартастың астында Алтын мамықпен киінген Және тал бұйраларын босатты. Бұлт түскендей Аспаннан кішкентай бүйректерге дейін, Жасыл, бұрылды Жылы жылы кесектерде. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Кіші топ балаларына учаскені былтырғы қоқыстардан тазартуға көмектесу.		**әрекеті)** **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№2 “Түсті автокөліктер”** **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Ш»-«Ж» дыбыстарын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	аударайықшы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Қар астында қыс қалды, Қар еріді, су ақты. Алып келдім құстарды, Алып келдім шуақты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек:** күркешені сыпыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** көктем туралы тақпақты сұрау. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.

	Ал көктемде? (Торғайлар шіркейлермен, масалармен, шынжыр табандармен, тлимен қоректенуді ұнатады.) Балалар, сіз торғайлардың көктемде ұя салумен айналысатынын білесіз бе? Балабақша аумағынан ұя іздейік. Ұя салу оңай шаруа емес. Торғайлар неден ұя салады? (Қауырсындардан, құрғақ шөптерден, мақта жүнінен.) Торғайлардың ұялары не үшін қажет? (Жұмыртқалар ұяларда инкубацияланады.) Ия, пассерин жұбы бірге ұя салады, содан кейін жұмыртқалар кезекпен инкубацияланады. Екі аптадан кейін ұяда кішкентай балапандар пайда болады. Балапандар кішкентай болса да, оларды кім	Мақсаты: өз бетінше кіші топтарға бөлінуге және адал жұмыс істеуге үйрету. Қимылды ойындар "Қарғалар мен торғайлар", "Мұқият бол". Мақсат: _ - "отармен" жүгіру және шашырау жаттығулары; - кеңістіктегі бағдарды дамыту. **(Дене шынықтыру)** Жеке жұмыс нысандарды нысанаға лақтыру. Мақсаты: қол күші мен көзді дамыту.			

	тамақтандырады? (Ата-аналар.) Ата-аналар балаларын немен тамақтандырады? (масалар және басқа жәндіктер.) Торғайлар тез өседі, ал он күннен кейін ата-аналар оларға пассерин өмірінің барлық даналықтарын үйрете бастайды. Жазда ұяда тағы бір немесе екі жаңа ұрпақ пайда болады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құс мектебінде өсіру және үйрену керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Еріген суы бар арықта Торғай шашылып жатыр. Қараңғы алдерде мен орнымнан тұрдым, Жалаңаш бұтақтарға байланысты. Алаңсыз бала сияқты, Басымен ол суға				

	түскісі келеді... Жалынды, мылжың Торғай — Мен оны қорқытудан қорқамын. Ол аштық пен суықты ұмытып кетті, Бордың күйін ұмытып кетті, Ол қазір шуақты шалшыққа қуанышты Және сараң жылу тамшылары! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Былтырғы шөптен гүлзарды тазарту. (Еңбек әрекеті) Мақсаты: еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. **Қимылды ойындар** **"Кім жылдам?»** **Мақсаты:** жүгіруде жаттығу, жылдамдықты дамыту. (**Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** Орнынан жоғары секіру. Мақсаты: секіру қабілетін дамыту, күшті жылдамдықпен				

	біріктіру.				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Жанна мен Асқарғ асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **«Біз ояндық»** 1. «Қолымыз оянады» - Б. қ .: жатып, қолдарды жоғары көтеру төмен түсіру. 2. «Аяқтар оянады» - Б. қ.: жатып, кезекпен оң аяқты және сол аяқты көтеру. 3. «Бауырсақ» - Б. қ.: жатып., оң жаққа және сол жаққа бұрылу. 4. «Мысықтар» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Алды –артына қозғалу, шынтақты бүгіп төмен еңкейу, сол қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **(Дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін **(қарым-қатынас іс-әрекеті).**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жүргізуші»** **Мақсаты:** жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. **Керекті құралдар:** руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, МАИ қызметкері, жаяу жүргіншілер. **Шарты:**Жүргізуші	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** (Этнопедагог жоспары бойынша) **(қарым-қатынас іс-әрекеті).** **Дидактикалық ойын:** «Көршінің портреті» Мақсаты: адамды дұрыс сипаттауға үйрету. Қатысушыларға картон жақтауларын таратуз. Әр бала жақтауды көршісінің бетіне жақындатып, оның ауызша портретін жасауға тырысады. Картон жақтау Портретте не дұрыс емес?		**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұлттар неге ұқсайды?» Егер ауа - райы мен аспан жағдайы мүмкіндік берсе,	**Сюжеттік ойын: «Балабақша»** **Мақсаты:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы,аспаз,тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	жұмысының рөлі өте қажет екенің түсіндіріп,ұл балалар жүргізуші болып бірінеше жүргізуші рөлін ойнайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Ойынға бір бетті бейнелейтін, бірақ белгілі бір ақаулары бар суреттерді дайындау. Бір портретте кірпіктер жоқ, екіншісінде – еріндер, үшіншісінде – балалар және т.б. міндет – қарындаштар мен фломастердің көмегімен беттің жетіспейтін бөліктерін салу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		топты серуендеуге шығару. Олай болмаса, кумулус бұлттарының әдемі фотосуреттерін табу. Балаларға олар қандай болатынын қиялдауды ұсыну. Бұлттардың пішіні мен өлшемі әртүрлі екенін атап өту. Не жоғалып кетті? Бұлттар Балаларға әйгілі картиналардың бірнеше репродукциясын көрсету. Суреттердегі кез келген бөлікті жабу. Суреттерді қайтадан көрсету, қай элемент жасырылғанын есте сақтау. Бұлттың суретін салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс:** «ш» дыбысынан келетін сөздері Алиасқар Алинұрға айтуға үйрету. **(сауат ашу негіздері)**	**Жеке жұмыс:** Жақсылық Алинұрға Мүсіндеуді әртүрлі тәсілдерін пайдалануды;ермексаздың кейбір қасиеттерін білуді үйрету. **(мүсіндеу)**		**Жеке жұмыс:** Алтай Алинұрға буындарды дұрыс бөлуді қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануды үйрету. **Мақсаты: (сөйлеуді дамыту)**	**Жеке жұмыс:** Кәусар мен Аянға Сурет салу техникасының бастапқы дағдыларын үйрету. **(сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-**		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (**Қарым-қатынас іс-**

	әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Аз қимылды ойын:** «**Кегліні құлат»** **Мақсаты:** Кегліні құлата отырып, клюшка көмегімен нысанаға шайбаны лақтыра білуді бекіту. Белсенділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)**	**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** **«Ақ аю» (ойын)** **Мақсаты:** Әртүрлі бағытта балаларды жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **(Дене шынықтыру**)**		**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** **«Нысана»** Ойын барысында балаларды шапшаңдыққа, икемділікке баулу. Қызығушылықтарын арттыру. **(Дене шынықтыру**)** еркін ойындар	**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Аз қимылды ойын:** «Жаяу көкпар» (қазақтың ұлттық ойыны) Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар. **(Дене шынықтыру**)** Еркін ойындар
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. Баланың бүгінгі жетістігі, бала денсаулығы мен тамағы жөнінде әңгімелесу				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.03-17.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.03.2023	Сейсенбі 14.03.2023	Сәрсенбі 15.03.2023	Бейсенбі 16.03.2023	Жұма 17.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Қуыршақ қонаққа дайындалуда» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: ұзындығы, жуандығы, түсі әртүрлі ленталар. Ойынның мазмұны: Қуыршақ қонаққа барады, киімін киюге, шашына бантик таңдауға көмектесуді ұсыну. Көп бантиктердің арасынан ұзындығы бірдей екі бантикті табу керек. Әдемі бантиктермен қуыршақтың шашын	**Сипаттамасы бойынша тап» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлардың, құстардың ойыншығы. Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын қарастырады. Әр ойыншықты анықтап атын атайды. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады. Жұмбақ құрастырғаннан кейін жұмбақты шешетін баланы шақырады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Апта күндері» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету. Көрнекілік: Апта күндерін шартты түрде белгілейтін 1-ден 7-ге дейін дөңгелектермен дайындалған карточка. Барысы: Арнайы дайындалған карточканы көрсетіп, таныстыру. Апта күндерін атату, карточканы таратып беру. Тақтаға шыққан бала карточкаға сәйкес өз апта атын білу керек. Тәрбиеші бұйрығымен, «дүйсенбі» бір адым алдыға десе, тұрып қалмай алдыға шығу керек. Бұдан соң балалар кезекпен ауысып тақтаға шығады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Не жасырынғанын тап» дидактикалық ойыны** Ойын шарты: балаларға ұннан пісірілген нан түрлерін көрсету. Балалар көздерін жұмады, бір суретті педагог алып қояды. Балалар қай сурет жоқ екенін табуы керек. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**«Досым - менің мақтанышым» дидактикалық ойыны** Ойынның шарты: Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерін айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. - Жайна, сен ақылды қызсың. Осылайша ойын жалғаса береді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті**

	әсемдеу. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады?	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(-қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,

	Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		(табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау,	қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			рахмет.	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)**	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** **"Сүйінші сұрау"** **Мақсаты:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-	**1.Сауат ашу негіздері** «Наурыз. Н дыбысы» Мақсаты: Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **2.Математика негіздері**	**1.Көркем әдебиет** **«Үш аю» ертегісі** Мақсаты: белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **2.Сауат ашу негіздері** «Көктем келді, алақай. К дыбысы» Мақсаты: Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті	**1.Сауат ашу негіздері** **"Қарлығаш", "Көкек" сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу **2.Қазақ тілі** **«Алдар көсе мен Байдың жаңа**	**1.Математика негіздері** "Сайқымазақтың тапсырмалары" **Мақсаты:** Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. **2.Көркем әдебиет**

	біріне қамқор болуға баулу. **2. Жапсыру** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **Сурет салу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **"Күбі"** **Мақсаты:** Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен таныстыру. Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен	**"Ерекше жануарлар"** **Мақсаты**: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту. Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. **3.Қазақ тілі** "Екі әтеш" ертегісі Мақсат: ертегі кейіпкерлерінің іс-қимылын салуғ, олардың сөзін дауыспен келтір ету, диалогқа қатыса білуге үйрету. **Сөздік минимум:** Шұбар, шоқып, әтеш **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Әртүрлі	ажырата білуге үйрету. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Көкшетауым-мақтанышым» Мақсаты: Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлері мен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. Өз Отанын жақсы көру, оны қорғаудың, Қазақстан әскерінің маңыздылығын түсіну. **4.Дене шынықтыру** "Жыл мезгілдері" Мақсаты: заттармен және оларсыз жалпы күшейту жаттығуларын орындау қабілетін дамыту.	**өмірі»** **Мақсат:** Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогынмәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. **Сөздік минимум:** Алдаркөсе, бай, сараң, достық. **3.Сөйлеуді дамыту** **"Бесік жыры!»** **Мақсаты:** Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға	**«Шие»** **Ы.Алтынсарин** **Мақсаты:** шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** **«Еліміздің ұлы батырлары»** **Мақсаты:** Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Мәметова, Халық қаһарманы Рахымжан Қошқарбаевтің ерліктері туралы білу, оларды құрметтеу. **4.Дене шынықтыру** **"Аншылар"** **Мақсаты:** көшпенділердің дәстүрлі кәсіптері туралы білімді байыту.

	таныстыру. **3.Математика негіздері "Кішкентай құс. Кішкентай, үлкен ұғымымен танысу"** **Мақсаты:** Таңертең, түс, кеш, түн мезгілдері тәулікті құрайтыны туралы ұғымдарын қалыптастыру. . **4.Дене шынықтыру "Мерген"** **Мақсаты**: дәлдікті дамыту.	сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру.		жаттықтыру.	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу.	**Бақылау: Ағаштың бүршігін бақылау.** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшеліктерінің бірі ағаштың бүршігі туралы түсіндіру. Ағаштарды қалай күту керектігі жайында айту. **(Қарым-қатынас іс-**	**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Баларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту.

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Көркем сөз.** Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Бүршік жарды ағаштар, Көктем келіп далаға. Сәнін беріп ауланың, Ағаштар тұр бой түзеп. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тілдерін дамыту.** - Қазір қай мезгіл? - Көктемде қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар? **Көркем сөз:** Көктем келді,шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау,алақай! Көктем қандай көңілді. **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: №**-6 «Күн мен жаңбыр» **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** - Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? - Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	пайда болады? 2.Су нені суарады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлық көрсетеміз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді

					қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	"Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (-қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу.	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы **Мақсаты:** Ұлттық ыдыстарға нелер жататынын, оларды ата-бабаларымыз неден жасап, қалай пайдаланғандарын айтып түсіндіру арқылы ұғымдарын кеңейту, тілдерін, зейіндерін дамыту. (Қарым-қатынас іс-әрекеті) **«Ватмандағы саяхат» дидактикалық ойыны** Ойынға ватман мен бояулар керек. Бұл ойынды топпен немесе жеке балаңызбен ойнауға болады. Сіздің ұсынысыңыз: «Біз бүгін бірге ватманға саяхатқа шығамыз. әркайсымыз кезекпен ватманға жақындап суреттер саламыз. Ойынның талабы қылқаламды немесе маркерді ватманнан үзбей сурет саламыз. Егер маркерді ватманнан үзсеңіз онда басқасы келіп, өз суретін сала бастайды. әр қасында 10 сек ғана бар. әртүрлі сызықтарды салуға, түрлі-түсті бояуларды қолдануға рұқсат» **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецепт жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Шыныаяққа дұрыс шайнекті ал»** Ойынның мақсаты: балаларды қосу және азайту мысалдарын шешуге үйрету; логиканы, ойлауды және визуалды зейінді дамыту. **Қажетті заттар:** ойын-қағаздан жасалған шыныаяқтар мен шәйнектер, шыныаяқтарда қосу және азайту мысалдары жазылған. Шәйнектерде 0 – ден 10-ға дейінгі сандар мысалдарға жауаптар болып табылады. **Ойын барысы:** бала шешеді мысал шыныаяқта көрсетілген, жауап беретін дұрыс шайнекті іздейді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Иттер көрмесі" сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың белсенді, әр түрлі шығармашылық ойын әрекеттерін дамытуға жағдай жасау. * Балаларға алдымен таныс оқиғаларды қолдана отырып, содан кейін ит иелері мен олардың үй жануарлары туралы жаңа шығармашылық сюжеттерді қосу арқылы "иттер көрмесі" тақырыбындағы бірлескен сюжет негізінде құрдастарымен ойнау қабілетін дамыту; **Атрибуттар мен материалдар:** белгі карточкалары ("Фотоателье", "Ветеринарлық клиника", "сұлулық салоны", "көрме залы"), камера, карточкалар-иттердің суреттері, қалам, марапаттау медальдары, сыйлықтар (иттерге арналған тағам), Ветеринарлық клиника (халат, ветеринарға арналған қалпақ,

	Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				табақтар, таңғыштар, шприцтер, бөтелкелер, таблеткадан жасалған қаптамалар, фонендоскоп, үй жануарларының карточкалары, телефон); көрме залы (схемалар, жоспарлар, конструктор), "ит" жұмсақ ойыншықтары, сантиметрлік таспа, еден таразылары, бутафорлық ақша, сүйектер. **Сөздік жұмысы:** көрме, медальдар, ветеринар, ринг, массаж терапевті, **Ойын барысы.** 1. Мотивация (1 күн) Тәрбиеші: - Балалар, біздің топқа иттер көрмесіне қатысуға шақыру келді. Бұл көрме біздің топта өтеді және оған иттер нақты емес, ойыншықтар қатысады. Бірақ ол нағыз сияқты ұйымдастырылады. Егер сізде төрт аяқты үй жануарыңыз болса және оны көрмеге дайындай алсаңыз, сіз өте қызықты ойын ойнай аласыз! Сіздерде иттер бар ма? Сонымен, сіз көрмеге дайындықты бастауға дайынсыз ба?

					Ештеңені ұмытпау үшін біз сіздермен бірге Оқиғалар күнтізбесі арқылы дайындықты жоспарлаймыз. Көрмеге дайындалу үшін бізге не қажет деп ойлайсыз? (Балалардың жауап беру нұсқалары: көрмелердің қалай өтетінін, иттерді көрмеге қалай дайындау керектігін, иттердің қандай тұқымдары бар екенін, иттердің өзін қалай ұстайтынын, олардың әдеттерін, ойнауға қажетті заттарды жасауды және т. б. есте сақтаңыз.) Тәрбиеші күнтізбеде әртүрлі дайындық шараларын схемалық түрде белгілейді: * иттерге арналған "сусабындар" жасау; * "иттерге арналған азық-түлік пакеттерін" жасау; * "иттерге арналған сұлулық салоны" жабдықтары; * үй жануарлары дүкеніне саяхат; * ветеринармен кездесу; * ит иелерімен кездесу; * ит кітаптарын оқу,

					мультфильмдер көру; * "Мен және менің итім" фотокөрмесі; * "Сәлеметсіз бе, ит!» * жеңімпаз иттерге арналған медальдар жасау; * әр түрлі ит тұқымдарының иллюстрацияларын жинау. * иелер мен иттердің өміріндегі жағдайларды жоғалту. Барлық дайындық шаралары жоспарланған кезде, тәрбиеші балалармен бірге ит көрмесінің күнін анықтайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс	Аққенже мен Аянға қардың күйі бойынша зерттеу қызметн жасау, қардың ерігіштігі, қатты күйі туралы үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Фатима мен Заңғарға Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(сөйлеуді дамыту)** .	Айғаным мен Бекнұрға«Қолғап» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(көркем әдебиет)** .	Мирас пен Ибрагимге ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(мүсіндеу)**	Дулат пен Раяна туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін

	салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**				білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. (Дене шынықтыру**)
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Медбике кеңесі:** «Баламен дәрігерге қалай баруға болады?»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.03 - 24.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.03.2023	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма 24.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Егістіктен асхана үстеліне дейін»** **Мақсаты:** балаларда жалпылама ұғымдар туралы білімді бекіту: көкөністер, жемістер, жемістер, тұқымдар. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**) **Сурет салу-шығармашылық, қарым-қатынас, ойын іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**				**Үстел-үсті ойыны картотека №35 «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. Зейінді, зейінді тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін қалыптастыру. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**) **Сурет салу-шығармашылық, қарым-қатынас, ойын іс-әрекеті** (кітап қарау) **Еркін ойын**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен				

	қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - 6 рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - 6 рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. (Дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки,ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау- ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				**Санамақ** Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар; Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеп, жүремін! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** **"Берекелі, наурыз!"** **Мақсаты:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру. **2.Сурет салу, Мүсіндеу Жапсыру, Құрастыру** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **"Ас үй ыдыстары"** **Мақсаты:** Қазақ халқының				**1.Математика негіздері** **"Жануарлар әлемі"** Мақсаты: Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. **2.Көркем әдебиет** **«Жаңылтпаш айтып үйренеміз»** Мақсаты: Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.

	түрлі ыдыс-аяқтарымен (қазан, астау, табақ, тостаған, керсен, ожау, күбі торсық және т.б.), тұрмыстық заттарын (керует, таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән және т.б.) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **3.Математика негіздері** **"Сиқырлы сандық"** **Мақсаты:** Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау. **4.Дене шынықтыру** **"Қыстау ойындары"** **Мақсаты:** стандартты емес жабдықпен тапсырмаларды орындау кезінде жақсы нәтижеге жету үшін іс-әрекеттің оңтайлы әдісін таңдау қабілетін				**3.Қоршаған ортамен таныстыру** **"Ауылдағы наурыз»** Мақсаты: қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту. **4.Дене шынықтыру** "Желді басып оз" Мақсаты: созылған сымның биіктігіне байланысты топтастырудың әртүрлі әдістерін қолдану.

	қалыптастыру.				
Серуенге дайындық	**Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.** **Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)** **Тиым сөздер** 1.Бас киімді теріс киюге, лақтыруға болмайды. 2.Киімнің жағасын басуға болмайды**. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Маусымдық өзгерістерді бақылау** **Мақсаты:** Табиғаттағы көктемгі өзгерістер туралы түсінік қалыптастыру. Бақылау барысы: - Торғайдың жанды мінез-құлқына назар аудару. - Көктемнің келуімен құстың өмірінде қандай өзгерістер болғанын байқадың ба? (Торғайлар оған қуанады, қатты дауыстап: - чик-чирик, чик-чирик деп шырылдайды. Қоршауларға, ағаш бұтақтарына, бұталарға отырғызылады. Егер ол бұзық торғайды еріген суы бар кішкене шұңқырдан тапса, онда ол "ваннаны қабылдауға" тырысқаны, қысқы кірді тез жуады — ол суық мөлдір суға				**Талды бақылау** **Мақсаты:** тал туралы білімді бекіту. **Бақылау барысы** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Талдың қандай сорттарын білесіңдер? (Тал, жүзім.) - Тал қашан гүлдейді? (Ерте көктемде.) - Оның гүлшоғыры қандай көрінеді? (Мысықтар ашық сары, тауық тәрізді.) - Қай ағаштың бүршіктері тезірек гүлдейді? (Талда.) - Олар қандай? (үлпілдек кесектерге.) **Зерттеу қызметі** Тал мен қайыңды салыстыру. - Оларды қандай белгілермен ажыратуға болады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз**

	шашырайды, содан кейін қауырсындарын қопсытып, шайқайды. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Торғай қыста не жегенін еске түсірейік? (Дәндер, үгінділер.) - Ал жазда және күзде? (Өсімдіктердің дәндері мен тұқымдары шағып алады.) - Ал көктемде? (Торғайлар шіркейлермен, масалармен, құрттармен, қоректенуді ұнатады.) - Балалар, сендер торғайлардың көктемде ұя салуымен айналысатынын білесіңдер ме? Балабақша аумағынан ұя іздейік. Ұя салу оңай шаруа емес. Торғайлар неден ұя салады? (Қауырсындардан, құрғақ шөптерден, мақта жүнінен.) - Торғайлардың ұялары не үшін қажет? (Жұмыртқалар ұяларда инкубацияланады.) Иы, жұбы бірге ұя салады, содан кейін				Орманда бұлыңғыр, саңырау, Бірақ өзеннің үстінде, жартастың астында Алтын мамықпен киінген Және тал бұйраларын босатты. Бұлт түскендей Аспаннан кішкентай бүйректерге дейін, Жасыл, бұрылды Жылы кесектерде. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Кіші топ балаларына учаскені былтырғы қоқыстардан тазартуға көмектесу. Мақсаты: өз бетінше кіші топтарға бөлінуге және адал жұмыс істеуге үйрету. Қимылды ойындар: «Қарғалар мен торғайлар», «Мұқият бол». Мақсаты: - «отармен» жүгіру және шашырау жаттығулары; - кеңістіктегі бағдарды дамыту. **Жеке жұмыс** нысандарды нысанаға лақтыру. Мақсаты: қол күші мен көзді дамыту.

	жұмыртқалар кезекпен инкубацияланады. Екі аптадан кейін ұяда кішкентай балапандар пайда болады. Балапандар кішкентай болса да, оларды кім тамақтандырады? (Ата-аналар.) - Ата-аналар балаларын немен тамақтандырады? (, масалар және басқа жәндіктер.) Торғайлар тез өседі, ал он күннен кейін ата-аналар оларға пассерин өмірінің барлық даналықтарын үйрете бастайды. Жазда ұяда тағы бір немесе екі жаңа ұрпақ пайда болады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құс мектебінде өсіру және үйрену керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі бұлтиып, Шық-шық етіп				

	отырмақ. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Былтырғы шөптен гүлзарды тазарту. **Мақсаты:** еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу. Қимылды ойындар "Кім жылдам?» Мақсаты: жүгіруде жаттығу, жылдамдықты дамыту. "Әрі қарай және жоғары". Мақсаты: жолақты жеңуге үйретуді жалғастыру кедергі оңай, үнсіз секіру. **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс** Орнынан жоғары секіру. Мақсаты: секіру қабілетін дамыту, күшті жылдамдықпен біріктіру.				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Алина мен Диас асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) - Балалар, біз қасықты оң қолымызда, ал нанды сол қолымызда ұстайтынымызды ұмытпаңдар. Біз үстел басында тік отырамыз, арқамыз түзу, аяқтарымыз тік, шанышқы әрқашан төменге «қарайды». Тамақтан кейін майлықты қолданамыз. **(қарым-**				

	қатынас іс-әрекеті) Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну.** **«Самал жел»** 1. «Самал жел» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, желдің дыбысын шығару. 2. «Желдің желпуі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары дене бойында. Қолдарын екі жаққа созу.. 3. «Жел бұлттарды айдайды» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Аяқты төсектен ажыратпай, денемен адына-артына тербелу. 4. «Желпіп жел соғады» - Жеңіл жүгіріске айналып кететін,жай жүріс. **(Дене шынықтыру)** **Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті**

	тамақтануға баулу Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативті, жекк, қосымша бағдарлама)	**Дидактикалық ойын:** **"Өнер салоны"** **Мақсаты:** балаларды сурет бойынша әңгіме құруға, көркемдік мәнерлілік құралдарын бөлуге үйрету. Материал: суреттердің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: балалар "Көркемсурет салонында" қойылған суреттердің репродукцияларын қарастырады, олар өздеріне ұнайтындарын "сатып алады". Егер бала шығарманың қалай аталатынын, оны не үшін сатып алғысы келетінін (анасына сыйлық ретінде, досының туған күніне, бөлмені безендіруге және т. б.) айта алса, "сатылады", сонымен қатар сұрақтарға жауап берді: "көркем шығарма не туралы айтады?", "Онда не берілген көңіл-күй?",				**«Көлік шеберханасы» сюжеттік-рөлдік ойыны** **Мақсаты:** көлік шеберханасындағы адамдардың қызметі мен қарым-қатынасына байланысты сюжеттерді ойында көрсету. Мектеп жасына дейінгі балаларды үйде жасалған ойыншықтарды жасауға және пайдалануға ынталандыру (бензинге арналған үй талондары, кафелерге арналған бутафорлық өнімдер, жүргізуші куәліктері, диагностикалық аспаптардың макеттері және т. б.) * Балалардың ойын туралы сөйлесу қабілетін ынталандыру (өз рөлін атаңыз, ауызша бейнеленген оқиғаларды анықтаңыз). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **"НАТЮРМОРТ ЖАСА"** **Мақсаты:** натюрморт жанры туралы білімді бекіту, берілген сюжет бойынша (мерекелік,

	"Суретші суреттегі басты нәрсені қандай құралдармен көрсетті?", "Неге сурет ұнады?» Ең көп өнер туындыларын сатып алған адам көрмені ұйымдастыруға құқылы (бейнелеу бұрышында) және салон сатушысы рөлін алады. Сонымен, ойын барысында сатушылар да, сатып алушылар да өзгереді. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**				жемістер мен гүлдермен, ыдыс-аяқ пен көкөністермен және т. б.) композицияны өз ниеті бойынша жасауға үйрету Материал: гүлдер, ыдыс-аяқтар, көкөністер, жемістер, жидектер, саңырауқұлақтар немесе нақты заттар (ыдыс-аяқ, маталар, гүлдер, жемістер, көкөністер, сәндік заттар)бейнеленген әртүрлі суреттер Ойынның сипаттамасы: тәрбиеші балаларға ұсынылған суреттерден композиция жасауды немесе фон үшін әртүрлі маталарды қолдана отырып, нақты заттардан үстелге композиция жасауды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Айкөркемге «Торғай» өлеңін жаттату **(сөйлеуді дамыту)**				Заңғар мен Ибрагимге қарапайым тәжірибелерді жүргізуге қызығушылық таныта білуге үйрету; **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	**Көктемде күннің ұзақтығын бақылау. Мақсаты:** көктемнің				Мұзды бақылау. Мақсаты: көктем туралы идеяларды бекіту, мұз

	басында табиғаттағы өзгерістер, күн мен түннің ұзақтығы туралы идеяларды бекіту, табиғаттағы және адам өміріндегі өзгерістердің байланысын түсінуде себеп-салдарлық байланыстар құру қабілетін дамыту; қызығушылыққа, байқауға тәрбиелеу. Бақылау: көктем келді, күндер ұзара бастады, түн қысқара бастады; дегенмен, ерте көктемде ол кешке ерте келеді, сондықтан адамдар күндіз жарықтың қысқа уақытының бар екенін біле отырып, ауадағы істерді мүмкіндігінше ертерек, сумт түскенше аяқтауға тырысады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қоян»** **Мақсаты:** ойын, мотор, коммуникативті дағдыларды дамыту және жетілдіру, келісілген ережелерге бағыну, бастама,				туралы идеяларды нақтылау, көктемде табиғаттағы өзгерістерді байқауға үйрету. - Балалар, сіздердің араларыңызда мұздың қайдан шыққанын кім біледі? - Иә. Сіз дұрыс айтасыз: мұз-кез келген жазықтықта ілулі тұрған конус тәрізді мұз бөлігі. Күндіз күн шатырда, дүкендерде, ағаш бұтақтарында жатқан қарды жылытады, ол ери бастайды және ағып кетеді, тамшылар пайда болады, ал түнде аяз күшейеді, бәрі, соның ішінде айналадағы тамшы су қатып, мұзға айналады. Мұздың массасы қар еріген сайын өседі, содан кейін ол өз салмағынан құлап, жермен соқтығысудан құлап кетеді. Мұздықтардың еруінен көктемге тегіс ауысу басталады, ауа температурасы біртіндеп көтерілгенде, күндер ұзарады, ал аязды өрнектер еріген сумен жылытылған жерге сіңіп кетеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	шығармашылық, тапқырлық, ойын идеясын жүзеге асыру, сабақ алу, тәжірибе алмасу. **(дене шынықтыру**)**				**Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі» Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. Кеңес: «Денені шынықтыру арқылы суықтың алдын алу»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.03-31.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.03.2023	Сейсенбі 28.03.2023	Сәрсенбі 29.03.2023	Бейсенбі 30.03.2023	Жұма 31.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Кезекшілік** **Мақсаты:** тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін дамыту, міндеттер туралы келіссөздер жүргізу, өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын дамытуға ықпал ету. Кезекшілерді: табиғат бұрышы, асхана, кітапхана, ойын жабдықтары, даму бұрыштары бойынша бөлуді ұйымдастырыңыз (барлық міндеттер бойынша бір жұп немесе бірнеше жұп бөлек). Кезекшілік жөніндегі нұсқаулықты қайталау. Бұрыштағы чиптердің өзгеруін, құрал-саймандардың орналасуын, пішінін өз орындарына қарай қоюын қадағалау.				
	"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау" Мақсаты: өсімдіктерді таза ұстау жолдары туралы бұрын алынған білімді нақтылау; сыртқы түріне, құрылымына назар аудара отырып, өсімдіктен шаңды кетіру әдісін таңдауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Бөлме өсімдіктерін бүріккіш бөтелкедегі сумен бүрку".** Мақсаты: жаңа Еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтардағы ылғалдың қажеттілігі туралы түсінікті бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	**"Асхана кезекшілігі"** Мақсаты: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетінше және адал орындауға үйрету. Қолыңызды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс жабу. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді орнатудағы тәртіпсіздікті көре білу. Жалпы игілікке жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Зоологиялық домино" үстел ойыны.** Дидактикалық міндет: балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; зейінді тәрбиелеу. Ойын ережелері: фотосуреттерді бірінші болып орналастырған адам жеңімпаз болады. Ойын әрекеттері: мұқият болу, суретті уақытында қою, қозғалысты жіберіп алмау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Киім ауыстыратын бөлменің шкафындағы тәртіп" (тәрбиешінің көмекшісімен бірге).** **Мақсаты:** балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету: шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына ақырын бүктеу. Еңбекқорлық, тәртіпті көре білу. Ұжымда тату еңбекке оқыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	"Үйіңді тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: өз қаласы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білуін дамыту; балалардың логикалық ойлауын, сөйлеуін дамыту; балалардың туған өлкесіне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттардан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап табуы керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **"Суретті жина" үстел ойыны.** **Мақсаты:** балалардың бөліктерден тұтас бейнені құрастыру қабілетін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын, байқағыштығын дамыту. Бала бөлінген суреттерді таңдайды (бүтіннің 8-12 бөлігі), белгілі бір заттың, жануардың, құстың, көліктің, адамның және басқалардың тұтас бейнесін салады. Қиындық: екі немесе одан да көп кескіннің бөліктерін бір кеңістікке араластыру; әр ойыншы өз кескінінің бөліктерін таңдайды, тұтастығын жинайды. және бір қатысушының артында бас сүйегін қалдырады. Егер ойыншы оны уақытында байқамаса, ол жүргізуші болады. Бас сүйегін тапқан адам жүргізушіні қуып жетіп, бас сүйегін оған қоюы керек. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**"Дойбы" үстел ойыны.** **Мақсаты:** ойлауды, тапқырлықты, зейінді, ойын ережелерін ұстану, адал болу қабілетін дамыту; балалардың табандылығын, зейінділігін, ерік-жігерін, шыдамдылығын тәрбиелеу. Әр ойыншының (екеуінің) міндеті-жау фигураларын толығымен жою немесе жүру жолдарын бұғаттау. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дамытушы үстел үсті ойыны "Үй неден салынған?".** Мақсаты: құрылыс бөлшектерін (жазықтық) өлшемі мен пішініне қарай таңдау, іс-әрекеттерді тексеру, көру өткірлігін, аналитикалық қабілеттерін, ойлауын, қабылдауын, есте сақтау қабілетін, зейінін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Жабдық: түрлі-түсті жолақтар, фигуралар, балалар саны бойынша үй суреті. Барысы: балаларға үйлердің суретін немесе схемасын көрсету. Балаларға әртүрлі жолақтарды, әртүрлі мөлшердегі фигуралардың силуэттерін тарату. Үлгіге қарап, осы пішіндерден үй салуды ұсыныңыз. Әр түрлі өлшемдегі геометриялық фигуралардың жолақтары мен әртүрлі силуэттерін қолдана отырып, ойыншылар үйдің силуэтін ештеңе шетінен шықпайтындай етіп жабады. Қолданылған фигуралар, әр түрдің саны келтірілген. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** "Ағаш қабығы" Мақсаты: заттардың нақты түсіне сүйене отырып, түстер мен реңктердің әртүрлілігі туралы идеяны дамыту. Материал: әртүрлі ағаштардың суреті бар үлкен карталар (10*20 см), бейнеленген ағаштарға сәйкес келетін әртүрлі реңктердегі шағын карталар. Ойын барысы: әр ағаштың қабығын салу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**

Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. (дене шынықтыру**)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіне жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіне жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	іс-әрекеті) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді)	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Санамақ»** Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкент ай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың саусақтарын көрсету)

	Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Жиһаз". Мақсаты:** балалардың әртүрлі жиһаздар туралы білімдерін анықтау және кеңейту; Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту**.** **2. Құрастыру Жапсыру Мүсіндеу Сурет салу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Алқаптағы түйе". Мақсаты:** Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. жұмыс істеу, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау.	**1.Сауат ашу негіздері** "Р, Л Дыбыстары". Мақсаты: Р, Л дыбыстары, осы дыбыстармен сөздердің дыбыстық құрамы, дыбыстық талдау дағдылары туралы түсініктерді бекіту. сөздерді дыбыстық талдауды орындау қабілетін дамыту. Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу Сөздерді дыбыстық талдау: балық, күріш, лама, Түлкі. **2.Математика негіздері** "Мен қонақүйлерді тараттым-есепті көрсет". Мақсаты: заттардың шамаларын (қалыңдығын) салыстыруда шартты өлшемді қолдану қабілетін дамытуды жалғастыру; Геометриялық денелердің негізгі қасиеттері мен	**1.Көркем әдебиет** Қазақтың " Тырна мен түлкі "халық ертегісін оқу. Мақсаты: "Тырна мен түлкі" қазақ халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру; балалардың табиғаттағы жыртқыштар туралы білімдерін жандандыру, сөйлеуді байыту; сөйлеудің грамматикалық құрылымын, пікір бөлісу қабілетін дамыту, тірі қалу туралы мүдделер мен идеялардың бөлінуі достықтың негізі бола алмайтынын түсінуді дамыту; ақыл-ойдың ізденушілігін, қоршаған әлемге саналы көзқарасты тәрбиелеу. **2.Сауат ашу негіздері** "М, Н Дыбыстары". Мақсаты: М, Н дыбыстары, осы дыбыстармен сөздердің дыбыстық құрамы, дыбыстық талдау. Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді	**1.Сауат ашу негіздері** "Р, Л, М, Н дыбыстары бар буындар мен сөздер". Мақсаты: дауыссыз дыбыстар туралы түсініктерді, берілген дыбыстармен сөздердің дыбыстық құрамын, дыбыстық талдау дағдыларын бекіту. Дыбыстармен сөздерді құрастыру, берілген сөзге сөйлем құрастыру. **2.Қазақ тілі "Көктем"** Мақсаты: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум** Көктем, жылы, қар еріді **3.Сөйлеуді дамыту "Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптары".**	**1.Математика негіздері** "Мен қонақүйлерді тараттым-есепті көрсет". (бекіту) Мақсаты: заттардың шамаларын (қалыңдығын) салыстыруда шартты өлшемді қолдану қабілетін бекіту; Геометриялық денелердің негізгі қасиеттері мен айырмашылықтарын бекіту, заттарды бірнеше тең бөліктерге бөлу қабілетін дамыту. **2.Көркем әдебиет** **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Ағаштар, табиғат және адам". Мақсаты: ақпаратты игеруге көмектесу Қазақстанның негізгі ресурстары туралы жаттығулар, санауыштарды есте сақтау, фотогалереяларға қатысу, зияткерлік картаны толтыру арқылы.

	Қазақ халқының үй жануары түйені қалауы бойынша қиып жапсыру, ермексазбен калқапты безендіру. **3.Математика негіздері** "Мерекелік дастархан". Мақсаты: балалардың Наурыз мерекесінің ерекшеліктері мен ұлттық тағамдар туралы түсініктерін кеңейту; геометриялық фигураларды ажырату, геометриялық фигураларды талдай білу; сандарды заттар жиынтығымен салыстыра білу. заттарды бірнеше тең бөліктерге бөлу қабілетін дамыту**.** **4.Дене шынықтыру Баскетбол элементтері.** **Мақсаты:** Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.	айырмашылықтарын бекіту, заттарды бірнеше тең бөліктерге бөлу қабілетін дамыту **3.Қазақ тілі** "Көңілді тапқырлар клубтары" Мақсаты: өткен тақырптар бойынша сөздері қайталау, білімдерін бекіту. **Сөздік минимум** Түлкі, тырна, тәрелке **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Би	қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну **3.Қоршаған ортамен таныстыру** "Зергерлік бұйымдар". Мақсаты: балаларды зергерлік кәсіппен таныстыру; зергерлік бұйымдардағы ерекшеліктерді ажырата білуге үйрету; материалды, ою-өрнек элементтерін қарастыру және атау; эстетикалық қабылдауды тәрбиелеу. Тұсаукесер-әңгіме: қазақтың ұлттық әшекейлері. Практикалық жұмыс: күмістен жасалған бұйымдарды тазалау. **4.Дене шынықтыру Бадминтон.** Мақсаты: Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.	Мақсаты: балаларды Қазақ ұлттық музыкалық аспаптарымен таныстыру, сөйлеуді дамыту, дикциямен жұмыс жасау. Сөз өнеріне баулу. **4.Музыка** **Мақсаты: Музыка тыңдау.** Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Ықылас Дүкенұлы шығармаларымен таныстыру. **Ән айту.** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық талғаммен орындауға жаттықтыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру.	Ақпараттық анықтама: "ағаштар қайда өседі?" "Кім мұқият?". "Ағаштан жасалған өнімдер" зияткерлік картасымен жұмыс. "Табиғатты қорғау Ережелері" практикалық жұмысы. **4.Дене шынықтыру** «Футбол» **Мақсаты:** Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу

		қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаиы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бұршақты бақылау** **Мақсаты:**"бұршақ" ұғымымен танысу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Аспаннан ұшып кетті Ақ бұршақ. Тауық қорқып кетті, Мысық қашып кетті. Мен көргім келді Ақ бұршақ, Тек қандай да бір себептермен Ол алақанында ериді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Жер қызған кезде	**Итті бақылау** **Мақсаты:** көктемде жануарлардың өмірі туралы идеяны жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Менің күшігім аздап ұқсайды, Бульдог пен итке, Сұңгуір ит үшін Және барлық шопандарға бірден. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Сізге қалай көрінеді: бұл күшік "ұл" немесе "қыз"ба? Күшікке қандай есім (лақап ат) сәйкес	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспан бірлігінің санасын қалыптастыру. Бақылау барысы **Көркем сөз** Солтүстіктен аспан сияқты Ақ аққу жүзіп жүрді, Аққу жүзіп кетті. Төмен лақтырды, құйды Көл алқаптарына, Ақ мамық және қауырсындар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Аспанға қараңыз, сіз не көресіз?	**Торғайды бақылау.** **Мақсаты:** таныс Торғай құсы туралы білімді жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Еріген суы бар арықта Торғай шашылып жатыр, Қараңғы алдерде мен орнымнан тұрдым, Мен жалаңаш бұтақтарға қараймын. Алаңсыз бала сияқты, Басымен ол суға түскісі келеді... Жалынды, ерке Торғай — Мен оны қорқытудан қорқамын. Ол аштықты да, суықты да ұмытып кетті, Бордың күйін ұмытып кетті.	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** Мақсаты: еңбек әрекеттерінің орындылығын көру қабілетін дамыту. Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. ♦ Ағаштарды кім кеседі? • Ол қандай бұтақтарды кеседі және не істейді? (Арнайы кескіш қайшымен.) * Ағаштар мен бұталардың бұтақтары қандай мақсатта кесіледі? (Пішін беріңіз, артық немесе ауру бұтақтардан босатыңыз.) * Неліктен мамандық сыпырушы деп аталады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-**

	жылы ауа су буымен бірге көтеріледі. Жерден жоғары әрдайым суық, сондықтан су тамшылары мұз қабатына айналады. Бұршақ әдетте жаңбырмен бірге жүреді: кейбір мұздар еріп үлгереді, ал басқалары, ең үлкені, жерге түседі. Біз бұл табиғи құбылысты осылай байқаймыз. **Зерттеу қызметі** Мұздың қай жерде ерімейтінін байқау және анықтау-бұршақ: жолда, бұталардың астында және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бұталар мен ағаштардың кесілген бұтақтарын жинау. Мақсаты: бірлесіп, тату-тәтті жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге, еңбек нәтижесіне қануға үйрету.	келеді? Күшіктің көңіл-күйі қандай? ♦ Сіздің ойыңызша, күшік немен айналысқанды ұнатады? Үйге әкелінген ит сізді иесі деп таниды. Ол сіз үшін барлық жерде болады, сіз үшін кез-келген қиындықты жеңуге дайын. Өйткені, ит-адамның адал досы. Бірақ біз оған қамқорлық жасау, дұрыс тамақтандыру және күту керек екенін есте ұстауымыз керек. Бірақ бәрінен бұрын оны жақсы көру керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** жерді қазуға қатысу. Мақсатыы: ұжымдық жұмыс істеу қабілетін бекіту; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары.** «Кілттер» Мақсаты:	Бүгін қандай бұлттар? Бүгін жаңбыр немесе қар жауады деп ойлайсыз ба? Бұлттар қай бағытта жүзеді? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балаларға өз учаскесінде пияз салуға көмектесу. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, орындалған жұмыстан қуаныш алу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: "Үйсіз қоян"** Мақсаттар: - бір-біріне соқтығыспай жүгіру қабілетіне машықтану; -ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** **Сөздік жұмыс** "Аулада шөп, шөпте отын" тілдің қайтуын, бұралуын үйрену.	Ол қазір шуақты шалшыққа қуанышты Және сараң жылу тамшылары! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. * Көктемнің келуімен Торғайдың өмірінде қандай өзгерістер болды? * Торғайлар қайда өмір сүргенді ұнатады-орманда немесе адамның жанында? Неліктен? * Торғайлар кімнен қорқады? * Олар көктемде не жейді? * Адамдар құстарға қалай қамқорлық жасауы керек? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бақшадағы ойын алаңын ескі арамшөптерден тазарту. Мақсаты: еңбекқорлықты, ересектерге көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары** "Құстардың ұшуы". Мақсаты: бүкіл алаңда жүгіру, қабырғаға жақын тұрмау, бос орынға көтерілу қабілетін дамыту.	**әрекеті)** **Еңбек қызметі** Сыпырғышпен кесілген бұтақтарды белгілі бір жерге жинау. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істей білу, ортақ күш-жігермен мақсатқа жету. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** "Қарға мен Торғай". Мақсаты: сигнал бойынша әрекет ету, кеңістікті шарлау қабілетін дамыту. "Құсбелгіге жүгір". Мақсаты: тәрбиешінің сигналы бойынша іс-әрекеттерді қатаң орындау қабілетін дамыту. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту. **(Дене шынықтыру**)**

	(Еңбек қызметі) **Қимылды ойындары. "Құстар мен түлкі"** Мақсаты: қарасорадан ептілікпен секіруге, бір-біріне соқтығыспай жүгіруге, сигнал бойынша діңгекті табуға үйрету. "Жүгіріп, ұстап ал". Мақсаты: допты ұстау үшін ептілік пен жылдамдықты үйрету. **Жеке жұмыс " кім алда?».** Мақсаты: бағанда бір-бірден, орташа қарқынмен жүгіруді үйрету **(Дене шынықтыру**)**	- секіру қабілетін жетілдіру (бір аяқпен), шектеулі алаңда бағдарлау; - көзді, дәлдікті дамыту. **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: секіру техникасын жетілдіру (ұзын арқанмен жаттығу). **(Дене шынықтыру**)**		Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: шеңберді еркін бағытта айналдыру дағдысын жетілдіру. **(Дене шынықтыру**)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені,				

	Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді. 3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. (Дене шынықтыру) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,

	Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Театр» Картотека №22** **Мақсаты:** балалардың өзіне алған рөліне сәйкес әрекет ету қабілетін дамыту, балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Тірі сурет"** **Мақсаты:** объектілерге адам сезімдерін, ойларын, кейіпкерлерін бере отырып, Балаларда эмпатияны дамыту. Материал: суреттің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: балалар топтарға бөлінеді. Әр топ кез-келген суретшінің картинасының репродукциясын алады. Балалар	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: ұлттық музыкалық аспаптар туралы мәлімет беру, домбыраның шығу тарихымен таныстыру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Мұқият қара"** **Мақсаты:** балаларды суреттегі заттарды бөліп көрсетуге және атауға ынталандыру, балалардың назарын белсендіру, балаларды диалог құруға үйрету. Материал: суреттің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: он секунд ішінде тәрбиеші балаларға натюрмортты көрсетеді, содан кейін оны есте сақтауды сұрайды. Содан кейін балалар тәрбиешімен бірге тағы да сол натюрмортты қарастырады. Осыдан кейін мұғалім музыканы	**Сюжетті-рөлді ойын: «Цирк» Картотека №21** **Мақсаты:** рөлдерді бөлу және өзіне қабылданған рөлге сәйкес әрекет ету қабілетін қалыптастыру, бір-біріне достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Пейзаж неден тұрады"** **Мақсаты:** пейзаж жанры, оның айрықша және құрамдас ерекшеліктері мен бөліктері туралы білімді бекіту. Материал: тірі және өлі табиғат элементтерін бейнелейтін әртүрлі суреттер,тақырыптық және т. б. Ойынның сипаттамасы:	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Ұқсас-ұқсас емес"** **Мақсаты:** балаларды суреттерді салыстыруға үйрету. Материал: суреттердің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: ересек немесе бала екі суретті таңдайды. Балалар кезек-кезек байқалған ұқсастықтар мен айырмашылықтарды атайды. Алдымен олар контрастпен салыстырылады – көңіл-күй, түс, композиция, тек бір белгіні бөліп көрсетеді. Балалар бір контраст белгісін анықтауды үйренгенде, екі суретті салыстырған кезде олар әр түрлі ерекшеліктерді атай алады белгілері-түсі, орналасуы, жарықтандыруы,	**Сюжетті-рөлді ойын: Картотека №8 «Жүргізуші»** **Мақсаты:** жүргізуші мамандығы туралы білімдерін кеңейту, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жолда жүру ережелерін біліп сақтауға, қоғамдық көліктерде өздерін дұрыс ұстай білуге үйрету. **Керекті құралдар:** руль, машина, жүргізуші, жолда жүру белгілері, бағдаршам, МАИ қызметкері, жаяу жүргіншілер. **Шарты:**Жүргізуші жұмысының рөлі өте қажет екенің түсіндіріп,ұл балалар жүргізуші болып бірінеше жүргізуші рөлін ойнайды. **Дидактикалық ойын: "Сиқырлы қонақ"** **Мақсаты:** балаларды суреттегі заттар арасында байланыс орнатуға үйрету. Материал: суреттің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: біріктіру сиқыршысы балаларға

	суретте бейнеленгендердің атынан (жолдар, ағаштар, аспан және т.б.) өздерінің түстері мен көңіл-күйлері туралы оны атамай-ақ айтуы керек. Басқалардың міндеті-бұл суретте не бейнеленгенін және оның атауын болжау. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	қосып, балалардан натюрмортта бейнеленген белгілі бір заттарды алып, олармен сөйлесіп жатқанын елестетуді сұрайды. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	тәрбиеші балаларға әртүрлі суреттерді ұсынады. Балалар өз таңдауын негіздей отырып, Пейзаж жанрына тән элементтерді бейнелейтін суреттерді ғана таңдауы керек. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	динамикасы бойынша. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	қонаққа келеді және кездейсоқ таңдалған екі нысанды біріктіреді. Балаларға оның не үшін жасағанын, бұл нысандардың бір-бірімен қалай байланысуы мүмкін екенін түсіндіруге шақырылады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Жақсылық Алинұрға құрылыс бөліктерін ажырата және атай білуге үйрету; **(құрастыру)**	Алтай Алинұрға үй жануарлары мен жабайы жануарларды және олардың төлдерін атай білуге үйрету; **(сауат ашу негіздері)**	Ибрагимге «жануарлардың мүсінін жасауда әр түрлі тәсілдерді қолдана білуге үйрету; **(мүсіндеу)**	Аян мен Мирасқа Қағаздан бүктеу, оригами "Каршоктегі қызғалдақтар". Мақсаты: ойлауды, қиялды, эстетикалық талғамды, қолдың ұсақ моторикасын, қағазды бүктеу дағдыларын дамыту. **Жапсыру)**	Алиасқар Алинұрға «Ғ», «З» дыбысына сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын

	құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	**«Көжектер» Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**		арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Кеңес:** «Баланы мектепке жан-жақты дайындау — өте жауапты әрі маңызды іс»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.04-07.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 03.04.2023	Сейсенбі 04.04.2023	Сәрсенбі 05.04.2023	Бейсенбі 06.04.2023	Жұма 07.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Қуыршақ қонаққа дайындалуда» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: ұзындығы, жуандығы, түсі әртүрлі ленталар. Ойынның мазмұны: Қуыршақ қонаққа барады, киімін киюге, шашына бантик таңдауға көмектесуді ұсыну. Көп бантиктердің арасынан ұзындығы бірдей екі бантикті табу керек. Әдемі бантиктермен	**Сипаттамасы бойынша тап» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлардың, құстардың ойыншығы. Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын қарастырады. Әр ойыншықты анықтап атын атайды. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады. Жұмбақ құрастырғаннан кейін жұмбақты шешетін баланы шақырады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Апта күндері» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету. Көрнекілік: Апта күндерін шартты түрде белгілейтін 1-ден 7-ге дейін дөңгелектермен дайындалған карточка. Барысы: Арнайы дайындалған карточканы көрсетіп, таныстыру. Апта күндерін атату, карточканы таратып беру. Тақтаға шыққан бала карточкаға сәйкес өз апта атын білу керек. Тәрбиеші бұйрығымен, «дүйсенбі» бір адым алдыға десе, тұрып қалмай алдыға шығу керек. Бұдан соң балалар кезекпен ауысып тақтаға шығады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Не жасырынғанын тап» дидактикалық ойыны** Ойын шарты: балаларға ұннан пісірілген нан түрлерін көрсету. Балалар көздерін жұмады, бір суретті педагог алып қояды. Балалар қай сурет жоқ екенін табуы керек. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**«Досым - менің мақтанышым» дидактикалық ойыны** Ойынның шарты: Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерін айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. - Жайна, сен ақылды қызсың. Осылайша ойын жалғаса береді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті**

	қуыршақтың шашын әсемдеу. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа –	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,

	«Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру:	болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			тамақтану, шайнау, рахмет.	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)**	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Нан бізге үстелге қалай келді?»** **Мақсаты:** Қазақ халқының Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және	**1.Сауат ашу негіздері «Көктем, көктемгі шөптер»** **Мақсаты:** Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше	**1.Көркем әдебиет «Қызыл телпек» ертегісін сахналау** Мақсаты: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру **2.Сауат ашу негіздері** «Көктемгі дәрумендер» Мақсаты: Геометриялық	**1.Сауат ашу негіздері "Көктемгі ағаш" сөздерін дыбыстық талдау** **Мақсаты:** Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.	**1.Математика негіздері** "Кім қайда тұрады?" **Мақсаты:** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.

	қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. **2. Жапсыру** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **Сурет салу** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)** **"Балабақша ауласындағы ағаштар"** **Мақсаты:** Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұтырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу. Сюжеттік композициялар	жазуға мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері** **"Көктемгі орманға саяхат"** **Мақсаты**: Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. **3.Қазақ тілі** «Оқушыға не керек?» Мақсаты: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. **Сөздік минимум:** Қалам, дәптер, кітап **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,	фигуралардың, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Неге ағаш отырғызу керек?» Мақсаты: Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын» және «бақша» ұғымдарымен таныстыру. **4.Дене шынықтыру** Тақырыбы: «Туған өлке» Мақсаты: Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру.. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Ойын: «Шеңбер»	**2.Қазақ тілі** **«Жақында мектеп»** **Мақсат:** . Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **Сөздік минимум:** Мұғалім, сабақ оқимын, жазамын. **3.Сөйлеуді дамыту** **«Көктемгі өзгерістер»** **Мақсаты:** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу.	**2.Көркем әдебиет** **«Жаңылтпаш айтып жарысамыз»** **Ы.Алтынсарин** **Мақсаты:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, жаңылтпаш айту өнеріне баулу. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** **«Қызыл кітап беттерінде не тұрады?»** **Мақсаты:** Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген жануарлар мен өсімдіктер туралы түсініктерді нақтылау. Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Ат жарысы»** **Мақсаты:** Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу. Балалардың назарын ағзасы мен

	жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу. **3.Математика негіздері** **"Қазына іздеу"** **Мақсаты:** кеңістікті шарлау қабілетін дамыту. Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ғарышқа саяхат» **Мақсаты:** Адам ағзасы және оның	шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. .		Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу.	денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Ойын: «таудан тауға»

	қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. **Ойын:** «Бос орын»				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бақылау: Көктем мезгілін бақылау** Мақсаты: Балаларға көктем құбылыстары туралы мағлұмат беру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Көктем келді, шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау, алақай! Көктем қандай көңілді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке	**Бақылау:** Бұлтты бақылау. Мақсаты:Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. Сұрақ-жауаптар: 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Қарым-қатынас іс-**	**Бақылау: Күнге бақылау.** **Мақсаты:** Баларға күн туралы айту. Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. Мысал сұрақтар: -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Күн мен ай Арасынан бұлттардың, Күн домалап барады. «Доп қып оны алам» деп Қайрат қуанып қарады. Дөңгеленіп аспанда, Әп-әдемі ай тұрды. «Айна қылып алсам» деп, Қызықтырды Айнұрды.	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға	**Бақылау:** Желге бақылау Мақсаты:Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **Сұрақ-жауап:** 1 Сұрақтар: -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Сен кезбе жел, еркесін,

	тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** Қимылды ойын: “Түсті автокөліктер” **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс: Лияға «Ш»-«Ж» дыбыстарын дұрыс айтаді үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**әрекеті)** **Еңбек:** аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қимылды ойыны: К-№ 10 «Пойыз» **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Айбармен Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	қамқор бола білуге тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: «Құс болып ұшамыз»** **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай. Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян»** **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** "Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлдік ойыны "Кітапхана"** **Мақсаты**: балалардың кітапхана қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, алған білімдерін ойында қолдана білуге ықпал ету. Міндеттері: * Кітапхана туралы білімді бекіту. * Жалпы ойын жоспарына сәйкес ойын әрекеттерін орындауға үйрету. * Ойын атрибуттарын өз бетінше таңдау және дұрыс пайдалану, алмастырғыш заттарды қолдану дағдыларын бекіту. * Қоғамдық орындарда мінез-құлық ережелерін бекіту. * Кітапқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. * Ойында рөлдік өзара әрекеттесуді орнатуға және рөлдік қатынастарды игеруге ықпал ету. * Ойын барысында коммуникативтік қатынастарды дамыту. * Кітапхана қызметкерлерінің кәсіптеріне деген	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: әр аспаптың шығу тарихы жайлы түсінік беру, жасалу ерекшелігі, дыбыс бояуын түсіндіріп, ұлттық аспап туралы білімдерін жетілдіру: **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** . **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын: «Ертегіні өзгерту»** **Мақсаты:** өзгерту әдістерін қолдана отырып, ертегіні өз бетінше өзгертуге, жаңасын ойлап табуға үйрету. Оқиғаларды оның даму дәйектілігімен бейнелеу, жеке оқиғалар арасында тәуелділік орнату, олардың іс-әрекеттерін, өмірлік кезеңдерін жоспарлау арқылы жаңа бейнелер жасау қабілетін бекіту. Сұрақ: - егер біз ондағы табиғат заңдарын өзгертсек, кез-келген ертегі қандай болады? Егер сіз "Қасқыр мен жеті лақ" ертегісіндегі табиғат заңдарын өзгертсеңіз, ертегі қалай өзгереді? Өзгертілген жағдайларды пайдаланып ертегі ойлап табу. Сіз бүкіл топты ойлап таба аласыз, оны жеке-жеке жасай аласыз. Моральдық - этикалық нормаларды	**Сюжетті-рөлді ойын: «Мектеп»** **Мақсаты:** балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту, нақтылау және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың мәнерлі құралдарын игеруге көмектесу (интонация, мимика, қимылдар). Балалардың оқуға деген құштарлығын тәрбиелеу. Мұғалімнің еңбегі мен мектеп қызметкерлерінің еңбегіне құрмет көрсету. Балаларға кейбір моральдық нормаларды қабылдауға көмектесу. Әділ қарым-қатынасты тәрбиелеу. Сыпайы қарым-қатынас формаларын күшейту. Достыққа, өмір сүруге және ұжымда жұмыс істеуге тәрбиелеу. **Сөздікті минимум:** оқу құралдары, өзгеріс, қоңырау, мұғалім. Алдын ала жұмыс: Балалармен мектеп туралы әңгімелесу. Мектеп туралы суреттерді қарау. Суреттелген материалды қолдана отырып, мектеп құралдары туралы әңгімелесу. **"Портфолио жина" дидактикалық ойыны**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын: "Аукцион"** **Мақсаты:** балаларды заттарды, ойындарды сипаттауға үйрету, олардан айқын және жасырын қасиеттерді табу. Нақты затты ғана емес, сонымен бірге затты да сипаттай білу-баланың қиялының жемісі. Барысы: Топқа көптеген жаңа заттар, ойыншықтар әкелінеді. Әр бала аукционда не ұсынатынын таңдайды, затты таңдайды, балалар фокустық нысандар әдісі бойынша сөздерді бірге таңдайды немесе қиялдау әдістерін қолданады. Ең бастысы, бұл ерекше зат немесе ойыншық болды. Балалар оның жаңа	**Сюжетті-рөлді ойын: "Отбасы", "Анасы мен қызы"** Мақсаты: Балаларды отбасылық өмірді ойындарда шығармашылықпен жаңғыртуға шақыру. Өзіңіз үшін ойын ортасын жасаңыз. Ойынның сюжеттерін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыруға ықпал ету. Ересектер қызметінің моральдық мәнін ашу: өз міндеттеріне жауапкершілікпен қарау, өзара көмек және еңбектің ұжымдық сипаты. **Сөздік минимум:** туыстар. Алдын ала жұмыс: Балаларға тапсырма: ата-аналардың жұмысы туралы үйде білу. Үйде ата-аналарды бақылау, еңбек, қарым-қатынас. Суреттелген материалды қолдана отырып, ата-аналардың жұмысы туралы әңгімелесу. Буратиноның қатысуымен "Мен ересектерге қалай көмектесемін?" тақырыбындағы әңгіме. Балалардың "Мен үйде қалай

	жауапкершілік, достық, құрмет сезімін тәрбиелеу. Сөздің минимум: – кітапхана, оқу залының кітапханашысы, абонементтегі кітапханашы, кітап формулярлары, оқырман абонементі, гардеробшы. **Алдын ала жұмыс:** Кітапханаға экскурсия "Кітапхана не үшін керек?", "Қандай кітаптар бар", "Мамандық-кітапханашы" әңгімелесу. Топта шағын кітапхананы ұйымдастыру үшін кітаптар мен журналдарды іріктеу және жүйелеу. Оқырман формулярларын жасау. Оқырман абонементтерін дайындау. **Ойын барысы:** Тәрбиеші: - Балалар, бүгін біз қызықты ойын ойнаймыз. Бірақ басты кейіпкер кім болады, егер сіздер жұмбақтың	қолдана отырып, туындаған ертегі міндеттерін мүмкіндігінше өз бетінше шеше білу. Балалар ұсынылған көптеген ертегілердің ішінен өзгеру үшін біреуін таңдайды. Ертегінің негізгі сюжеттік желілері қысқаша баяндалады. Оның кейіпкерлері. Әрі қарай, балаларға кез-келген өзгерту әдістерін қолдана отырып, осы ертегіге өз бетінше өзгерістер енгізу ұсынылады. Жаңа сюжеттік желіні құру барысында туындаған мәселелерді шешу. Әр бала өз жапырақтарына жаңа ертегілерді "салады". Жұмыстың соңында тілек білдірушілер өз ертегілерін айтады. Ұқсас жағдайлар бар, ұқсас мәселелерді шешудің нұсқалары салыстырылады. Қаласаңыз, соңында бір жалпы ертегі жасай аласыз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Мектеп "әні** **Сурет салу "Біздің мектеп".** **АКТ-технологиялар:** танымдық бейнефильмдер, презентациялар, мультфильмдер, дидактикалық ойындар (тәрбиешінің қалауы мен мүмкіндіктері бойынша) Қол еңбегі: "мектепке" ойнау үшін шағын дәптерлер, кітаптар, мұғалімдер журналы жасау, шүберектер мен бор дайындау. Ойынға атрибуттар жасау (портфельдер, дәптерлер, балалар кітаптары, кесте). Мектеп, оқу құралдары туралы жұмбақтар. Балабақша түлектерімен кездесу (бос уақытты ұйымдастыру). Пәндік ойын ортасы: Мектеп формасындағы қуыршақ, кішкентай портфолио, кішкентай дәптерлер, шағын сурет альбомдары, мұғалімдер журналы, түрлі-түсті қағаздар, желім қарындаш, кішкентай сурет тақталары, бор, көрсеткіш, мектеп өмірінің сюжеті бар суреттер, әріптер мен сандар. портфельдер, кітаптар, дәптерлер, қаламдар, қарындаштар, көрсеткіш, карталар,	айқын және жасырын артықшылықтары мен функциялары туралы ойлайды. Аукциондағы заттар үшін төлем алдын-ала жасалады немесе математикадан үлестірме материал қолданылады. Балалар өз заттарын кезекпен ұсынады, қалғандары сатып алады немесе сатып алмайды. Сатып алған бала бұл заттың ең ұнағанын айтуы керек. Аукционнан кейін балалар ойыншықтармен, заттармен ойнайды. Ойыншықтар мен заттар топта немесе мәңгі немесе ұзақ уақыт қалады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	тұрамын"тақырыбында әңгімелер құрастыруы. "Біздің әкелеріміз бен аналарымыз жұмыс істейді" альбомын жасау. Акт-технологиялар: танымдық бейнефильмдер, презентациялар, мультфильмдер, дидактикалық ойындар (тәрбиешінің қалауы мен мүмкіндіктері бойынша) Анасы, әжесі, атасы, әкесі туралы өлеңдер жаттау. Сурет: "Менің отбасым" Аппликация:"Анамызға арналған гүлдер" Мүсіндеу: "Әкеге сыйлық" Құрастыру: балалармен ойынға атрибуттар жасау. Ата-аналармен жұмыс: «Менің отбасымның ағашы». Рөлдер: анасы, әкесі, балалары, әжесі, атасы. Ойын ортасы: тұрмыстық заттар, қуыршақтар. Қуыршақтар-ұлдар мен қыздар (бірнеше, балалар арбалары (қуыршақ, ыдыс – аяқ, қуыршақ бөлмесіне арналған жиһаз, сөмкелер, киінуге арналған киім

	жауабын тапсаңыздар, білесіздер. Қабат - қабат қаптама, Ақылың болса таптама (кітап). Кітап оқығанды бәрі жақсы көреді. Ал кітапты қайдан алуға болады? (дүкенде, үйде, досында, кітапханада.) **Кітапханашы** Бір ғажап тыныштық орнаған, Бұл жерге жиылған бар ғалам, Киелі мекені кітаптың, Ғасырды ғасырға жалғаған. Жүрегі өлеңмен нұрланған, Ізгілік ізінен үлгі алған, Қазына иесі қарындас, Өмірін кітапқа арнаған. - Кітапханада кім жұмыс істейді? - Кітапханада қандай бөлімдер бар? (абонемент, оқу залы). - Кітапханашы абонементте не істейді? (үйге кітаптар береді).		мектеп тақтасы, мұғалімнің үстелі мен орындығы, глобус, мұғалімге арналған журнал, кезекшілерге арналған таңғыштар. Рөлдері: оқушылар, мұғалім, мектеп директоры, техник. Ойын әрекеттері: мұғалім сабақ жүргізеді, оқушылар сұрақтарға жауап береді, әңгімелейді, санайды. Директор (бас мұғалім) сабаққа қатысады, дәптеріне жазбалар жасайды (мұғалім директор рөлінде мұғалімнің кеңсесіне қоңырау шала алады, кеңес бере алады, бас мұғалім сабақ кестесін жасайды. Техник бөлменің тазалығын бақылайды, қоңырау соғады. Алдын ала ұжымдық жоспар-сюжет бойынша ойын құруды үйрету. Тең құқылы серіктес ретінде әрекет ету немесе негізгі (екінші) рөлді орындау, ойын ортасының өзгеруіне жанама әсер ету, ойын қатынастарын түзету. Өзара байланысты ғимараттар салуды ынталандыру (мектеп, көше, саябақ, бұл ретте ұжымдық қызметтің әрбір қатысушысының міндеттерін дұрыс бөлу. Балалар 1 қыркүйекте		(шляпалар, галстуктар, шарфтар, пелеринкалар, тұрмыстық аспаптар (ойыншықтар) - тоңазытқыш, кір жуғыш машина, үтік, шаңсорғыш. Ойын әрекеттері мен жағдайлары: Ойынның проблемалық жағдайлары: "аналар мен әкелер үйде болмаған кезде" (кішкентайларға қамқорлық жасау, үй тапсырмасын орындау, " біз мерекеге дайындалып жатырмыз "(отбасымен бірлескен іс-шаралар, "қонақтарды қарсы алу" (қонақтарды қабылдау ережелері, қонақтардың мінез-құлқы, "біздің демалыс күніміз" және т. б.) ойынға еңбек элементтерін енгізу: қуыршақ іш киімін жуу, киімді жөндеу, үй-жайды тазалау. Ойын барысында ойыншықтарды, заттарды таңдаңыз, ауыстырыңыз, әртүрлі қосалқы материалдардың көмегімен ойын ортасын жасаңыз, өз қолыңызбен жасаңыз, табиғи материалды қолданыңыз. Анасы қамқорлықпен

	- Абонементте кім кітапханашы болғысы келеді? - Оқу залында не істеп жатыр? (Олар бір данада немесе сирек кездесетін кітаптарды, журналдарды оқиды). - Оқу залында кітапханашы кім болады? - Кітапханада оқырмандар болуы керек деп ойлайсыңдар ма? - Кім оқырман болғысы келеді?(балалар рөлдерді өздері бөледі) - Ал олар онда не істеуі керек?(кітаптарды қарастыру, кітаптарды, журналдарды және т. б. таңдау) - Кітапханада тағы кім жұмыс істейді? (гардеробшы). Дұрыс. Гардеробшы біз кітапханада болған кезде біздің заттарымызды сақтайды. Ол бізге арнайы нөмірлер береді. Сондықтан бүгінгі ойын үшін бізге гардеробшы керек.		мектепке барады. Мұғаліммен танысу. Партада отыру, сурет салу, Кітаптарды қарау. Үзілісте қоңырау соғылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		тамақтандырады, киіндіреді, шешіндіреді, қызын ұйықтатады, жуады, бөлмені тазалайды, кірді үтіктейді. Анасы қызымен бірге шаштаразға барады, оның шашын әдемі сәндетеді, үйде шыршаны киіндіреді, дүкеннен тамақ сатып алады, дәмді түскі ас дайындайды. Әкем жұмыстан келеді, кешкі асқа отырады. Қонақтар келеді. Қызының немесе ұлының туған күнін атап өту. Әкем жүк көлігімен (немесе таксимен) жүргізуші. Әкем – құрылыстағы құрылысшы. Қызы суық тиіп, ауырып қалды. Анасы оны дәрігерге апарды, үйде дәрі береді. Анасы қызын серуендеуге, автобусқа мінуге, саябақта әткеншекке мінуге апарды. Әженің туған күніне қонаққа келді. Жаңа жылды тойлау. Анасы қызын қуыршақ театрына, циркке, киноға, мектепке апарады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	- Кітапханада тағы кім жұмыс істейді? (кітапханада жиналатын техникалық қызметкер). - Кітапхананың жұмысын кім бөледі және бақылайды? (меңгерушісі). Ол кітапхана үшін жаңа кітаптарға тапсырыс береді. Оларды кім әкеледі? (жүргізуші-экспедитор). - Рөлдер бөлінген және сіз бен біз ойынға кірісе аламыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				

Балалармен жеке жұмыс	Әмина мен Аққенже суретті кітапқа қарап бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыруға .йрету **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Олжас пен Ибрагимге «Көктемгі ағаштар» әңгімесі арқылы өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу; **(қазақ тілі)**	Фатима мен Мирасқа «Қоянға арналған үйшік» Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **(математика негіздері)** .	Мирас пен Еркеназға «Қызыл телпек» ертегісі мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. **(мүсіндеу)**	Дамелия мен Еркеназға «Көктем мезгілі» Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беруге үйрету**(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын,

	белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**				белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. (Дене шынықтыру**)
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Кеңес:** «Көктем мезгілінде қалай киіну керек?»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.04-14.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.04.2023	Сейсенбі 11.04.2023	Сәрсенбі 12.04.2023	Бейсенбі 13.04.2023	Жұма 14.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Қуыршақ қонаққа дайындалуда» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: ұзындығы, жуандығы, түсі әртүрлі ленталар. Ойынның мазмұны: Қуыршақ қонаққа барады, киімін киюге, шашына бантик таңдауға көмектесуді ұсыну. Көп бантиктердің арасынан ұзындығы бірдей екі бантикті табу керек. Әдемі бантиктермен	**Сипаттамасы бойынша тап» дидактикалық ойыны** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлардың, құстардың ойыншығы. Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын қарастырады. Әр ойыншықты анықтап атын атайды. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады. Жұмбақ құрастырғаннан кейін жұмбақты шешетін баланы шақырады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Апта күндері» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету. Көрнекілік: Апта күндерін шартты түрде белгілейтін 1-ден 7-ге дейін дөңгелектермен дайындалған карточка. Барысы: Арнайы дайындалған карточканы көрсетіп, таныстыру. Апта күндерін атату, карточканы таратып беру. Тақтаға шыққан бала карточкаға сәйкес өз апта атын білу керек. Тәрбиеші бұйрығымен, «дүйсенбі» бір адым алдыға десе, тұрып қалмай алдыға шығу керек. Бұдан соң балалар кезекпен ауысып тақтаға шығады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Не жасырынғанын тап» дидактикалық ойыны** Ойын шарты: балаларға ұннан пісірілген нан түрлерін көрсету. Балалар көздерін жұмады, бір суретті педагог алып қояды. Балалар қай сурет жоқ екенін табуы керек. **Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**	**«Досым - менің мақтанышым» дидактикалық ойыны** Ойынның шарты: Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерін айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. - Жайна, сен ақылды қызсың. Осылайша ойын жалғаса береді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті**

	қуыршақтың шашын әсемдеу. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа –	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(-қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,

	«Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру:	болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			тамақтану, шайнау, рахмет.	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)**	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** **«Қасқыр мен түлкі» ертегісі** **Мақсаты:** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды	**1.Сауат ашу негіздері** «Себеттегі құлпынай мен малина» Мақсаты: жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді	**1.Көркем әдебиет** **«Түлкі мен тырна» ертегісі** Мақсаты: сөз өнеріне баулу. . Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **2.Сауат ашу негіздері**	**1.Сауат ашу негіздері** **«Мен баратын мектеп»** **Мақсаты:** Геометриялық фигуралардың дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап,	**1.Математика негіздері** "Тиін қайда отырғанын тап" **Мақсаты:** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.

	қолдану. **2. Жапсыру** **Құрастыру** **Мүсіндеу** **Сурет салу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Әдемі гүлдер»** **Мақсаты:** Табиғи және қалдық материалдардың түрлерімен таныстыру. Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу. Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу. Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару.	олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері** **"Көктемгі аспан әлемі"** **Мақсаты**: Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. Нүктелерді, өрнектерді **3.Қазақ тілі** «Дүкенде» Мақсат: Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну және қолдана білуге үйрету. Зат есімдерді жекеше және көпше, сандық, реттік түрде қолдану дағдыларын, қалыптастыру. **Сөздік минимум:** бірінші орындық, екінші орындық, орындық-орындықтар, көйлек-көйлектер. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық,	«Егістіктегі Қияр мен қызанақ» Мақсаты: көкөністер және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Бәйшешек» Мақсаты: Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі, өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты, күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі. **4.Дене шынықтыру**	алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі** **«Мен кітапты қайдан аламын?»** **Мақсат:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум:** Қайдан аламын, мен, кітапхана **3.Сөйлеуді дамыту** **«Ойыншықтар»** **М.Әлімбаев** **Мақсаты:** Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,	**2.Көркем әдебиет** **«Не тәтті, не ащы?»** **Мақсаты:** сөз өнеріне баулу, шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** **«Қызғалдақ»** **Мақсаты:** Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабағы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін қоректендіруі, өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды, суықты,

	3.Математика негіздері "Ненің тырсылы?" **Мақсаты:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **4.Дене шынықтыру «Батырлар»** **Мақсаты:** Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.	вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. .	Тақырыбы: «Даңықты тұлғалар» Мақсаты: Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыруға үйрету. Ойын: «жануарды тап»	шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту.	күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі, олардың өсуі және көбеюі. **4.Дене шынықтыру** «Баскетболшыларды жұппен жаттықтыру» **Мақсаты:** Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. **Ойын:** «Соқыртеке»

	Ойын: «Кім зейінді»				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке	**Бақылау: Ағаштың бүршігін бақылау.** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшеліктерінің бірі ағаштың бүршігі туралы түсіндіру. Ағаштарды қалай күту керектігі жайында айту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Бүршік жарды ағаштар, Көктем келіп далаға. Сәнін беріп ауланың, Ағаштар тұр бой түзеп. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тілдерін дамыту.** - Қазір қай мезгіл? - Көктемде қандай құбылыстарды байқадыңдар? - Ағаштарда қандай өзгеріс бар?	**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** - Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? - Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құмға су құю,	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Балаға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**

	тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: № 5 «Жапалақтар» (Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**Көркем сөз:** Көктем келді,шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау,алақай! Көктем қандай көңілді. **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: №-**6 «Күн мен жаңбыр» **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» (Дене шынықтыру**) **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар» (Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр алып. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян» (Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** "Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (-қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлдік ойын:** **"Кітап дүкені"** **Мақсаты:** Балаларды ойынның сюжетіне сәйкес әртүрлі рөлдерді алуға үйретуді жалғастыру. Ойындарда қоршаған өмір туралы идеяларды шығармашылық пайдалануға ықпал ету, ойынға жетіспейтін заттарды таңдау және құру (сертификаттар, сатып алуға ақша, чектер және т.б.), қазақ балалар жазушылары мен ақындарын білу, өлеңдерді мәнерлеп оқу. **Алдын ала жұмыс.** Дүкендердің түрлері туралы балалармен әңгімелесу. "Адамдардың кәсібі" иллюстрацияларын қарау. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: Балаларды еңбекқорлыққа баулу,тыйым сөздерді айта отырып, мағынасын ашып түсіндіру. Балаларды сөйлеуге, тәрбиенің сұрағына дұрыс жауап бере білуге үйрету **(Қарым-қатынас іс-әрекеті**) **Дидактикалық ойын:** **«Кім сопақ пішінді заттарды көбірек салады?»** **Мақсаты:** балалардың көлденең, тігінен немесе диагональ бойынша орналасқан сопақшалардың өсімдік әлемінің тұтас заттарымен немесе олардың бөліктерімен ұқсастығын тез табу, суреттерді салу қабілетін бекіту. **Материал**: әртүрлі позициядағы сопақ суреттері бар карталар, түрлі-түсті және қарапайым қарындаштар, маркерлер, қарындаштар.	**Сюжетті-рөлді ойын:** **«Теміржол»** **Мақсаты:** балалардың теміржол көлігі қызметкерлерінің еңбегі, теміржол туралы білімдерін тереңдету, кеңейту және нақтылау. Балаларға біздің басқа қалаларымыз туралы ақпарат беру. Ірі құрылыс материалымен жұмыс істеу кезінде балалардың конструктивті қабілеттерін дамыту. Өзі үшін ойын ортасын жасау. Ойынның сюжеттерін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыруға ықпал ету. **Сөздікті белсендіру:** перрон, құрам, туннель, шлагбаум, тепловоз, өткізгіш, купе, вагон. **Алдын ала жұмыс:** Теміржол иллюстрацияларын қарау Теміржол вокзалы қызметкерлерінің еңбегі туралы әңгіме. Теміржол туралы әңгімелер оқу. Теміржол туралы өлеңдер	**«Экологиялық соқпақ»** **вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** **"Суретті тап"** Ойын үшін балабақшаларға таныс картиналардың репродукцияларын дайындау. Әр суретті ауызша сипаттау, ал балалар не туралы екенін білуі керек. Мысалы: «Жарық бөлмеде орындықта қызғылт жемпір киген қыз отыр, оның қолында жеміс бар» – бұл Валентин Серовтың «Шабдалы Қыз». Немесе: «Үш аю қарағай орманының ортасындағы құлаған ағаштарда	**Сюжетті-рлді ойын:** **«Жүргізушілер»** **Міндеттері:** балаларды көлік жұмысымен, көлік құралдарының жұмысымен таныстыру: жүргізуші, оператор, диспетчер, автослесарь және т. б. Жүргізушілер көптеген жолаушыларды тасымалдайтыны, біздің үлкен еліміздің қалалары мен ауылдарына әртүрлі жүктерді жеткізетіні туралы білім беру. Машиналар рейске шығып, жүктерді уақтылы жеткізу үшін оларды жөндейді, тазартады, майлайды, отынмен толтырады. Балалардың көлік қызметкерлерінің еңбегі, олардың қоғамдық маңызы туралы түсініктерін кеңейту. Көлік қызметкерлерінің

	туралы әңгіме. **Материалдар:** кітаптар, микрофон, қайшы, камера, касса, жалаулар, поэзия кітабы, жүргізуші рульі, қызыл таспа, шляпалар, сөмкелер, ойын ақшасы, сертификаттар, кәмпиттер. **Ойын барысы** **Тәрбиеші: -** Бүгін біз дүкен ойнаймыз, бірақ жай дүкен емес, кітап дүкенін ашамыз. Дүкеннің ашылуы дегеніміз не? Балалар - (бұл мереке, жақсы көңіл-күй, сыйлықтар және т. б.) Тәрбиеші: - Дұрыс! Дүкенде кім жұмыс істейді? Балалар - (сатушылар) Тәрбиеші: - біз сатушы-кеңесші ретінде кімді таңдаймыз? (Балаларды таңдау) дүкен директорын, кассирді таңдайды. Тәрбиеші: біздің ойынымыз үшін бізге қажет: жүргізуші, сапар үшін және қоғамдық мерекелерде әрдайым журналистер мен әкімшіліктің маңызды қонақтары	**Барысы:** тәрбиеші балаларға сопақша өсімдіктердің кем дегенде 5 суретін салуды, оларды сәйкес түспен бояуды, түпнұсқаға толық ұқсастық үшін әртүрлі бейнелеу материалдарын біріктіруді ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	жаттау. **"Теміржол" үстел үсті ойыны** Астанаға дейінгі теміржол жолын анықтау және Қазақстан қалаларымен танысу үшін картаны қарау. **Сурет салу** "Пойыз жүреді" **Құрастыру:** көрсеткілер үшін сигнал жалауларын жасау. **Рөлдер:** машинист, жолсерік, жолаушылар, тасымалдаушылар **Тақырыптық ойын ортасы:** қалпақшалар, сөмкелер, билеттер, жол картасы, жалаулар, шай шыныаяқтары және т. б. **Ойын әрекеттері:** Пойыз салу. Біз Қазақстанға пойызбен саяхаттаймыз. Жолаушылар терезеге қарап, өзара сөйлеседі. Проводник шай әкеледі. Жолаушылар станцияларға шығады. Олар экскурсияға, мұражайларға, дүкендерге барып, қаланы аралап экскурсоводпен бірге жүреді. Біз Астанаға жеттік. Біз Астанада, Тәуелсіздік монументінде жүрміз. Кешке біз театрға барамыз. Үйге пойызбен оралу. Біз гидпен қоштасамыз.	қыдырады» - Иван Шишкиннің «Қарағай орманындағы таң». Профиль бойынша тап Ертегі кейіпкерлерінің танымал контурлық профильдерін дайындау: Жалмауыз кемпір, Ертөстіктің жылқысы және басқалар. Балалар кімнің суреттелгенін болжауы керек. Ертегі кейіпкерлерінің контурлық бейнелері Кескіндеменің иісі неде? Балаларға кескіндеме репродукцияларын көрсету. Олар кенеттен суреттің ішінде болған кезде қандай иістерді сезінетінін елестетсін. Сурет қалай естіледі? Ойын алдыңғыға ұқсас, тек мұнда олар иіс сезу арқылы емес, есту арқылы елестетеді. Балалар суреттің ішіне кіргенде қандай дыбыстарды еститінін елестету. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	еңбегіне деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу, ересектер сияқты адал, жауапкершілікпен жұмыс істеуге, техниканың сақталуына қамқорлық жасауға шақыру. Рөлдік және шығармашылық ойындардың пайда болуына ықпал ету:" көше қозғалысы"," жүргізушілер"," бағдаршам"," жанармай құю станциясы " және басқалар. **Ойын әрекеттері:** қуыршақтар, құрылыс материалдары машиналарда тасымалданады. Жүргізуші адамдарды басып қалмас үшін көлікті абайлап жүргізеді. Машиналар бензинмен толтырылады, құрылыс алаңына барады, құрылыс материалын түсіреді, құм толтырады. Жүргізуші бағдаршамның жасыл шамына тоқтайды, қызыл шам жанғанжа жүреді. Такси жүргізушісі-

	болады, мысалы, қала басшысы. Біз "Абай Ақиқаты" газетінің журналисі мен Абай қаласының басшысын таңдаймыз. (Балалар) Тәрбиеші: - Біз орын аламыз. Біз әдемі отырамыз, арқамызды тегіс ұстаймыз. (Балалар салынған автобусқа отырады, жалаушаларды бұлғайды, жүргізуші рульмен қозғалысқа еліктейді, музыка естіледі). Автобустан шығыңыз, жақындаңыз. Дүкен директоры - Қайырлы күн! Бүгін бізде мереке, "Кітап дүкені" ашылуда. Осы қуанышты бізбен бөліскендеріңіз үшін рахмет! Абай қаласының басшысы қызыл лентаны кесіп, дүкенімізге алғашқы келушілерді кіргізуін сұраймыз. (Салтанатты музыка естіледі). Дүкен директоры: - сол жақтағы қазақ жазушылары мен ақындарының әңгімелері мен өлеңдерінің назар аударыңыз, оң жақта сіз шетелдік және Қазақ ертегілері		**(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		адамдарды жұмысқа, театрға, киноға апарады. Жүк көлігінің жүргізушісі-көлікке бензин құйып, жуып, гаражға қояды. Автобус жүргізушісі - көлікті абайлап, ұқыпты жүргізеді, кондуктор билеттерді сатады немесе ONAY қосымшасы арқылы жол билеьтін төлейді. Автобус адамдарды қажет жерге апарады: қонаққа, жұмысқа, үйге. Жол қиылысында милиционер тұр-қозғалысты реттейді. Жаяу жүргіншілер тротуармен жүреді. Жол Жасыл жарыққа ауысады. Жаяу жүргіншілер үшін арнайы өткел - "зебра". Біз жол ережелерін сақтаймыз. Өрт сөндіру машинасының жүргізушісі-өрт сөндірушілерді өртке апарады, баспалдақтарды жылжытуға, өрт сөндіру жеңін ашуға көмектеседі. "Жедел жәрдем" жүргізушісі-науқастарды көлікке тиеуге көмектеседі, зембіл береді, абайлап

	жазушыларының ертегілер әлеміне енесіздер. (Балалар кіріп, стендтерде кітаптарды қарайды, сатушы-кеңесшілермен сөйлеседі-олар кеңес береді, көрсетеді. Т»рбиеші бақылайды, кеңес береді, Қажет болған жағдайда келуші ретінде қатысады. Балалар кассаға барады, кітап сатып алады, ақша мен чектермен алмасады.) Дүкен директоры: - назар аударыңыздар! Дайындалған орындарға отырыңыздар. Жаңа! Қазақ ақындарының көктем туралы өлеңдер жинағы. (Көрсетеді, көрсету үшін стендке қояды.) Сонымен презентация! Таңдаулыларды тыңдаңыздар. (Сатушы балаларға өлең оқиды: А.Құнанбаев: «Көктем» Дүкен директоры: - Енді ең жақсысы, әрқайсыңызға Біз дүкенімізде кітапқа сыйлық сертификаттарын				жүреді. **Ойын жағдайлары:** "автобуспен көңілді саяхат", "қала көшелерін қардан тазартайық" (қар тазалағыштар) **Ойын материалы:** жол белгілері, "такси", "сүт", "нан", "жүктер", "құрылыс", "жедел жәрдем", "өрт сөндіру" трафареттері бар қалпақшалар, әртүрлі диаметрлі рульдер-5-10 дана, мойынға киінуге арналған түрлі машиналардың силуэттері, полиция таяқшалары, қораптардан жанармай құю станциясы, алмастырғыш ойыншықтар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	және тәтті сыйлықтар береміз! Келесі кездескенше сау болыңыздар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Балалармен жеке жұмыс	Бекнұр мен Мұсаға табиғи және қалдық материалдармен көктем ағаштарын жасау. **(Құрастыру)**	Раяна мен Аянға Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. **(сурет салу)**	Жунусбек Айзереге Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **(математика негіздері)**	Заңғар мен Айзереге Ойдан өз бетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. **(мүсіндеу)**	Дулат пен Кәусарға Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру. **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Күн мен түн»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа,ептілікке үйрету. **Ойын шарты:** балалар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: “Жапалақтар ”** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, епті лікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын

	құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. Ойын шарты: Алаңның ортасына 8-10 см ара қашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадығы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. **(дене шынықтыру**)**	бірі «Күн», екіншісі «Түн» болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойыншаекі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деген белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп ойын осылайша алма кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру**)**	еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(дене шынықтыру**)**	10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру**)**	дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. **(Дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. «Болашақ бірінші сынып оқушыларының ата-аналарына арналған кеңестер»

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.04-21.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 17.04.2023	Сейсенбі 18.04.2023	Сәрсенбі 19.04.2023	Бейсенбі 20.04.2023	Жұма 21.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №3 «Магниттік мозаика. Кірпі»** **Мақсаты:** мозаика-бұл әр түрлі пішіндер мен түстердің элементтері жиынтығы, олар бір-бірімен үйлеседі және кез-келген кескінді жасауға мүмкіндік береді. Ойынның егжей-тегжейін қолдана отырып, балалар өздерінің шедеврлерін жасай алады ұсынылған магниттік тақтада жиынтықта 5 түс, 220 элемент бар. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Қандай жәндік, ата?»** **Мақсаты:** балаларда жәндік ұғымын қалыптастыру. Жәндіктердің өкілдерін тану және атау: шыбын, көбелек, инелік және т. б. **Ойын ережелері:** өз әрекеттеріңді тәрбиешінің белгісі бойынша баста. Суретті кім бірінші жинаса, оны атайды. **Ойын әрекеті:** қажетті бөліктерді ізде, бүкіл суретті бүкте. **Дидактикалық материал:** балалар саны бойынша жәндіктер бейнеленген карталар. **Ойын барысы** Балалардың алдындағы үстелдерде жәндіктер бейнеленген суреттер бар. Балалар бөлінген	**Үстел-үсті ойыны картотека №36 «Ненің құйрығы қайда?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлар денесінің бөліктері туралы білімдерін бекіту. **Ойын ережелері:** карточкаларды кезекпен және негізгі суретке сәйкес келетіндерді ғана алу. **Ойын әрекеті:** дұрыс карталарды табу. **Дидактикалық материал:** жануарлар мен осы жануарлардың құйрықтары бейнеленген жұптасқан карталар (балалар саны бойынша). **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларға жануарлардың құйрықтары бейнеленген карталарды таратады.	**Үстел-үсті ойыны картотека №35 «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. Зейінді, зейінді тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін қалыптастыру. **Ойын ережелері**: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет ету. Кезектілікті сақтау. Суретте көрсетілген затты ғана көрсету. **Ойын әрекеті:** үстелден гүл бейнеленген картаны алу және гүлзардан суретке ұқсас гүлді табу. **Дидактикалық материал:** гүлдер бейнеленген тақырыптық суреттер. Гүлдермен гүл шоғырының макеті. **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларды	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Орманда не өседі?»** **Мақсаты:** орман және бақша өсімдіктері туралы білімді бекіту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші үш баланы таңдап, оларға орманда өсетін нәрсені атауды ұсынады. Мысалы, біреуі: «саңырауқұлақтар, екіншісі: таңқурай, үшіншісі: шырша» Содан кейін ол қайтадан жалғасады. Тәрбиеші ұзақ уақыт ойлауға болмайтынын ескертеді. Ойыншылар

		суреттерді жинап, жәндіктерді болжап, оны атауы керек. Егер балалар жәндіктерді атауға қиналса, тәрбиеші жұмбақтарды шешуге көмектеседі: Бар жұмысы ермегі. Талмай қанат қағады. Еңбекті қош көрмейді, Жат ыдысты бағады. Шыбын Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. Көбелек **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Үстелде құйрығы жоқ жануарлар бейнеленген карталар бар. Балалар кезек-кезек үстелден карточка алып, тиісті жануарды таңдайды: қасқыр, түлкі, аю, тиін, қоян және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тақырыптық суреттер орналасқан үстелге шақырады. Балалар суреттерді қарастырады, Гүлдерді таниды, оларды атайды. Олар өздеріне ұнайтын гүлдермен суреттерді таңдап, гүл шалғынынан суретке ұқсас гүлдер тауып, оларды атайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	ережелерді бұзған кезде, олар орнына отырады және ауыстыруды таңдайды. Жаңа үштік бақшада не өсетінін немесе орманда, аулада кім тұратынын және т. б. тізімдеу сияқты басқа тапсырманы алады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**

	Көркем сөз: Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(-қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі,

	бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)**				Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Жәндіктер"** **Мақсаты:** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру **2. Жапсыру Құрастыру Мүсіндеу Сурет салу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) "Қанқызы"** **Мақсаты:** Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен таныстыру. Ою-өрнекті өзбетінше	**1.Сауат ашу негіздері** «Инелік. И дыбысы» Мақсаты: ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері** "Қосу және азайту" Мақсаты: қосу және азайту қабілетін дамыту, таным процесін ерікті реттеу. **3.Қазақ тілі** Қонақ бөлмедегі орындықтар Мақсаты: Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну және қолдана білуге үйрету. Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум:** бірінші орындық, екінші орындық, орындық-орындықтар, көйлек-көйлектер **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка	**1.Көркем әдебиет** «**Бір үзім нан» ертегісі** Мақсаты: сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **2.Сауат ашу негіздері** «Шегіртке. Ш дыбысы» Мақсаты: дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Бөлме гүлдері» Мақсаты: Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Аңшылар» **Мақсаты:** Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. **Ойын:** «Өзіңді қолға ал»	**1.Сауат ашу негіздері** «Көбелек. К дыбысы» **Мақсаты:** тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі Диалогтік сөздер** **Мақсат:** Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету . **Сөздік минимум:** Үстел қайда? Үстел оң жақта. Шалбар қандай? Шалбар үлкен **3.Сөйлеуді дамыту «Көктемгі ауа райы»** **Мақсаты:** табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау.	**1.Математика негіздері** "Қаламдар мен қарындаштар" Мақсаты: қосу және азайту қабілетін дамыту, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **2.Көркем әдебиет «Тазша бала»** **Мақсаты:** шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Сөз өнеріне баулу. **3. Қоршаған ортамен таныстыру «Гүлзардағы күлдер»** **Мақсаты:** Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары, сабақтарының қозғалуы, гүлдердің күн шыққанда

	ойдан салуға мүмкіндік беру. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру. **3.Математика негіздері "Кітапханада. Оң жақта, сол жақта"** **Мақсаты:** Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыру **4.Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Мерген» **Мақсаты:** Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей	тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру,		Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу.	жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы туралы айту. **4.Дене шынықтыру** «Қыстаудағы ойындар» **Мақсаты:** Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу **Ойын:** «Мүсін сомдаймыз» массажды ойын

	таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу. **Ойын:** «Жалауға кім бірінші жетеді»	жүрелеп отыру арқылы бере білу.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Жәндіктерді бақылау** **Мақсаты:** шыбынның сыртқы түрінің ерекшеліктері, оның өмірлік көріністері туралы білім мен идеяларды кеңейту. Бақылау барысы - Шыбын қалай көрінеді? Шыбындар төбеде қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті жастықшалар бар; шыбын жеңіл болғандықтан және жастықшалардың кез келген бетке жабысу күші өте үлкен болғандықтан, шыбын барлық жерде дерлік ұстай алады.)	**Жаяу жүргіншілер жолын бақылау** **Мақсаты:** жолдың жаяу жүргіншілер бөлігі, жол қозғалысы ережелері туралы білімді қалыптастыру. Бақылау барысы Жол заңы дұрыс жүріп ,абай болуды талап етеді. Жол тәртібін бұзба қатер тудырады. Жолдың қалыпты қозғалысы көбінесе балалардың жол бойында,қалай болса солай доп қуалайтыны, шаңғы тебетіні, жүріп бара жатқан машинаға жабысатыны, қалтарыстан жолға шыға келу салдарынан бұзылады. Жолда жүргенде, жол ережесін сақтаңдар. **(Қарым-қатынас іс-**	**Өтіп бара жатқан көлікті бақылау** **Мақсаты:** көлік түрлері туралы білімді бекіту. Бақылау барысы Адамдар әлі автомобильдерді ойластырмаған кездер болмайды. Ол кезде жұрттың барлығы көшеде атпен және арбамен, кімнің қалай жүргісі келсе, солай жүрді. Осы заманғы қалалардың көшелері жүк және жеңіл машина, автобус, троллейбус, трамвайларға толып кетті. Егер бүгінде жұрттың барлығы жаяу және көлікпен қалай жүргісі келсе, солай жүрсе, көшелерде тәртіпсіздік орнар еді. Осындай жағдайлар болмау үшін,	**Күнді бақылау** Мақсаты: көктемнің келуімен жансыз табиғатта болатын өзгерістер туралы білімді кеңейту. Бақылау барысы Көктем мезгілінде күн жылиды, жер кебеді, құстар жылы жаққа ұшып келеді. Күннің жарығы көрінетін және көрінбейтін шуақтардан тұрады. Көрінбейтін шуағына ультра күлігін шуағы жатады. Міне солардың әсерінен біздің терімізде адам ағзасы үшін маңызды «Д» дәрумені бар. Яғни күн шуағы осындай аурулардын алдын алады. Күнге ұзақ күюге болмайды. Күйік алуын мүмкін. Күн шуағына ұзақ	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** дүниені тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспанның бірлігі туралы сананы қалыптастыру. Бақылау барысы Неліктен аспанда бұлттар бар? Өйткені бұлттар салқын, бұлттар сәл! Бұлттар ұшады, қорқынышты қара бұлттар аспанда болса дымқыл жаңбыр жауады. Бұлттардың түрлері әр түрлі болады. Бұйра ақ бұлттар, сұр бұлт, қатпарлы бұлт, мамық бұлт. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-**

	Неліктен шыбындарды зиянды жәндіктер деп атайды? Шыбындар қандай зиян келтіреді? (Микробтар таралады.) Шыбындар қалай көбейеді? (Жұмыртқа салады.) Шыбындар жұмыртқаларын қайда салады? (Көңде, қоқыста.) Шыбындардың қандай жаулары бар? (Өрмекшілер, иненіктер.) ♦ Шыбынның мұрны бар ма? (Жәндіктердің иіскейтін мұрны жоқ, олар аяқтары мен антенналарының арқасында жанасады, иіс сезеді және дәм сезеді. Антенналар-ең маңызды сезім мүшесі. Олар температураны, ылғалдылықты және иістерді қабылдайды.) ♦ Шыбындар не жейді? (Пробоскоп.) ♦ Шыбынның қанша көзі бар? (Көздің екі түрі қарапайым және күрделі: олар бір уақытта алдыңғы, артқы және төменгі жағында көре алады.) ♦ Шыбын қысты қайда	**әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Тротуар жүрер жолы жаяудың, Желаяқтың жайбасардың баяудың. Машинаның жолы көше ортасы, Соны ұмытып кете көрме аяулым. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Допты ұстау"** **Мақсаты:** ережелерге сәйкес ойнау,ептілікті, батылдықты дамыту, ашық ойындарға деген қызығушылықты дамыту. Жеке жұмыс (жүгіру) "Қарсы жүгіру" Мақсаты: жылдамдықты,ептілікті дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Еңбек қызметі.** Учаскені ұсақ бұтақтардан тазарту Мақсаты: тиісті еңбек операцияларын өз бетінше орындау қабілетін дамыту. **(Еңбек қызметі)** "Футбол" спорттық ойыны Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту	адамдар көше жүрісінің ережелерін - көшелер мен жолдарға арналған заңдарды ойлап тапты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ала таңнан асығып жұмысыма, Шығып едім көшенің бұрышына. Қасыма кеп бір такси тоқтай қалды, Міне салдым ырза боп мұнысына. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі.** "Өзіңе жұмыс тап" Мақсаты: еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындар: "Мерген"** Мақсаты: дәлдікті, ептілікті дамыту. "Ең епті" Мақсаты: допты лақтыру және ұстау қабілетін дамыту (дұрыс бастапқы позицияны қабылдау, допты екі қолыңызбен алдыңызда ұстау, кеудеден итеру арқылы лақтыру) Балабақша аумағында сауықтыру жүгіру Мақсаты: балалардың қозғалыс белсенділігін дамыту. **(Дене шынықтыру**)**	қыздырынба, күннің екпіні өтіп кетеді. Күннің астында бас киімсіз ұзақ жүрме. Күн- табиғи дәрі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Көтеріп жоғары күннің өзі, Қарды ерітті, жылғалардан су ақты. Жарқыраған алтындай күннің көзі, Құшақтады құшағымен қуатты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Жалған тізбектер"** **Мақсаты:** ойын ережелерін сақтау, өз іс-әрекеттерінің ережелерге сәйкестігін бақылау, ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту қабілетін дамыту. **"Доп лақтыру" жеке жұмысы** Мақсаты: ептілікті, лақтыру күшін дамыту. "Біз ойнаймыз - болжаймыз"шығармашылық тапсырмалары - Мақсаты: пантомимикалық дағдыларды дамыту. **Еңбек қызметі: «Өзіңе жұмыс тап»** **Мақсаты:** ұжымдық еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** "Көңілді жарыстар" спорттық ойындары.	**әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ақсың, сұрсың, қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өзің қайда көшесің? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойындар: "Сұңқар мен түлкі"** **Мақсаты:** ойын ережелерін айту, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дұрыс орындау, алаңның барлық ойын кеңістігін пайдалану, сигнал бойынша тез әрекет ету қабілетін дамыту. "Құс пен мысық" Мақсаты: байқауды, қозғалыс жылдамдығын, ептілікті дамыту. "Ұшақ" саптық жаттығулары (бағанда бір-бірден) Мақсаты: дұрыс позаны қалыптастыру. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс "Ең жылдам"** **Мақсаты:** ептілікті дамыту. **Еңбек** Еңбек қызметі учаскеде бұтақтарды

	және қалай өткізеді? Шыбындардың ұшуын бақылау (ұшу ұзындығы). Шыбындардың көп жиналатын жерін табу (неліктен бұл аймақта шыбындардың көп жиналуы және онымен қалай күресуге болады). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Шыбындар** **Ж.Смақов** Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. – Шыбындар, нас, кірсіңдер, Мұнда неге жүрсіңдер?! Бір қап кір бар аяқта, Жабысасың аяққа, Қонасыңдар етке де, Танау менен бетке де. Ызыңдамай кетіңдер, Терезе ашық, өтіңдер. Кір аяқ, нас шыбындар, Өлмей тұрып, шығыңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бұршақ тұқымын отырғызу.		Жеке жұмыс (ритақты қозғалыстарды жаттықтыру) «Мен сияқты жаса!» Мақсаты: мотористикаларды дамыту.	Мақсаты: командаларды тез және дұрыс орындау қабілетін қалыптастыру. **(Дене шынықтыру**)**	жинау **(Еңбек қызметі)** Мақсаты: Нұсқаулық бойынша және бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру.

	Мақсаты: бұршақ отырғызу дағдыларын қалыптастыру (тұқымдарды ойықтарға жайып, жерге себіңіз, суарыңыз); еңбек қызметіне оң көзқарасты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** "Мақсатқа жету","Допты қуып жету". Мақсаты: көзді және дәлдікті дамыту. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: қабырғаға доппен ойнау тәсілдерін жетілдіру.				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар,				

	Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** "Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (-қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі,

	Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***					
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: Қарт деген кім, карттар күнінің аталып өтілу мақсаты неде екенін түсіндіру; Жасы үлкенді сыйлауға, халқымыздың дәстүрін қадірлеуге, мейірімділікке, кішіпейілділікке тәрбиелеу. (Қарым-қатынас іс-әрекеті) **«Ватмандағы саяхат» дидактикалық ойыны** Ойынға ватман мен бояулар керек. Бұл ойынды топпен немесе жеке балаңызбен ойнауға болады. Сіздің ұсынысыңыз: «Біз бүгін бірге ватманға саяхатқа шығамыз. әрқайсымыз кезекпен ватманға жақындап суреттер саламыз. Ойынның талабы қылқаламды немесе маркерді ватманнан үзбей сурет саламыз. Егер маркерді ватманнан үзсеңіз онда басқасы келіп, өз суретін сала бастайды. әр қасында 10 сек ғана бар. әртүрлі сызықтарды салуға, түрлі-түсті бояуларды қолдануға рұқсат» **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецепт жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейірімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Шыныаяққа дұрыс шайнекті ал»** Ойынның мақсаты: балаларды қосу және азайту мысалдарын шешуге үйрету; логиканы, ойлауды және визуалды зейінді дамыту. **Қажетті заттар:** ойын-қағаздан жасалған шыныаяқтар мен шәйнектер, шыныаяқтарда қосу және азайту мысалдары жазылған. Шәйнектерде 0 – ден 10-ға дейінгі сандар мысалдарға жауаптар болып табылады. **Ойын барысы:** бала шешеді мысал шыныаяқта көрсетілген, жауап беретін дұрыс шайнекті іздейді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Иттер көрмесі" сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың белсенді, әр түрлі шығармашылық ойын әрекеттерін дамытуға жағдай жасау. * Балаларға алдымен таныс оқиғаларды қолдана отырып, содан кейін ит иелері мен олардың үй жануарлары туралы жаңа шығармашылық сюжеттерді қосу арқылы "иттер көрмесі" тақырыбындағы бірлескен сюжет негізінде құрдастарымен ойнау қабілетін дамыту; **Атрибуттар мен материалдар:** белгі карточкалары ("Фотоателье", "Ветеринарлық клиника", "сұлулық салоны", "көрме залы"), камера, карточкалар-иттердің суреттері, қалам, марапаттау медальдары, сыйлықтар (иттерге арналған тағам), Ветеринарлық клиника

	рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу. **Ойналатын сюжеттер:** «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				(халат, ветеринарға арналған қалпақ, табақтар, таңғыштар, шприцтер, бөтелкелер, таблеткадан жасалған қаптамалар, фонендоскоп, үй жануарларының карточкалары, телефон); көрме залы (схемалар, жоспарлар, конструктор), "ит" жұмсақ ойыншықтары, сантиметрлік таспа, еден таразылары, бутафорлық ақша, сүйектер. **Сөздік жұмысы:** көрме, медальдар, ветеринар, ринг, массаж терапевті, **Ойын барысы.** 1. Мотивация (1 күн) Тәрбиеші: - Балалар, біздің топқа иттер көрмесіне қатысуға шақыру келді. Бұл көрме біздің топта өтеді және оған иттер нақты емес, ойыншықтар қатысады. Бірақ ол нағыз сияқты ұйымдастырылады. Егер сізде төрт аяқты үй жануарыңыз болса және оны көрмеге дайындай алсаңыз, сіз өте қызықты ойын ойнай аласыз! Сіздерде иттер бар ма? Сонымен, сіз көрмеге

					дайындықты бастауға дайынсыз ба? Ештеңені ұмытпау үшін біз сіздермен бірге Оқиғалар күнтізбесі арқылы дайындықты жоспарлаймыз. Көрмеге дайындалу үшін бізге не қажет деп ойлайсыз? (Балалардың жауап беру нұсқалары: көрмелердің қалай өтетінін, иттерді көрмеге қалай дайындау керектігін, иттердің қандай тұқымдары бар екенін, иттердің өзін қалай ұстайтынын, олардың әдеттерін, ойнауға қажетті заттарды жасауды және т. б. есте сақтаңыз.) Тәрбиеші күнтізбеде әртүрлі дайындық шараларын схемалық түрде белгілейді: * иттерге арналған "сусабындар" жасау; * "иттерге арналған азық-түлік пакеттерін" жасау; * "иттерге арналған сұлулық салоны" жабдықтары; * үй жануарлары дүкеніне саяхат; * ветеринармен кездесу; * ит иелерімен

					кездесу; * ит кітаптарын оқу, мультфильмдер көру; * "Мен және менің итім" фотокөрмесі; * "Сәлеметсіз бе, ит!» * жеңімпаз иттерге арналған медальдар жасау; * әр түрлі ит тұқымдарының иллюстрацияларын жинау. * иелер мен иттердің өміріндегі жағдайларды жоғалту. Барлық дайындық шаралары жоспарланған кезде, тәрбиеші балалармен бірге ит көрмесінің күнін анықтайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Фатима мен Мирасқа қардың күйі бойынша зерттеу қызметн жасау, қардың ерігіштігі, қатты күйі туралы үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Раяна мен Дулатқа Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(сөйлеуді дамыту)** .	Көркем мен Алиханға «Қолғап» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(көркем әдебиет)** .	Тойлыбек Алинұрға ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(мүсіндеу)**	Елубай Айкөркемге туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **(қазақ тілі)**

Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер

					келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. (Дене шынықтыру**)
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Медбике кеңесі:** «Баламен дәрігерге қалай баруға болады?»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.04-28.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 24.04.2023	Сейсенбі 25.04.2023	Сәрсенбі 26.04.2023	Бейсенбі 27.04.2023	Жұма 28.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Кезекшілік** **Мақсаты:** тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін дамыту, міндеттер туралы келіссөздер жүргізу, өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын дамытуға ықпал ету. Кезекшілерді: табиғат бұрышы, асхана, кітапхана, ойын жабдықтары, даму бұрыштары бойынша бөлуді ұйымдастырыңыз (барлық міндеттер бойынша бір жұп немесе бірнеше жұп бөлек). Кезекшілік жөніндегі нұсқаулықты қайталау. Бұрыштағы чиптердің өзгеруін, құрал-саймандардың орналасуын, пішінін өз орындарына қарай қоюын қадағалау.				
	"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау" Мақсаты: өсімдіктерді таза ұстау жолдары туралы бұрын алынған білімді нақтылау; сыртқы түріне, құрылымына назар аудара отырып, өсімдіктен шаңды кетіру әдісін таңдауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Бөлме өсімдіктерін бүріккіш бөтелкедегі сумен бүрку".** Мақсаты: жаңа Еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтардағы ылғалдың қажеттілігі туралы түсінікті бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-**	**"Асхана кезекшілігі"** Мақсаты: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетінше және адал орындауға үйрету. Қолыңызды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс жабу. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді орнатудағы тәртіпсіздікті көре білу. Жалпы игілікке жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Зоологиялық домино" үстел ойыны.** Дидактикалық міндет: балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; зейінді тәрбиелеу. Ойын ережелері: фотосуреттерді бірінші болып орналастырған адам жеңімпаз болады. Ойын әрекеттері: мұқият болу, суретті уақытында қою, қозғалысты жіберіп алмау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Киім ауыстыратын бөлменің шкафындағы тәртіп" (тәрбиешінің көмекшісімен бірге).** **Мақсаты:** балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету: шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына ақырын бүктеу. Еңбекқорлық, тәртіпті көре білу. Ұжымда тату еңбекке оқыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	"Үйіңді тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: өз қаласы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білуін дамыту; балалардың логикалық ойлауын, сөйлеуін дамыту; балалардың туған өлкесіне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттардан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап табуы керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **"Суретті жина" үстел ойыны.** **Мақсаты:** балалардың бөліктерден тұтас бейнені құрастыру қабілетін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын, байқағыштығын дамыту. Бала бөлінген суреттерді таңдайды (бүтіннің 8-12 бөлігі), белгілі бір заттың, жануардың, құстың, көліктің, адамның және басқалардың тұтас бейнесін салады. Қиындық: екі немесе одан да көп кескіннің бөліктерін бір кеңістікке араластыру; әр ойыншы өз кескінінің бөліктерін таңдайды, тұтастығын жинайды. және бір қатысушының артында бас сүйегін қалдырады. Егер ойыншы оны уақытында байқамаса, ол жүргізуші болады. Бас сүйегін тапқан адам жүргізушіні қуып жетіп, бас сүйегін оған қоюы керек. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**"Дойбы" үстел ойыны.** **Мақсаты:** ойлауды, тапқырлықты, зейінді, ойын ережелерін ұстану, адал болу қабілетін дамыту; балалардың табандылығын, зейінділігін, ерік-жігерін, шыдамдылығын тәрбиелеу. Әр ойыншының (екеуінің) міндеті-жау фигураларын толығымен жою немесе жүру жолдарын бұғаттау. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Дамытушы үстел үсті ойыны "Үй неден салынған?".** Мақсаты: құрылыс бөлшектерін (жазықтық) өлшемі мен пішініне қарай таңдау, іс-әрекеттерді тексеру, көру өткірлігін, аналитикалық қабілеттерін, ойлауын, қабылдауын, есте сақтау қабілетін, зейінін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Жабдық: түрлі-түсті жолақтар, фигуралар, балалар саны бойынша үй суреті. Барысы: балаларға үйлердің суретін немесе схемасын көрсету. Балаларға әртүрлі жолақтарды, әртүрлі мөлшердегі фигуралардың силуэттерін тарату. Үлгіге қарап, осы пішіндерден үй салуды ұсыныңыз. Әр түрлі өлшемдегі геометриялық фигуралардың жолақтары мен әртүрлі силуэттерін қолдана отырып, ойыншылар үйдің силуэтін ештеңе шетінен шықпайтындай етіп жабады. Қолданылған фигуралар, әр түрдің саны келтірілген. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын:** "Ағаш қабығы" Мақсаты: заттардың нақты түсіне сүйене отырып, түстер мен реңктердің әртүрлілігі туралы идеяны дамыту. Материал: әртүрлі ағаштардың суреті бар үлкен карталар (10*20 см), бейнеленген ағаштарға сәйкес келетін әртүрлі реңктердегі шағын карталар. Ойын барысы: әр ағаштың қабығын салу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**

Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	іс-әрекеті) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Бір апта» Дүйсенбіде доп ойнадық қорада, Сейсенбіде серуен құрдық далада. Сәрсенбіде сурет салдық сәнді етіп, Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік қыратта, Сенбі күні кино көрдік клубта. Жексенбіде үйде болып дем алдық, Осылайша өте шықты бір апта. көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Жеті ұл»** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Қасқыр қақты қақпаны. -Ашыңдар, тез!-айтқаны. Сол-ақ екен лақтар- Титтей-титтей шұнақтар Жан-жағына жүгірді, Жасырынып үлгерді. Бірі – төсек астына, Бірі – пештің қасына, Бірі – сәкі астына, Бір – астына керует, Бірі – тапқыр керемет, Отыр бөшке түбінде, Қанша лақ бар бұл үйде? **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Бір дегенім – берік. Екі дегенім – ерік. Үш дегенім – ұшақ, Төрт дегенім – тұсақ. Бес дегенім – бауыр, Алты дегенім – ауыл. Жеті дегенім – желке, Сегіз дегенім – серке. Тоғыз дегенім – тоқпақ, Он дегенім оспақ. **(танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**	Санамақ «Доп» Бір, (алақандарымен шапалақтайды) Екі, (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Үш, (алақандарымен шапалақтайды) Төрт, (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Доп ойнайық. (алақандарымен шапалақтайды) Кел, жүгір, (қолдың біресе ішімен, біресе сыртымен көздерін жабады) Тек білейік. (әр сөз ырғағымен шапалақтайды) Анық нық, (әр сөз ырғағымен аяқтарын топылдатады) Допты алып қашқан,

					(отыра қалады) Кім қумақ? **(танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** **"Театр"** **Мақсаты:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **2. Құрастыру** **Жапсыру** **Мүсіндеу** **Сурет салу** **Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша)** **"Алма ағашының гүлденуі".** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу. Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше	**1.Сауат ашу негіздері** «Не тәтті, не ащы? Щ дыбысы» Мақсаты: Щ дыбысымен таныстыра келіп, балаларды сөздің дыбыстық мәдениетін сақтап, анық, таза сөйлеуге үйрету. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды сызу. **2.Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Күн, ауа және су-біздің достарымыз» Мақсаты: Күн, ауа, су – табиғат сыйы екенідігін біледі, пайдасы жайлы түсінік беру. Құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. **3.Қазақ тілі** «Қуыршақты жуындырамыз» Мақсаты: Қазақ тіліндегі берілген сөздерді дұрыс айта білуді және ол сөздерді қолдануды үйрету. Тілдік және	**1.Көркем әдебиет** «Мысық, әтеш және түлкі» ертегісі Мақсаты: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру **2.Сауат ашу негіздері** «Ғарышқа сапар. Ғ дыбысы» Мақсаты: Ғ дыбысымен таныстыру. Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін ажыратып, дұрыс дыбыстау. Алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Ағаштарды не үшін отырғызады?» Мақсаты: Балаларға жасыл-желектің адам мен жануарлар өмірінде қажет екендігін айту, қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін	**1.Сауат ашу негіздері** «Дәрумендер. В дыбысы» Мақсаты: Сөздегі дыбыстардың түрлерін ажыратуға дұрыс дыбыстай білуге үйрету. алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі** **"Қуыршақты тамақтандырамыз"** Мақсаты: Заттардың түсі қимылды білдіретін сөздерді түсіну және айта білуге үйрету және оларды ауызекі тілде қолдану. **Сөздік минимум** (ақ, көк, қара, жасыл, сары, қызыл, іш, жуу, кел, секір, жүгір, ұйықта, ойна, тығыл, қаш, қу, ұста, жина **3.Сөйлеуді дамыту** **«Қазақтың ұлттық ойыншықтары»** **Мақсаты:** Ойыншықтарды, заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру:	**1.Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Жыл мезгілдері» Мақсаты: Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. Нүктелерді, өрнектерді дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **2.Көркем әдебиет** **«Торғай мен тышқан» ертегісі** **Мақсаты:** сөз өнеріне баулау, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Ас атасы - нан» Мақсаты: Нанға ұқыпты қарауға, бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** «Баскетболшыларды жұппен жаттықтыру»

	заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу. **3.Математика негіздері** Тақырыбы: «Қағаз бетінде бағдарлау» Мақсаты: кеңістікте орналасу ұғымдарын, жоғарыда, төменде, оң жақта, сол жақта, ортада түсініктерін қалыптастыру. Ойлау мәдениетін, таным процесін	артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **Сөздік минимум** жүр, отыр, тұр, бар, апар, бер, ал, әкел **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық	білу: оларды суару, түбін қопсыту. **4.Дене шынықтыру** «Баскетбол ойнаймыз» **Мақсаты:** Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. Хоккей элементтері. Берілген бағытта қақпаға хоккей таяқпен шайбаны сырғанату, оны қақпаға кіргізу. **Ойын:** «Ең жылдам»	ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және	**Мақсаты:** Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру **Ойын:** «Соқыртеке»

	ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз – жас баскетболшылармыз **Мақсаты:** Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Бадминтон. Воланды ракеткамен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу **Ойын:** «Қарлығаштар»	қимылдар Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: марш сипатын анық ырғақты жүрумен; музыканың қимыл сипатын жеңіл және ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру .		ырғақпен жүгіру, жүрелеп отыру арқылы бере білу. Билер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, қазақтың халықтық би өнері ерте заманнан қалыптасқандығын, ол халқымыздың аса бай ауыз әдебиетімен, ән-күйлерімен, дәстүрлі тұрмыс салтымен біте қайнасып келе жатқан ел мұрасы екенін, би өнері өзінің эстетикалық болмысында қазақ жұртының жалпы дүниетанымына сай арман-мұраттарын бейнелейтін қимылдар жүйесін құрайтынын түсіндіру	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаңы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі.				

	Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бұршақты бақылау** **Мақсаты:**"бұршақ" ұғымымен танысу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Аспаннан ұшып кетті Ақ бұршақ. Тауық қорқып кетті, Мысық қашып кетті. Мен көргім келді Ақ бұршақ, Тек қандай да бір себептермен Ол алақанында ериді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Жер қызған кезде жылы ауа су буымен бірге көтеріледі. Жерден жоғары әрдайым суық, сондықтан су тамшылары мұз қабатына айналады. Бұршақ әдетте жаңбырмен бірге жүреді: кейбір мұздар еріп үлгереді, ал басқалары, ең	**Итті бақылау** **Мақсаты:** көктемде жануарлардың өмірі туралы идеяны жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Менің күшігім аздап ұқсайды, Бульдог пен итке, Сұңгуір ит үшін Және барлық шопандарға бірден. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Сізге қалай көрінеді: бұл күшік "ұл" немесе "қыз"ба? Күшікке қандай есім (лақап ат) сәйкес келеді? Күшіктің көңіл-күйі қандай? ♦ Сіздің ойыңызша, күшік немен айналысқанды ұнатады? Үйге әкелінген ит сізді иесі деп таниды. Ол сіз үшін барлық жерде болады, сіз үшін кез-келген қиындықты жеңуге дайын.	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспан бірлігінің санасын қалыптастыру. Бақылау барысы **Көркем сөз** Солтүстіктен аспан сияқты Ақ аққу жүзіп жүрді, Аққу жүзіп кетті. Төмен лақтырды, құйды Көл алқаптарына, Ақ мамық және қауырсындар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Аспанға қараңыз, сіз не көресіз? Бүгін қандай бұлттар? Бүгін жаңбыр немесе қар жауады деп ойлайсыз ба? Бұлттар қай бағытта жүзеді? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балаларға өз учаскесінде пияз салуға көмектесу. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, орындалған	**Торғайды бақылау.** **Мақсаты:** таныс Торғай құсы туралы білімді жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Еріген суы бар арықта Торғай шашылып жатыр, Қараңғы алдерде мен орнымнан тұрдым, Мен жалаңаш бұтақтарға қараймын. Алаңсыз бала сияқты, Басымен ол суға түскісі келеді... Жалынды, ерке Торғай — Мен оны қорқытудан қорқамын. Ол аштықты да, суықты да ұмытып кетті, Бордың күйін ұмытып кетті. Ол қазір шуақты шалшыққа қуанышты Және сараң жылу тамшылары! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. * Көктемнің келуімен Торғайдың өмірінде қандай өзгерістер болды? * Торғайлар қайда өмір сүргенді ұнатады-орманда	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** Мақсаты: еңбек әрекеттерінің орындылығын көру қабілетін дамыту. Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. ♦ Ағаштарды кім кеседі? • Ол қандай бұтақтарды кеседі және не істейді? (Арнайы кескіш қайшымен.) * Ағаштар мен бұталардың бұтақтары қандай мақсатта кесіледі? (Пішін беріңіз, артық немесе ауру бұтақтардан босатыңыз.) * Неліктен мамандық сыпырушы деп аталады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Сыпырғышпен кесілген бұтақтарды белгілі бір жерге жинау. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істей білу, ортақ күш-жігермен мақсатқа жету. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** "Қарға мен Торғай".

	үлкені, жерге түседі. Біз бұл табиғи құбылысты осылай байқаймыз. **Зерттеу қызметі** Мұздың қай жерде ерімейтінін байқау және анықтау-бұршақ: жолда, бұталардың астында және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бұталар мен ағаштардың кесілген бұтақтарын жинау. Мақсаты: бірлесіп, тату-тәтті жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге, еңбек нәтижесіне қуануға үйрету. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары.** **"Құстар мен түлкі"** Мақсаты: қарасорадан ептілікпен секіруге, бір-біріне соқтығыспай жүгіруге, сигнал бойынша діңгекті	Өйткені, ит-адамның адал досы. Бірақ біз оған қамқорлық жасау, дұрыс тамақтандыру және күту керек екенін есте ұстауымыз керек. Бірақ бәрінен бұрын оны жақсы көру керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** жерді қазуға қатысу. Мақсатыы: ұжымдық жұмыс істеу қабілетін бекіту; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары.** «Кілттер» Мақсаты: - секіру қабілетін жетілдіру (бір аяқпен), шектеулі алаңда бағдарлау; - көзді, дәлдікті дамыту. **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: секіру техникасын жетілдіру (ұзын арқанмен жаттығу).	жұмыстан қуаныш алу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** **"Үйсіз қоян"** Мақсаттар: - бір-біріне соқтығыспай жүгіру қабілетіне машықтану; - ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** **Сөздік жұмыс** "Аулада шөп, шөпте отын" тілдің қайтуын, бұралуын үйрену.	немесе адамның жанында? Неліктен? * Торғайлар кімнен қорқады? * Олар көктемде не жейді? * Адамдар құстарға қалай қамқорлық жасауы керек? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бақшадағы ойын алаңын ескі арамшөптерден тазарту. Мақсаты: еңбекқорлықты, ересектерге көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары** "Құстардың ұшуы". Мақсаты: бүкіл алаңда жүгіру, қабырғаға жақын тұрмау, бос орынға көтерілу қабілетін дамыту. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: шеңберді еркін бағытта айналдыру дағдысын жетілдіру. **(Дене шынықтыру**)**	Мақсаты: сигнал бойынша әрекет ету, кеңістікті шарлау қабілетін дамыту. "Құсбелгіге жүгір". Мақсаты: тәрбиешінің сигналы бойынша іс-әрекеттерді қатаң орындау қабілетін дамыту. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту. **(Дене шынықтыру**)**

	табуға үйрету. "Жүгіріп, ұстап ал". Мақсаты: допты ұстау үшінептілік пен жылдамдықты үйрету. **Жеке жұмыс " кім алда?».** Мақсаты: бағанда бір-бірден, орташа қарқынмен жүгіруді үйрету **(Дене шынықтыру**)**	**(Дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын.				

	Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді. 3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. (Дене шынықтыру) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Біз әскерде қызмет етеміз!»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың әскери-патриоттық тәрбиесіне ықпал ету. Міндеттері: 1. Әскер туралы балалардың идеяларын нақтылау, мектеп жасына дейінгі балаларда сарбаздар туралы нақты идеяларды қалыптастыру, қорғаушы болуға деген ұмтылысты дамыту. 2. Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту, командада жұмыс істей білу қабілетін қалыптастыру. Ойында әртүрлі сюжеттерді біріктіріңіз. 3. Ұлдарда күшті, батыл, батыл болуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұлттар неге ұқсайды?» Егер ауа - райы мен аспан жағдайы мүмкіндік берсе,	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты. ауыз әдебиеті үлгілерін қолдану арқылы балаларға ұлттық тәрбие бере отырып, салт-дәстүр, ұлттық өнермен таныстыру; **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көршінің портреті» Мақсаты: адамды дұрыс сипаттауға үйрету. Қатысушыларға картон жақтауларын таратуз. Әр бала жақтауды көршісінің бетіне жақындатып, оның ауызша портретін жасауға тырысады. Картон жақтау Портретте не дұрыс емес? Ойынға бір бетті бейнелейтін, бірақ белгілі бір ақаулары бар суреттерді дайындау. Бір портретте кірпіктер жоқ, екіншісінде – еріндер, үшіншісінде – балалар және т.б. міндет – қарындаштар мен фломастердің көмегімен беттің жетіспейтін бөліктерін салу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Цирк» Картотека №21** **Мақсаты:** рөлдерді бөлу және өзіне қабылданған рөлге сәйкес әрекет ету қабілетін қалыптастыру, бір-біріне достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Өнер салоны"** **Мақсаты:** балаларды сурет бойынша әңгіме құруға, көркемдік мәнерлілік құралдарын бөлуге үйрету. Материал: суреттердің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: балалар "Көркемсурет салонында" қойылған суреттердің репродукцияларын қарастырады, олар өздеріне ұнайтындарын "сатып алады". Егер бала шығарманың қалай аталатынын, оны не үшін сатып алғысы келетінін (анасына сыйлық	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **"НАТЮРМОРТ ЖАСА"** **Мақсаты:** натюрморт жанры туралы білімді бекіту, берілген сюжет бойынша (мерекелік, жемістер мен гүлдермен, ыдыс-аяқ пен көкөністермен және т. б.) композицияны өз ниеті бойынша жасауға үйрету Материал: гүлдер, ыдыс-аяқтар, көкөністер, жемістер, жидектер, саңырауқұлақтар немесе нақты заттар (ыдыс-аяқ, маталар, гүлдер, жемістер, көкөністер, сәндік заттар)бейнеленген әртүрлі суреттер Ойынның сипаттамасы: тәрбиеші балаларға ұсынылған суреттерден композиция жасауды немесе фон үшін әртүрлі маталарды қолдана отырып, нақты заттардан үстелге композиция жасауды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Әскер» Картотека №17** **Мақсат:** Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыру. **Ойын материалы.** Құрылыс материалы, пилоттар, шарфтар, медбикелерге арналған сөмкелер, құм салынған дорбалар, дулығалар, алмастырғыш заттар. **Ойынға дайындық.** Ескерткіштерге, жауынгерлік Даңқ орындарына экскурсиялар. Тақырып бойынша иллюстрациялық материалды қарастыру. Л.Кассильдің «Совет сарбазына ескерткіш», В. Никольскийдің «Танкистер не істей алады?», Батыр жауынгерлер туралы альбом жасау. **Ойындарға арналған атрибуттар жасау.** Танкті, әскери кемені мүсіндеу. Жауынгерлік техниканың құрылыс материалынан құрастыру. **Ойын рөлдері.** Танкист, сарбаз, медбике, капитан, матрос. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Керемет орман»** **Мақсаты:** балаларды

	топты серуендеуге шығару. Олай болмаса, кумулус бұлттарының әдемі фотосуреттерін табу. Балаларға олар қандай болатынын қиялдауды ұсыну. Бұлттардың пішіні мен өлшемі әртүрлі екенін атап өту. Не жоғалып кетті? Бұлттар Балаларға әйгілі картиналардың бірнеше репродукциясын көрсету. Суреттердегі кез келген бөлікті жабу. Суреттерді қайтадан көрсету, қай элемент жасырылғанын есте сақтау. Бұлттың суретін салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		ретінде, досының туған күніне, бөлмені безендіруге және т. б.) айта алса, "сатылады", сонымен қатар сұрақтарға жауап берді: "көркем шығарма не туралы айтады?", "Онда не берілген көңіл-күй?", "Суретші суреттегі басты нәрсені қандай құралдармен көрсетті?", "Неге сурет ұнады?» Ең көп өнер туындыларын сатып алған адам көрмені ұйымдастыруға құқылы (бейнелеу бұрышында) және салон сатушысы рөлін алады. Сонымен, ойын барысында сатушылар да, сатып алушылар да өзгереді. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. **Материал:** бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан қағаз парақтары. Түрлі-түсті қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме ойлап табуды және айтуды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Анарбек Нұркелдіге құрылыс бөліктерін ажырата және атай білуге үйрету; **(құрастыру)**	Аққенжеге үй жануарлары мен жабайы жануарларды және олардың төлдерін атай білуге үйрету; **(сауат ашу негіздері)**	Заңғарға «жануарлардың мүсінін жасауда әр түрлі тәсілдерді қолдана білуге үйрету; **(мүсіндеу)**	Айғанымға Қағаздан бүктеу, оригами "Каршоктегі қызғалдақтар". Мақсаты: ойлауды, қиялды, эстетикалық талғамды, қолдың ұсақ моторикасын, қағазды бүктеу дағдыларын дамыту. **Жапсыру)**	Алиасқар Алинұрға «Ғ», «З» дыбысына сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру **(қазақ тілі)**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Кеңес:** «Баланы мектепке жан-жақты дайындау — өте жауапты әрі маңызды іс»

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 02.05-05.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі 02.05.2023	Сәрсенбі 03.05.2023	Бейсенбі 04.05.2023	Жұма 05.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)		**Үстел-үсті ойыны «Мысалдарды шеш»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Міндеттері:** «Логопішін – 5» ойынымен таныстыру; - балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; - екі бөліктен тұратын фигураны құрастыру қабілетін дамыту; - зейінді, логикалық ойлауды дамыту. **Қажетті заттар:** «Логопішін – 5» мысалдары бар карталар. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға мысалдары бар карталарды таратады. Карточкада әр пішін екіге бөлінеді. Бірінші пішінде балалар шыңдарды, екінші	**Үстел-үсті ойыны «Төртіншісі артық»** **Мақсаты:** зейінді, қиялды, логикалық ойлауды дамыту. **Ойынның міндеттері:** балалардың геометриялық фигуралар (шеңбер, сопақ, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш) туралы білімдерін бекіту; бөлшектерді тұтастай талдау, салыстыру, біріктіру қабілетін дамыту. Сипаттама: «Күлгін орман. **Ойын барысы:** күлгін орманда біз 4 фигураны қоямыз, олардың 3-і бір белгімен біріктірілген, ал төртіншісі артық. Балалар артық фигураны атайды және оны қай белгіге сәйкес келмейді деп атайды.	**Үстел-үсті ойыны «Жануарларға үйін табуға көмектес»** **Мақсаты:** ойлау процестерін, визуалды есте сақтауды дамыту. Балалардың жабайы жануарлардың өмірі, (аю, түлкі, тиін, қоян, бұғы) және олардың тұратын жері туралы білімдерін кеңейту және нақтылау; күздің белгілерін бекіту; заттарды ұзындығы бойынша салыстыру атомдарымен таныстыру; көздегі заттардың мөлшерін анықтау қабілетін қалыптастыру. 5-ке дейінгі заттарды өсіп келе жатқан тәртіпте орналастыру қабілетін қалыптастыру. "5" шегінде сандар туралы білімді бекіту; балалардың	**Үстел-үсті ойыны картотека №8 «Сүйікті ертегілер»** Мақсаты: баланы сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құрастыруға, сондай-ақ таныс мәтінді қайталауға үйрету. Қосымша ойын дамытып, зейін, бақылаушылық, жады жаттықтыру. Қарапайым ережелер мен түрлі-түсті суреттердің арқасында жаттығу көңілді ойынға айналады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**

		омыртқаны қояды. Фигураларды бір-бірінебүктеу керек. Тең белгіден кейін фигуралардың жартысын жылжыту. Біз «логопішін» ойынында жасыл түстің қажетті фигурасын табамыз. Композициялық қызыл фигураны жасыл фигураға ауыстырыңыз. Біз қызылдарды орнына қоямыз. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	өздеріне қатысты білімдерін бекіту (оң, сол). **Сипаттама:** Жануарлар карточкалары (түлкі, қоян, бұғы, аю, тиін), Жануарлар үйлері бейнеленген карточкалар (апан, қуыс және т.б.), түрлі-түсті жіптер, сандар, ғажайып крестер, ғажайып крестерге арналған схемалар. **Ойын барысы:** Балалар мұқият қараңдар. Ал бізде күлгін орманда жылдың қай мезгілі бар? Дұрыс-күз. Сіз ойлағандай (ағаштарда түрлі-түсті жапырақтар бар, бұл тек күзде болады). - Сендер біздің орманда тағы нені көріп тұрсыңдар? (Жануарлар). - Қандай? (тиін, түлкі, аю, қоян, бұғы) - бұл жануарларды бір сөзбен қалай атауға болады және неге? (жабайы жануарлар, өйткені олар орманда тұрады). Жақында орманға қыс келеді. Жануарларымызға үйлеріне жолын табуға көмектесейік. Біз жануарлардың үйлерін қарастырамыз және олардың қалай аталатынын еске түсіреміз. Жануарлар бізден әрқайсысына үйге баратын жолды табуды өтінді. "Күлгін орманда" әр түрлі ұзындықтағы жолдар, нүкте жолдарында, әр жолдың соңында үй, қандай да бір жануар бар. Жануарлар	

				орманда серуендейді. Тәрбиешінің міндеті: - жануарларды үйіне жету үшін жолдың басына қойыңыз; қанша қадам жасау керектігін есептеңіз; жолдың үстіне бағытты көрсететін көрсеткіні бекітіңіз (солға, оңға); - көрсеткіге қадамдар санын көрсететін нүктелер қойыңыз; барлық жолдар табылғаннан кейін оларды ең қысқадан ең ұзынға дейін өсу ретімен орналастырыңыз. Балалар "ғажайып кресттер" дизайнерінен жануарлардың суреттерін салып, жануарларға береді. *(**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**)*	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,

		(қарым-қатынас іс-әрекеті) **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді.	Тағамға қол созамыз. *(-қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
		Ойын: «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі.

					(қарым-қатынас іс-әрекеті)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**1.Сауат ашу негіздері** «Щеткалар – тазалық сақшысы. Ё дыбысы» Мақсаты: Ё дыбысының айтылуын және сөздегі орнын анықтау. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Тәулік уақыты, апта күндері, оқиға тізбегі» Мақсаты:оқиғалардың уақыт бойынша реттілігін сипаттайтын сөздермен таныстыру: кеше, бүгін, ертең, таңертең, күндіз, кеш, түн. оқиғалардың ұзақтығы, тәулік мезгілдері туралы ұғым қалыптастыру. Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу	**1.Көркем әдебиет** **«Қияр мен қырыққабат» ертегісін сахналау** Мақсаты: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру **2.Сауат ашу негіздері** «Қонжыққа арналған үйшік» Мақсаты: Геометриялық фигуралардың және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Тақырыбы: «Табиғатқа қамқор бол» (Балабақша аумағынан тысқары жерлерге серуендеу) Мақсаты: Табиғат аясында өз-өзін ұстау тәртібімен таныстыру. Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын» және «бақша» ұғымдарымен таныстыру. **4.Дене шынықтыру** Тақырыбы: «Қолды жууға	**1.Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** «Цеп-цеп қалай ауырды? Ц дыбысы» Мақсаты: Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажыратып, дұрыс дыбыстау, үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі** **Тақырыбы:** «Тазалықты сүйеміз» Мақсаты: заттың атын, қимылын білдіретін сөздерді түсіну. **Сөздік минимум:** Тазалық, жуынамыз, сабын, су. **3.Сөйлеуді дамыту «қызыл-сары гүлдер»** **Мақсаты:** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. **4.Музыка** **(Музыка жетекшісінің**	**1.Математика негіздері** «Күн қайда жасырынды?» **Мақсаты:** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **2.Көркем әдебиет** **«Құлын, қозы, лақ»** **Мақсаты:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, жаңылтпаш айту өнеріне баулу. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Тақырыбы: «Дәнінен жемісіне дейін» Мақсаты: Егіс алқабы, егінші қызметімен таныстыру Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту.

		3.Қазақ тілі **Тақырыбы:** «Дене мүшелері» Мақсаты: сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. **Сөздік минимум:** Екі қол, дене, бас, екі аяқ, екі көз **4.Музыка (музыка жетекшісінің жоспары бойынша)**	дайындал» Мақсаты: Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау.	**жоспары бойынша)**	**4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қуыршаққа киінуді үйретеміз» **Мақсаты:** Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау. Өзіне – өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотрикаиы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	.	**Бақылау:** Бұлтты бақылау. Мақсаты:Бұлттар неден пайда болатынын, олар туралы түсінік беру. Сұрақ-жауаптар: 1.Аспаннан не көріп тұрсыңдар? 2.Жел болғанда бұлттар не	**Бақылау: Күнге бақылау.** **Мақсаты:** Балаға күн туралы айту. Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. Мысал сұрақтар: -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды?	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу.	**Бақылау:** Желге бақылау Мақсаты:Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **Сұрақ-жауап:** 1 Сұрақтар:

		істейді?-Желмен көшеді. 3.Бұлттар қандай болады?-Ақ мақтадай ақ болады. 4.Бұлттар түнергенде не болады?-Жауын жауады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Суырды көкте қылышын Нөсерлі қара төнді бұлт. Асыға үйге енді жұрт, Ақырды жерге долы бұлт. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек:** аула сыпырушының еңбегін бақылау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қимылды ойыны: К-№ 10 «Пойыз» **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс**: «Р» дыбысын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	-Күн бізге несін төгіп тұр? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Күн мен ай Арасынан бұлттардың, Күн домалап барады. «Доп қып оны алам» деп Қайрат қуанып қарады. Дөңгеленіп аспанда, Әп-әдемі ай тұрды. «Айна қылып алсам» деп, Қызықтырды Айнұрды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Айбармен Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: «Құс болып ұшамыз»** **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	-Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Сен кезбе жел, еркесің, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай. Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян»** **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:**

					қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	"Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**		**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: балалардың сұрақ-жауап арқылы түсінгендерін айта білуге, ертегіні сахналап ойнай білуге баулу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын: «Ертегіні өзгерту»** **Мақсаты:** өзгерту әдістерін қолдана отырып, ертегіні өз бетінше өзгертуге, жаңасын ойлап табуға үйрету. Оқиғаларды оның даму дәйектілігімен бейнелеу, жеке оқиғалар арасында тәуелділік орнату, олардың іс-әрекеттерін, өмірлік кезеңдерін жоспарлау арқылы жаңа бейнелер жасау қабілетін бекіту. Сұрақ: - егер біз ондағы табиғат заңдарын өзгертсек, кез-келген ертегі қандай болады? Егер сіз "Қасқыр мен жеті лақ" ертегісіндегі табиғат заңдарын өзгертсеңіз, ертегі қалай өзгереді? Өзгертілген жағдайларды пайдаланып ертегі ойлап табу. Сіз бүкіл топты ойлап таба аласыз, оны жеке-жеке жасай аласыз. Моральдық - этикалық нормаларды қолдана отырып, туындаған ертегі міндеттерін	**Сюжетті-рөлді ойын: «Мектеп»** **Мақсаты:** балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту, нақтылау және нақтылау. Балаларға рөлді жүзеге асырудың мәнерлі құралдарын игеруге көмектесу (интонация, мимика, қимылдар). Балалардың оқуға деген құштарлығын тәрбиелеу. Мұғалімнің еңбегі мен мектеп қызметкерлерінің еңбегіне құрмет көрсету. Балаларға кейбір моральдық нормаларды қабылдауға көмектесу. Әділ қарым-қатынасты тәрбиелеу. Сыпайы қарым-қатынас формаларын күшейту. Достыққа, өмір сүруге және ұжымда жұмыс істеуге тәрбиелеу. **Сөздікті минимум:** оқу құралдары, өзгеріс, қоңырау, мұғалім. Алдын ала жұмыс: Балалармен мектеп туралы әңгімелесу. Мектеп туралы суреттерді қарау. Суреттелген материалды қолдана отырып, мектеп құралдары туралы әңгімелесу. **"Портфолио жина" дидактикалық ойыны**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **ТРИЗ және РТВ дидактикалық ойын: "Аукцион"** **Мақсаты:** балаларды заттарды, ойындарды сипаттауға үйрету, олардан айқын және жасырын қасиеттерді табу. Нақты затты ғана емес, сонымен бірге затты да сипаттай білу-баланың қиялының жемісі. Барысы: Топқа көптеген жаңа заттар, ойыншықтар әкелінеді. Әр бала аукционда не ұсынатынын таңдайды, затты таңдайды, балалар фокустық нысандар әдісі бойынша сөздерді бірге таңдайды немесе қиялдау әдістерін қолданады. Ең бастысы, бұл ерекше зат немесе ойыншық болды. Балалар оның жаңа айқын және жасырын артықшылықтары мен	**Сюжетті-рөлді ойын: "Отбасы", "Анасы мен қызы"** Мақсаты: Балаларды отбасылық өмірді ойындарда шығармашылықпен жаңғыртуға шақыру. Өзіңіз үшін ойын ортасын жасаңыз. Ойынның сюжеттерін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыруға ықпал ету. Ересектер қызметінің моральдық мәнін ашу: өз міндеттеріне жауапкершілікпен қарау, өзара көмек және еңбектің ұжымдық сипаты. **Сөздік минимум:** туыстар. Алдын ала жұмыс: Балаларға тапсырма: ата-аналардың жұмысы туралы үйде білу. Үйде ата-аналарды бақылау, еңбек, қарым-қатынас. Суреттелген материалды қолдана отырып, ата-аналардың жұмысы туралы әңгімелесу. Буратиноның қатысуымен "Мен ересектерге қалай көмектесемін?" тақырыбындағы әңгіме.

		мүмкіндігінше өз бетінше шеше білу. Балалар ұсынылған көптеген ертегілердің ішінен өзгеру үшін біреуін таңдайды. Ертегінің негізгі сюжеттік желілері қысқаша баяндалады. Оның кейіпкерлері. Әрі қарай, балаларға кез-келген өзгерту әдістерін қолдана отырып, осы ертегіге өз бетінше өзгерістер енгізу ұсынылады. Жаңа сюжеттік желіні құру барысында туындаған мәселелерді шешу. Әр бала өз жапырақтарына жаңа ертегілерді "салады". Жұмыстың соңында тілек білдірушілер өз ертегілерін айтады. Ұқсас жағдайлар бар, ұқсас мәселелерді шешудің нұсқалары салыстырылады. Қаласаңыз, соңында бір жалпы ертегі жасай аласыз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**"Мектеп "әні** **Сурет салу "Біздің мектеп".** **АКТ-технологиялар:** танымдық бейнефильмдер, презентациялар, мультфильмдер, дидактикалық ойындар (тәрбиешінің қалауы мен мүмкіндіктері бойынша) Қол еңбегі: "мектепке" ойнау үшін шағын дәптерлер, кітаптар, мұғалімдер журналы жасау, шүберектер мен бор дайындау. Ойынға атрибуттар жасау (портфельдер, дәптерлер, балалар кітаптары, кесте). Мектеп, оқу құралдары туралы жұмбақтар. Балабақша түлектерімен кездесу (бос уақытты ұйымдастыру). Пәндік ойын ортасы: Мектеп формасындағы қуыршақ, кішкентай портфолио, кішкентай дәптерлер, шағын сурет альбомдары, мұғалімдер журналы, түрлі-түсті қағаздар, желім қарындаш, кішкентай сурет тақталары, бор, көрсеткіш, мектеп өмірінің сюжеті бар суреттер, әріптер мен сандар. портфельдер, кітаптар, дәптерлер, қаламдар, қарындаштар, көрсеткіш, карталар,	функциялары туралы ойлайды. Аукциондағы заттар үшін төлем алдын-ала жасалады немесе математикадан үлестірме материал қолданылады. Балалар өз заттарын кезекпен ұсынады, қалғандары сатып алады немесе сатып алмайды. Сатып алған бала бұл заттың ең ұнағанын айтуы керек. Аукционнан кейін балалар ойыншықтармен, заттармен ойнайды. Ойыншықтар мен заттар топта немесе мәңгі немесе ұзақ уақыт қалады. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	Балалардың "Мен үйде қалай тұрамын"тақырыбында әңгімелер құрастыруы. "Біздің әкелеріміз бен аналарымыз жұмыс істейді" альбомын жасау. Акт-технологиялар: танымдық бейнефильмдер, презентациялар, мультфильмдер, дидактикалық ойындар (тәрбиешінің қалауы мен мүмкіндіктері бойынша) Анасы, әжесі, атасы, әкесі туралы өлеңдер жаттау. Сурет: "Менің отбасым" Аппликация:"Анамызға арналған гүлдер" Мүсіндеу: "Әкеге сыйлық" Құрастыру: балалармен ойынға атрибуттар жасау. Ата-аналармен жұмыс: «Менің отбасымның ағашы». Рөлдер: анасы, әкесі, балалары, әжесі, атасы. Ойын ортасы: тұрмыстық заттар, қуыршақтар. Қуыршақтар-ұлдар мен қыздар (бірнеше,

			мектеп тақтасы, мұғалімнің үстелі мен орындығы, глобус, мұғалімге арналған журнал, кезекшілерге арналған таңғыштар. Рөлдері: оқушылар, мұғалім, мектеп директоры, техник. Ойын әрекеттері: мұғалім сабақ жүргізеді, оқушылар сұрақтарға жауап береді, әңгімелейді, санайды. Директор (бас мұғалім) сабаққа қатысады, дәптеріне жазбалар жасайды (мұғалім директор рөлінде мұғалімнің кеңсесіне қоңырау шала алады, кеңес бере алады, бас мұғалім сабақ кестесін жасайды. Техник бөлменің тазалығын бақылайды, қоңырау соғады. Алдын ала ұжымдық жоспар-сюжет бойынша ойын құруды үйрету. Тең құқылы серіктес ретінде әрекет ету немесе негізгі (екінші) рөлді орындау, ойын ортасының өзгеруіне жанама әсер ету, ойын қатынастарын түзету. Өзара байланысты ғимараттар салуды ынталандыру (мектеп, көше, саябақ, бұл ретте ұжымдық қызметтің әрбір қатысушысының міндеттерін дұрыс бөлу. Балалар 1 қыркүйекте		балалар арбалары (қуыршақ, ыдыс – аяқ, қуыршақ бөлмесіне арналған жиһаз, сөмкелер, киінуге арналған киім (шляпалар, галстуктар, шарфтар, пелеринкалар, тұрмыстық аспаптар (ойыншықтар) - тоңазытқыш, кір жуғыш машина, үтік, шаңсорғыш. Ойын әрекеттері мен жағдайлары: Ойынның проблемалық жағдайлары: "аналар мен әкелер үйде болмаған кезде" (кішкентайларға қамқорлық жасау, үй тапсырмасын орындау, " біз мерекеге дайындалып жатырмыз "(отбасымен бірлескен іс-шаралар, "қонақтарды қарсы алу" (қонақтарды қабылдау ережелері, қонақтардың мінез-құлқы, "біздің демалыс күніміз" және т. б.) ойынға еңбек элементтерін енгізу: қуыршақ іш киімін жуу, киімді жөндеу, үй-жайды тазалау. Ойын барысында ойыншықтарды,

			мектепке барады. Мұғаліммен танысу. Партада отыру, сурет салу, Кітаптарды қарау. Үзілісте қоңырау соғылады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		заттарды таңдаңыз, ауыстырыңыз, әртүрлі қосалқы материалдардың көмегімен ойын ортасын жасаңыз, өз қолыңызбен жасаңыз, табиғи материалды қолданыңыз. Анасы қамқорлықпен тамақтандырады, киіндіреді, шешіндіреді, қызын ұйықтатады, жуады, бөлмені тазалайды, кірді үтіктейді. Анасы қызымен бірге шаштаразға барады, оның шашын әдемі сәндетеді, үйде шыршаны киіндіреді, дүкеннен тамақ сатып алады, дәмді түскі ас дайындайды. Әкем жұмыстан келеді, кешкі асқа отырады. Қонақтар келеді. Қызының немесе ұлының туған күнін атап өту. Әкем жүк көлігімен (немесе таксимен) жүргізуші. Әкем – құрылыстағы құрылысшы. Қызы суық тиіп, ауырып қалды. Анасы оны дәрігерге апарды, үйде дәрі береді. Анасы қызын серуендеуге, автобусқа мінуге, саябақта

					әткеншекке мінуге апарды. Әженің туған күніне қонаққа келді. Жаңа жылды тойлау. Анасы қызын қуыршақ театрына, циркке, киноға, мектепке апарады. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс		Айзере мен Бекнұрға «Көктемгі ағаштар» әңгімесі арқылы өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу; **(қазақ тілі)**	Аққенже мен Аянға «Қоянға арналған үйшік» Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **(математика негіздері)** .	Мирас пен Заңғарға «Қызыл телпек» ертегісі мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. **(мүсіндеу)**	Фатима мен Айғанымғы «Көктем мезгілі» Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беруге үйрету **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, епті лікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген

		(дене шынықтыру)**			қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. (Дене шынықтыру**)
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Кеңес:** «Көктем мезгілінде қалай киіну керек?»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.05-12.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі 10.05.2023	Бейсенбі 11.05.2023	Жұма 12.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			**Үстел-үсті ойыны «Ертегінің басты кейіпкерін ата»** **Мақсаты:** реакция жылдамдығын, белсенділікті, ойлаудың тәуелсіздігін дамыту, ертегіні кейіпкерге сәйкес атауға үйрету. **Барысы:** Ертегі кейіпкерлерінің суреттері ұсынылады, балалар қандай ертегілерде кездесетінін атайды. Мысалы: Әтеш – "Жихарка", Бауырсақ – «Бауырсақ» ертегісі және т. б **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны «Сөздерді тап» ойыны** **Мақсаты:** балалардың суретке қарап тану дағдысын бекіту. Балаларда үйлесімді сөйлеуді дамытуға ықпал ететін ойын. Бұл сонымен қатар сөздік қорын кеңейтуге мүмкіндік береді. Жинақта 12 сурет картасы және 96 сөз жазылған. Әр бала суретті алуы керек. Егер балалар көп болса, қосымша материал дайындау керек. Жүргізуші сөз карточкасын оқиды. Бала картаны алады, оның суреті сөздердің мағынасына сәйкес келу керек. Сөз карталарының мысалы: Дүкен: ақша, таразы, есептегіш, сатушы, витрина, сатып алушы, касса, чек; Теңіз: балық, кеме, медуза,	**Үстел-үсті ойыны «Орманда не өседі?»** **Мақсаты:** орман және бақша өсімдіктері туралы білімді бекіту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші үш баланы таңдап, оларға орманда өсетін нәрсені атауды ұсынады. Мысалы, біреуі: «саңырауқұлақтар, екіншісі: таңқурай, үшіншісі: шырша» Содан кейін ол қайтадан жалғасады. Тәрбиеші ұзақ уақыт ойлауға болмайтынын ескертеді. Ойыншылар ережелерді бұзған кезде, олар орнына отырады және

				теңізші, толқын, Арал; Цирк: клоун, жаттықтырушы, арена, сиқыршы; Орман: тиін, жол, қарағай, саңырауқұлақ, кірпі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	ауыстыруды таңдайды. Жаңа үштік бақшада не өсетінін немесе орманда, аулада кім тұратынын және т. б. тізімдеу сияқты басқа тапсырманы алады. (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті**)
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас**

			есте сақтауды ұсыну, сұрау: 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-	Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан	**іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады» Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша			**1.Көркем әдебиет** **«Мысық пен күшік» ертегісі** Мақсаты: сөз өнеріне баулу. Сахналық қойылымдарға	**1.Сауат ашу негіздері** **«Үйшік» ертегісі желісі бойынша** **Мақсаты:** Геометриялық фигуралардың дайын	**1.Математика негіздері** "Үйшіктің терезелерін орналастыр"

ұйымдастырылған іс-әрекет			қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **2.Сауат ашу негіздері** «Көкөністер туралы ертегі» Мақсаты: көкөністер және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Біз – жас зерттеушіміз» Мақсаты: Жобалық жұмыстар арқылы балалардың танымдық қызметін жандандыру. Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату, тәжірибе жасау. **4.Дене шынықтыру** Тақырыбы:«Суда шынығамыз» Мақсаты: Жергілікті шаралардың температурасын	суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі** **«Таңертең не істейміз?»** **Мақсат:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Сөздік минимум:** Бетімді жуамын, таңертең тұрамын, киімімді киемін, тісімді тазалаймын. **3.Сөйлеуді дамыту** **«Ақылды лақ» ертегісі** **Мақсаты:** сюжеттік суреттер ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның	**Мақсаты:** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **2.Көркем әдебиет** **«Сауысқан мен көкек** **Мақсаты:** сөз өнеріне баулу, шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** «Жайлауда» Мақсаты: жаз мезгілі, жайлау туралы мәлімет беру, жаз мезгіліндегі өсімдіктердің олардың өсуі және көбеюі. **4.Дене шынықтыру** Тақырыбы: «Таза ауада шынығамыз» таңертеңгі жаттығуды орындауға қызығушылық

			біртіндеп төмендете отырып, қарапайым су шараларын өз бетінше жүргізуге дағдыландыру, балалардың денсаулықтарын, шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну.	көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.	тудыру, дене бітімін қалыптастыру және аяқтың өкшелерін нығайту.
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі.				

	Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен			**Бақылау: Жаңа шығып жатқан ағаштың жапырағын бақылау.** **Мақсаты:** Көктем келіп көгеріп жатқан ағаштар туралы түсінік беру. Ағаштарды күтіп, баптауға тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз.** Үйеңкі, терек, қарағай, Бойлай өсті күн сүйіп. Көшемізде жағалай, Жасыл шапан тұр киіп. **Сұрақ-жауап.** - Көктем мезгілінде ағаштар қалай өзгерді? - Жапырақтан бұрын ағаштарда не пайда болады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құмға су құю, қопсыту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны:** №-7 «Күн мен түн» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы әнді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:**	**Бақылау: Жылғалардан аққан суды бақылау.** **Мақсаты:**Балаларды табиғаттың ерекшеліктерімен таныстыру,жылғалар туралы түсініктерін кеңейту. **Сұрақ-жауаптар:** 1.Қар ери бастағанда не пайда болады? 2.Су нені суарады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Ой,балалар,балалар, Жылы-жылы жел соқты. Жылғалардан су ақты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№8 «Аңшылар»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	**Бақылау: Көктемде алғаш шығатын гүлдерді бақылау.** **Мақсаты:**Балаларға көктемнің алғашқы гүлдері туралы айту, қар астынан шыққан гүлдер туралы түсінік беру,сөздік қорын кеңейту. **Сұрақ-жауап:** 1.Көктемде шығатын алғашқы гүл қалай аталады? -Бәйшешек. 2.Гүлдердің түрі қандай болады? -Әр түрлі:әдемі,қызыл,сары. 3.Гүлдерге қандай қамқорлық жасаймыз? -Баптаймыз, жұлмаймыз, қамқорлақ көрсетеміз. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** **Көркем сөз:** Балалар-ау,балалар! Шақырады далалар. Көктем келді гүл ашып. Құстар келді жыр

			қалаған ойындарын ойнау.		алып. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** **Еңбек**: алаңда шашылып жатқан тастар мен бұталарды жинау. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қ/қ ойыны: К-№9 «Қоян»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** түстерді қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту)				

	(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** "Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (-қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**			**Сюжетті-рөлді ойын: «Теміржол»** **Мақсаты:** балалардың теміржол көлігі қызметкерлерінің еңбегі, теміржол туралы білімдерін тереңдету, кеңейту және нақтылау. Балаларға біздің басқа қалаларымыз туралы ақпарат беру. Ірі құрылыс материалымен жұмыс істеу кезінде балалардың конструктивті қабілеттерін дамыту. Өзі үшін ойын ортасын жасау. Ойынның сюжеттерін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыруға ықпал ету. **Сөздікті белсендіру:** перрон, құрам, туннель, шлагбаум, тепловоз, өткізгіш, купе, вагон. **Алдын ала жұмыс:** Теміржол иллюстрацияларын қарау Теміржол вокзалы қызметкерлерінің еңбегі туралы әңгіме. Теміржол туралы әңгімелер оқу. Теміржол туралы өлеңдер жаттау. **"Теміржол" үстел үсті ойыны** Астанаға дейінгі теміржол жолын анықтау және Қазақстан қалаларымен танысу үшін картаны қарау.	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Суретті тап"** Ойын үшін балабақшаларға таныс картиналардың репродукцияларын дайындау. Әр суретті ауызша сипаттау, ал балалар не туралы екенін білуі керек. Мысалы: «Жарық бөлмеде орындықта қызғылт жемпір киген қыз отыр, оның қолында жеміс бар» – бұл Валентин Серовтың «Шабдалы Қыз». Немесе: «Үш аю қарағай орманының ортасындағы құлаған ағаштарда қыдырады» - Иван Шишкиннің «Қарағай орманындағы таң». Профиль бойынша тап Ертегі кейіпкерлерінің танымал контурлық профильдерін дайындау: Жалмауыз кемпір,	**Сюжетті-рлді ойын: «Жүргізушілер»** **Міндеттері:** балаларды көлік жұмысымен, көлік құралдарының жұмысымен таныстыру: жүргізуші, оператор, диспетчер, автослесарь және т. б. Жүргізушілер көптеген жолаушыларды тасымалдайтыны, біздің үлкен еліміздің қалалары мен ауылдарына әртүрлі жүктерді жеткізетіні туралы білім беру. Машиналар рейске шығып, жүктерді уақтылы жеткізу үшін оларды жөндейді, тазартады, майлайды, отынмен толтырады. Балалардың көлік қызметкерлерінің еңбегі, олардың қоғамдық маңызы туралы түсініктерін кеңейту. Көлік қызметкерлерінің еңбегіне деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу, ересектер сияқты адал, жауапкершілікпен жұмыс істеуге, техниканың сақталуына қамқорлық

			Сурет салу "Пойыз жүреді" **Құрастыру:** көрсеткілер үшін сигнал жалауларын жасау. **Рөлдер:** машинист, жолсерік, жолаушылар, тасымалдаушылар **Тақырыптық ойын ортасы:** қалпақшалар, сөмкелер, билеттер, жол картасы, жалаулар, шай шыныаяқтары және т. б. **Ойын әрекеттері:** Пойыз салу. Біз Қазақстанға пойызбен саяхаттаймыз. Жолаушылар терезеге қарап, өзара сөйлеседі. Проводник шай әкеледі. Жолаушылар станцияларға шығады. Олар экскурсияға, мұражайларға, дүкендерге барып, қаланы аралап экскурсоводпен бірге жүреді. Біз Астанаға жеттік. Біз Астанада, Тәуелсіздік монументінде жүрміз. Кешке біз театрға барамыз. Үйге пойызбен оралу. Біз гидпен қоштасамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	Ертөстіктің жылқысы және басқалар. Балалар кімнің суреттелгенін болжауы керек. Ертегі кейіпкерлерінің контурлық бейнелері Кескіндеменің иісі неде? Балаларға кескіндеме репродукцияларын көрсету. Олар кенеттен суреттің ішінде болған кезде қандай иістерді сезінетінін елестетсін. Сурет қалай естіледі? Ойын алдыңғыға ұқсас, тек мұнда олар иіс сезу арқылы емес, есту арқылы елестетеді. Балалар суреттің ішіне кіргенде қандай дыбыстарды еститінін елестету. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	жасауға шақыру. Рөлдік және шығармашылық ойындардың пайда болуына ықпал ету:" көше қозғалысы"," жүргізушілер"," бағдаршам"," жанармай құю станциясы " және басқалар. **Ойын әрекеттері:** қуыршақтар, құрылыс материалдары машиналарда тасымалданады. Жүргізуші адамдарды басып қалмас үшін көлікті абайлап жүргізеді. Машиналар бензинмен толтырылады, құрылыс алаңына барады, құрылыс материалын түсіреді, құм толтырады. Жүргізуші бағдаршамның жасыл шамына тоқтайды, қызыл шам жанғанжа жүреді. Такси жүргізушісі-адамдарды жұмысқа, театрға, киноға апарады. Жүк көлігінің жүргізушісі-көлікке бензин құйып, жуып, гаражға қояды. Автобус жүргізушісі - көлікті абайлап,

					ұқыпты жүргізеді, кондуктор билеттерді сатады немесе ONAY қосымшасы арқылы жол билеьтін төлейді. Автобус адамдарды қажет жерге апарады: қонаққа, жұмысқа, үйге. Жол қиылысында милиционер тұр-қозғалысты реттейді. Жаяу жүргіншілер тротуармен жүреді. Жол Жасыл жарыққа ауысады. Жаяу жүргіншілер үшін арнайы өткел - "зебра". Біз жол ережелерін сақтаймыз. Өрт сөндіру машинасының жүргізушісі-өрт сөндірушілерді өртке апарады, баспалдақтарды жылжытуға, өрт сөндіру жеңін ашуға көмектеседі. "Жедел жәрдем" жүргізушісі-науқастарды көлікке тиеуге көмектеседі, зембіл береді, абайлап жүреді. **Ойын жағдайлары:** "автобуспен көңілді саяхат", "қала көшелерін қардан тазартайық" (қар тазалағыштар) **Ойын материалы:**

					жол белгілері, "такси", "сүт", "нан", "жүктер", "құрылыс", "жедел жәрдем", "өрт сөндіру" трафареттері бар қалпақшалар, әртүрлі диаметрлі рульдер-5-10 дана, мойынға киінуге арналған түрлі машиналардың силуэттері, полиция таяқшалары, қораптардан жанармай құю станциясы, алмастырғыш ойыншықтар. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс			Көркем мен Алинұрға Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **(математика негіздері)**	Тұрар Алиханға ойдан өз бетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. **(мүсіндеу)**	Бекнұр мен Әминаға Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру. **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен			Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: “Жапалақтар ”** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға

			күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(дене шынықтыру)**	қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру)**	тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. «Болашақ бірінші сынып оқушыларының ата-аналарына арналған кеңестер»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер _____ Л.Саримсакова

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.05-19.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.05.2023	Сейсенбі 16.05.2023	Сәрсенбі 17.05.2023	Бейсенбі 18.05.2023	Жұма 19.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №3 «Магниттік мозаика. Кірпі»** **Мақсаты:** мозаика-бұл әр түрлі пішіндер мен түстердің элементтері жиынтығы, олар бір-бірімен үйлеседі және кез-келген кескінді жасауға мүмкіндік береді. Ойынның егжей-тегжейін қолдана отырып, балалар өздерінің шедеврлерін жасай алады ұсынылған магниттік тақтада жиынтықта 5 түс, 220 элемент бар. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Қандай жәндік, ата?»** **Мақсаты:** балаларда жәндік ұғымын қалыптастыру. Жәндіктердің өкілдерін тану және атау: шыбын, көбелек, инелік және т. б. **Ойын ережелері:** өз әрекеттеріңді тәрбиешінің белгісі бойынша баста. Суретті кім бірінші жинаса, оны атайды. **Ойын әрекеті:** қажетті бөліктерді ізде, бүкіл суретті бүкте. **Дидактикалық материал:** балалар саны бойынша жәндіктер бейнеленген карталар. **Ойын барысы** Балалардың алдындағы үстелдерде жәндіктер бейнеленген суреттер бар. Балалар бөлінген	**Үстел-үсті ойыны картотека №36 «Ненің құйрығы қайда?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлар денесінің бөліктері туралы білімдерін бекіту. **Ойын ережелері:** карточкаларды кезекпен және негізгі суретке сәйкес келетіндерді ғана алу. **Ойын әрекеті:** дұрыс карталарды табу. **Дидактикалық материал:** жануарлар мен осы жануарлардың құйрықтары бейнеленген жұптасқан карталар (балалар саны бойынша). **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларға жануарлардың құйрықтары бейнеленген карталарды таратады.	**Үстел-үсті ойыны картотека №35 «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. Зейінді, зейінді тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін қалыптастыру. **Ойын ережелері**: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет ету. Кезектілікті сақтау. Суретте көрсетілген затты ғана көрсету. **Ойын әрекеті:** үстелден гүл бейнеленген картаны алу және гүлзардан суретке ұқсас гүлді табу. **Дидактикалық материал:** гүлдер бейнеленген тақырыптық суреттер. Гүлдермен гүл шоғырының макеті. **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларды	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Орманда не өседі?»** **Мақсаты:** орман және бақша өсімдіктері туралы білімді бекіту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші үш баланы таңдап, оларға орманда өсетін нәрсені атауды ұсынады. Мысалы, біреуі: «саңырауқұлақтар, екіншісі: таңқурай, үшіншісі: шырша» Содан кейін ол қайтадан жалғасады. Тәрбиеші ұзақ уақыт ойлауға болмайтынын ескертеді. Ойыншылар

		суреттерді жинап, жәндіктерді болжап, оны атауы керек. Егер балалар жәндіктерді атауға қиналса, тәрбиеші жұмбақтарды шешуге көмектеседі: Бар жұмысы ермегі. Талмай қанат қағады. Еңбекті қош көрмейді, Жат ыдысты бағады. Шыбын Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. Көбелек **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	Үстелде құйрығы жоқ жануарлар бейнеленген карталар бар. Балалар кезек-кезек үстелден карточка алып, тиісті жануарды таңдайды: қасқыр, түлкі, аю, тиін, қоян және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	тақырыптық суреттер орналасқан үстелге шақырады. Балалар суреттерді қарастырады, Гүлдерді таниды, оларды атайды. Олар өздеріне ұнайтын гүлдермен суреттерді таңдап, гүл шалғынынан суретке ұқсас гүлдер тауып, оларды атайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	ережелерді бұзған кезде, олар орнына отырады және ауыстыруды таңдайды. Жаңа үштік бақшада не өсетінін немесе орманда, аулада кім тұратынын және т. б. тізімдеу сияқты басқа тапсырманы алады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Шомылған баланы,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**

	Көркем сөз: Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** «Менің ботқа жегім келмейді», Маша қыз айқайлады. «Дұрыс» - деп ойлады ботқа – «Жақсы қыз Маша». Бізде қасықтар бар, Сиқырлы аздап. Міне, табақ, міне тамақ – Із қалмайды. (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Көркем сөз:** Үстелде тышқандар отыр, Мұрнына жағылған, тамақ ішпейді: - Ботқа жегісі келмейді! Біз қара нан жемейміз! Бізге жақсы шай беріңіз! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(Сүлгі)** *(қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **Балаларға үстелдегі мінез-құлық ережелерін есте сақтауды ұсыну, сұрау:** 1. Үстелге отырмас бұрын не істеу керек? (қолымызды сабынмен жуамыз, шашымызды тараймыз) . 2. Тамақтану кезінде үстелге қалай отыруға болады? (табақтың үстіне сәл еңкейіп, шынтағымызды үстелге қоямыз, аяғымызды үстелдің астына, жолдасқа кедергі келтірместен ұстаймыз). 3. Жолдасыма қандай қызмет көрсетуге болады? (тұз, майлық, нан алып береміз). 4. Қалай дұрыс тамақтану және ішу керек? (тыныш және үнсіз ішіп-жеп, ауызды жұмып шайнау, тамақты аздап ішу). 5. Тамақты төкпеу үшін үстелде өзін қалай ұстау керек? Балалар: Жаннұр мен Аррдақ құрылғыларды	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(-қарым-қатынас іс-әрекеті)* **Тамақтану** **«Ас құралдары патшалығы» ертегісі** Ертеде ас құралдары патшалығында ыдыс-аяқтардың арасында қасық, шанышқы және пышақ болған жоқ. Ал патшалықты патша Тәртіпсіздік пен Жалқау патшайым басқарады. Тәртіпсіздік басқаратын мұндай патшалықта, әдетте, тәртіп болған жоқ. Сондықтан қасық, шанышқы және пышақ үстелге қалағандай орналастырылмады. Бірақ бір күні олар соншалықты араласып, өздеріне орын таба алмады және ұрысып қалды. Олар ұзақ уақыт бойы таласты, бірақ ешкім бір-біріне берілгісі келмеді, сосын Тәрелкеден кеңес алуға шешім қабылдады. Олар жақындап, оған тағзым етіп: «Сен ақылдысың, бізді үстелге қандай орын алу керек деп ойлайсың? Оң жаққа пышақты қоямын, қасықтың жанына қасық қоямын, шанышқыны сол жаққа қоямын, тістерін жоғары қаратамын. Қасық, шанышқы және пышақ	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			қалай пайдалану керектігін көрсетеді. Балаларды шанышқыны пайдалану ережелерімен таныстыру. Үстелдегі мәдени мінез-құлық ережелерін бекіту үшін балалардың бір-бірімен ауызша қарым-қатынасы. "Түскі асты" аяқтағаннан кейін балалар табақтарды үстелдің шетіне қояды, ерні мен саусақтарын майлықпен сүртеді, түскі асқа рахмет айтады. Сөздік жұмыс. Іс-әрекеттерді белсендіру: тамақтану, шайнау, рахмет.	Тәрелкенің дау-дамайды шешуге көмектескеніне қуанды, оған алғыс айтты. Содан бері патшалықтан Тәртіпсіздік патша мен Жалқау патшайым жоғалып кетті. Онда жайлылық пен тәртіп орнады. Содан бері қасық пен пышақ әрқашан табақтың оң жағында, ал шанышқы тістерімен сол жақта орналасты. Ал, балалар, қасықтарымызды алып, тамағымызды ішейік. Астарың дәмді болсын!!! (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (**қарым-қатынас іс-әрекеті**) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Санамақ» Балаға қарама-қарсы отырып,тәрбиеші көрсетіп отырады, қолдарды құлыпқа ұқсатып түйеді. Саусақтарын кезек-кезек создыра көрсетіп, «Кел,санайық санамақ, саусақтарға қарап ап. Басбармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене	**Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Құстар қанат қағады»** Құстар ұшып барады, Көкте қанат қағады. Барлық құстар қосылып, Шиқ-шиқ,-деп ән салады. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: «Піл досым»** Оң қол алақаны жайылып тұрады. Сол қол саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балан үйрек саусақ пен шылдыр шүмек саусақ алдыңғы аяқтар, ал ортаңғы саусақ пілдің тұмсығы. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Санамақ** **Жеті ұл** Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі,

	бөбек». Бала қозғалыстарды қайталайды. **(қарым-қатынас іс-әрекет)**				Жетіншісі – Жексенбі. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту «Күн, Ай және Қораз» ертегісі Мақсаты:** Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру **2. Жапсыру Құрастыру Мүсіндеу Сурет салу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Алашаны әшекейлейіз» Мақсаты:** Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен	**1.Сауат ашу негіздері** «Мектеп кітапханасында. Т дыбысы» Мақсаты: «Т» дыбысының дауыссыз, үнді дыбыс екенін түсіндіру. Н дыбысының сөздегі орнын тапқызуға үйрету. Ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Математика негіздері** «Заттарды ортақ қасиеті ойынша топқа біріктіру» **Мақсаты:** балаларға заттар тобының (жиынының) жалпы қасиетін табуды, қандай да бір қасиеті («үлкен», «кішкентай»), тиесілілігі бойынша топқа біріктіруді үйрету, таным процесін ерікті реттеу.	**1.Көркем әдебиет «Бала - біздің болашақ» (өлеңді жаттау) Қасым Аманжолов** Мақсаты: сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **2.Сауат ашу негіздері** «Мектепке жол. Л дыбысы» **Мақсаты:** Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту. Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажыратып, дұрыс дыбыстау дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** Тақырыбы: «Боран қай кезде соғады?» Көктемде табиғатта болатын маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажырату **4.Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Кезекшілер» **Мақсаты:** Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын,	**1.Сауат ашу негіздері** «Ұстаз. Ұ дыбысы» **Мақсаты:** тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі «Азық-түлік» Мақсат:** Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету. Суреттер туралы педагогтың үлгісі бойынша қысқа мәтіндер құрастыруды дағдыландыру. **Сөздік минимум:** Ет, ірімшік, құрт, көже **3.Сөйлеуді дамыту «Не дәмді?» Мақсаты:** табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **4.Музыка Мақсаты:** Музыка тыңдау.	**1.Математика негіздері Тақырыбы:** «Үстінде – астында. Ішінде – сыртында. Алдында – артында. Оң жақта – сол жақта» Мақсаты: балаларды кеңістіктік қарым-қатынастарды орнатуға үйрету: жоғары – төмен, оң жақ – сол жақ, ортасында, арасында. қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **2.Көркем әдебиет «Алдар көсе мен шықбермес шығайбай» Мақсаты:** шағын мәтіндердің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру қабілетін дамыту. Сөз өнеріне баулу. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** «Бағдаршам әмірі» Мақсаты: Балаларды жолда жүру

	таныстыру. Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру. **3.Математика негіздері** **Тақырыбы: «Өлшеу»** **Мақсаты:** заттарды салмағы бойынша таразыда теңестіру тәсілімен таныстыру Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. **4.Дене шынықтыру**	**3.Қазақ тілі** «Ыдыс аяқ дүкені» Мақсаты: Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну және қолдана білуге үйрету. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, **Сөздік минимум:** Ыдыс, дүкен, аққұман, қазан **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық	асханада кезекшілердің міндеттерін орындауға, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу.	Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту.	ережесіне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. **4.Дене шынықтыру** «Бөрене үстімен жүру» Мақсаты: дене бітімін қалыптастыру және аяқтың өкшелерін нығайту.

	Тақырыбы: «Қонжықты таза ауада тамақтандырамыз» **Мақсаты:** Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол - аяқтарын жуу, тіс тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл шүберекпен сүртіну.	сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. .			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық (**қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Жәндіктерді бақылау** **Мақсаты:** шыбынның сыртқы түрінің ерекшеліктері, оның	**Жаяу жүргіншілер жолын бақылау** **Мақсаты:** жолдың жаяу жүргіншілер бөлігі, жол қозғалысы ережелері	**Өтіп бара жатқан көлікті бақылау** **Мақсаты:** көлік түрлері туралы білімді бекіту. Бақылау барысы	**Күнді бақылау** Мақсаты: көктемнің келуімен жансыз табиғатта болатын өзгерістер туралы білімді кеңейту.	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** дүниені тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспанның бірлігі

	өмірлік көріністері туралы білім мен идеяларды кеңейту. Бақылау барысы - Шыбын қалай көрінеді? Шыбындар төбеде қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті жастықшалар бар; шыбын жеңіл болғандықтан және жастықшалардың кез келген бетке жабысу күші өте үлкен болғандықтан, шыбын барлық жерде дерлік ұстай алады.) Неліктен шыбындарды зиянды жәндіктер деп атайды? Шыбындар қандай зиян келтіреді? (Микробтар таралады.) Шыбындар қалай көбейеді? (Жұмыртқа салады.) Шыбындар жұмыртқаларын қайда салады? (Көңде, қоқыста.) Шыбындардың қандай жаулары бар? (Өрмекшілер, инеліктер.) ♦ Шыбынның мұрны бар ма? (Жәндіктердің иіскейтін мұрны жоқ, олар аяқтары мен	туралы білімді қалыптастыру. Бақылау барысы Жол заңы дұрыс жүріп ,абай болуды талап етеді. Жол тәртібін бұзба қатер тудырады. Жолдың қалыпты қозғалысы көбінесе балалардың жол бойында,қалай болса солай доп қуалайтыны, шаңғы тебетіні, жүріп бара жатқан машинаға жабысатыны, қалтарыстан жолға шыға келу салдарынан бұзылады. Жолда жүргенде, жол ережесін сақтаңдар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз:** Тротуар жүрер жолы жаяудың, Желаяқтың жайбасардың баяудың. Машинаның жолы көше ортасы, Соны ұмытып кете көрме аяулым. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Допты ұстау"** **Мақсаты:** ережелерге сәйкес ойнау,ептілікті, батылдықты дамыту, ашық ойындарға деген қызығушылықты дамыту. Жеке жұмыс (жүгіру) "Қарсы жүгіру"	Адамдар әлі автомобильдерді ойластырмаған кездер болмайды. Ол кезде жұрттың барлығы көшеде атпен және арбамен, кімнің қалай жүргісі келсе, солай жүрді. Осы заманғы қалалардың көшелері жүк және жеңіл машина, автобус, троллейбус, трамвайларға толып кетті. Егер бүгінде жұрттың барлығы жаяу және көлікпен қалай жүргісі келсе, солай жүрсе, көшелерде тәртіпсіздік орнар еді. Осындай жағдайлар болмау үшін, адамдар көше жүрісінің ережелерін - көшелер мен жолдарға арналған заңдарды ойлап тапты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ала таңнан асығып жұмысыма, Шығып едім көшенің бұрышына. Қасыма кеп бір такси тоқтай қалды, Міне салдым ырза боп мұнысына. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі.** "Өзіңе жұмыс тап" Мақсаты: еңбекке құрметпен қарауға	Бақылау барысы Көктем мезгілінде күн жылиды, жер кебеді, құстар жылы жаққа ұшып келеді. Күннің жарығы көрінетін және көрінбейтін шуақтардан тұрады. Көрінбейтін шуағына ультра күлігін шуағы жатады. Міне солардың әсерінен біздің терімізде адам ағзасы үшін маңызды «Д» дәрумені бар. Яғни күн шуағы осындай аурулардын алдын алады. Күнге ұзақ күюге болмайды. Күйік алуың мүмкін. Күн шуағына ұзақ қыздырынба, күннің екпіні өтіп кетеді. Күннің астында бас киімсіз ұзақ жүрме. Күн- табиғи дәрі. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Көтеріп жоғары күннің өзі, Қарды ерітті, жылғалардан су ақты. Жарқыраған алтындай күннің көзі, Құшақтады құшағымен қуатты. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: "Жалған тізбектер"** **Мақсаты:** ойын ережелерін сақтау, өз іс-әрекеттерінің ережелерге сәйкестігін бақылау,	туралы сананы қалыптастыру. Бақылау барысы Неліктен аспанда бұлттар бар? Өйткені бұлттар салқын, бұлттар сәл! Бұлттар ұшады, қорқынышты қара бұлттар аспанда болса дымқыл жаңбыр жауады. Бұлттардың түрлері әр түрлі болады. Бұйра ақ бұлттар, сұр бұлт, қатпарлы бұлт, мамық бұлт. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** Ақсың, сұрсың, қарасың, Қалқып қайда барасың? Жерге нөсер төгілсін, Өзің қайда көшесің? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Қимылды ойындар: "Сұңқар мен түлкі"** **Мақсаты:** ойын ережелерін айту, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дұрыс орындау, алаңның барлық ойын кеңістігін пайдалану, сигнал бойынша тез әрекет ету қабілетін

	антенналарының арқасында жанасады, иіс сезеді және дәм сезеді. Антенналар-ең маңызды сезім мүшесі. Олар температураны, ылғалдылықты және иістерді қабылдайды.) ♦ Шыбындар не жейді? (Пробоскоп.) ♦ Шыбынның қанша көзі бар? (Көздің екі түрі қарапайым және күрделі: олар бір уақытта алдыңғы, артқы және төменгі жағында көре алады.) ♦ Шыбын қысты қайда және қалай өткізеді? Шыбындардың ұшуын бақылау (ұшу ұзындығы). Шыбындардың көп жиналатын жерін табу (неліктен бұл аймақта шыбындардың көп жиналуы және онымен қалай күресуге болады). **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Көркем сөз** **Шыбындар** **Ж.Смақов** Қабырғаны жағалап, Қуалаймыз сабалап. – Шыбындар, нас, кірсіңдер,	Мақсаты: жылдамдықты, ептілікті дамыту. **(дене шынықтыру**)** **Еңбек қызметі.** Учаскені ұсақ бұтақтардан тазарту Мақсаты: тиісті еңбек операцияларын өз бетінше орындау қабілетін дамыту. **(Еңбек қызметі)** "Футбол" спорттық ойыны Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту	тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындар: "Мерген"** Мақсаты: дәлдікті, ептілікті дамыту. "Ең епті" Мақсаты: допты лақтыру және ұстау қабілетін дамыту (дұрыс бастапқы позицияны қабылдау, допты екі қолыңызбен алдыңызда ұстау, кеудеден итеру арқылы лақтыру) Балабақша аумағында сауықтыру жүгіру Мақсаты: балалардың қозғалыс белсенділігін дамыту. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс (ритақты қозғалыстарды жаттықтыру) «Мен сияқты жаса!» Мақсаты: мотористикаларды дамыту.	ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту қабілетін дамыту. **"Доп лақтыру" жеке жұмысы** Мақсаты: ептілікті, лақтыру күшін дамыту. "Біз ойнаймыз - болжаймыз"шығармашылық тапсырмалары - Мақсаты: пантомимикалық дағдыларды дамыту. **Еңбек қызметі: «Өзіңе жұмыс тап»** **Мақсаты:** ұжымдық еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** "Көңілді жарыстар" спорттық ойындары. Мақсаты: командаларды тез және дұрыс орындау қабілетін қалыптастыру. **(Дене шынықтыру**)**	дамыту. "Құс пен мысық" Мақсаты: байқауды, қозғалыс жылдамдығын, ептілікті дамыту. "Ұшақ" саптық жаттығулары (бағанда бір-бірден) Мақсаты: дұрыс позаны қалыптастыру. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс "Ең жылдам"** **Мақсаты:** ептілікті дамыту. **Еңбек** Еңбек қызметі учаскеде бұтақтарды жинау **(Еңбек қызметі)** Мақсаты: Нұсқаулық бойынша және бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру.

	Мұнда неге жүрсіңдер?! Бір қап кір бар аяқта, Жабысасың аяққа, Қонасыңдар етке де, Танау менен бетке де. Ызыңдамай кетіңдер, Терезе ашық, өтіңдер. Кір аяқ, нас шыбындар, Өлмей тұрып, шығыңдар! **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бұршақ тұқымын отырғызу. **Мақсаты:** бұршақ отырғызу дағдыларын қалыптастыру (тұқымдарды ойықтарға жайып, жерге себіңіз, суарыңыз); еңбек қызметіне оң көзқарасты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** "Мақсатқа жету","Допты қуып жету". Мақсаты: көзді және дәлдікті дамыту. **(Дене шынықтыру**)** Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: қабырғаға доппен ойнау				

	тәсілдерін жетілдіру.				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** - Киімге қараңдар, қар жоқ па? Жарайды! **«Алдымен не, содан кейін не?» ойыны** Мен сөйлемді бастаймын, ал сенде оны аяқтайсыңдар және бір-біріңе көмектесіп, тиісті әрекетті орындайсыңдар. Тәрбиеші: алдымен мен мойнымдағы ..... (шарфты) шешіп, оны ..... (жоғарғы сөреге) қоямын. Содан кейін ағытамын ... (түймелер, замокты) ... (пальтомды, курткамды) ашамын. Мен .....(пальто, курткамды), ... (ілгішке) іліп қоямын. Содан кейін ..... (шляпаны) шешіп, оны ..... (сөреге) шығарамын. Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрі тапсырманы орындады! **(қарым-қатынас әрекеті)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Балаларға жуынатын бөлмедегі мінез - құлық ережелерін еске салу: - Суды шашпай жуынып, тәртіп пен тазалықты сақтау керек, қолды жуғаннан кейін суды дереу жауып, ешқандай жағдайда крандарды ашық қалдырмауы керек. Жеңдеріңді түріп, қолдарыңды сабындап, раковинаның үстінен суды шашпай қолымызды жуамыз. Тек сүлгіні қолданамыз, қолымызды жуып болған соң оны өз орнына мұқият іліп қоямыз. **Көркем сөз:** Балалардағы барлық аурулар, Микробтардан дейді. Әрқашан сау болу үшін. Қолды сабынмен жуу керек! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Аружан мен Дамир асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **Ереже:** Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	"Киімді кім дұрыс және тез қояды"дидактикалық жаттығуы. (-қарым-қатынас іс-әрекеті) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** (музыка)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру** **Ұйқыашар жаттығуы:** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **(дене шынықтыру).** **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Мақсаты:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру.Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**:дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау. **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдекм шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап, өздерін ата-ана рөлінде сезініп, мейрімділікке баулу.	**«Ұлттық қазына»** вариативтік бағдарламасы Мақсаты: жыл мезгілі туралы түсініктерін қалыптастыру (Қарым-қатынас іс-әрекеті) **«Ватмандағы саяхат» дидактикалық ойыны** Ойынға ватман мен бояулар керек. Бұл ойынды топпен немесе жеке балаңызбен ойнауға болады. Сіздің ұсынысыңыз: «Біз бүгін бірге ватманға саяхатқа шығамыз. әрқайсымыз кезекпен ватманға жақындап суреттер саламыз. Ойынның талабы қылқаламды немесе маркерді ватманнан үзбей сурет саламыз. Егер маркерді ватманнан үзсеңіз онда басқасы келіп, өз суретін сала бастайды. әр қасында 10 сек ғана бар. әртүрлі сызықтарды салуға, түрлі-түсті бояуларды қолдануға рұқсат» **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Мақсаты:** Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецепт жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Шыныаяққа дұрыс шайнекті ал»** Ойынның мақсаты: балаларды қосу және азайту мысалдарын шешуге үйрету; логиканы, ойлауды және визуалды зейінді дамыту. **Қажетті заттар:** ойын-қағаздан жасалған шыныаяқтар мен шәйнектер, шыныаяқтарда қосу және азайту мысалдары жазылған. Шәйнектерде 0 – ден 10-ға дейінгі сандар мысалдарға жауаптар болып табылады. **Ойын барысы:** бала шешеді мысал шыныаяқта көрсетілген, жауап беретін дұрыс шайнекті іздейді. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**"Иттер көрмесі" сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың белсенді, әр түрлі шығармашылық ойын әрекеттерін дамытуға жағдай жасау. * Балаларға алдымен таныс оқиғаларды қолдана отырып, содан кейін ит иелері мен олардың үй жануарлары туралы жаңа шығармашылық сюжеттерді қосу арқылы "иттер көрмесі" тақырыбындағы бірлескен сюжет негізінде құрдастарымен ойнау қабілетін дамыту; **Атрибуттар мен материалдар:** белгі карточкалары ("Фотоателье", "Ветеринарлық клиника", "сұлулық салоны", "көрме залы"), камера, карточкалар-иттердің суреттері, қалам, марапаттау медальдары, сыйлықтар (иттерге арналған тағам), Ветеринарлық клиника (халат, ветеринарға арналған қалпақ,

	Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында», «Үйге дәрігер шақыру» **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				табақтар, таңғыштар, шприцтер, бөтелкелер, таблеткадан жасалған қаптамалар, фонендоскоп, үй жануарларының карточкалары, телефон); көрме залы (схемалар, жоспарлар, конструктор), "ит" жұмсақ ойыншықтары, сантиметрлік таспа, еден таразылары, бутафорлық ақша, сүйектер. **Сөздік жұмысы:** көрме, медальдар, ветеринар, ринг, массаж терапевті, **Ойын барысы.** 1. Мотивация (1 күн) Тәрбиеші: - Балалар, біздің топқа иттер көрмесіне қатысуға шақыру келді. Бұл көрме біздің топта өтеді және оған иттер нақты емес, ойыншықтар қатысады. Бірақ ол нағыз сияқты ұйымдастырылады. Егер сізде төрт аяқты үй жануарыңыз болса және оны көрмеге дайындай алсаңыз, сіз өте қызықты ойын ойнай аласыз! Сіздерде иттер бар ма? Сонымен, сіз көрмеге дайындықты бастауға дайынсыз ба?

					Ештеңені ұмытпау үшін біз сіздермен бірге Оқиғалар күнтізбесі арқылы дайындықты жоспарлаймыз. Көрмеге дайындалу үшін бізге не қажет деп ойлайсыз? (Балалардың жауап беру нұсқалары: көрмелердің қалай өтетінін, иттерді көрмеге қалай дайындау керектігін, иттердің қандай тұқымдары бар екенін, иттердің өзін қалай ұстайтынын, олардың әдеттерін, ойнауға қажетті заттарды жасауды және т. б. есте сақтаңыз.) Тәрбиеші күнтізбеде әртүрлі дайындық шараларын схемалық түрде белгілейді: * иттерге арналған "сусабындар" жасау; * "иттерге арналған азық-түлік пакеттерін" жасау; * "иттерге арналған сұлулық салоны" жабдықтары; * үй жануарлары дүкеніне саяхат; * ветеринармен кездесу; * ит иелерімен кездесу; * ит кітаптарын оқу,

					мультфильмдер көру; * "Мен және менің итім" фотокөрмесі; * "Сәлеметсіз бе, ит!» * жеңімпаз иттерге арналған медальдар жасау; * әр түрлі ит тұқымдарының иллюстрацияларын жинау. * иелер мен иттердің өміріндегі жағдайларды жоғалту. Барлық дайындық шаралары жоспарланған кезде, тәрбиеші балалармен бірге ит көрмесінің күнін анықтайды. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

Балалармен жеке жұмыс	Жақсылық Алинұрға қардың күйі бойынша зерттеу қызметн жасау, қардың ерігіштігі, қатты күйі туралы үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Мұса мен Әминаға Дыбыстарды буынға ажырата білуге үйрету. Тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға үйрету; **(сөйлеуді дамыту)** .	Аян мен Дулатқа «Қолғап» ертегісіндегі кейіпкерлерді мнемокесте тәсілі арқылы ретімен қоюға үйрету. **(көркем әдебиет)** .	Тұрар Алиханға ермексазды пайдалану тәсілін үйрету **(мүсіндеу)**	Орынбек Дулатқа туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуендеуге деген қызығушылықты ынталандыру. Балалармен жеке әңгімелер: «Сенің анаң мен әкеңнің аты кім?», «Кімнің үйінде мысық бар?» және т. б. киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) еу іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын. “Түсті автокөліктер”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін

	салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**				білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады, екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. (Дене шынықтыру**)
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Медбике кеңесі:** «Баламен дәрігерге қалай баруға болады?»				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.05-26.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.05.2023	Сейсенбі 23.05.2023	Сәрсенбі 24.05.2023	Бейсенбі 25.05.2023	Жұма 26.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу **Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)**	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **Кезекшілік** **Мақсаты:** тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін дамыту, міндеттер туралы келіссөздер жүргізу, өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын дамытуға ықпал ету. Кезекшілерді: табиғат бұрышы, асхана, кітапхана, ойын жабдықтары, даму бұрыштары бойынша бөлуді ұйымдастырыңыз (барлық міндеттер бойынша бір жұп немесе бірнеше жұп бөлек). Кезекшілік жөніндегі нұсқаулықты қайталау. Бұрыштағы чиптердің өзгеруін, құрал-саймандардың орналасуын, пішінін өз орындарына қарай қоюын қадағалау.				
	"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау" Мақсаты: өсімдіктерді таза ұстау жолдары туралы бұрын алынған білімді нақтылау; сыртқы түріне, құрылымына назар аудара отырып, өсімдіктен шаңды кетіру әдісін таңдауға үйрету. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **"Үйіңді тап" дидактикалық**	**"Бөлме өсімдіктерін бүріккіш бөтелкедегі сумен бүрку".** Мақсаты: жаңа Еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтардағы ылғалдың қажеттілігі туралы түсінікті бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Суару қажеттілігін өз бетінше анықтауға үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**"Асхана кезекшілігі"** Мақсаты: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетінше және адал орындауға үйрету. Қолыңызды мұқият жуу, кезекшінің киімін кию, үстелді дұрыс жабу. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді орнатудағы тәртіпсіздікті көре білу. Жалпы игілікке жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **"Дойбы" үстел ойыны.**	**"Зоологиялық домино" үстел ойыны.** Дидактикалық міндет: балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; зейінді тәрбиелеу. Ойын ережелері: фотосуреттерді бірінші болып орналастырған адам жеңімпаз болады. Ойын әрекеттері: мұқият болу, суретті уақытында қою, қозғалысты жіберіп алмау. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дамытушы үстел үсті ойыны "Үй неден**	**"Киім ауыстыратын бөлменің шкафындағы тәртіп" (тәрбиешінің көмекшісімен бірге).** **Мақсаты:** балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету: шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына ақырын бүктеу. Еңбекқорлық, тәртіпті көре білу. Ұжымда тату еңбекке оқыту. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** "Ағаш қабығы"

	ойыны. Мақсаты: өз қаласы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білуін дамыту; балалардың логикалық ойлауын, сөйлеуін дамыту; балалардың туған өлкесіне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттардан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап табуы керек. **Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті**	**"Суретті жина" үстел ойыны.** **Мақсаты:** балалардың бөліктерден тұтас бейнені құрастыру қабілетін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінін, ойлауын, байқағыштығын дамыту. Бала бөлінген суреттерді таңдайды (бүтіннің 8-12 бөлігі), белгілі бір заттың, жануардың, құстың, көліктің, адамның және басқалардың тұтас бейнесін салады. Қиындық: екі немесе одан да көп кескіннің бөліктерін бір кеңістікке араластыру; әр ойыншы өз кескінінің бөліктерін таңдайды, тұтастығын жинайды. және бір қатысушының артында бас сүйегін қалдырады. Егер ойыншы оны уақытында байқамаса, ол жүргізуші болады. Бас сүйегін тапқан адам жүргізушіні қуып жетіп, бас сүйегін оған қоюы керек. Ойын бірнеше рет қайталанады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	**Мақсаты:** ойлауды, тапқырлықты, зейінді, ойын ережелерін ұстану, адал болу қабілетін дамыту; балалардың табандылығын, зейінділігін, ерік-жігерін, шыдамдылығын тәрбиелеу. Әр ойыншының (екеуінің) міндеті-жау фигураларын толығымен жою немесе жүру жолдарын бұғаттау. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**салынған?".** Мақсаты: құрылыс бөлшектерін (жазықтық) өлшемі мен пішініне қарай таңдау, іс-әрекеттерді тексеру, көру өткірлігін, аналитикалық қабілеттерін, ойлауын, қабылдауын, есте сақтау қабілетін, зейінін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Жабдық: түрлі-түсті жолақтар, фигуралар, балалар саны бойынша үй суреті. Барысы: балаларға үйлердің суретін немесе схемасын көрсету. Балаларға әртүрлі жолақтарды, әртүрлі мөлшердегі фигуралардың силуэттерін тарату. Үлгіге қарап, осы пішіндерден үй салуды ұсыныңыз. Әр түрлі өлшемдегі геометриялық фигуралардың жолақтары мен әртүрлі силуэттерін қолдана отырып, ойыншылар үйдің силуэтін ештеңе шетінен шықпайтындай етіп жабады. Қолданылған фигуралар, әр түрдің саны келтірілген. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	Мақсаты: заттардың нақты түсіне сүйене отырып, түстер мен реңктердің әртүрлілігі туралы идеяны дамыту. Материал: әртүрлі ағаштардың суреті бар үлкен карталар (10*20 см), бейнеленген ағаштарға сәйкес келетін әртүрлі реңктердегі шағын карталар. Ойын барысы: әр ағаштың қабығын салу. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің				

	белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіңе жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Күміс құбыр, Құбырдан су ағады, Су шырылдап қашады Көгілдір құдыққа, Құбырда ағалы-інілі, Көңілді отыр. Бірі – қызыл телпекті, Екіншісі көк түсті, Екі ағайын да, Суды өткізеді. Жауап: қолжуғыш **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Санамақ» ойыны Бір, екі, үш, төрт, бес, Анаммен сурет саламын, (алақанды жұмып ашады) Міне басы, міне іші. (қолды шеңбер жасап айналдырады) Аяқтары, қолдары, көздері, (қолымен кішкентай және үлкен шеңбер салу) Аузы сақинадан жасалған (ауада сақинаны салу) Әдемі шашы да бар. (қолдарын екі жаққа ашады) Оң қолымда бес саусақ. (оң қолының саусақтарын көрсету) Сол қолымда бес саусақ. (сол қолдың	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)**	**Саусақ жаттығуы: ««Топ, топ, добым»** Топ, топ, добым домалақ, Топ, топ, добым домалақ, Қайда кеттің домалап Қайда кеттің домалап Бір, екі деп екі ұрдым, Шатырға сен секірдің. Үш, төрт, бес деп үлгердім, Ішіне ендің гүлдердің. Алты, жеті дегенде. Жаттың шаршап еденде. Сегіз, тоғыз дегенде, Сайға сырғып жөнелдің. Топ, топ, добым домалақ, Қайда кеттің домалап. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**

	саусақтарын көрсету) Бәрін қоссақ – он саусақ. (екі қолының саусақтарын қосу) Оң аяқпен секіремін, (екі аяқпен кезек секіру) Сол аяқпен секіремін. (орында жүру) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту "Жеті өнерпаз"** **Мақсаты:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **2. Құрастыру Жапсыру Мүсіндеу Сурет салу Топтық жұмыс (Балалардың қалауы бойынша) «Қанат жалау ұстап келеді»** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар	**1.Сауат ашу негіздері** «Асханада. Х дыбысы» Мақсаты: Х дыбысымен таныстыра келіп, балаларды сөздің дыбыстық мәдениетін сақтап, анық, таза сөйлеуге үйрету. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды сызу. **2.Математика негіздері** **Тақырыбы: «Таразы»** **Мақсаты:** заттарды таразыда теңестіру тәсілімен таныстыру. салмақ бойынша таразыға өлшеуге болатыны, таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу. Құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыру.	**1.Көркем әдебиет** «Кітап сөзі» ертегісі Мақсаты: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу, онда рөлді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру **2.Сауат ашу негіздері** «Ою. Қазақтың өрнектері» Мақсаты: ю дыбысымен таныстыру. Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін ажыратып, дұрыс дыбыстау. Алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Үй жануарлары» Мақсаты: Балаларға жасыл-желектің адам мен жануарлар өмірінде	**1.Сауат ашу негіздері** «Қоян-оян. Я дыбысы» Мақсаты: Сөздегі дыбыстардың түрлерін ажыратуға дұрыс дыбыстай білуге үйрету. алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **2.Қазақ тілі "Әжемнің базарлығы"** Мақсаты: Заттардың түсі қимылды білдіретін сөздерді түсіну және айта білуге үйрету және оларды ауызекі тілде қолдану. **Сөздік минимум** Бауырсақ жеймін, жент, құрт, айран ішемін **3.Сөйлеуді дамыту «Ағайынды екі қыз»** **Мақсаты:** сын есімдер мен үстеулерді қолдану. Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен	**1.Математика негіздері** Тақырыбы: «Өлшеу» Мақсаты: заттарды салмағы бойынша таразыда теңестіру тәсілімен таныстыру. салыстыруға болады, таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу**.** Нүктелерді, өрнектерді дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **2.Көркем әдебиет «Ақылсыз өгіз» ертегісі** **Мақсаты:** сөз өнеріне баулау, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Аулада» Мақсаты: қоршаған ортаға ұқыпты қарауға, бидайды

	жасай білу. Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу. **3.Математика негіздері** Тақырыбы: «Қағаз бетінде бағдарлау» Мақсаты: кеңістікте	**3.Қазақ тілі** «Өзің пісірген ас дәмді» Қ.Мырзалиев Мақсаты: Қазақ тіліндегі берілген сөздерді дұрыс айта білуді және ол сөздерді қолдануды үйрету. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. **Сөздік минимум** Көже, тамақ, күріш **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра,	қажет екендігін айту, қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «**Теңіз жағасында**»** **Мақсаты**: тепе-теңдікті сақтау дағдысын қалыптастыру, дене мен аяқ-қол бұлшық еттерін нығайту **Қимылды ойын:** «Қақпа»	әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Музыкалық (дауылпаз, асатаяқ, сазсырнай, тұяқтас, қоңырау, сыбызғы, домбыра, металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығыТаныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.	құрметтеуге тәрбиелеу. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «**Орманға саяхат**»** **Мақсаты**: Көз гимнастикасы және «Індегі қоян» саусақ гимнастикасын қолдану арқылы дене жаттығуларын орнындауға қызығушылықтарын қалыптастыру. **Қимылды ойын:** «Қақпа»

	орналасу ұғымдарын, жоғарыда, төменде, оң жақта, сол жақта, ортада түсініктерін қалыптастыру. Ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Секіргіш қоянға қонаққа барамыз» **Мақсаты**: «Қояндар» саусақ гимнастикасын, спорттық жаттығуларды қолдана отырып, дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын қалыптастыру **Қимылды ойын:** «Қояндар»	металлофон, ксилофон, бубен, барабан, маракас, румба және т.б.) және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. Би шығармашылығыТаныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге.				

	Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (**Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бұршақты бақылау** **Мақсаты:**"бұршақ" ұғымымен танысу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Аспаннан ұшып кетті Ақ бұршақ. Тауық қорқып кетті, Мысық қашып кетті. Мен көргім келді Ақ бұршақ, Тек қандай да бір себептермен Ол алақанында ериді. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Жер қызған кезде жылы ауа су буымен бірге көтеріледі. Жерден жоғары әрдайым суық, сондықтан су тамшылары мұз қабатына айналады. Бұршақ әдетте жаңбырмен бірге жүреді: кейбір мұздар еріп үлгереді, ал басқалары, ең үлкені, жерге түседі. Біз бұл табиғи құбылысты	**Итті бақылау** **Мақсаты:** көктемде жануарлардың өмірі туралы идеяны жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Менің күшігім аздап ұқсайды, Бульдог пен итке, Сұңгуір ит үшін Және барлық шопандарға бірден. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Сізге қалай көрінеді: бұл күшік "ұл" немесе "қыз"ба? Күшікке қандай есім (лақап ат) сәйкес келеді? Күшіктің көңіл-күйі қандай? ♦ Сіздің ойыңызша, күшік немен айналысқанды ұнатады? Үйге әкелінген ит сізді иесі деп таниды. Ол сіз үшін барлық жерде болады, сіз үшін кез-келген қиындықты жеңуге дайын. Өйткені, ит-адамның адал досы. Бірақ біз оған қамқорлық жасау,	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспан бірлігінің санасын қалыптастыру. Бақылау барысы **Көркем сөз** Солтүстіктен аспан сияқты Ақ аққу жүзіп жүрді, Аққу жүзіп кетті. Төмен лақтырды, құйды Көл алқаптарына, Ақ мамық және қауырсындар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Аспанға қараңыз, сіз не көресіз? Бүгін қандай бұлттар? Бүгін жаңбыр немесе қар жауады деп ойлайсыз ба? Бұлттар қай бағытта жүзеді? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балаларға өз учаскесінде пияз салуға көмектесу. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, орындалған жұмыстан қуаныш алу. **(Еңбек қызметі)**	**Торғайды бақылау.** **Мақсаты:** таныс Торғай құсы туралы білімді жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Еріген суы бар арықта Торғай шашылып жатыр, Қараңғы алдерде мен орнымнан тұрдым, Мен жалаңаш бұтақтарға қараймын. Алаңсыз бала сияқты, Басымен ол суға түскісі келеді... Жалынды, ерке Торғай — Мен оны қорқытудан қорқамын. Ол аштықты да, суықты да ұмытып кетті, Бордың күйін ұмытып кетті. Ол қазір шуақты шалшыққа қуанышты Және сараң жылу тамшылары! (**Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. * Көктемнің келуімен Торғайдың өмірінде қандай өзгерістер болды? * Торғайлар қайда өмір сүргенді ұнатады-орманда немесе адамның жанында? Неліктен? * Торғайлар кімнен	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** Мақсаты: еңбек әрекеттерінің орындылығын көру қабілетін дамыту. Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. ♦ Ағаштарды кім кеседі? • Ол қандай бұтақтарды кеседі және не істейді? (Арнайы кескіш қайшымен.) * Ағаштар мен бұталардың бұтақтары қандай мақсатта кесіледі? (Пішін беріңіз, артық немесе ауру бұтақтардан босатыңыз.) * Неліктен мамандық сыпырушы деп аталады? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Сыпырғышпен кесілген бұтақтарды белгілі бір жерге жинау. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істей білу, ортақ күш-жігермен мақсатқа жету. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** "Қарға мен Торғай". Мақсаты: сигнал бойынша әрекет ету, кеңістікті шарлау қабілетін дамыту.

	осылай байқаймыз. **Зерттеу қызметі** Мұздың қай жерде ерімейтінін байқау және анықтау-бұршақ: жолда, бұталардың астында және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бұталар мен ағаштардың кесілген бұтақтарын жинау. Мақсаты: бірлесіп, тату-тәтті жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге, еңбек нәтижесіне қуануға үйрету. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары.** **"Құстар мен түлкі"** Мақсаты: қарасорадан ептілікпен секіруге, бір-біріне соқтығыспай жүгіруге, сигнал бойынша діңгекті табуға үйрету. "Жүгіріп, ұстап ал". Мақсаты: допты	дұрыс тамақтандыру және күту керек екенін есте ұстауымыз керек. Бірақ бәрінен бұрын оны жақсы көру керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** жерді қазуға қатысу. Мақсатыы: ұжымдық жұмыс істеу қабілетін бекіту; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары.** «Кілттер» Мақсаты: - секіру қабілетін жетілдіру (бір аяқпен), шектеулі алаңда бағдарлау; - көзді, дәлдікті дамыту. **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: секіру техникасын жетілдіру (ұзын арқанмен жаттығу). **(Дене шынықтыру**)**	**Қимылды ойын:** **"Үйсіз қоян"** Мақсаттар: - бір-біріне соқтығыспай жүгіру қабілетіне машықтану; - ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** **Сөздік жұмыс** "Аулада шөп, шөпте отын" тілдің қайтуын, бұралуын үйрену.	қорқады? * Олар көктемде не жейді? * Адамдар құстарға қалай қамқорлық жасауы керек? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бақшадағы ойын алаңын ескі арамшөптерден тазарту. Мақсаты: еңбекқорлықты, ересектерге көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары** "Құстардың ұшуы". Мақсаты: бүкіл алаңда жүгіру, қабырғаға жақын тұрмау, бос орынға көтерілу қабілетін дамыту. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: шеңберді еркін бағытта айналдыру дағдысын жетілдіру. **(Дене шынықтыру**)**	"Құсбелгіге жүгір". Мақсаты: тәрбиешінің сигналы бойынша іс-әрекеттерді қатаң орындау қабілетін дамыту. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: заттарды қашықтыққа лақтыру дағдыларын бекіту. **(Дене шынықтыру**)**

	ұстау үшінептілік пен жылдамдықты үйрету. **Жеке жұмыс " кім алда?».** Мақсаты: бағанда бір-бірден, орташа қарқынмен жүгіруді үйрету **(Дене шынықтыру**)**				
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз!				

	Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді. 3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. (Дене шынықтыру) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Біз әскерде қызмет етеміз!»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың әскери-патриоттық тәрбиесіне ықпал ету. Міндеттері: 1. Әскер туралы	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: туған жердің табиғаты туралы айту. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көршінің портреті»	**Сюжетті-рөлді ойын: «Цирк» Картотека №21** **Мақсаты:** рөлдерді бөлу және өзіне қабылданған рөлге сәйкес әрекет ету қабілетін қалыптастыру, бір-біріне достық қарым-	**«Экологиялық соқпақ» вариативтік бағдарламасы** **Мақсаты:** балаларға экологиялық тәрбие беру, туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Әскер» Картотека №17** **Мақсат:** Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту қабілетін қалыптастыру. **Ойын материалы.** Құрылыс материалы, пилоттар, шарфтар,

(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)	балалардың идеяларын нақтылау, мектеп жасына дейінгі балаларда сарбаздар туралы нақты идеяларды қалыптастыру, қорғаушы болуға деген ұмтылысты дамыту. 2. Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту, командада жұмыс істей білу қабілетін қалыптастыру. Ойында әртүрлі сюжеттерді біріктіріңіз. 3. Ұлдарда күшті, батыл, батыл болуға деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұлттар неге ұқсайды?» Егер ауа - райы мен аспан жағдайы мүмкіндік берсе, топты серуендеуге шығару. Олай болмаса, кумулус бұлттарының әдемі фотосуреттерін табу. Балаларға олар қандай болатынын қиялдауды ұсыну. Бұлттардың пішіні мен өлшемі әртүрлі екенін атап	Мақсаты: адамды дұрыс сипаттауға үйрету. Қатысушыларға картон жақтауларын таратуз. Әр бала жақтауды көршісінің бетіне жақындатып, оның ауызша портретін жасауға тырысады. Картон жақтау Портретте не дұрыс емес? Ойынға бір бетті бейнелейтін, бірақ белгілі бір ақаулары бар суреттерді дайындау. Бір портретте кірпіктер жоқ, екіншісінде – еріндер, үшіншісінде – балалар және т.б. міндет – қарындаштар мен фломастердің көмегімен беттің жетіспейтін бөліктерін салу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	қатынасты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Өнер салоны"** **Мақсаты:** балаларды сурет бойынша әңгіме құруға, көркемдік мәнерлілік құралдарын бөлуге үйрету. Материал: суреттердің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: балалар "Көркемсурет салонында" қойылған суреттердің репродукцияларын қарастырады, олар өздеріне ұнайтындарын "сатып алады". Егер бала шығарманың қалай аталатынын, оны не үшін сатып алғысы келетінін (анасына сыйлық ретінде, досының туған күніне, бөлмені безендіруге және т. б.) айта алса, "сатылады", сонымен қатар сұрақтарға жауап берді: "көркем шығарма не туралы айтады?", "Онда не	**"НАТЮРМОРТ ЖАСА"** **Мақсаты:** натюрморт жанры туралы білімді бекіту, берілген сюжет бойынша (мерекелік, жемістер мен гүлдермен, ыдыс-аяқ пен көкөністермен және т. б.) композицияны өз ниеті бойынша жасауға үйрету Материал: гүлдер, ыдыс-аяқтар, көкөністер, жемістер, жидектер, саңырауқұлақтар немесе нақты заттар (ыдыс-аяқ, маталар, гүлдер, жемістер, көкөністер, сәндік заттар)бейнеленген әртүрлі суреттер Ойынның сипаттамасы: тәрбиеші балаларға ұсынылған суреттерден композиция жасауды немесе фон үшін әртүрлі маталарды қолдана отырып, нақты заттардан үстелге композиция жасауды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	медбикелерге арналған сөмкелер, құм салынған дорбалар, дулығалар, алмастырғыш заттар. **Ойынға дайындық.** Ескерткіштерге, жауынгерлік Даңқ орындарына экскурсиялар. Тақырып бойынша иллюстрациялық материалды қарастыру. Л.Кассильдің «Совет сарбазына ескерткіш», В. Никольскийдің «Танкистер не істей алады?», Батыр жауынгерлер туралы альбом жасау. **Ойындарға арналған атрибуттар жасау.** Танкті, әскери кемені мүсіндеу. Жауынгерлік техниканың құрылыс материалынан құрастыру. **Ойын рөлдері.** Танкист, сарбаз, медбике, капитан, матрос. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: «Керемет орман»** **Мақсаты:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. **Материал:** бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан қағаз парақтары. Түрлі-түсті

	өту. Не жоғалып кетті? Бұлттар Балаларға әйгілі картиналардың бірнеше репродукциясын көрсету. Суреттердегі кез келген бөлікті жабу. Суреттерді қайтадан көрсету, қай элемент жасырылғанын есте сақтау. Бұлттың суретін салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		берілген көңіл-күй?", "Суретші суреттегі басты нәрсені қандай құралдармен көрсетті?", "Неге сурет ұнады?» Ең көп өнер туындыларын сатып алған адам көрмені ұйымдастыруға құқылы (бейнелеу бұрышында) және салон сатушысы рөлін алады. Сонымен, ойын барысында сатушылар да, сатып алушылар да өзгереді. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		қарындаштар. **Барысы:** тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме ойлап табуды және айтуды ұсынады. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**
Балалармен жеке жұмыс	Алтай Алинұрға құрылыс бөліктерін ажырата және атай білуге үйрету; **(құрастыру)**	Мирасқа үй жануарлары мен жабайы жануарларды және олардың төлдерін атай білуге үйрету; **(сауат ашу негіздері)**	Мұхтар Фатимаға «жануарлардың мүсінін жасауда әр түрлі тәсілдерді қолдана білуге үйрету; **(мүсіндеу)**	Ибрагим мен Тойлыбек Алинұрға Қағаздан бүктеу, оригами "Каршоктегі қызғалдақтар". Мақсаты: ойлауды, қиялды, эстетикалық талғамды, қолдың ұсақ моторикасын, қағазды бүктеу дағдыларын дамыту. **Жапсыру)**	Тұрар Алиханға «Ғ», «З» дыбысына сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру **(қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті,**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**

	іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	**(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**	**еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	**Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Кеңес:** «Баланы мектепке жан-жақты дайындау — өте жауапты әрі маңызды іс»				

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова

Тәрбиелеу мен оқыту циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «Сабина» бөбекжай- бақша ЖШС
Топ: «Әсем-ай» мектепалды тобы
Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.05-31.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 29.05.2023	Сейсенбі 30.05.2023	Сәрсенбі 31.05.2023		
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (қарым-қатынас іс-әрекеті). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **Кезекшілік** **Мақсаты:** тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін дамыту, міндеттер туралы келіссөздер жүргізу, өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын дамытуға ықпал ету. Кезекшілерді: табиғат бұрышы, асхана, кітапхана, ойын жабдықтары, даму бұрыштары бойынша бөлуді ұйымдастырыңыз (барлық міндеттер бойынша бір жұп немесе бірнеше жұп бөлек). Кезекшілік жөніндегі нұсқаулықты қайталау. Бұрыштағы чиптердің өзгеруін, құрал-саймандардың орналасуын, пішінін өз орындарына қарай қоюын қадағалау.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны «Не жейді?»** **Мақсаты:** балалардың жануарлардың атаулары мен не жейтіні туралы білімдерін нақтылау. Байқау мен зейінді дамыту. **Ойын ережелері:** тәрбиешінің белгісі бойынша карталарды таңдауды бастаңыз. Бір-біріне кедергі келтірместен әрекеттерді орындаңыз. **Ойын әрекеті:** дұрыс карталарды табу.	**Үстел-үсті ойыны «Қандай жәндік, ата?»** **Мақсаты:** балаларда жәндік ұғымын қалыптастыру. Жәндіктердің өкілдерін тану және атау: шыбын, көбелек, инелік және т. б. **Ойын ережелері:** өз әрекеттеріңді тәрбиешінің белгісі бойынша баста. Суретті кім бірінші жинаса, оны атайды. **Ойын әрекеті:** қажетті бөліктерді ізде, бүкіл суретті бүкте. **Дидактикалық материал:** балалар саны бойынша жәндіктер	**Үстел-үсті ойыны «Гүлді тап»** **Мақсаты:** балаларды суреттегі суретке ұқсас заттарды табуға үйрету. Зейінді, зейінді тәрбиелеу, балалардың сөйлеуін қалыптастыру. **Ойын ережелері**: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет ету. Кезектілікті сақтау. Суретте көрсетілген затты ғана көрсету. **Ойын әрекеті:** үстелден гүл бейнеленген картаны алу және гүлзардан суретке ұқсас гүлді табу. **Дидактикалық материал:** гүлдер		

	Дидактикалық материал: жануарлар бейнеленген карталар және олар саны бойынша не жейді. **Ойын барысы** Балалардың алдында жануарлар бейнеленген карталар жатыр. Балалар жануарларға арналған тәрбиешінің үстелінде тиісті суретті таңдайды: мысық үшін-ыдыстағы сүт, ит үшін - сүйек, ешкі үшін - арамшөп. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	бейнеленген карталар. **Ойын барысы** Балалардың алдындағы үстелдерде жәндіктер бейнеленген суреттер бар. Балалар бөлінген суреттерді жинап, жәндіктерді болжап, оны атауы керек. Егер балалар жәндіктерді атауға қиналса, тәрбиеші жұмбақтарды шешуге көмектеседі: Бар жұмысы ермегі. Талмай қанат қағады. Еңбекті қош көрмейді, Жат ыдысты бағады. Шыбын Бар екен бір мақұлық ұннан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Ұстасақ үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. **Көбелек** **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**	бейнеленген тақырыптық суреттер. Гүлдермен гүл шоғырының макеті. **Ойын барысы** Тәрбиеші балаларды тақырыптық суреттер орналасқан үстелге шақырады. Балалар суреттерді қарастырады, Гүлдерді таниды, оларды атайды. Олар өздеріне ұнайтын гүлдермен суреттерді таңдап, гүл шалғынынан суретке ұқсас гүлдер тауып, оларды атайды. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу.				

	7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру**)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Жуынбаймыз су жоқ болса. Жапырақ гүлденбейді Су жоқ болса. Сусыз өмір сүре алмайды, Құстар, аңдар мен адамдарда. Сондықтан әрқашан Барлық жерде су қажет. Қолымызды жуамыз, Тамаққа біз барамыз. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Жұмбақ:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіне жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Танысуға дайынсың ба? Мен түрлі түсті боламын. Қолыңды жуасың ба? Өте жұмсақ, демек қажетіне жарайды... (сабын) **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		

	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Салат» саусақ ойыны. Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшы мен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**«Кірпі» жаттығуы** Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Гүл.** Қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар айшанақпен қосыла түптері өзара жанасады, Саусақтар ашылады Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады: Саусақтар шынжыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал, піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**1.Сөйлеуді дамыту "Мақта қызбен мысық"** **Мақсаты:** Негізгі	**1.Сауат ашу негіздері** «Балмұздақ. Э дыбысы» Мақсаты: Э дыбысының айтылуын және сөздегі	**1.Көркем әдебиет** «Көктем» (өлеңі) Т.Айбергенов Мақсаты: өлеңнің		

ұйымдастырылған іс-әрекет	ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **2. Құрастыру** **Жапсыру** **Мүсіндеу** **Сурет салу** **Топтық жұмыс** **(Балалардың қалауы бойынша)** **«Жазғы табиғат»** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу. Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік	орнын біледі, дысытардың дауысты дауыссыз екендігін ажырату. Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды сызу. **2.Математика негіздері** **Тақырыбы:** Логикалық есептер. Мақсаты: есептер мен мысалдар шығару ұғымын қалыптастыру және оларды цифрмен және таңбалармен белгілеуді үйрету. Құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. **3.Қазақ тілі** «Ала көбелектер» Мақсаты: Қазақ тіліндегі берілген сөздерді дұрыс айта білуді және ол сөздерді қолдануды үйрету.) түсіну және айта білуге үйрету және оларды ауызекі тілде қолдану. **Сөздік минимум** қу, ұста, жина **4.Музыка** **Мақсаты:** Музыка тыңдау. Музыканың	мағынасын түсіндіру, бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. **2.Сауат ашу негіздері** «Біз чемпион боламыз. Ч дыбысы» Мақсаты: Сөйлеу барысында дауыс ырғағын сақтап, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), сөздерді (кешіріңіз, тыңдаңызшы! және т.б.) қолдану. Алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **3.Қоршаған ортамен таныстыру** «Көктем мезгілінің ерекшеліктері» Мақсаты: Көктем мезгіліндегі табиғи құбылыстар, өсімдіктер мен жануарлардағы маусымдық өзгерістер, адамдардың көктемдегі пайдалы іс - әрекеттері туралы мағлұмат беру, қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту. **4.Дене шынықтыру** «Алақанмен		

	композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жұмысты ұқыпты орындау, заттарды жинау, қауіпсіздік ережелерін сақтау. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу. **3.Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Апта күндері» Мақсаты: апта күндерінің атауларын бекіту. Уақыт туралы ұғымдарды қалыптастыру жұмысын жалғастыру; реттік және есептік санау дағдыларын жетілдіру; зейін мен логикалық ойлауды дамыту. **4.Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Жас	сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру. Ән айту. Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның «ре», екінші октаваның «до» диапазонда жеңіл дауыспен ән айту, ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. Билер. Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық	шапалақтап, аяқпенен» топылдатамыз **Мақсаты:** Көлденең нысанаға дәлдеп лақтыру дағдысын қалыптастыру. **Қимылды ойын:** «Күндіз бен түн»		

	футболшылар» **Мақсаты:** Қашықтыққа, көлденең және тік нысанаға лақтыру **Қимылды ойын:** «Таудан-тауға	фразаларға сәйкес өзгерту.			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Ол үшін жылы киінуіміз қажет, қимыл - қозғалыспен көрсетеді. Шалбардың бір балағын, Содан соң екінші балағы. Енді белді көтерелік әдемі. Күртенің оң қолы, Күртенің сол қолы. Түймеледік жоғарыдан - төменге. Ал енді бәтеңке кидік, жорыта жолға шықтық. Гу - гу, гу - гу деген дыбыс шығады, бұл ненің даусы. Балалар қазір біз кемеге отырып серуенге барамыз. (балалар көңілді кемеге отырады) (**Қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Серуен	**Бұршақты бақылау** **Мақсаты:**"бұршақ" ұғымымен танысу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Аспаннан ұшып кетті Ақ бұршақ. Тауық қорқып кетті, Мысық қашып кетті. Мен көргім келді Ақ бұршақ, Тек қандай да бір себептермен Ол алақанында ериді. **(Қарым-қатынас**	**Итті бақылау** **Мақсаты:** көктемде жануарлардың өмірі туралы идеяны жүйелеу. Бақылау барысы **Көркем сөз** Менің күшігім аздап ұқсайды, Бульдог пен итке, Сұңғуір ит үшін Және барлық шопандарға бірден. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Сізге қалай көрінеді: бұл күшік "ұл" немесе "қыз"ба?	**Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспан бірлігінің санасын қалыптастыру. Бақылау барысы **Көркем сөз** Солтүстіктен аспан сияқты Ақ аққу жүзіп жүрді, Аққу жүзіп кетті. Төмен лақтырды, құйды Көл алқаптарына, Ақ мамық және қауырсындар. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. Аспанға қараңыз, сіз не көресіз?		

	іс-әрекеті) Жер қызған кезде жылы ауа су буымен бірге көтеріледі. Жерден жоғары әрдайым суық, сондықтан су тамшылары мұз қабатына айналады. Бұршақ әдетте жаңбырмен бірге жүреді: кейбір мұздар еріп үлгереді, ал басқалары, ең үлкені, жерге түседі. Біз бұл табиғи құбылысты осылай байқаймыз. **Зерттеу қызметі** Мұздың қай жерде ерімейтінін байқау және анықтау-бұршақ: жолда, бұталардың астында және т. б. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Бұталар мен ағаштардың кесілген бұтақтарын жинау. Мақсаты: бірлесіп, тату-тәтті жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге,	Күшікке қандай есім (лақап ат) сәйкес келеді? Күшіктің көңіл-күйі қандай? ♦ Сіздің ойыңызша, күшік немен айналысқанды ұнатады? Үйге әкелінген ит сізді иесі деп таниды. Ол сіз үшін барлық жерде болады, сіз үшін кез-келген қиындықты жеңуге дайын. Өйткені, ит-адамның адал досы. Бірақ біз оған қамқорлық жасау, дұрыс тамақтандыру және күту керек екенін есте ұстауымыз керек. Бірақ бәрінен бұрын оны жақсы көру керек. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі:** жерді қазуға қатысу. Мақсатыы: ұжымдық жұмыс істеу қабілетін бекіту; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізуге деген ұмтылысты қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары.**	Бүгін қандай бұлттар? Бүгін жаңбыр немесе қар жауады деп ойлайсыз ба? Бұлттар қай бағытта жүзеді? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Еңбек қызметі** Балаларға өз учаскесінде пияз салуға көмектесу. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, орындалған жұмыстан қуаныш алу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: "Үйсіз қоян"** Мақсаттар: - бір-біріне соқтығыспай жүгіру қабілетіне машықтану; -ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. **(Дене шынықтыру**)** **Жеке жұмыс** **Сөздік жұмыс** "Аулада шөп, шөпте отын" тілдің қайтуын, бұралуын үйрену.		

	еңбек нәтижесіне қуануға үйрету. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойындары. "Құстар мен түлкі"** Мақсаты: қарасорадан ептілікпен секіруге, бір-біріне соқтығыспай жүгіруге, сигнал бойынша діңгекті табуға үйрету. "Жүгіріп, ұстап ал". Мақсаты: допты ұстау үшін ептілік пен жылдамдықты үйрету. **Жеке жұмыс " кім алда?».** Мақсаты: бағанда бір-бірден, орташа қарқынмен жүгіруді үйрету **(Дене шынықтыру**)**	«Кілттер» Мақсаты: - секіру қабілетін жетілдіру (бір аяқпен), шектеулі алаңда бағдарлау; - көзді, дәлдікті дамыту. **Жеке жұмыс:** қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: секіру техникасын жетілдіру (ұзын арқанмен жаттығу). **(Дене шынықтыру**)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді,				

	Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Ас ішіп болғаннан соң бата айтуға қалыптастыру. Асқа байлық, Денге саулық болсын, Әумин! Рақмет апайлар! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.** Ұйықтайтын уақыт келді, Ойыншықтарды жинаңдар. Жалқау болмау керек, Ұйықтар алдында сумен жуын. Шешінуді ұмытпаймыз, Пижаманы киеміз.. Ақырын, асықпаңыз! Киімдерді бір-біріне бүктеңіз. Төсекке тез жатуың керек, Және өте жақсы болады. Барлығына: «Қайырлы күн!» Көзімізді жұмамыз. Ертегіні тыңдаймз, Бірақ көздер жыпылықтамайды. Ал ол жақсы ұйықтайды! (қарым-қатынас іс-әрекеті)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Орман оқиғалары»** 1. «Апандағы аю» - Б.қ.: Арқаларымен жатып,қолдарын дене бойында ұстау. Екі жаққа домалау. 2. «Сұр қояндар» - Б. қ.: арқаларында жатып, шапшаңдап, кезекпен аяқтарын көтереді. 3. «Қорқақ қояндар» - Б. қ.: отырып, аяқтарын түзу қою, қолдарын төмен түсіру. Тізе бүгіп, қолдарымен құшақтайды – «тығылдық»; сол қалыпқа келу. 4. «Таңырқаушы қарғалар» - С. қ.: тізе бүгіп отырады. Тізеге тұрып, қолдарын жайып, былғау, «қар-қар» деп айту. 5. «Бұтақтағы тиіндер» - С. қ.: кереуеттің жанында тұрып, қолды белге қояды. Секіріп бұрылыстар орындайды. 6. «Мейірбанды бұғылар» - С. қ.: кереуеттің жанында тұру . Тізені жоғары көтеріп, бір орында жүреді. (Дене шынықтыру) **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар).***				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін ***(қарым-қатынас іс-әрекеті).***				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативті, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Біз әскерде қызмет етеміз!»** **Мақсаты:** мектеп жасына дейінгі балалардың әскери-патриоттық тәрбиесіне ықпал ету. Міндеттері: 1. Әскер туралы балалардың идеяларын нақтылау, мектеп жасына дейінгі балаларда сарбаздар туралы нақты идеяларды қалыптастыру, қорғаушы болуға деген ұмтылысты дамыту. 2. Ойынның сюжетін шығармашылықпен дамыту, командада жұмыс істей білу қабілетін қалыптастыру. Ойында әртүрлі сюжеттерді біріктіріңіз. 3. Ұлдарда күшті, батыл, батыл болуға деген ұмтылысты	**«Ұлттық қазына» вариативтік бағдарламасы** Мақсаты: Халық ауыз әдебиетіндегі мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар және жұмбақтармен таныстыру. Оларды дәстүрлі қолдану жөнінде түсінік беру. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Көршінің портреті» Мақсаты: адамды дұрыс сипаттауға үйрету. Қатысушыларға картон жақтауларын таратуз. Әр бала жақтауды көршісінің бетіне жақындатып, оның ауызша портретін жасауға тырысады. Картон жақтау Портретте не дұрыс емес? Ойынға бір бетті бейнелейтін, бірақ белгілі бір ақаулары бар суреттерді дайындау.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Цирк» Картотека №21** **Мақсаты:** рөлдерді бөлу және өзіне қабылданған рөлге сәйкес әрекет ету қабілетін қалыптастыру, бір-біріне достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын: "Өнер салоны"** **Мақсаты:** балаларды сурет бойынша әңгіме құруға, көркемдік мәнерлілік құралдарын бөлуге үйрету. Материал: суреттердің көбеюі. Ойынның сипаттамасы: балалар "Көркемсурет салонында" қойылған суреттердің репродукцияларын қарастырады, олар өздеріне ұнайтындарын "сатып алады". Егер бала шығарманың қалай аталатынын, оны не үшін сатып алғысы келетінін (анасына сыйлық ретінде, досының туған күніне, бөлмені безендіруге және т. б.) айта алса, "сатылады", сонымен қатар сұрақтарға жауап берді: "көркем шығарма не туралы		

	тәрбиелеу. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Дидактикалық ойын:** «Бұлттар неге ұқсайды?» Егер ауа - райы мен аспан жағдайы мүмкіндік берсе, топты серуендеуге шығару. Олай болмаса, кумулус бұлттарының әдемі фотосуреттерін табу. Балаларға олар қандай болатынын қиялдауды ұсыну. Бұлттардың пішіні мен өлшемі әртүрлі екенін атап өту. Не жоғалып кетті? Бұлттар Балаларға әйгілі картиналардың бірнеше репродукциясын көрсету. Суреттердегі кез келген бөлікті жабу. Суреттерді қайтадан көрсету, қай элемент жасырылғанын есте сақтау. Бұлттың суретін салуды ұсыну. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	Бір портретте кірпіктер жоқ, екіншісінде – еріндер, үшіншісінде – балалар және т.б. міндет – қарындаштар мен фломастердің көмегімен беттің жетіспейтін бөліктерін салу **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**	айтады?", "Онда не берілген көңіл-күй?", "Суретші суреттегі басты нәрсені қандай құралдармен көрсетті?", "Неге сурет ұнады?» Ең көп өнер туындыларын сатып алған адам көрмені ұйымдастыруға құқылы (бейнелеу бұрышында) және салон сатушысы рөлін алады. Сонымен, ойын барысында сатушылар да, сатып алушылар да өзгереді. **(Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)**		
Балалармен жеке жұмыс	Абдукарим Еркеназға құрылыс бөліктерін ажырата және атай	Заңғарға үй жануарлары мен жабайы жануарларды және олардың төлдерін	Алиасқар Алинұрға «жануарлардың мүсінін жасауда әр түрлі тәсілдерді қолдана білуге		

	білуге үйрету; **(құрастыру)**	атай білуге үйрету; **(сауат ашу негіздері)**	үйрету; **(мүсіндеу)**		
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстар мен мысық»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру**)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** **Аз қимылды ойын «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу. **(дене шынықтыру**)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу. **Кеңес:** «Баланы мектепке жан-жақты дайындау — өте жауапты әрі маңызды іс»

Циклограмманы тексерген:

Әдіскер Л.Саримсакова